Chromatografické metody I.

Literatura

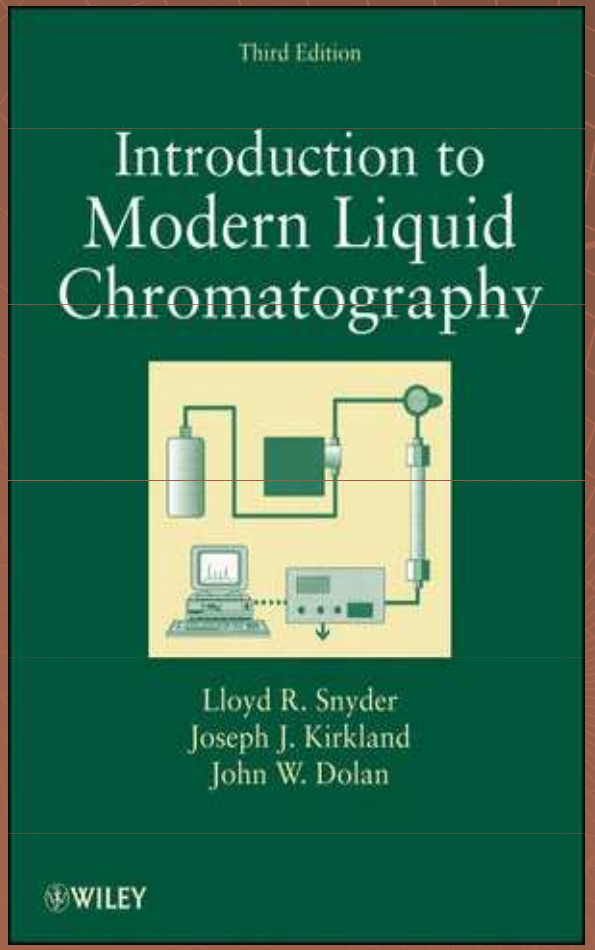
Third Edition
Introduction to Modern Liquid Chromatography
Lloyd R. Snyder
Joseph J. Kirkland
John W. Dolan
WILEY

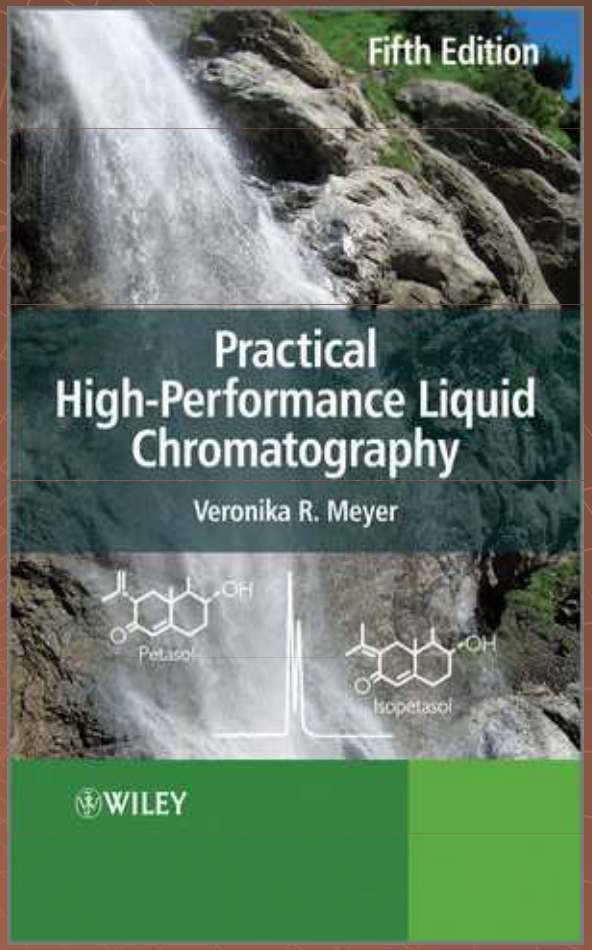
Fifth Edition
Practical High-Performance Liquid Chromatography
Veronika R. Meyer
Petasol
Isopetasol
WILEY

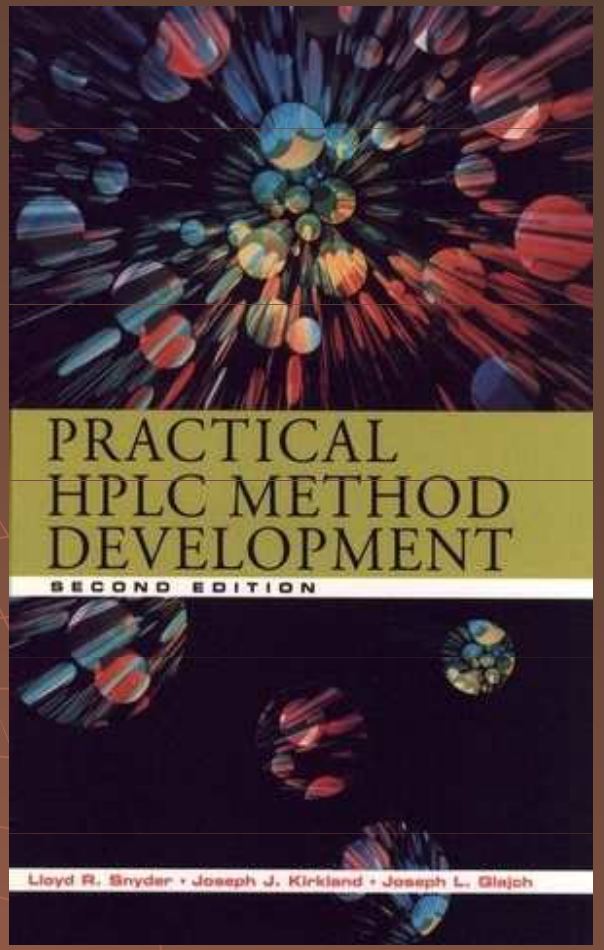
PRACTICAL HPLC METHOD DEVELOPMENT
SECOND EDITION
Lloyd R. Snyder • Joseph J. Kirkland • Joseph L. Glajch

Historie chromatografie

- 1906 Tswett (Cvět)

Poprvé použit pojem chromatografie, chromatogram z řeckých slov χηρομα (barva) a γραφειν (psáti).

- 1931 Kuhn a Lederer

znovu objevení chromatografie

- 1940-49 Martin Synge

Papírová a tenkovrstvá chromatografie

Historie chromatografie

- 1950 Aminokyselinový analyzátor

- 1950-1960

Sober, Peterson a Gutter zavedli používání médií na bázi celulosy (iontoměniče).

Porath a Flodin poprvé použili média na bázi dextranu pro gelovou filtraci.

Hjerten popsal použití separačních médií na bázi agarosy.

Historie chromatografie

- 1970-79 Halasz, Horvath, Kirkland

HPLC ("High Performance Liquid Chromatography")

1980-1989 Pharmacia

Nová média s vyšší mechanickou odolností (CL-agarosa, "cross-linked") umožňují použití vyšších tlaků pro separaci; nový střednětlaký systém "Fast Protein Liquid Chromatography" (FPLC)

- 2004 Waters

UPLC ("Ultra Performance Liquid Chromatography")

Mikhail Semyonovich Tsvet Chromatographia 1906

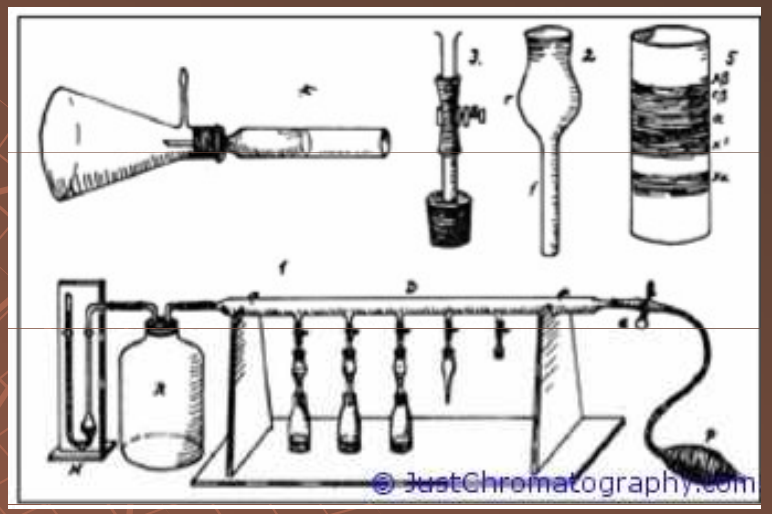

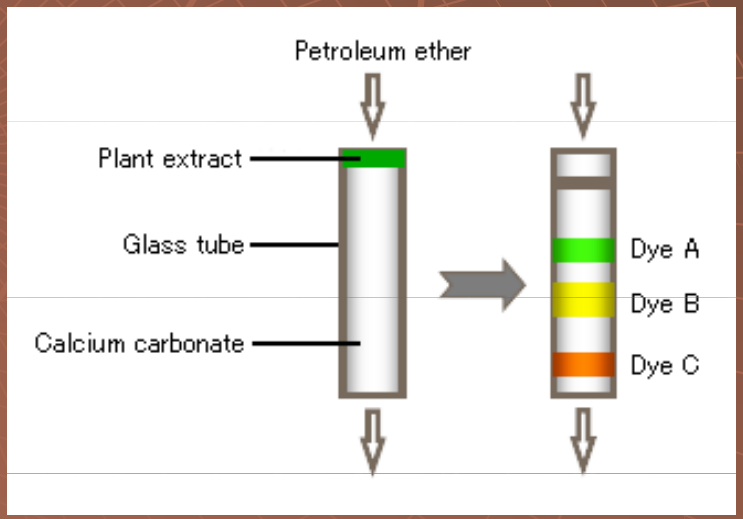

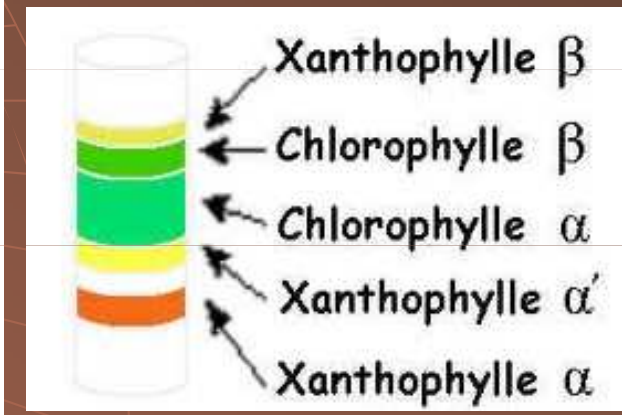

Podstata

„Při chromatografii dochází k neustálému vytváření rovnovážných stavů separované látky mezi dvě fáze – stacionární a mobilní.“

Chromatografie

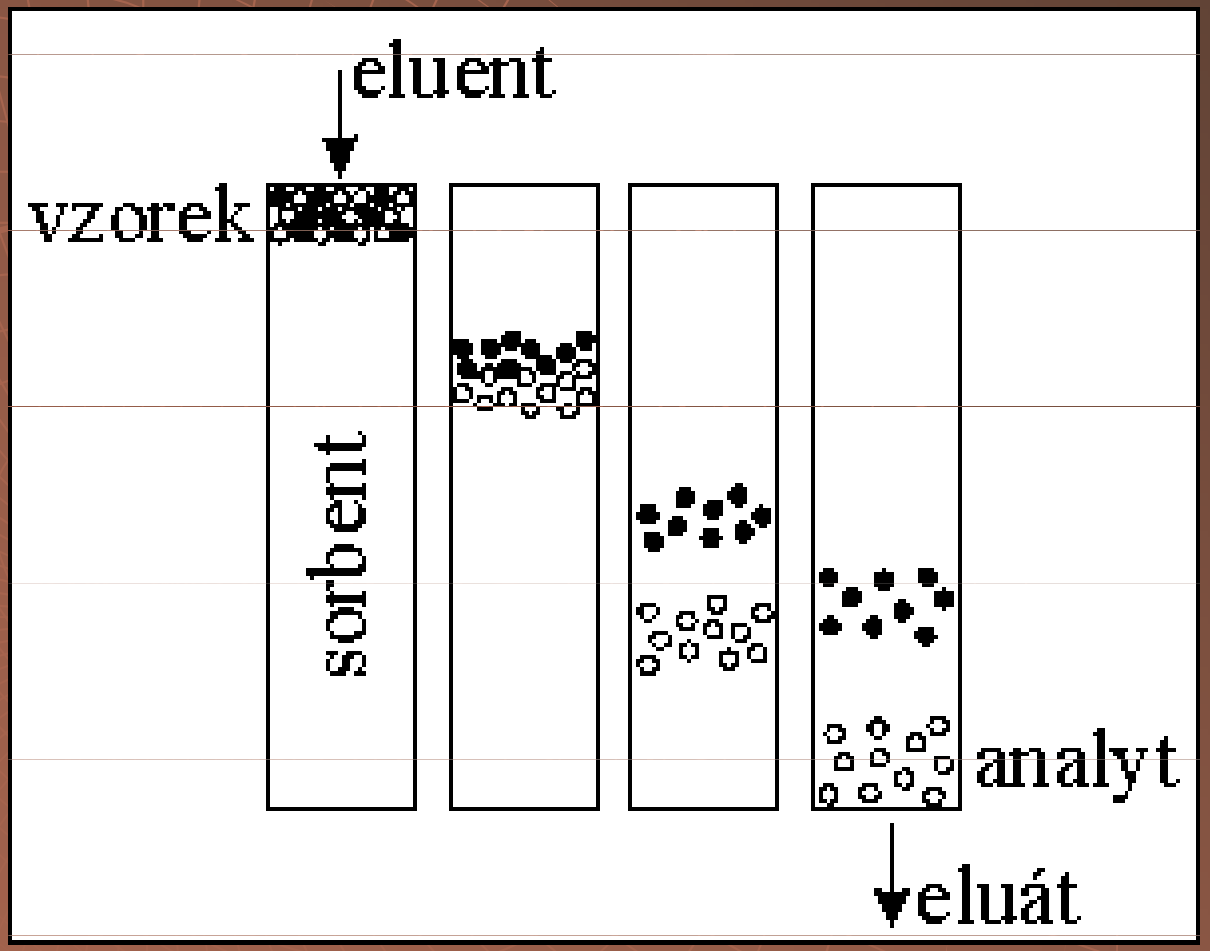

Chromatografie

- Mobilní fáze - kapalina – LC
  plyn – GC
- Eluce - Izokratická – stejná eluční síla
  Gradientová – rostoucí eluční síla
- Použití - analytická
  preparativní

Kapalinová chromatografie LC

- Mobilní fáze - kapalina
- Stacionární fáze - pevná fáze, kapalina

Provedení LC

- Papírová PC
- Tenkovrstvá TLC
- Kolonová CC

Teoretické aspekty chromatografie

Teorie „Ideální lineární chromatografie“

Martin, Synge

Martin Synge

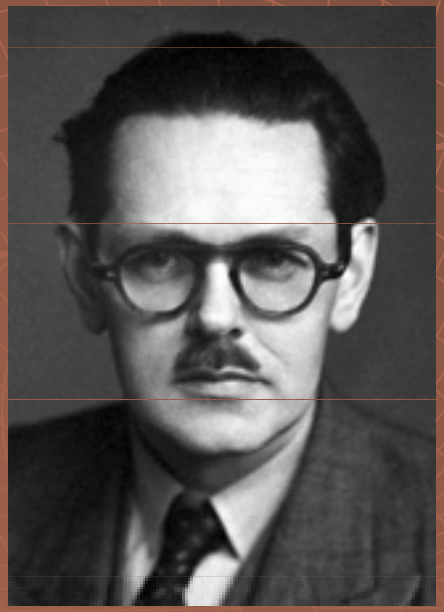

Nobelova cena za chemii
1952

Teorie „Ideální lineární chromatografie“

1. Nekonečně rychlé ustavení rovnovah
2. Pístový tok mobilní fáze
3. Nulová difuse
4. Lineární sorpční isoterma

Chromatografie

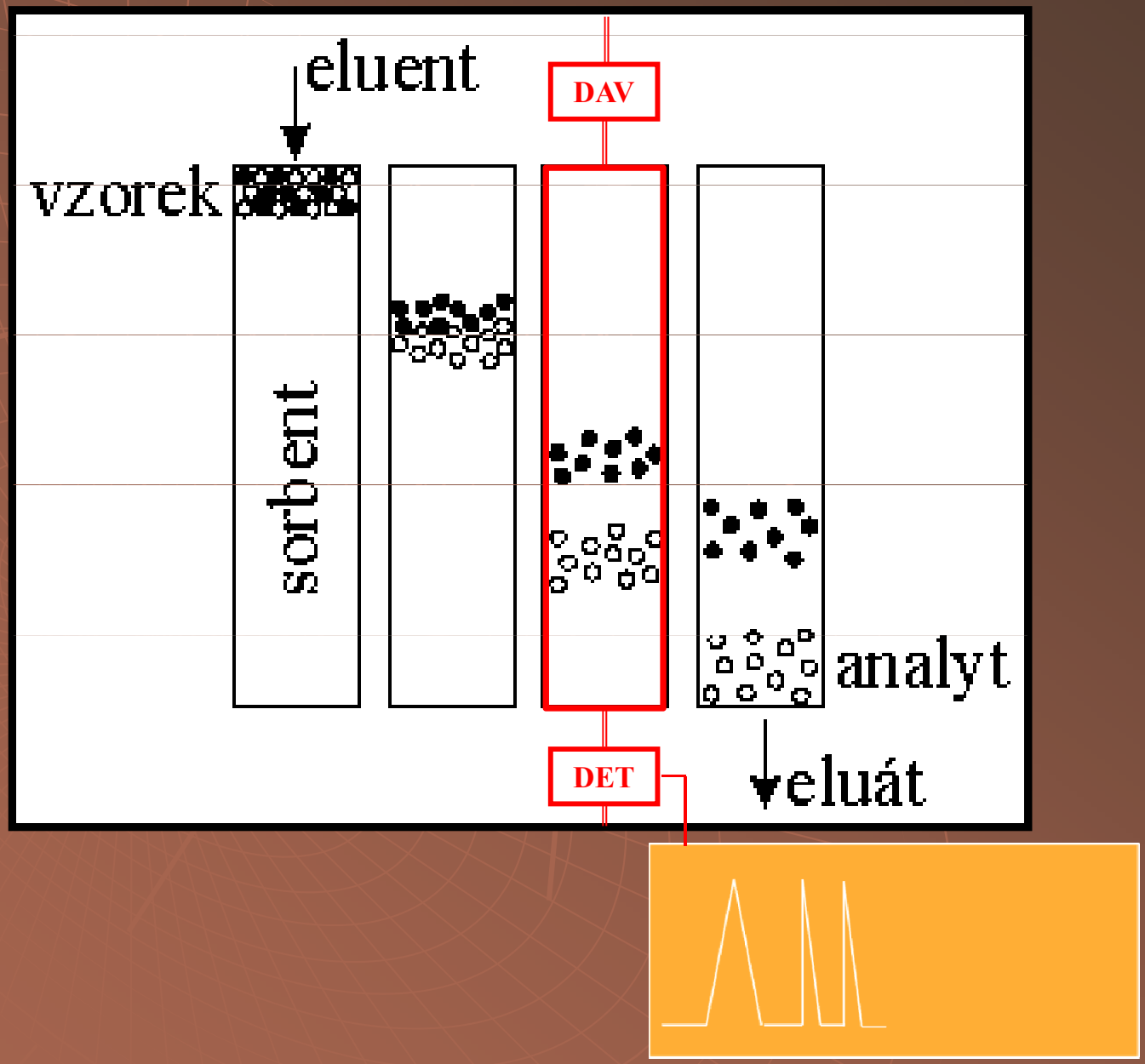

Chromatogram

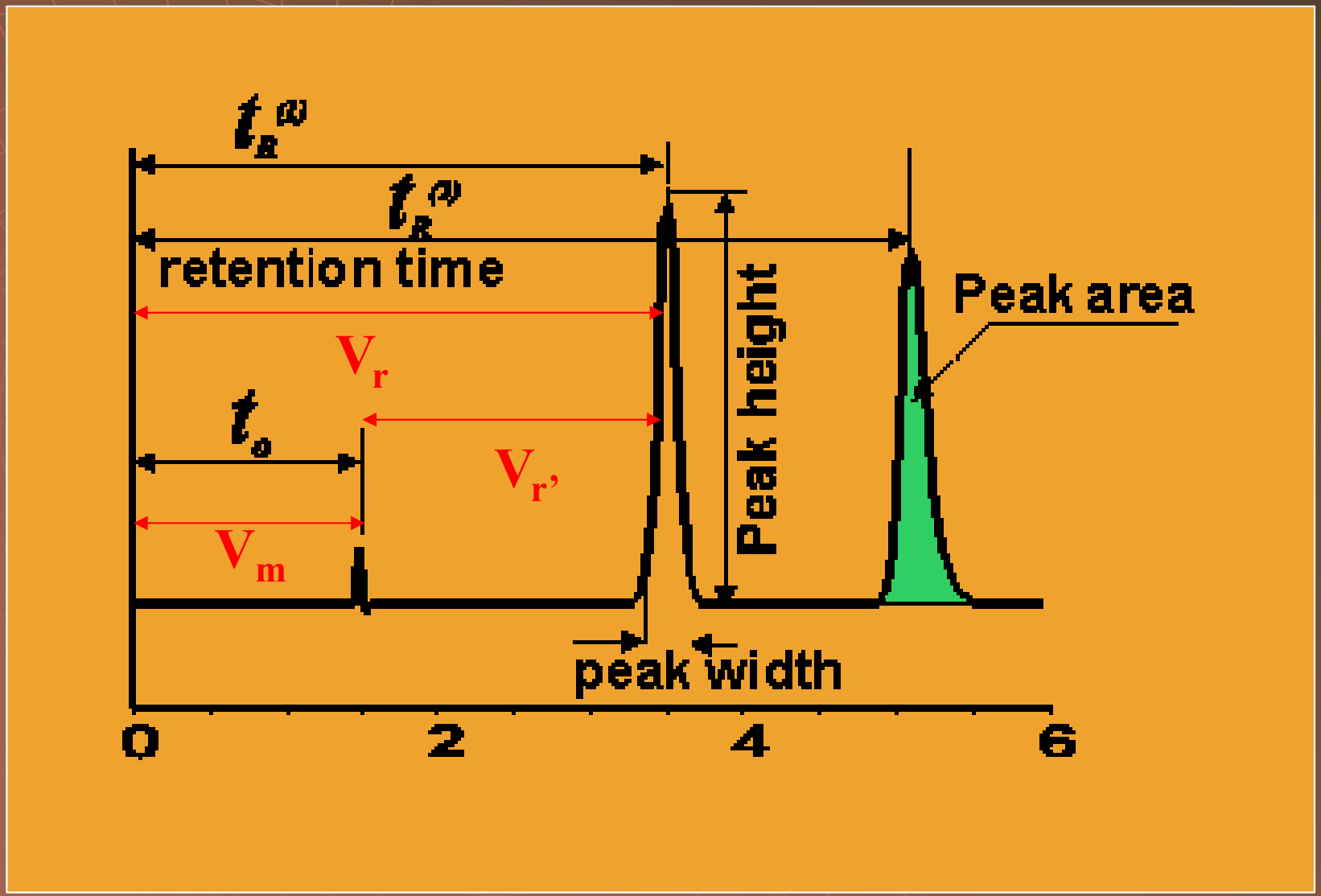

Retenční – eluční čas t_r

- Doba od nástřiku vzorku po dosažení maxima eluční křivky

Retenční – eluční objem V_r

- Objem mobilní fáze proteklý od nástřiku vzorku po dosažení maxima eluční křuvky

$$V_r = t_r \cdot F_m$$

F_m – objemová rychlost mobilní fáze

Mrtvý objem

$$V_r = V_m + V_{r'}$$

V_r – zdánlivý retenční objem

$V_{r'}$- redukovaný (skutečný) retenční objem

V_m- mrtvý objem – mimokolonové příspěvky
+ mimočásticový objem kolony

Kapacitní faktor k’

$$k' = \frac{V_r - V_m}{V_m} = \frac{V_{r'}}{V_m} = K_D \cdot \frac{V_S}{V_M}$$

k’= 1 – 10

V_s – objem stacionární fáze

V_M – objem mobilní fáze

Distribuční koeficient $K_D = \frac{c_S}{c_M}$

c_s – rovnovážná koncentrace látky ve stacionární fázi

c_M – rovnovážná koncentrace látky ve mobilní fázi

Selektivita
Retenční faktor α

$$\alpha = \frac{V_{r2}}{V_{r1}} = \frac{k'_2}{k'_1}$$

Účinnost kolony (izokratická eluce)

počet teoretických pater N

$$N = 16 \cdot \left(\frac{t_r}{Y_r} \right)^2$$

$$N = 5.545 \cdot \left(\frac{t_r}{1/2 Y_r} \right)^2$$

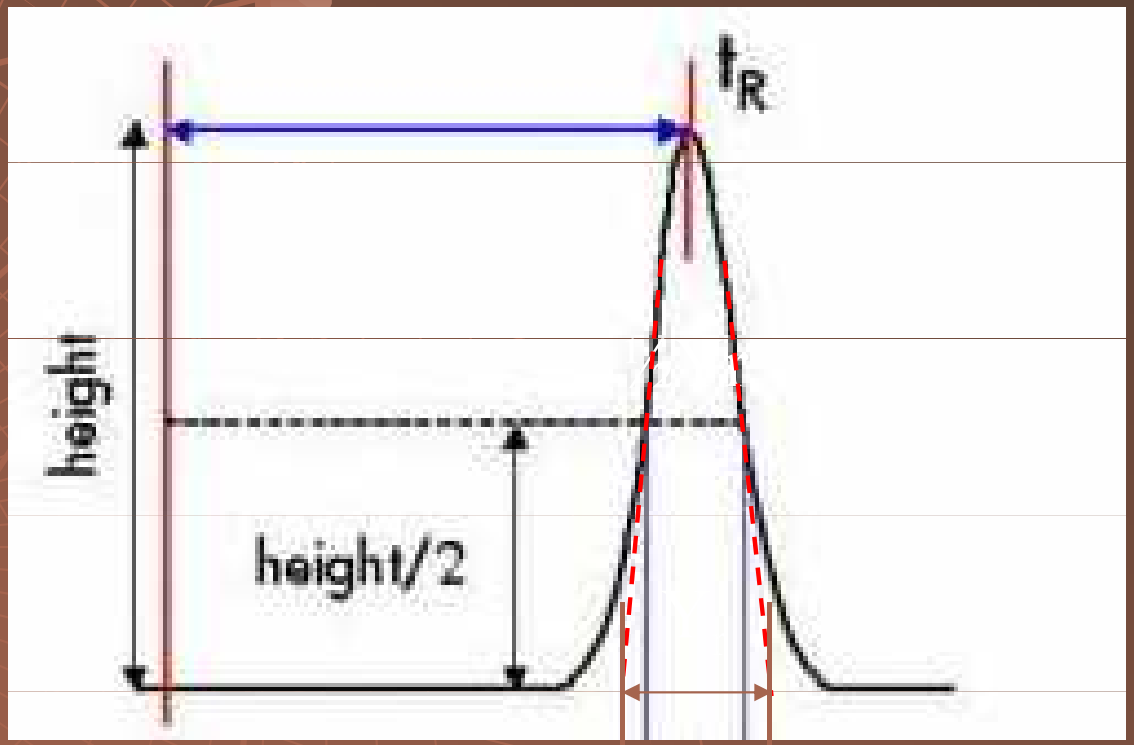

Účinnost kolony (izokratická eluce)

výškový ekvivalent teoretického patra H

$$H = \frac{l}{N}$$

l – délka kolony

Účinnost kolony

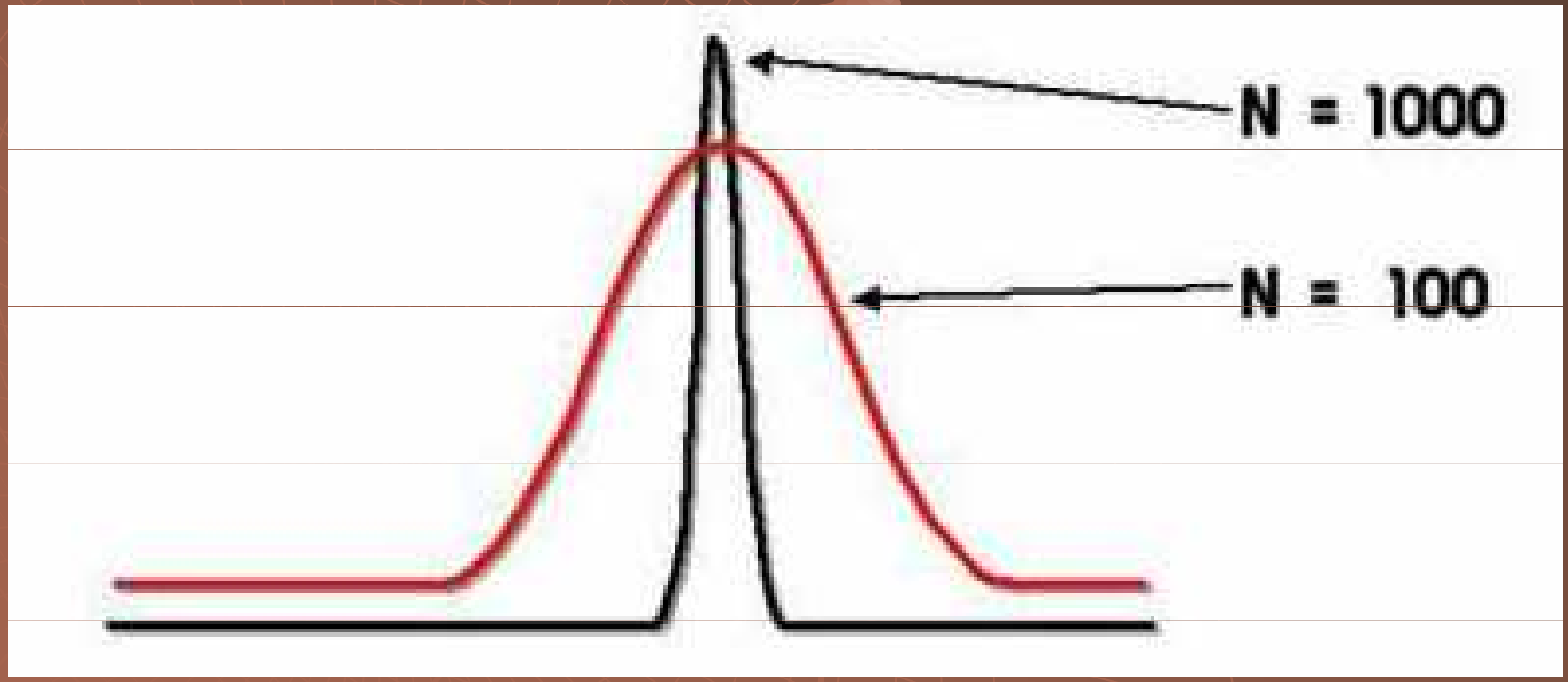

Účinnost kolony (gradientová eluce)

kapacita píku P

$$P = 1 + \frac{t_g}{(1/n)\sum_{1}^{n} w_b}$$

t_g – celková doba gradientu

Účinnost kolony (gradientová eluce)

kapacita píku P

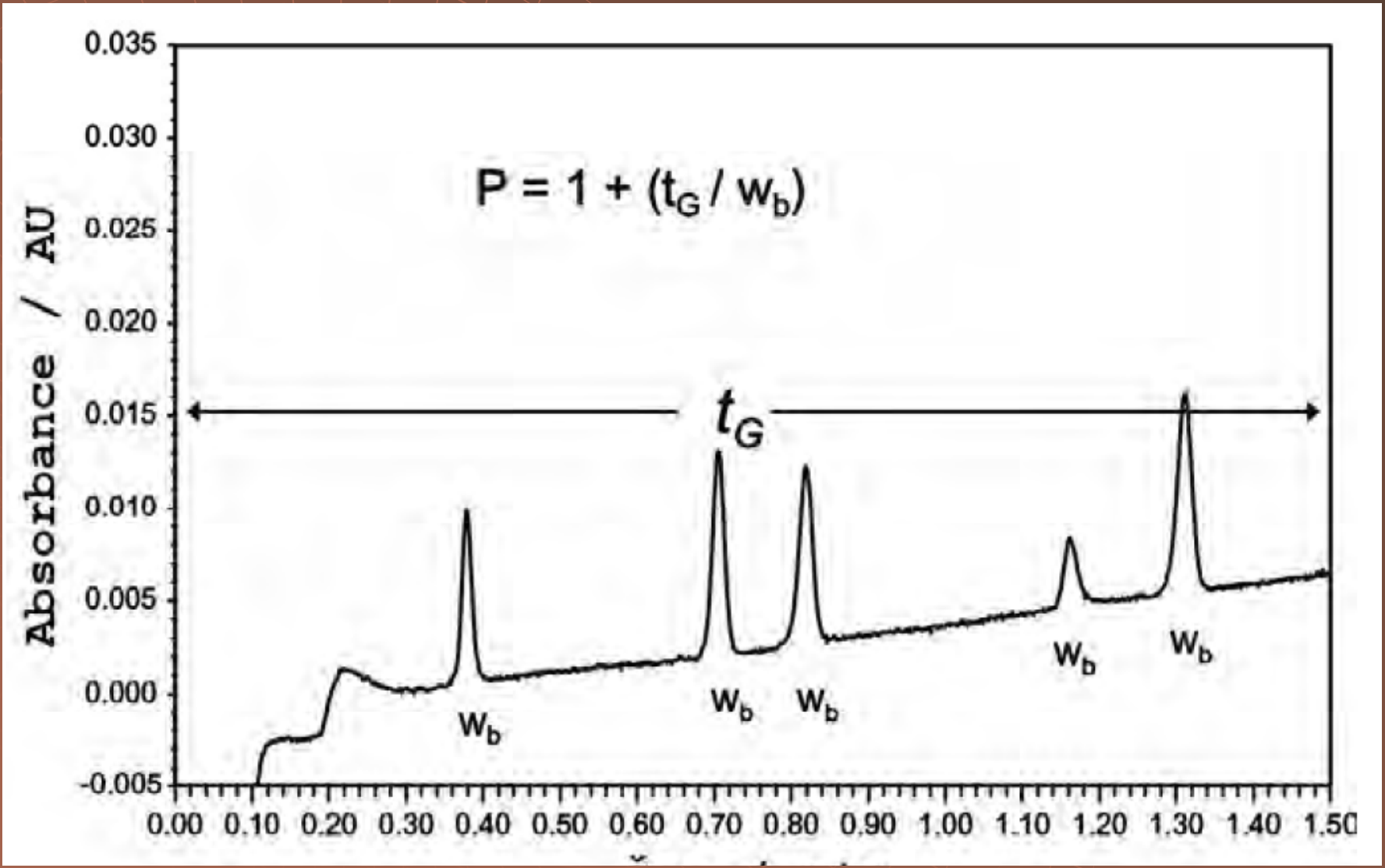

Rozlišení

$$R_{12} = \frac{2(t_{r2} - t_{r1})}{Y_{r1} + Y_{r2}}$$

R_{12}=1.5 – nulové překrytí

R_{12}=1.0 – překrytí 2 %

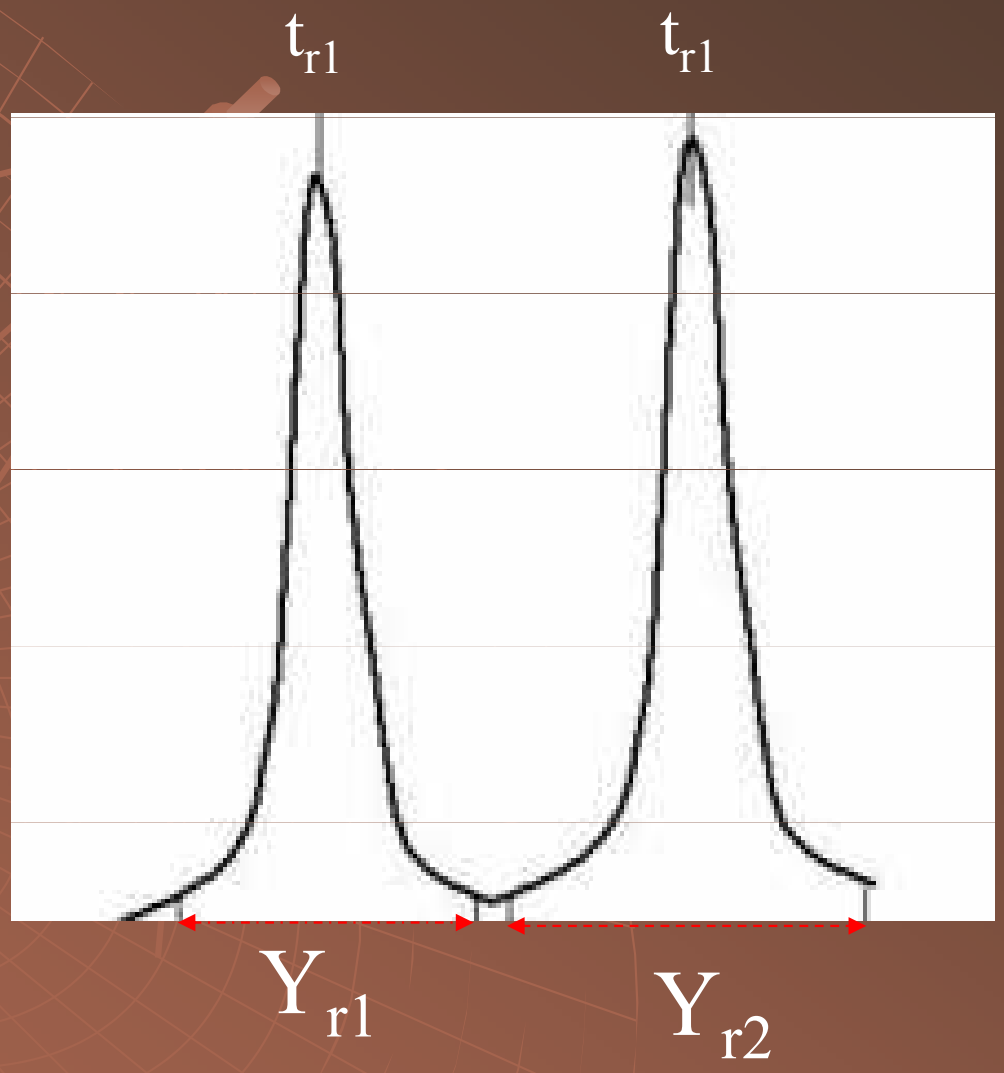

Rozlišení

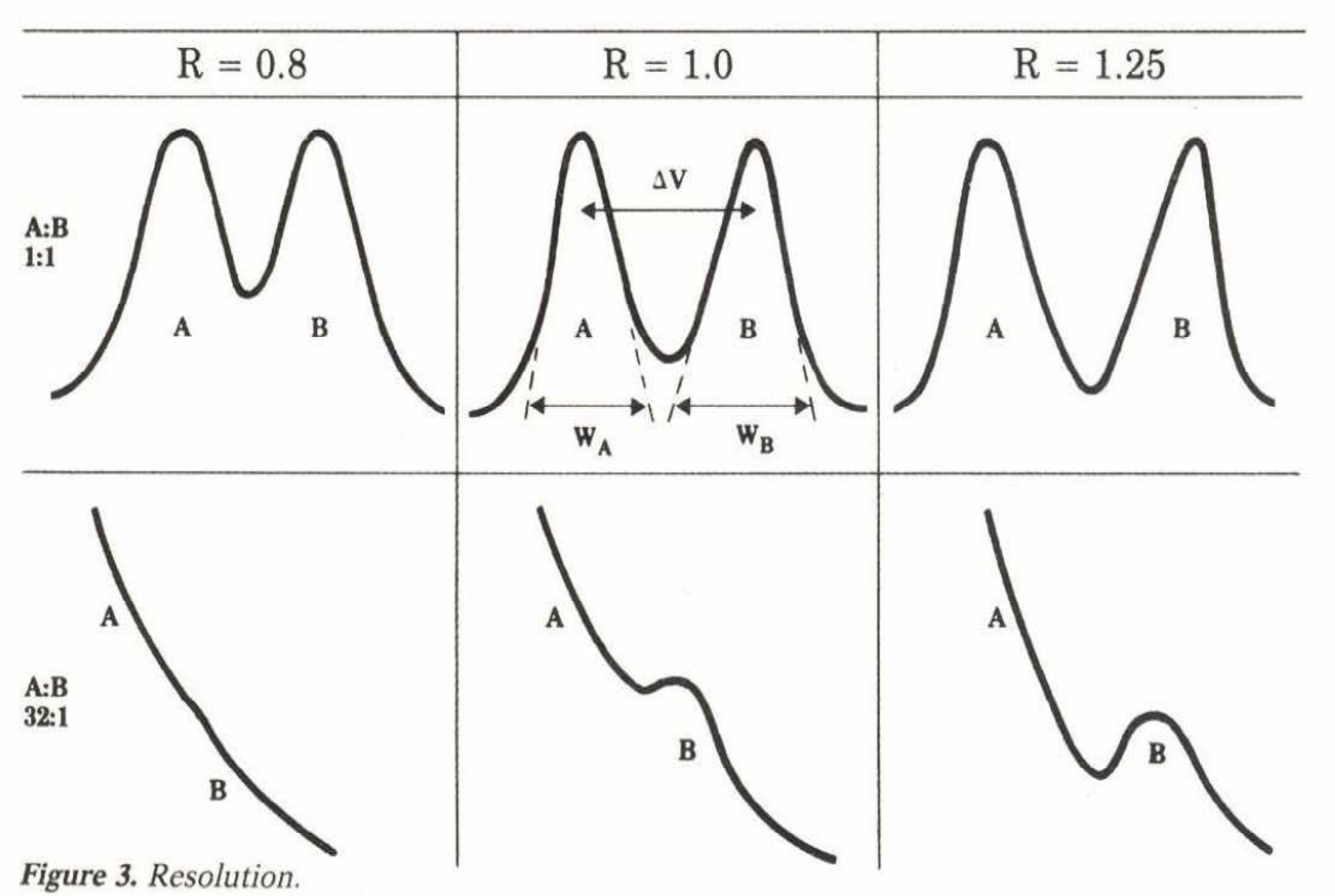

Figure 3. Resolution.

Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

$$R_{12} = \frac{1}{4} \cdot \frac{\alpha - 1}{\alpha} \cdot \frac{k'}{1 + k'} \cdot \sqrt{N}$$

Selektivita

Kapacita

Účinnost

Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

- **faktor selektivity** lze ovlivnit:

-změnou stacionární fáze
-změnou mobilní fáze
-současnou změnou obou fází
-změnou rychlosti toku mobilní fáze

Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

- **faktor kapacity** lze ovlivnit:

-množstvím stacionární fáze v koloně

-změnou stacionární nebo mobilní fáze

-změnou teploty kolony

Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

- **faktor účinnosti** lze ovlivnit:

-délkou kolony
-rychlostí průtoku mobilní fáze
-velikostí částic sorbentu
-teplotou, viskozitou mobilní i stacionární fáze

Vznik eluční křivky – peaku (píku)

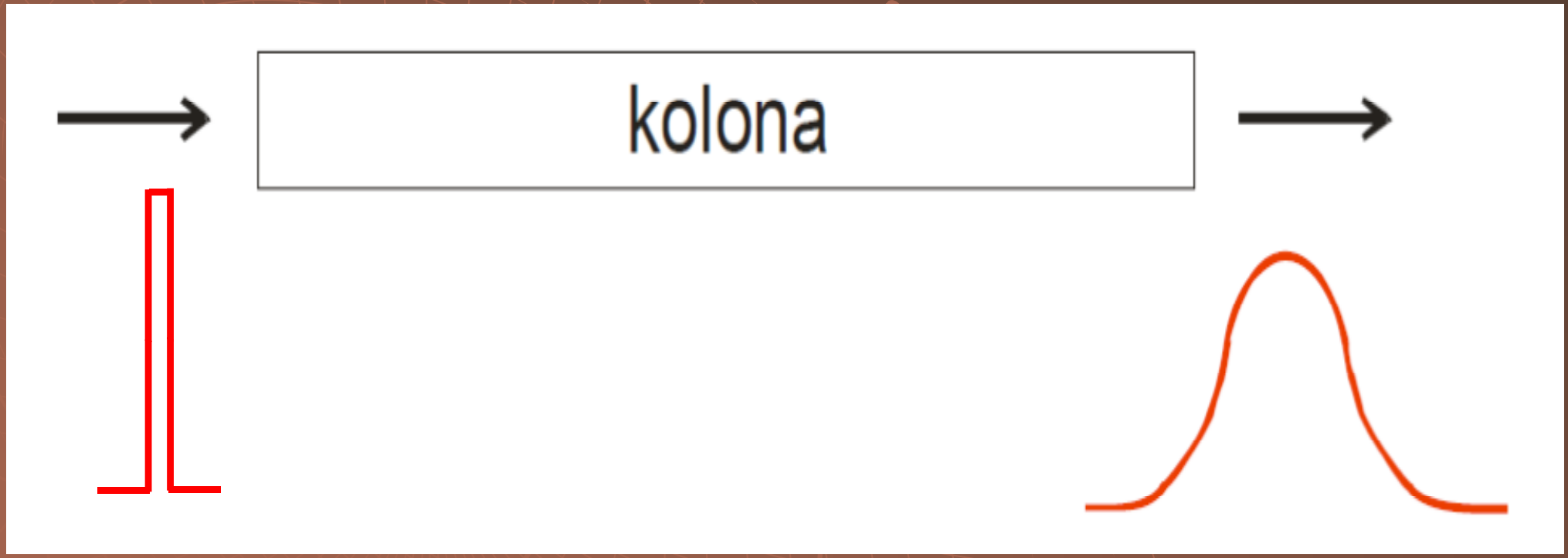

„Dynamická difuzní teorie“

vliv rychlosti mobilní fáze na rozšiřování zón

Van Deemter

Van Deemterova difuzní teorie

- Difuse turbulentní
- Difuse molekulová
- Odpor proti převodu hmoty

Difuse turbulentní A

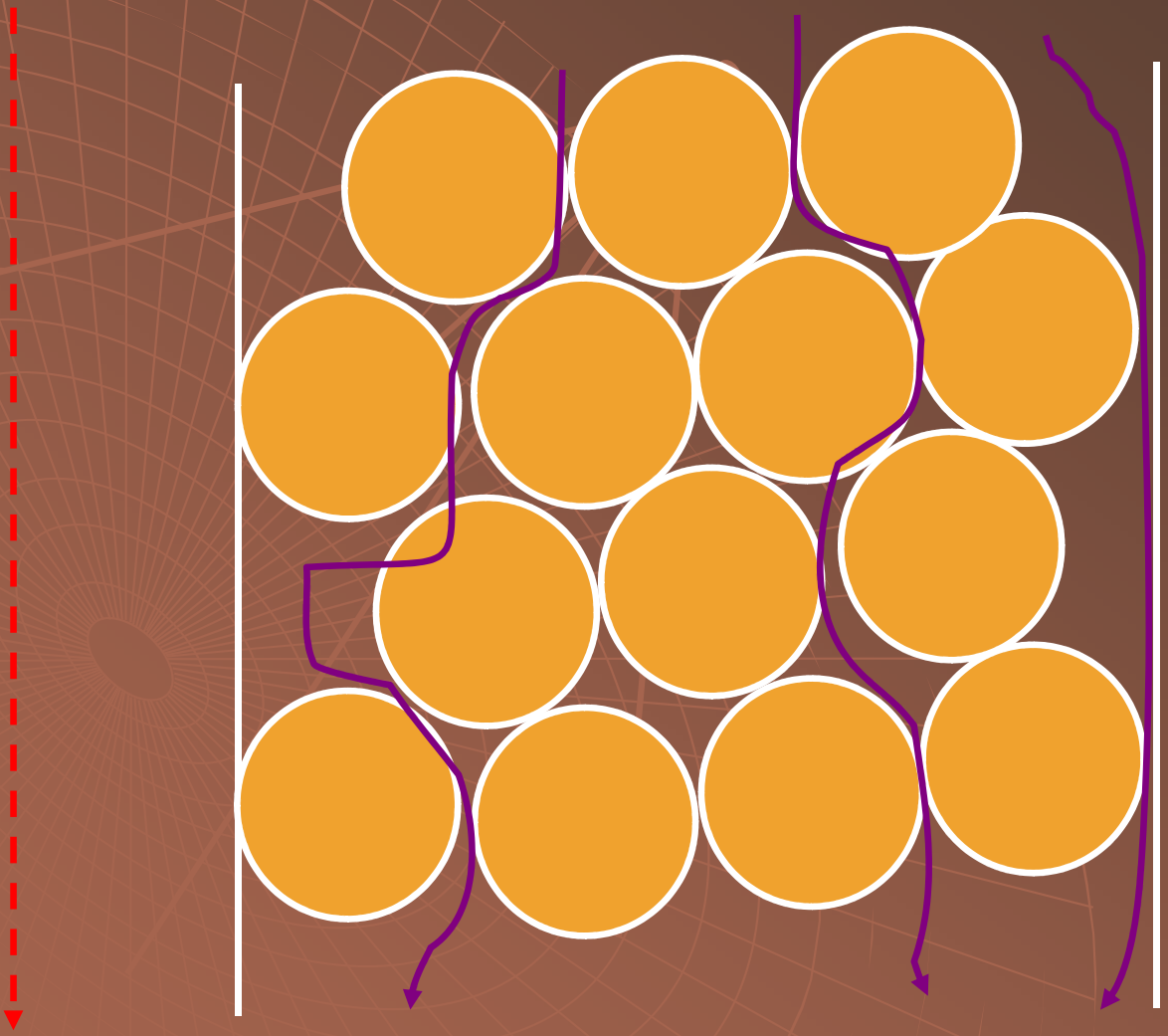

Difuse molekulová B

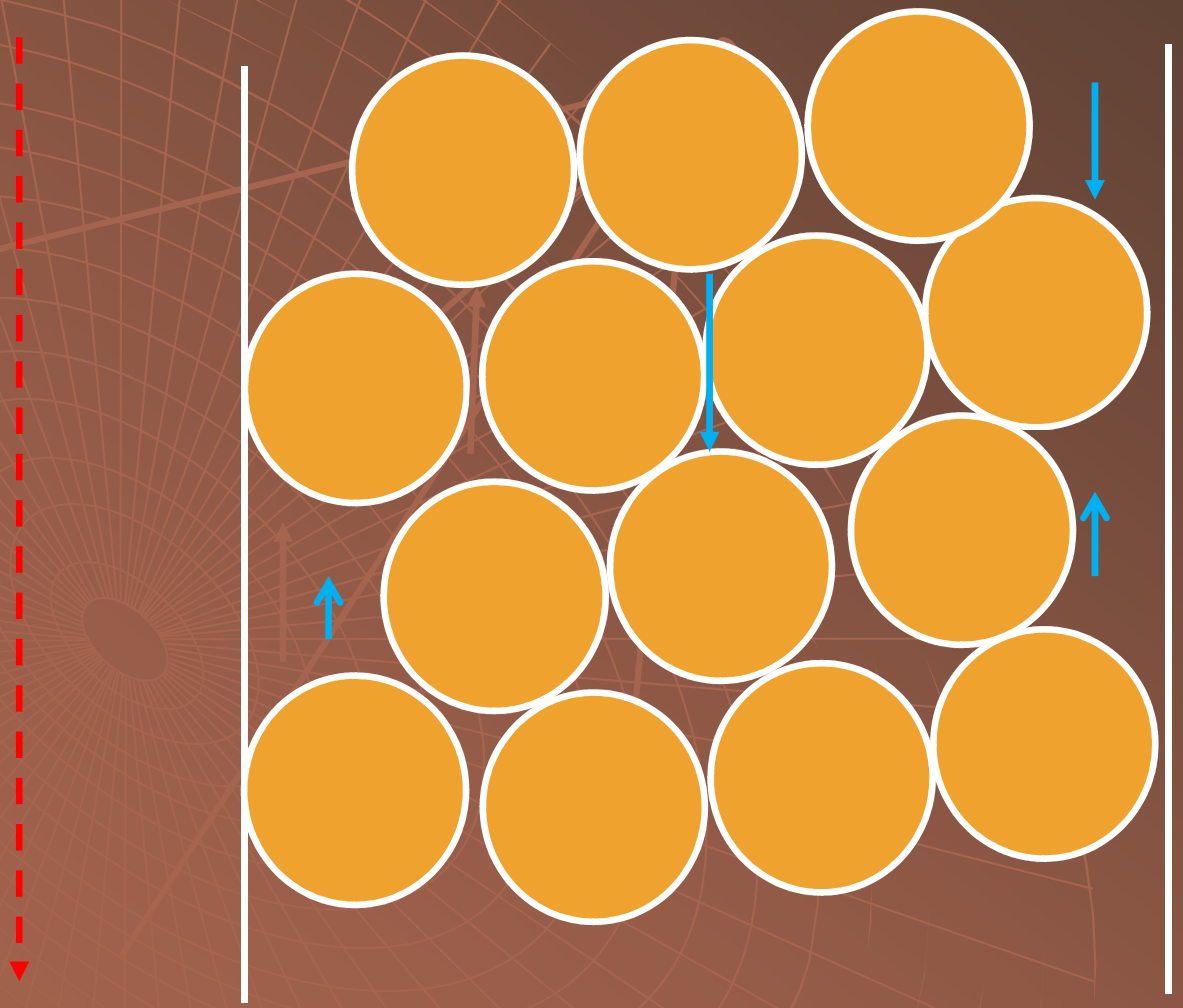

Odpor proti převodu hmoty C

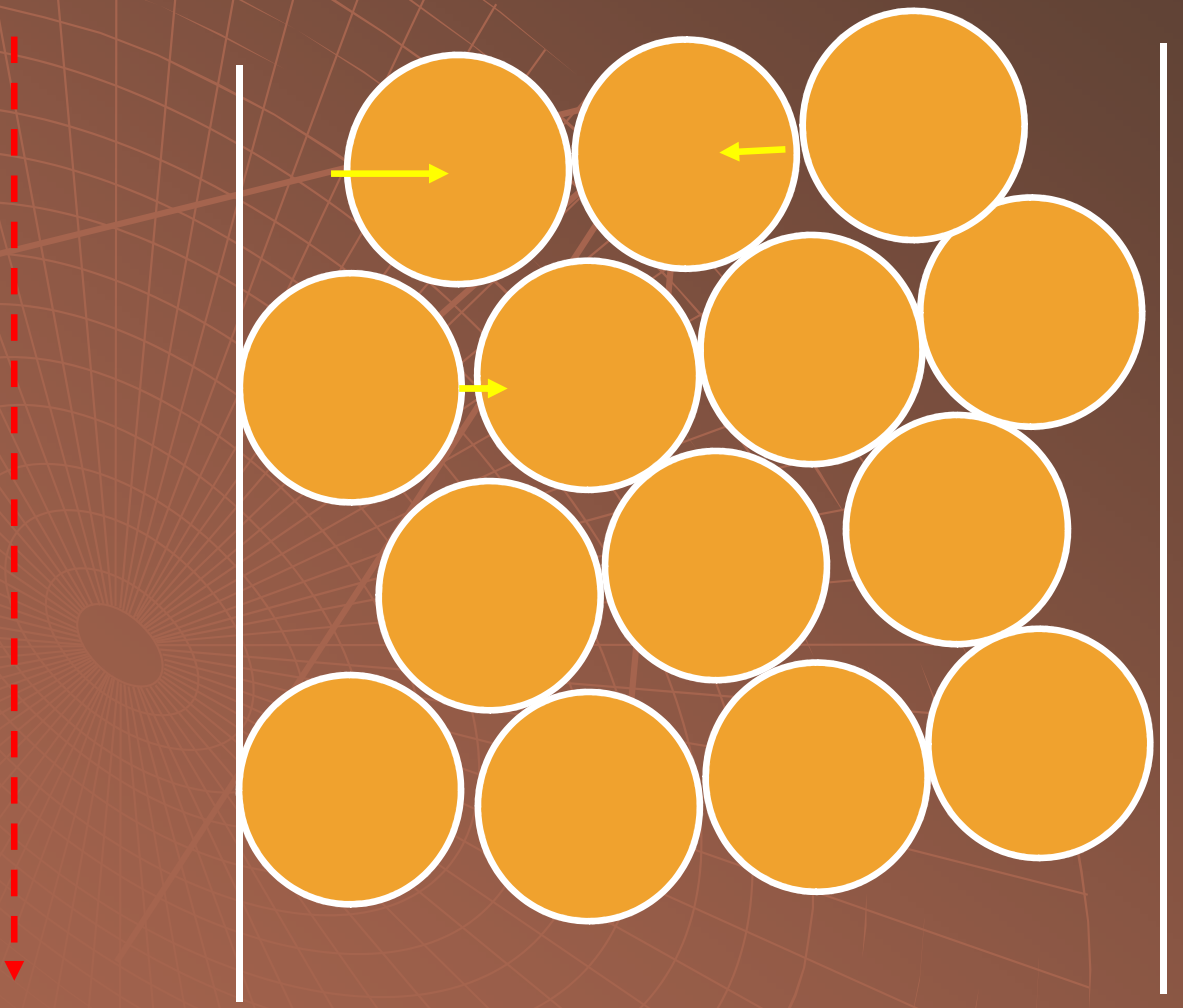

Van Deemterova rovnice

$$H = A + \frac{B}{u} + C \cdot u$$

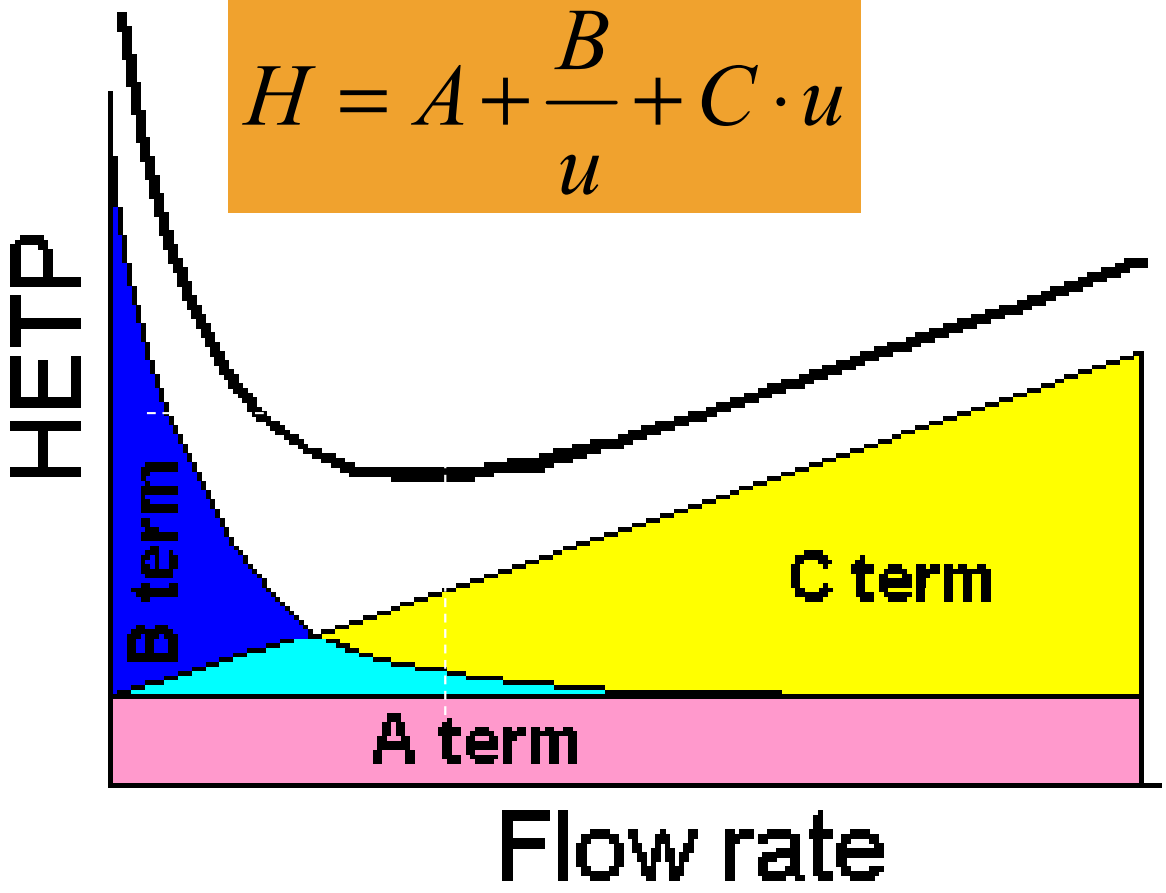

- minimum křivky ≈ optimální průtoková rychlost
- daná kolona vykazuje největší účinnost, nejméně rozšiřuje zóny analytů

Síly a efekty využívané při separaci

- Iontové síly

Silné elektrostatické interakce mezi stacionární a analyzovanou látkou– **ionexová chromatografie**

- Polární síly

interakce dipólů a protondonorní, resp. protonakceptorní vlastnosti (tvorba vodíkových můstků) separovaných látek, mobilní a stacionární fáze – **adsorpční chromatografie**

Síly a efekty využívané při separaci

- Nepolární síly (disperzní, van der Waalsovy)

Nejslabší, tyto interakce se vyskytují u látek, které nejsou permanentní dipóly – **adsorpční, reverzně fázová a hydrofobní chromatografie**

- Efekt velikosti molekul

Rozdíly ve velikosti a tvaru molekul – **gelová permeační chromatografie**

Síly a efekty využívané při separaci

- Sterické interakce

Komplexní specifická interakce ligand biomakromolekula kombinující všechny výše uvedené interakce a efekty – **afinitní chromatografie**

Rozdělovací chromatografie

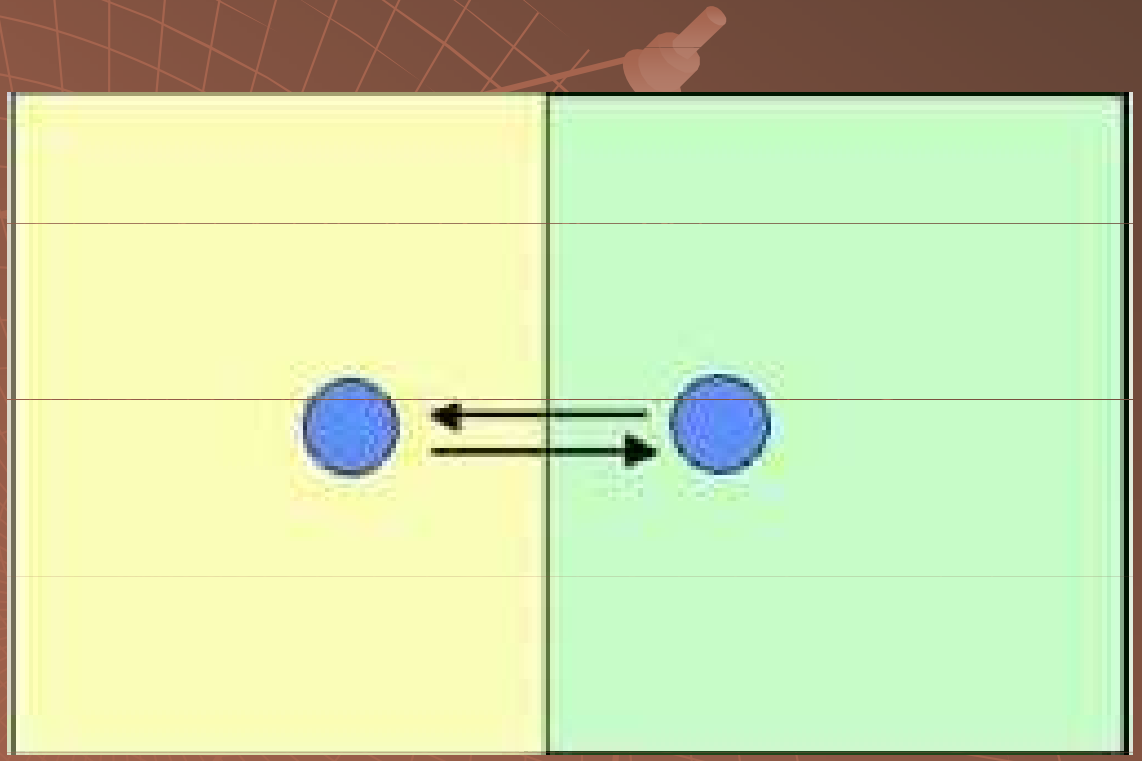

Rozdělovací chromatografie

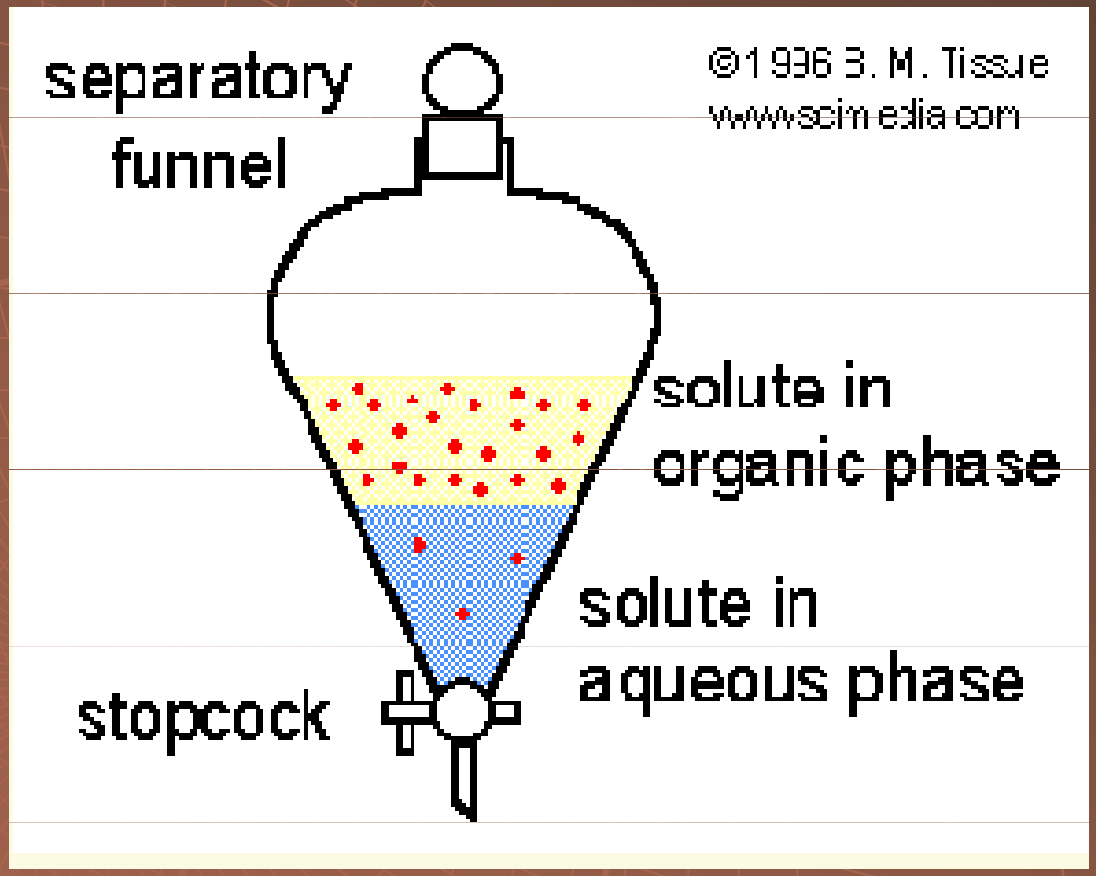

Rozdělovací chromatografie

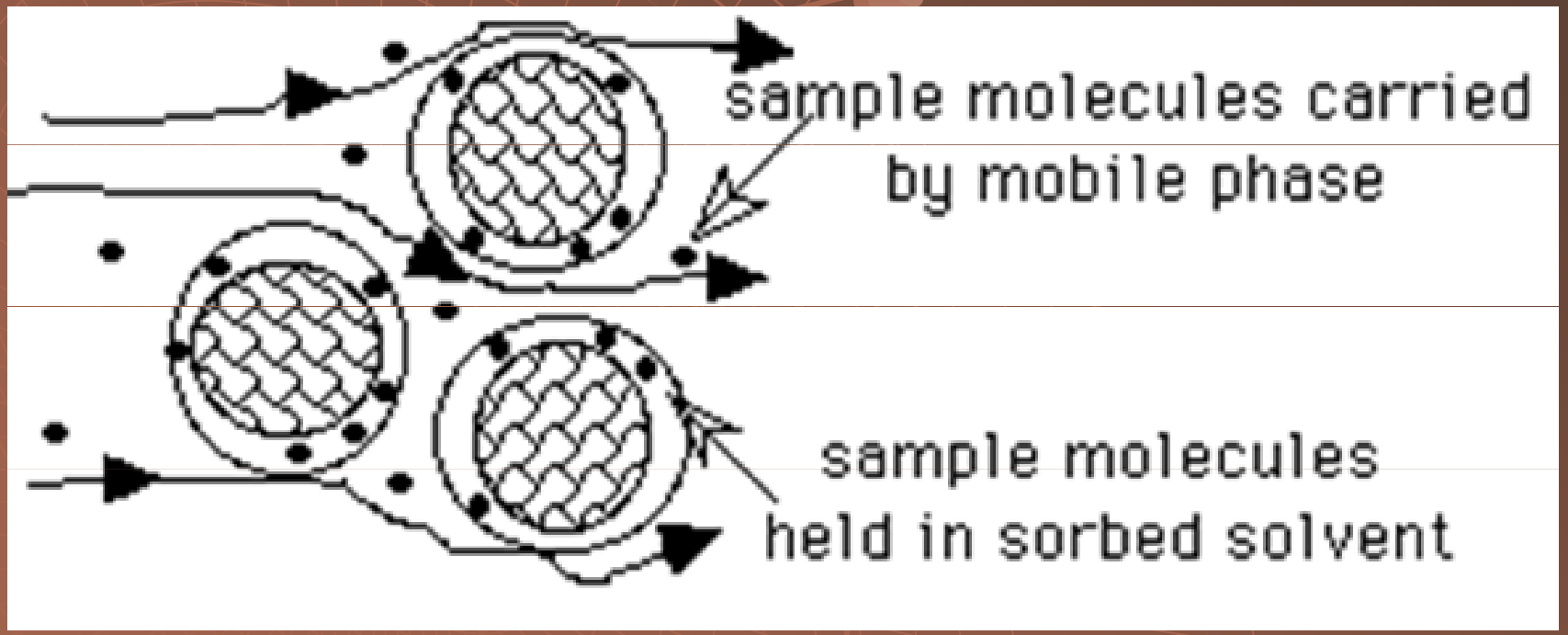

Rozdělovací chromatografie

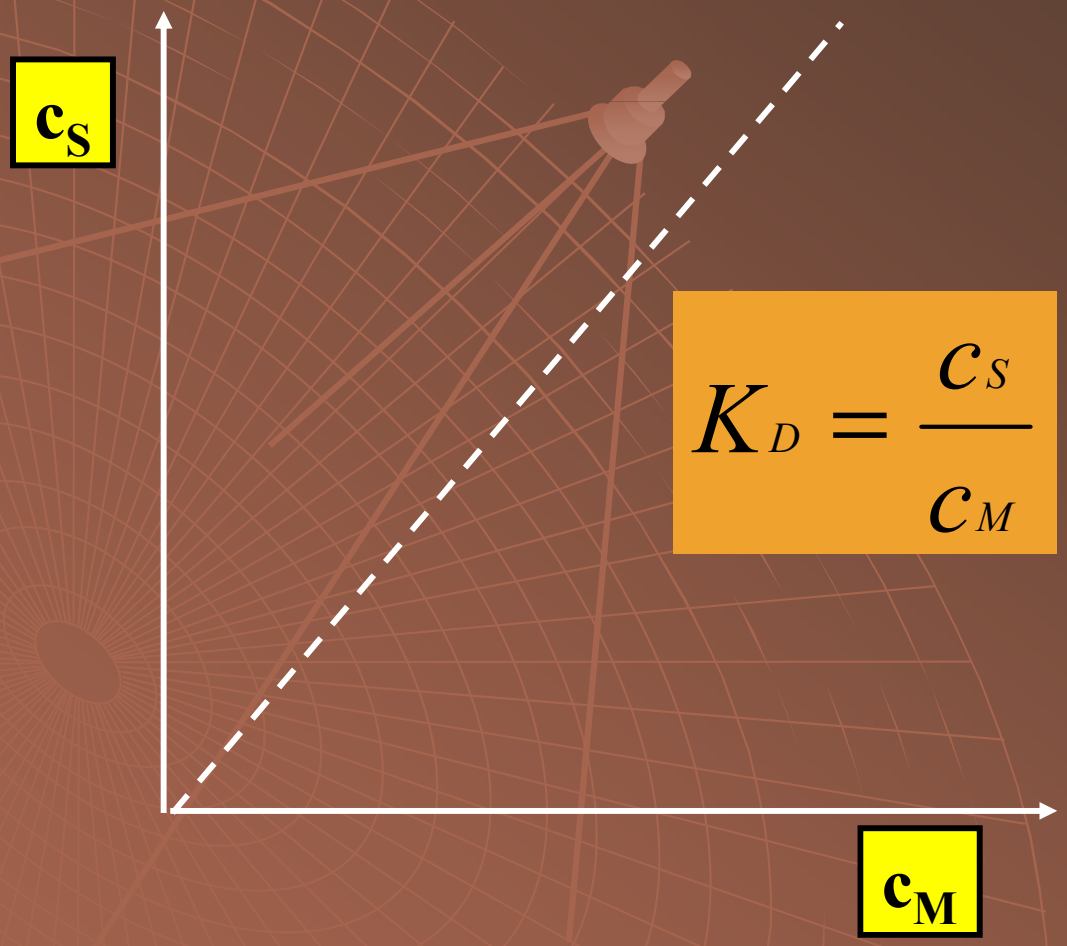

$$K_D = \frac{c_S}{c_M}$$

Použití – analytická PC, TLC

Papírová chromatografie AMK

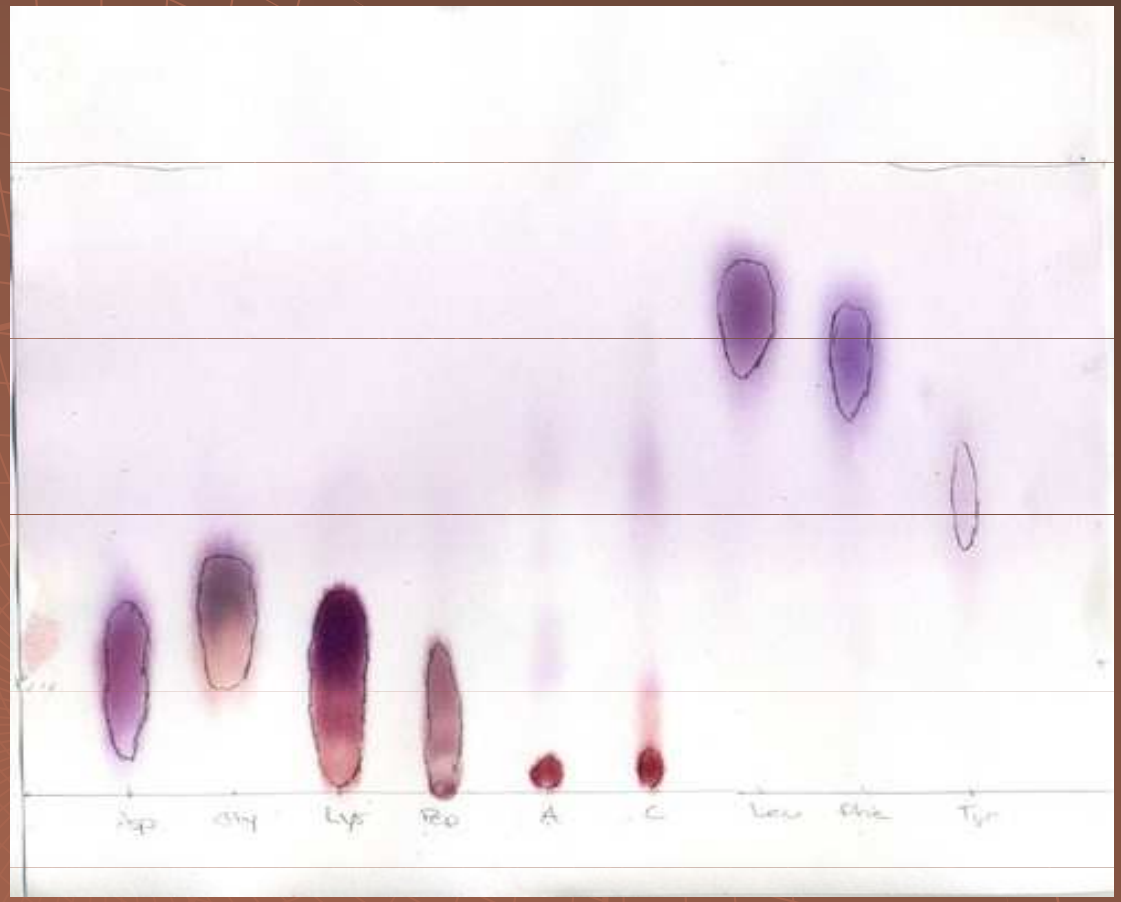

- stacionární fáze: voda
- mobilní fáze: butanol-kyselina octová-voda (12:3:5)

Adsorpční chromatografie
chromatografie s normálními fázemi

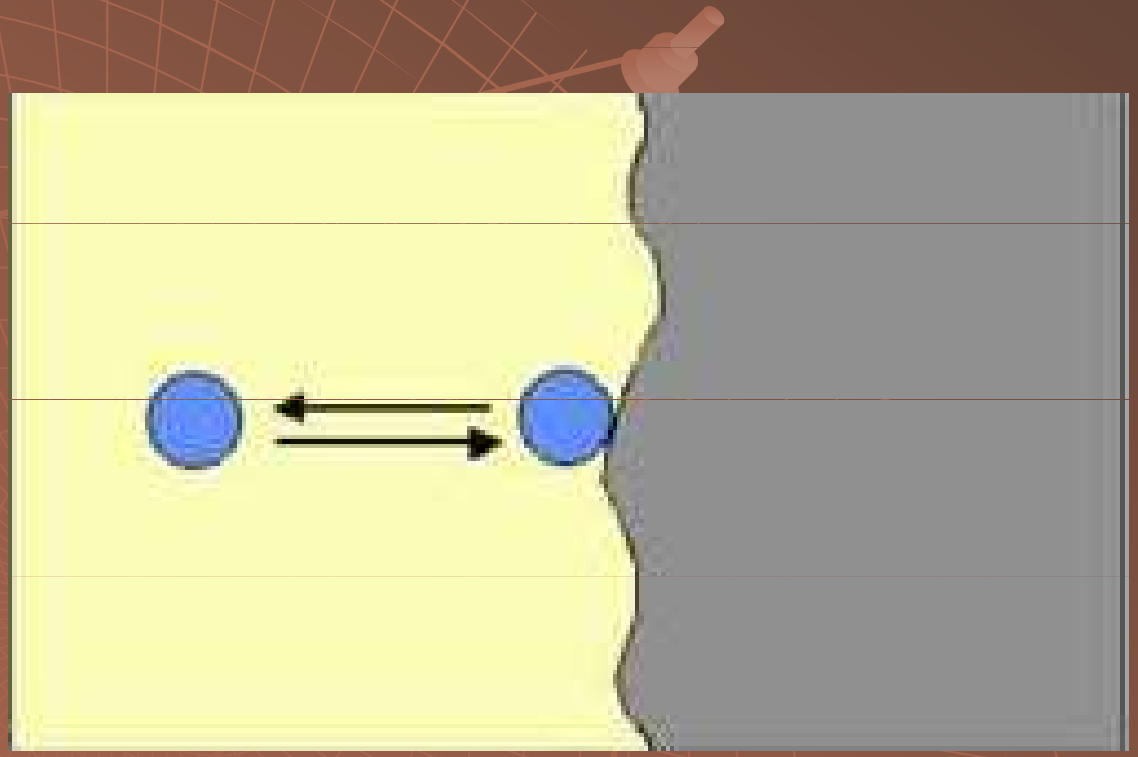

Adsorpční chromatografie

- Stacionární fáze – polární

nese aktivní centra, jejich počet, rozložení a schopnost poutat molekuly rozdělované směsi závisí na charakteru adsorbentu, velikosti povrchu a na vlastnostech separovaných látek

Adsorpční chromatografie

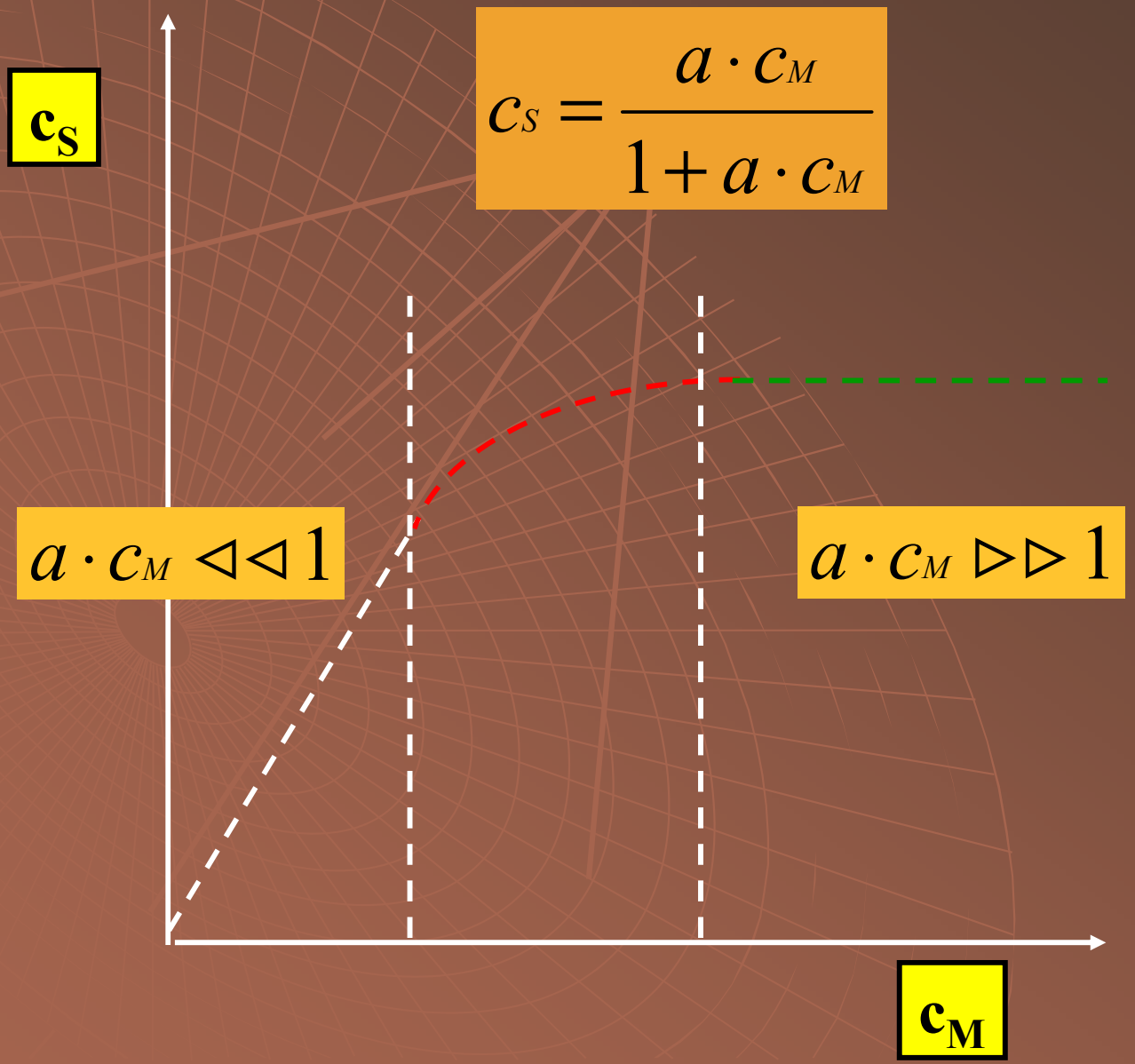

Adsorpční chromatografie

- Stacionární fáze

Silikagel SiO_2 . n H_2O

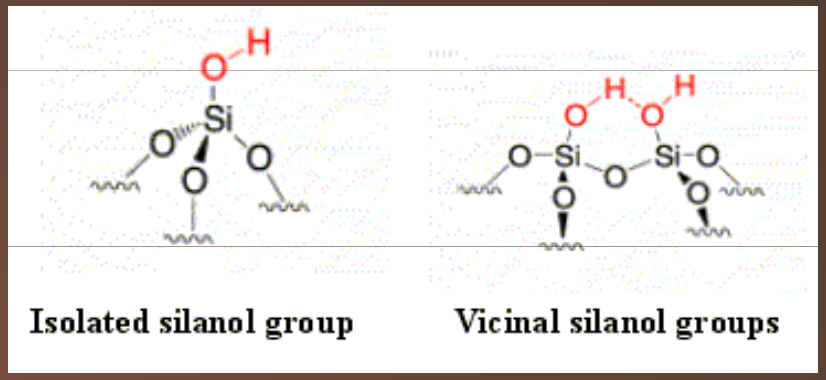

Vysoký specifický povrch a relativně velký objem pórů. Hlavní součástí aktivních center jsou **hydroxylové (silanolové) skupiny**, na něž je vodíkovou vazbou adsorbována voda. Zahřátím na 150°C dojde k odstranění vody → "aktivace silikagelu". Labilní nad pH 8. > 200°C rozklad.

Adsorpce: interakce se silanolovými skupinami; povrch silikagelu je slabě kyselý (má protondonorní vlastnosti). Lépe jsou zadržovány

Adsorpční chromatografie

- Stacionární fáze

Oxid hlinitý Al_2O_3,

Obdobné vlastnosti jako u silikagelu (povrch, póry). Vyskytuje se v řadě modifikací, dle množství vázané vody, krystalické struktury. “Aktivace” vysušením [$Al(OH)_3 \rightarrow AlO(OH) \rightarrow Al_2O_3$].

Při vysokém obsahu vody (15%) se projevují rozdělovací efekty. Vedle protondonorních hydroxylů se na povrchu vyskytují i centra s protonakceptorními vlastnostmi.

Adsorpční chromatografie

- Mobilní fáze – nepolární
- Eluce - zvyšováním polarity mobilní fáze

Eluotropická řada:

uhlovodíky<subst.uhlovodíky<ketony<aldehydy<alkoholy<voda

Adsorpční chromatografie chlorofylů

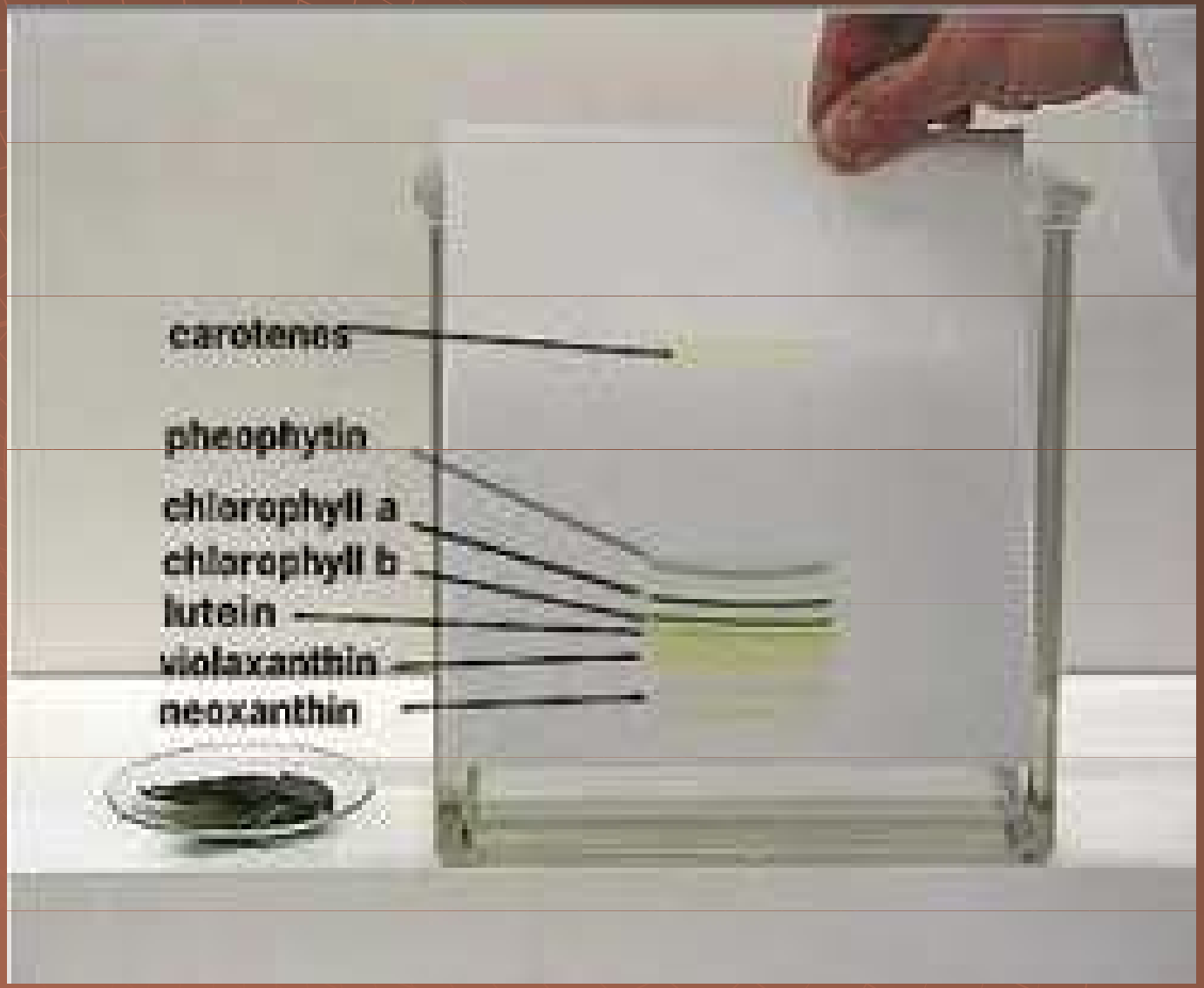

Adsorpční chromatografie

- Stacionární fáze

Hydroxyapatit [$Ca_5(PO_4)_3OH$]

připravuje se z $CaCl_2.6H_2O$ a $Na_2HPO_4.12H_2O$. Jemná sraženina fosfátu vápenatého se vaří s 1% NaOH při 96-98^oC.

Při interakci polární až iontové síly. Karboxylové skupiny bílkovin či fosfátové skupiny nukleových kyselin reagují s Ca^{2+} na povrchu adsorbentu. Eluce se provádí gradientem iontové síly - rostoucí koncentrací fosfátu.

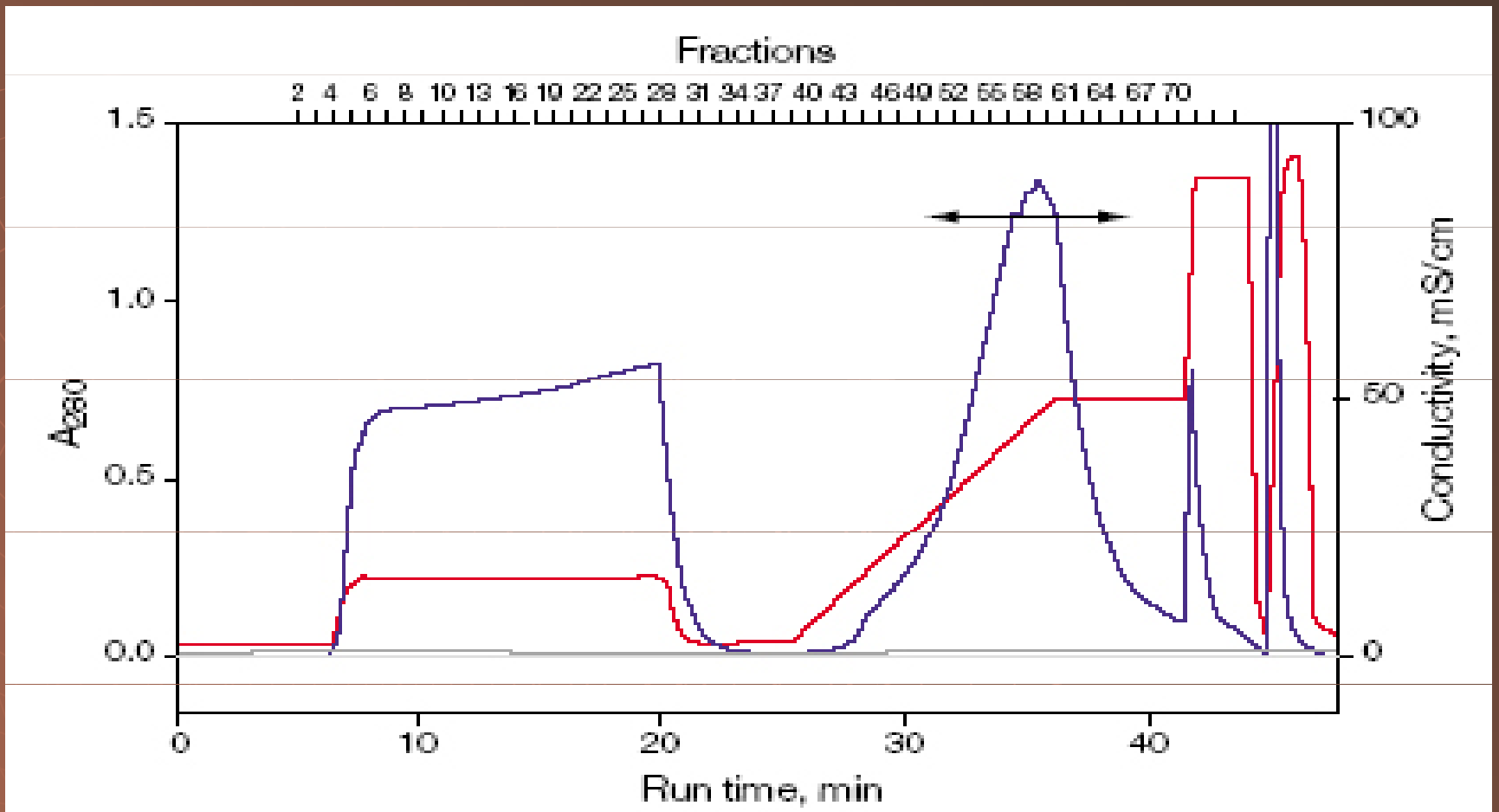

Fig. 1. Chromatogram of murine IgG_1 purification on the UNOsphere S column during small-scale process development. Diluted cell culture (20 ml) was loaded onto an UNOsphere S 0.7 x 5 cm column at a flow rate of 600 cm/hr in 20 mM phosphate-citrate buffer, pH 4.0. The sample was eluted in 10 column volumes (CV) of a 0–0.5 M NaCl gradient, followed by 5 CV of 1 M NaCl in the same buffer. The column was then cleaned in 1 M NaOH. The double-headed arrow indicates the fractions (1 ml each) containing IgG_1 (see Figure 2). Blue trace, A_{280}; red trace, conductivity profile.

HILIC chromatografie

- HILIC

Hydrophilic Interaction Chromatography (1990)

varianta chromatografie s normálními fázemi nepoužívající rozpouštědla nemísitelná s vodou

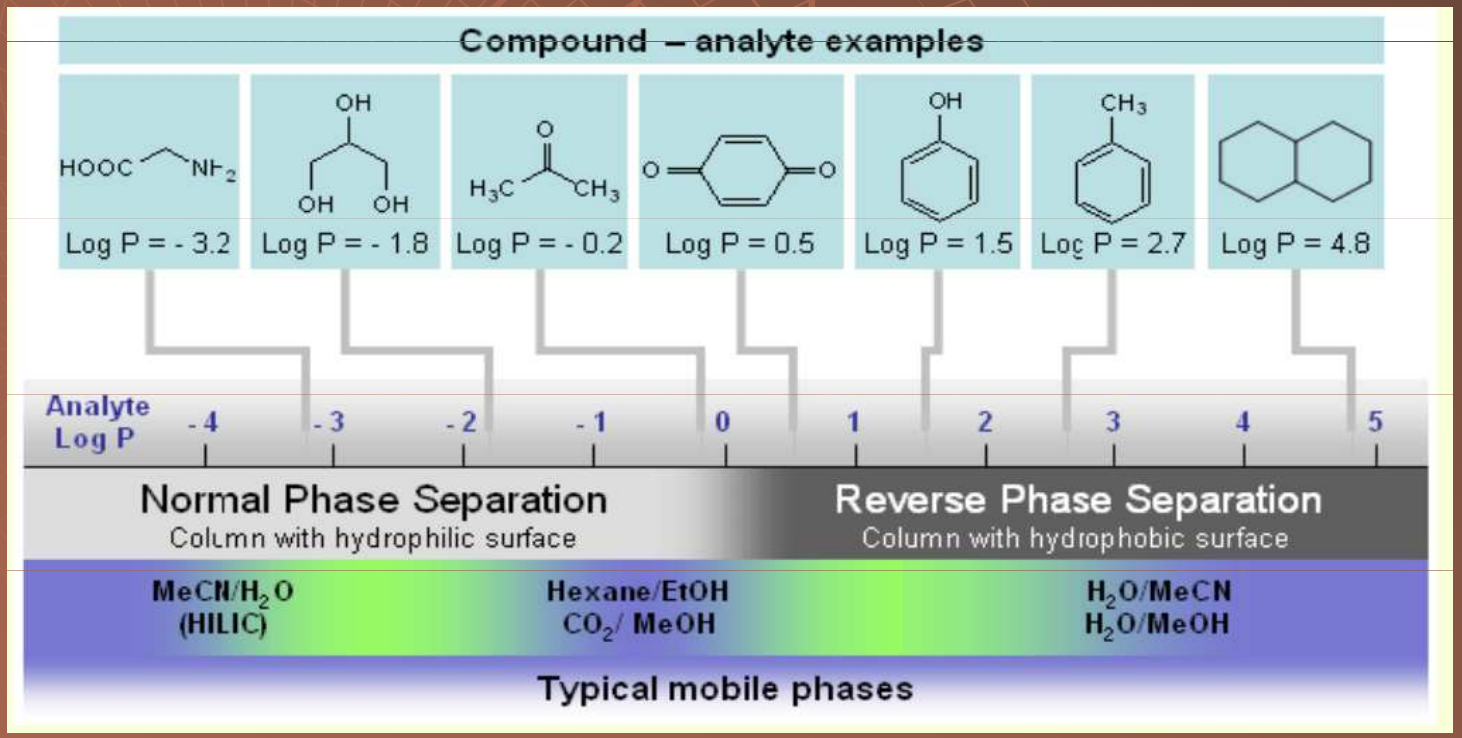

HILIC chromatografie

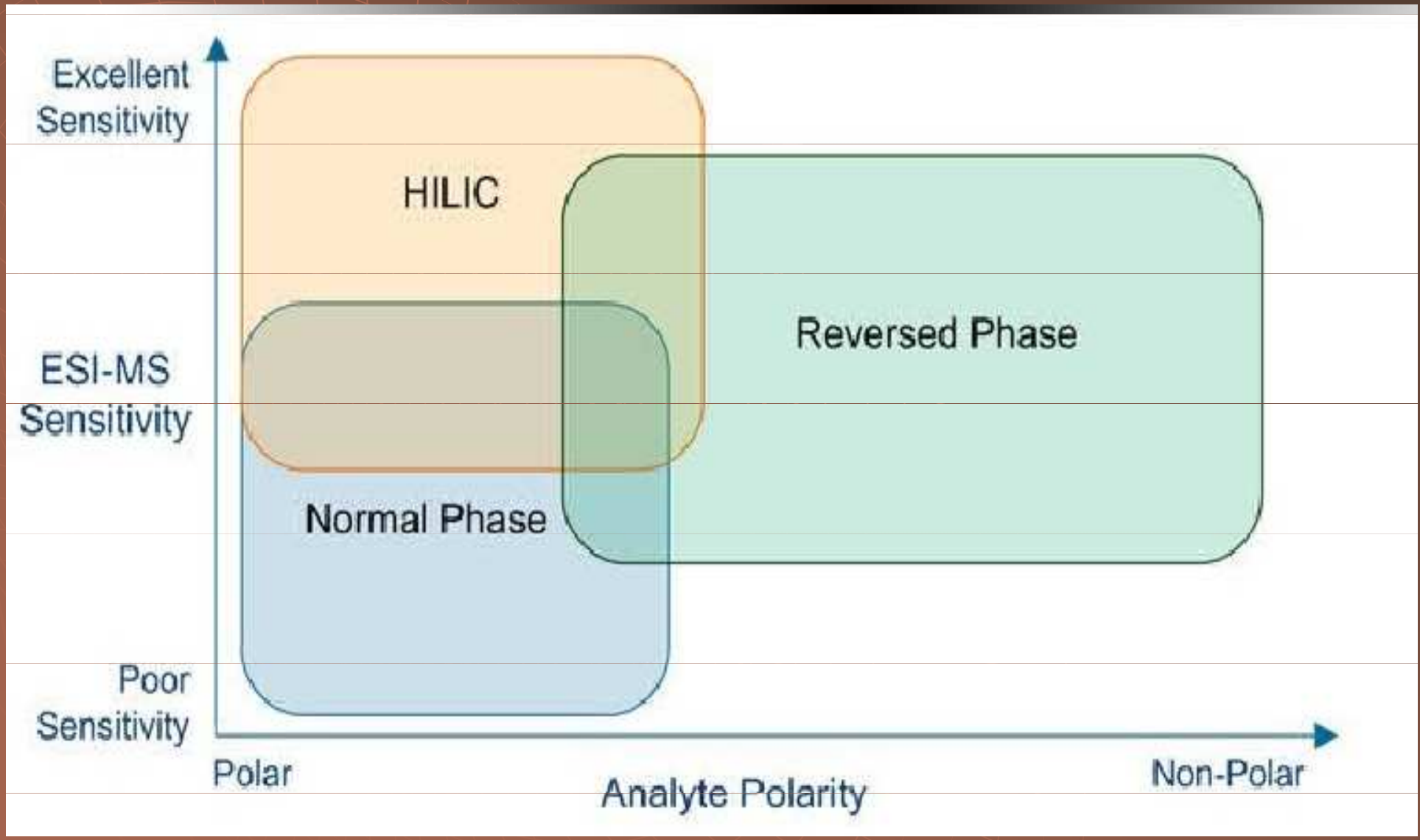

HILIC chromatografie

- Stacionární fáze

polarní - silikagel, kyano, amino, diol, zwitterionty etc.

stacionární fáze		chemická struktura
a.	silikagel	–OH
	kyanopropyl	$-(CH_2)_3-CN$
	aminopropyl	$-(CH_2)_3-NH_2$
	diol	$-CH_2-CH(OH)-CH_2-OH$
b.	PAC	$-(CH_2-CH)_n-$ $C=O$ OH
c.	ZIC	$-CH_2-N^{\oplus}(CH_3)-(CH_2)_3-SO_3^{\ominus}$ CH_3

HILIC chromatografie

- Mobilní fáze

Velký obsah organického rozpouštědla ACN (> 80%) s malým množstvím vody nebo jiného polárního rozpouštědla

HILIC chromatografie

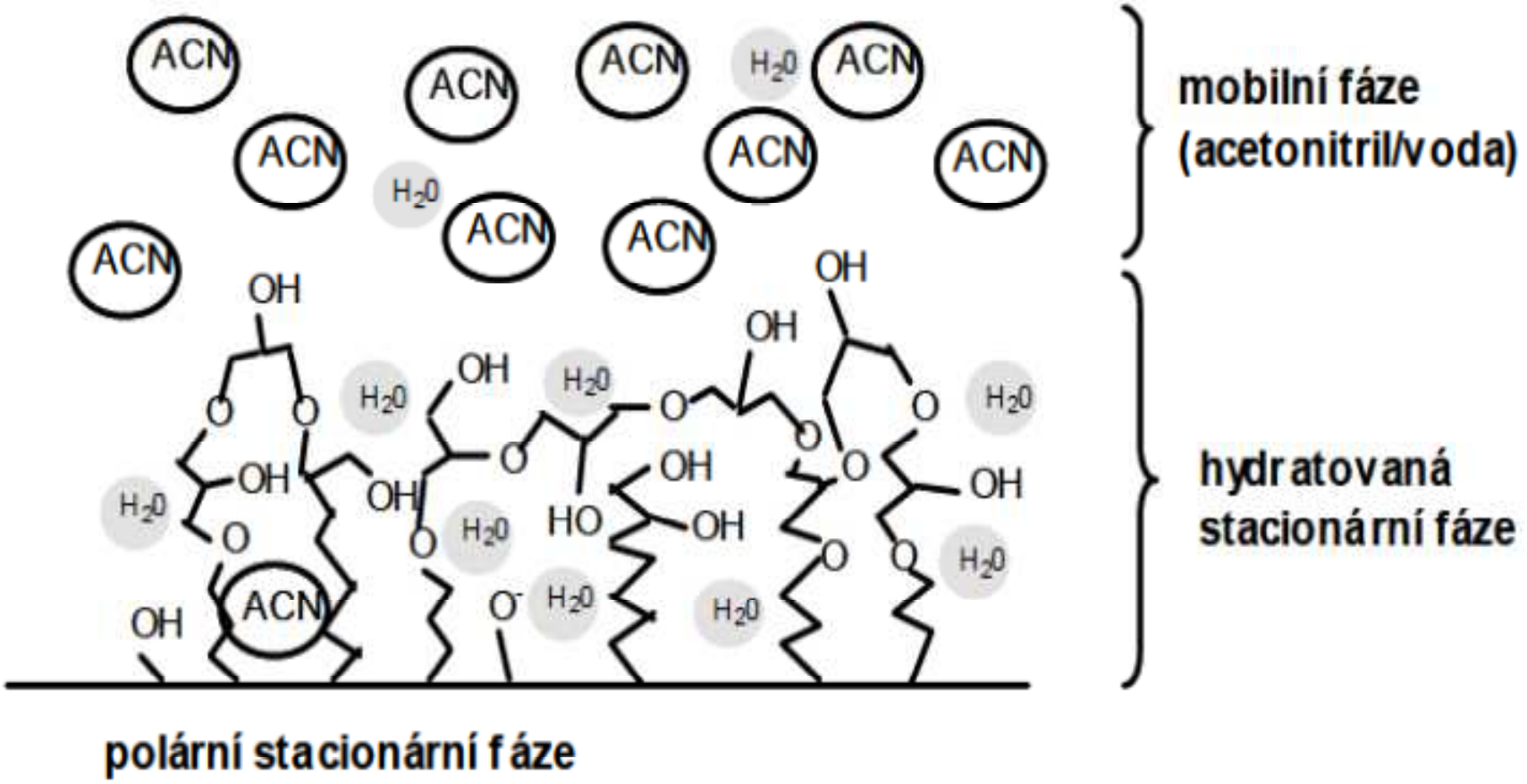

HILIC chromatografie

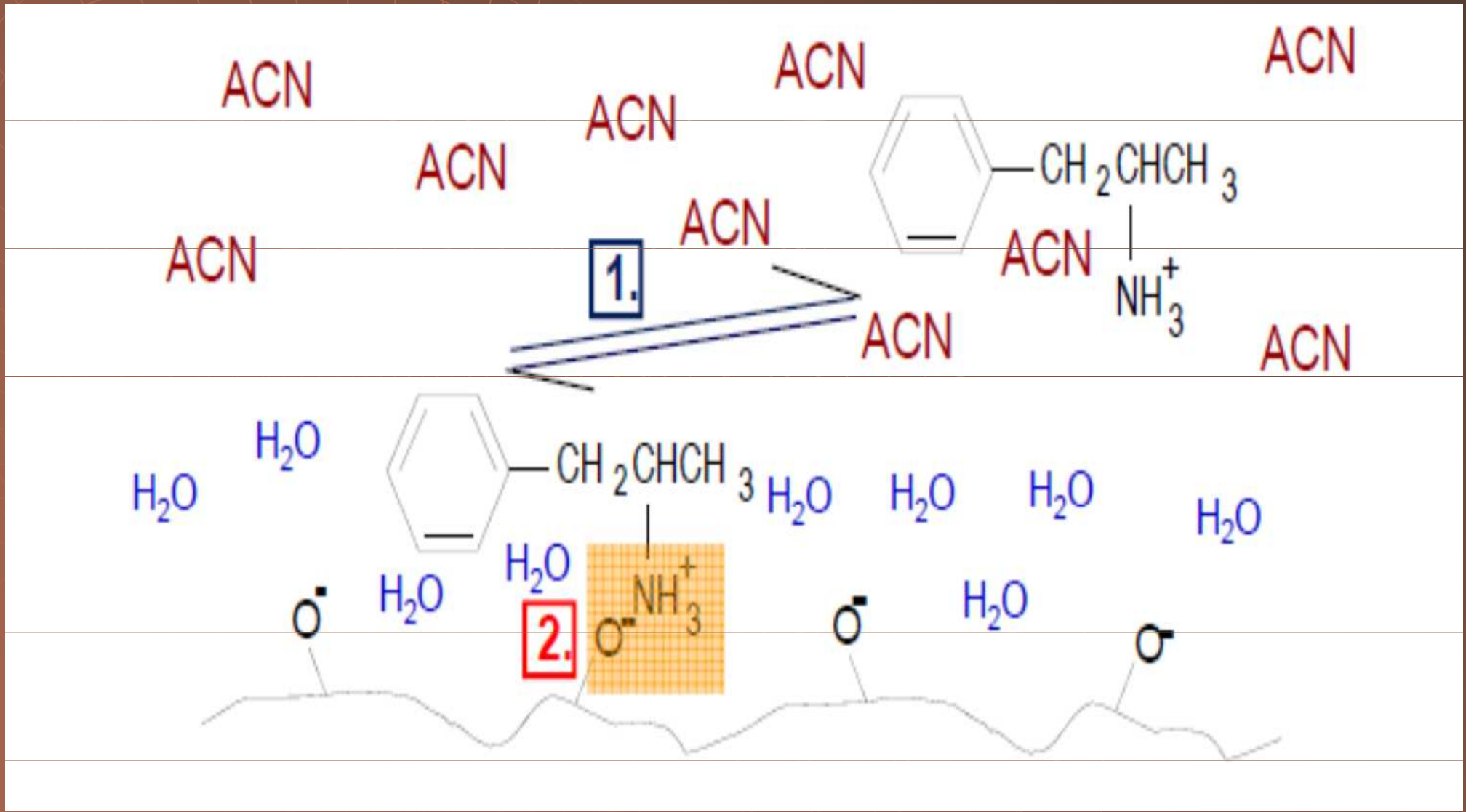

HILIC chromatografie

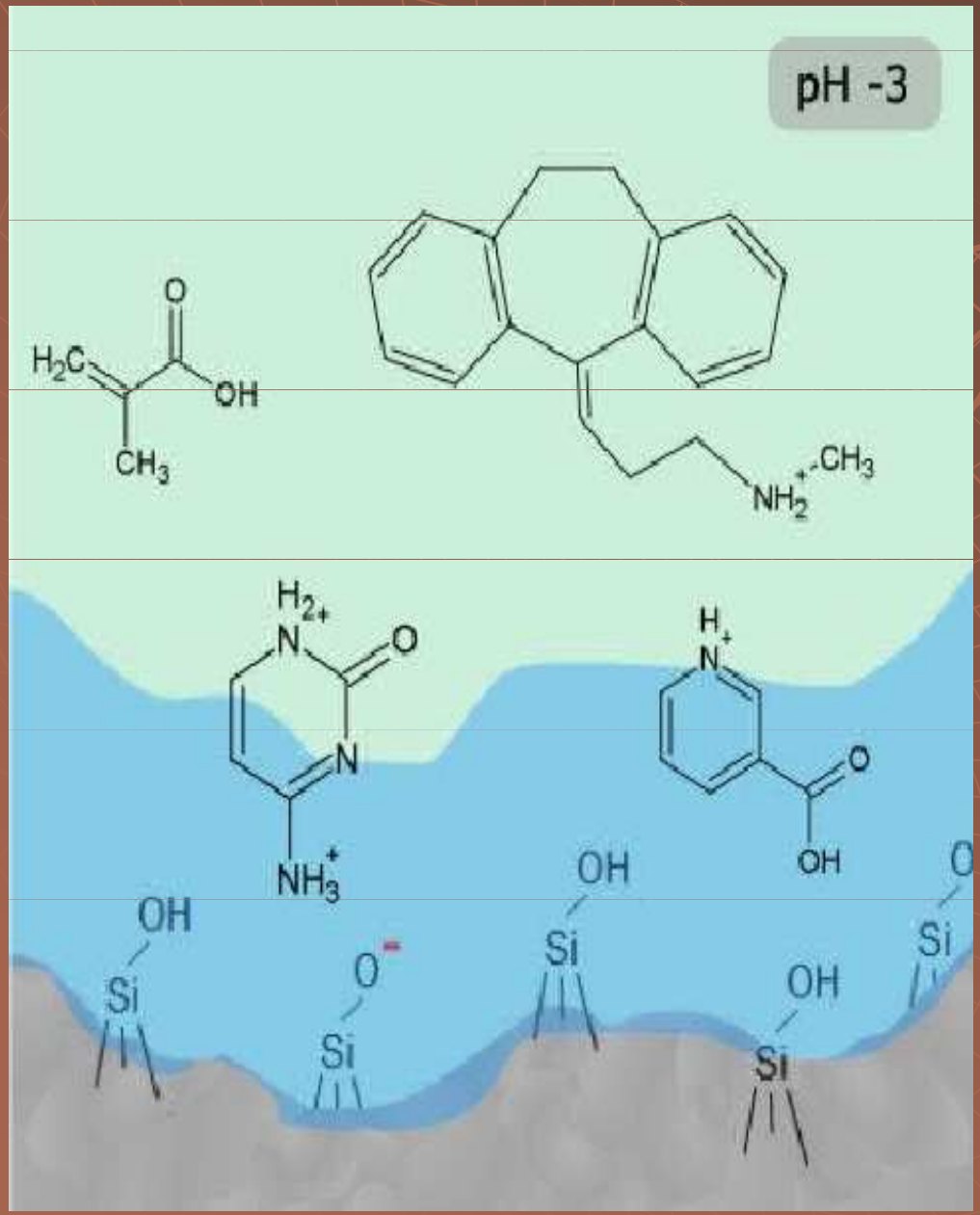

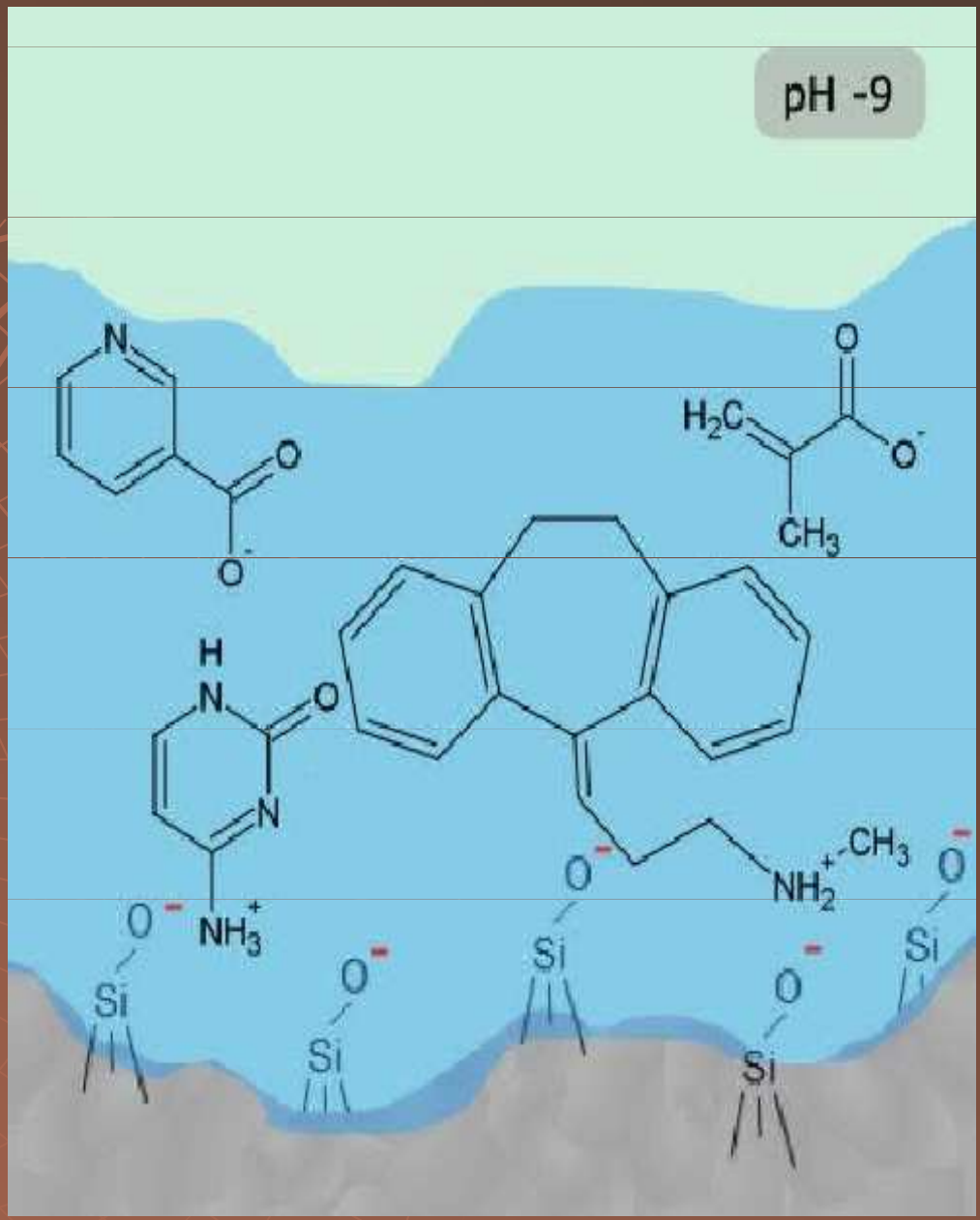

HILIC chromatografie

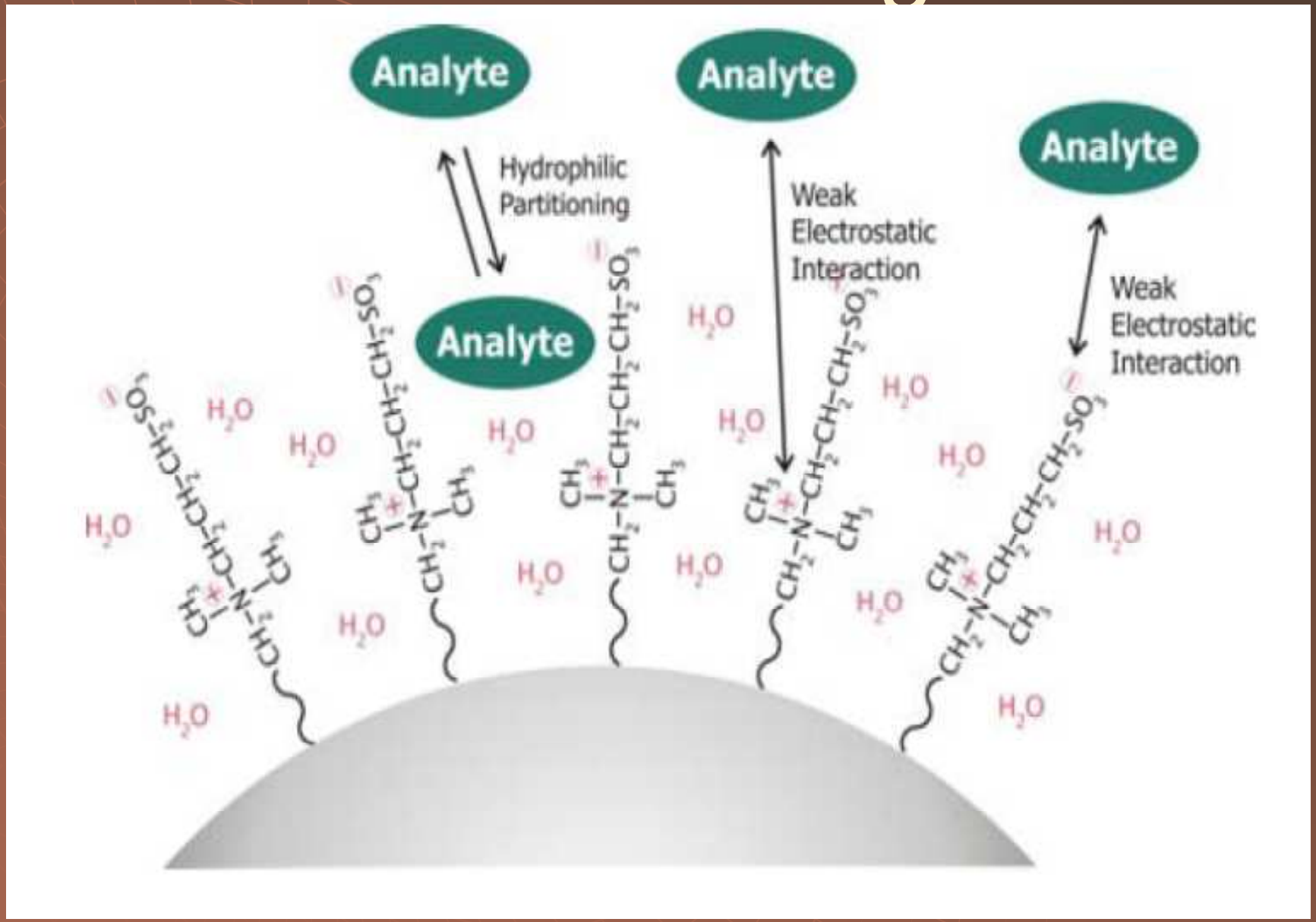

HILIC chromatografie

- Nanášení vzorku – vzorek rozpuštěn v mobilní fázi

- Eluce – zvyšováním polarity mobilní fáze

Dioxan>Aceton>ACN>THF>IPOH>EtOH>MetOH>H_2O

Použití : analýza polárních látek

HILIC chromatografie

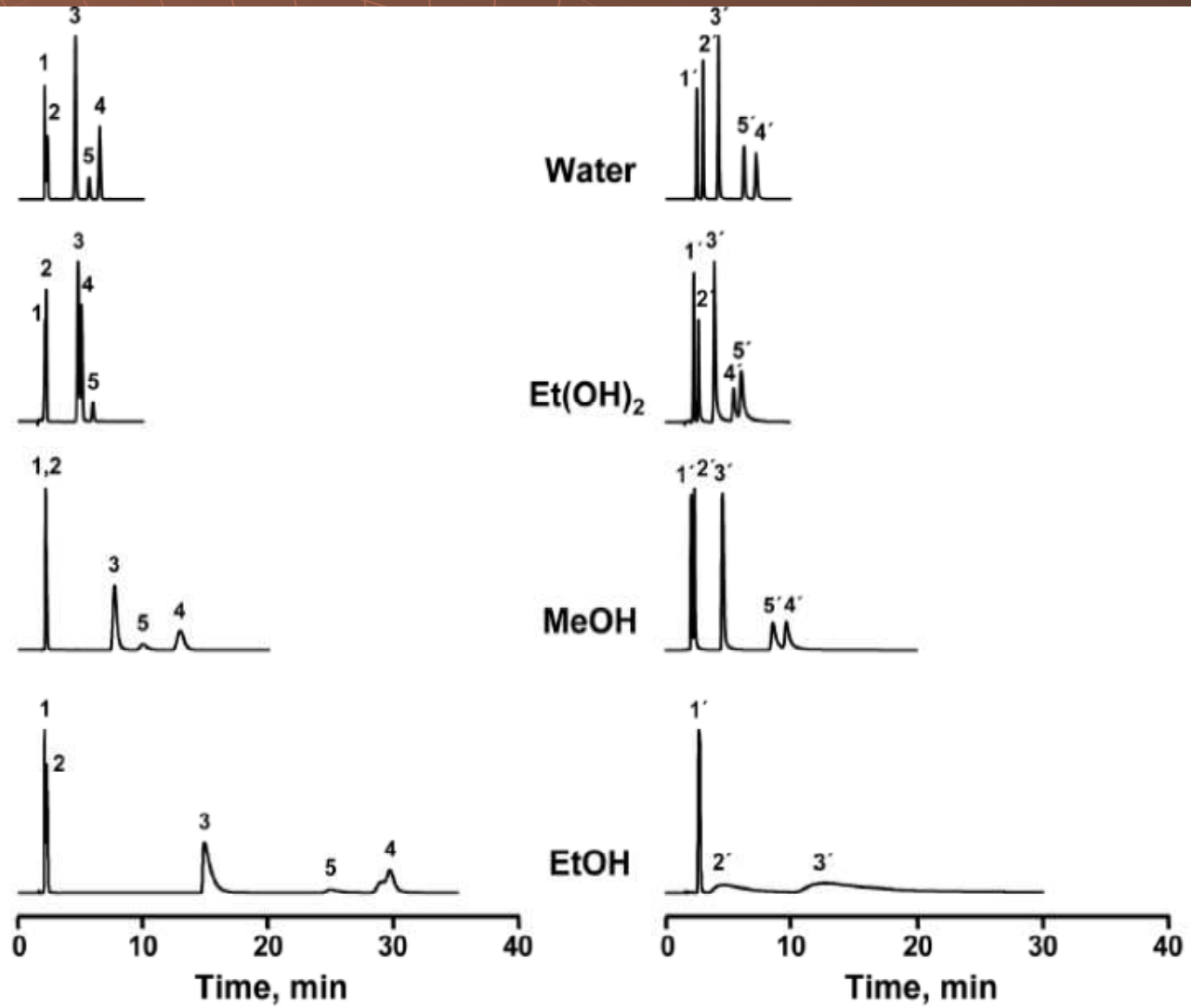

Figure 5. Separation of the sets of nucleobases and nucleosides on (a) the TG, (b) the TGO and (c) the bare silica (Daisogel) packing in AQ-HILIC (water as modifier) and NA-HILIC ($Et(OH)_2$, MeOH, EtOH as modifiers) elution mode. Mobile phase: 5 mM ammonium acetate in ACN/modifier (90:10 v/v). Further chromatographic details are given in Section 2. Analytes: (1) thymine, (2) uracil, (3) adenine, (4) cytosine, (5) guanine; (1′) thymidine, (2′) uridine, (3′) adenosine, (4′) cytidine and (5′) guanosine.

HILIC chromatografie

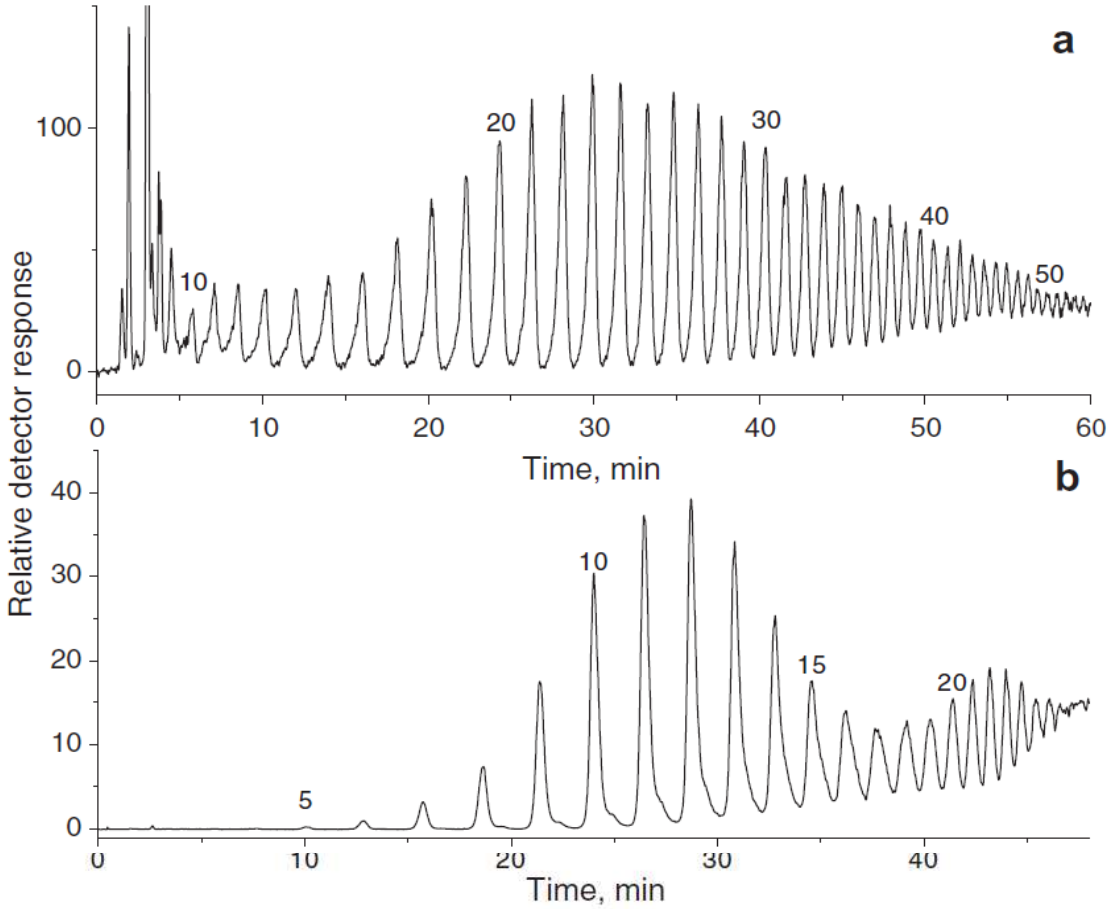

Figure 3. The chromatograms for the separation of (a) higher molecular weight fructooliogsaccahrides and (b) chitooligosaccharides on an analytical 'click' maltose column (100 × 4.6 mm id) with gradients 1 and 2, respectively. The numbers on the peaks are the DPs of the oligosaccharides. Gradient 1: 0–60 min, water–acetonitrile: 30:70 (v/v)→50:50 (v/v). Gradient 2: 0–60 min, acetonitrile–ammonium formate buffer (100 mM, pH 3.0): 65:35 (v/v)→55:45 (v/v). Flow rate: 1.0 mL/min. Column temperature: 30 °C. ELS detector: gas pressure 30 psi, tube temperature 85 °C, gain 100.

Reverzně fázová chromatografie

- Stacionární fáze – nepolární

  C_8, C_{18}

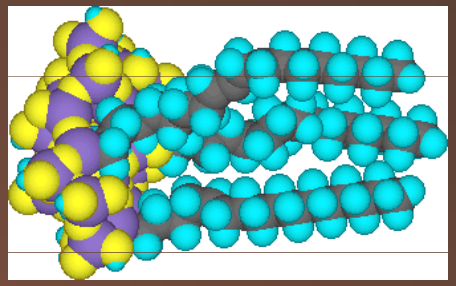

- Mobilní fáze – polární – vodné roztoky

  pH $\rightarrow$ potlačit disociaci

- Eluce – snižováním polarity mobilní fáze

  ACN, MetOH,

Reverzně fázová chromatografie

Silikagel

- poresní silika gel – zvýšení efektivního povrchu
- inertní materiál
- stabilní v pH 2-7,5

Polymerní nosič

- poresní polymer – zvýšení efektivního povrchu
- nepolární
- stabilní v pH 2-11

Reverzně fázová chromatografie

Kartáčový typ stacionární fáze

H_2O

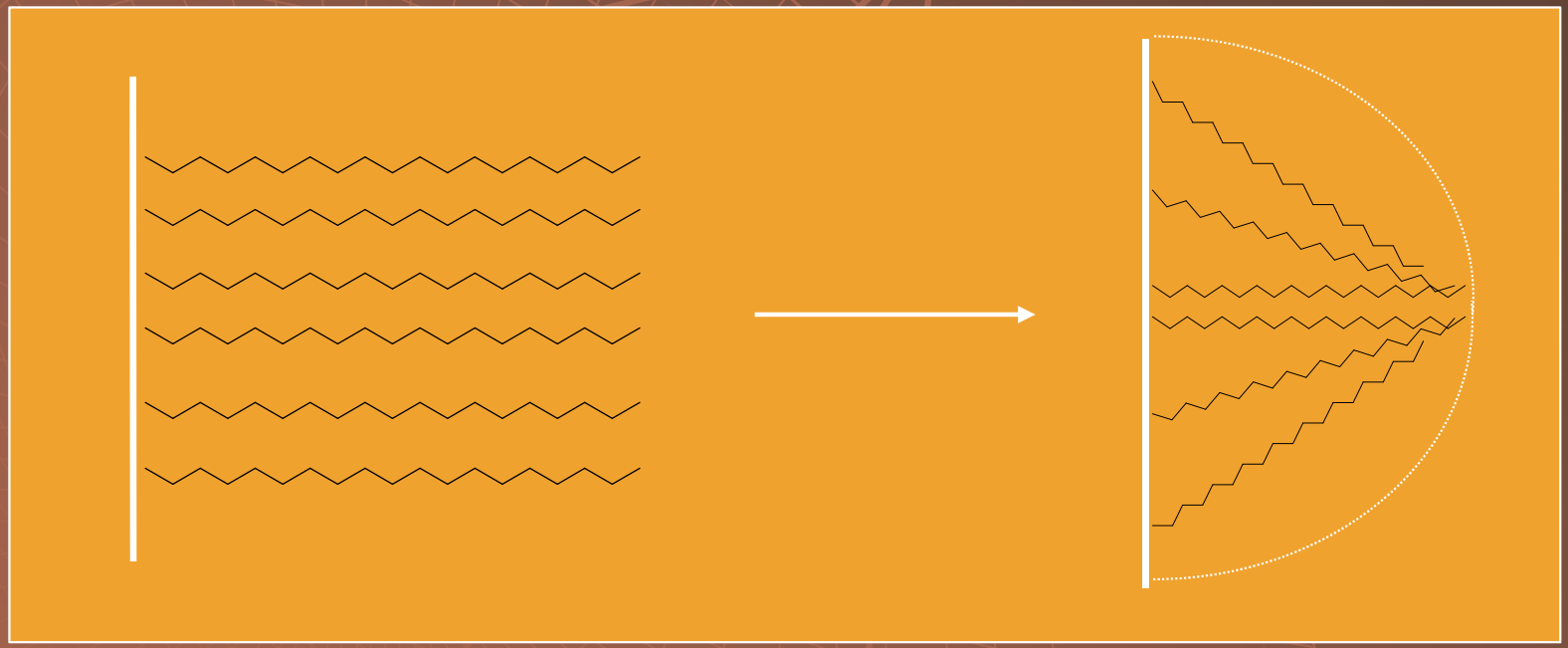

Použití : analytické – až 90 % analýz

Reverzně fázová chromatografie

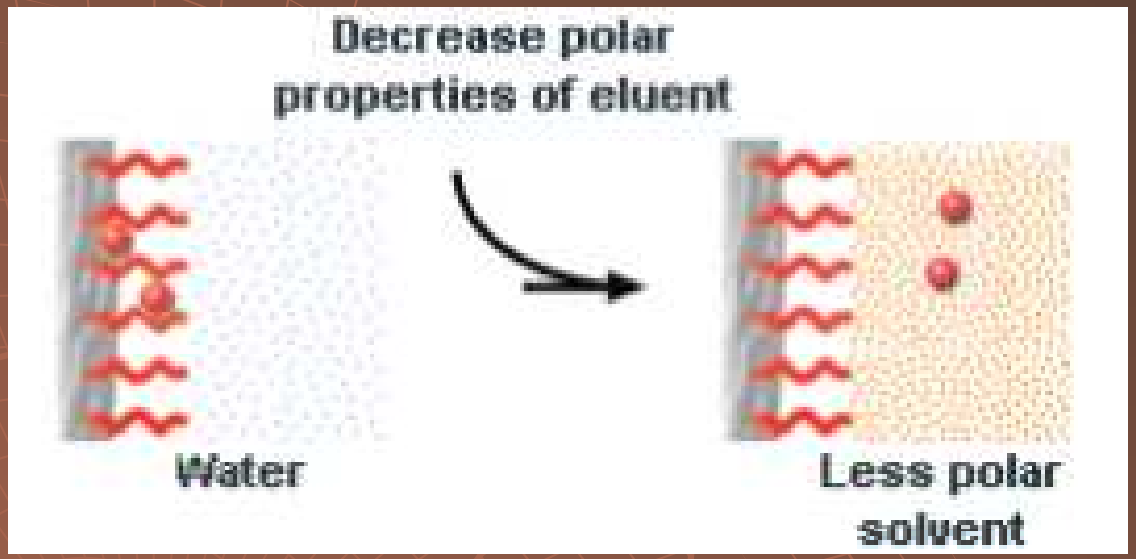

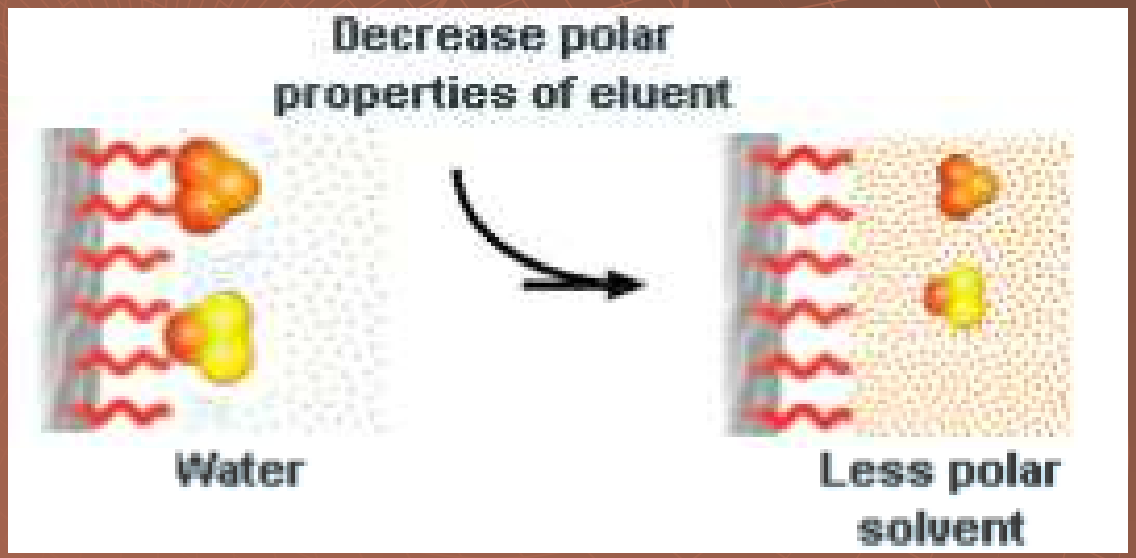

Reverzně fázová chromatografie

Vliv délky řetězce na rozlišení

hydrofobní organické látky

peptidy, proteiny

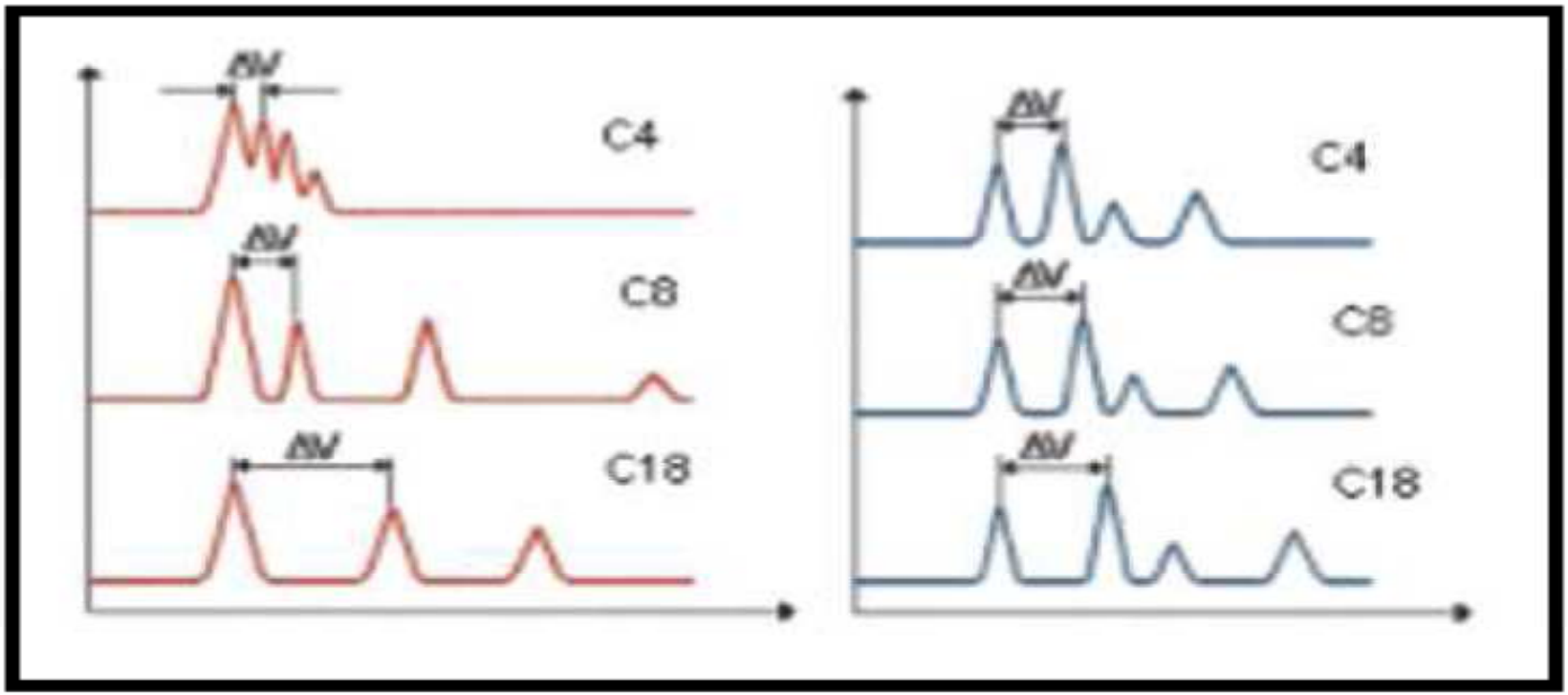

Reverzně fázová chromatografie

Organické rozpouštědlo	Vhodné pro:	Viskosita	Poznámka
Methanol	•Org. molekuly	Střední-nízká	možná destabilisace struktury
Ethanol	•Org. molekuly	Střední-nízká	možná destabilisace struktury
Isopropanol	•Proteiny •Peptidy	Vysoká	nejmenší efekt na strukturu
Acetonitril (ACN)	•Org. molekuly •Proteiny •Peptidy	Nízká	nízký efekt na strukturu

Reverzně fázová chromatografie

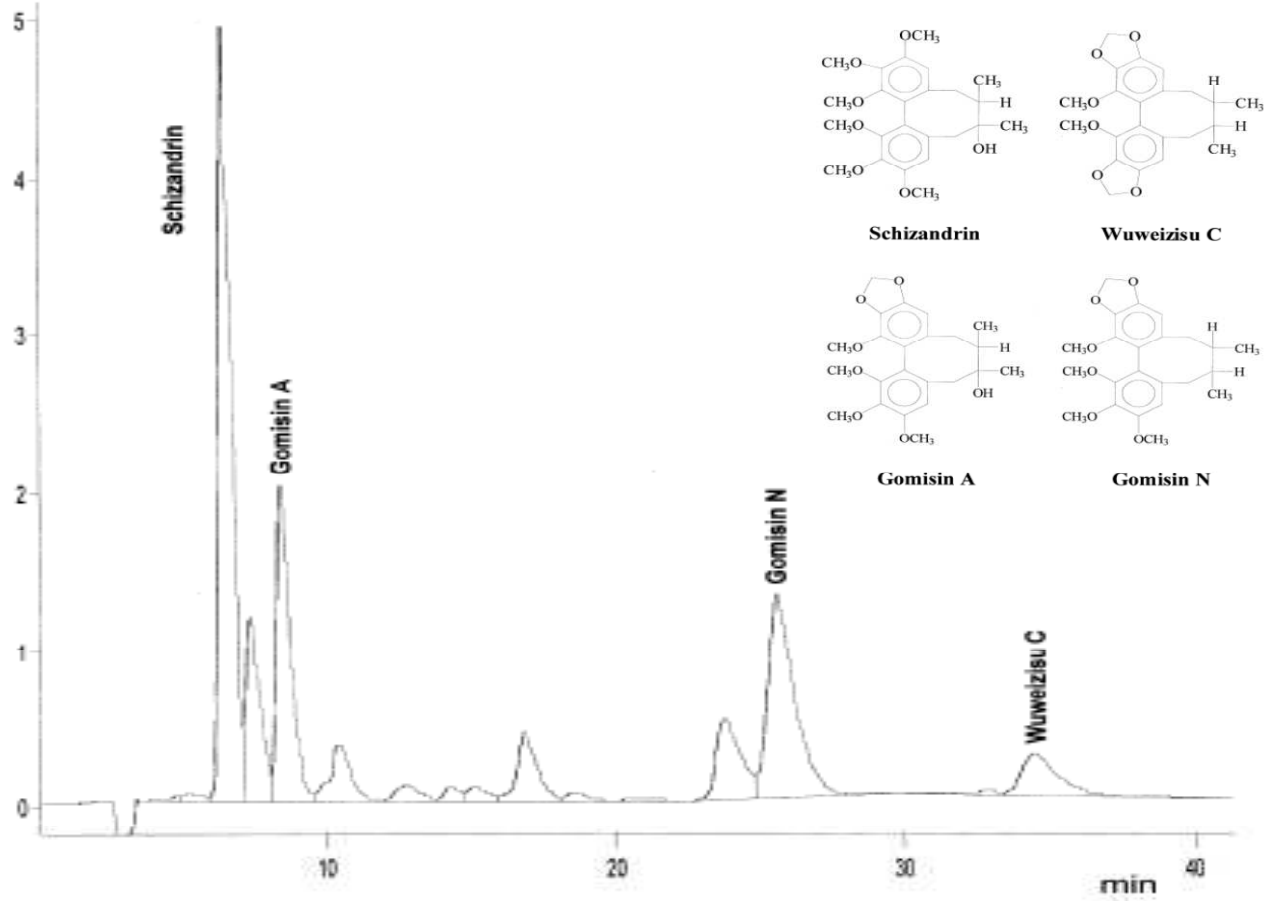

Fig. 5. HPLC analysis of *Schisandra* extract. Experimental conditions: column, Separon SGX C_{18} 5 μm, 150×3 mm I.D.; mobile phase, methanol–deionised water (75:25); flow-rate, 0.3 ml/min; detection at 254 nm. Twenty μl of *Schisandra* extract were loaded on the column.

Iontově párová chromatografie

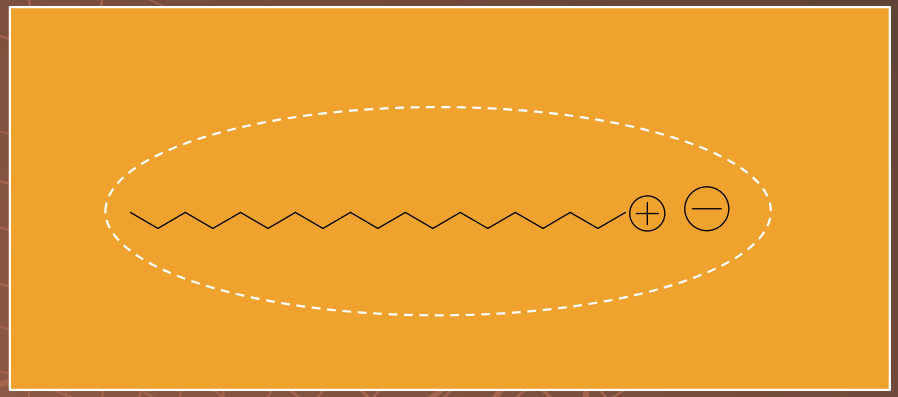

iontově párující činidlo

analyt

\+ - SDS, $HClO_4$

\- - tetrabutylamonium

Iontově párová chromatografie

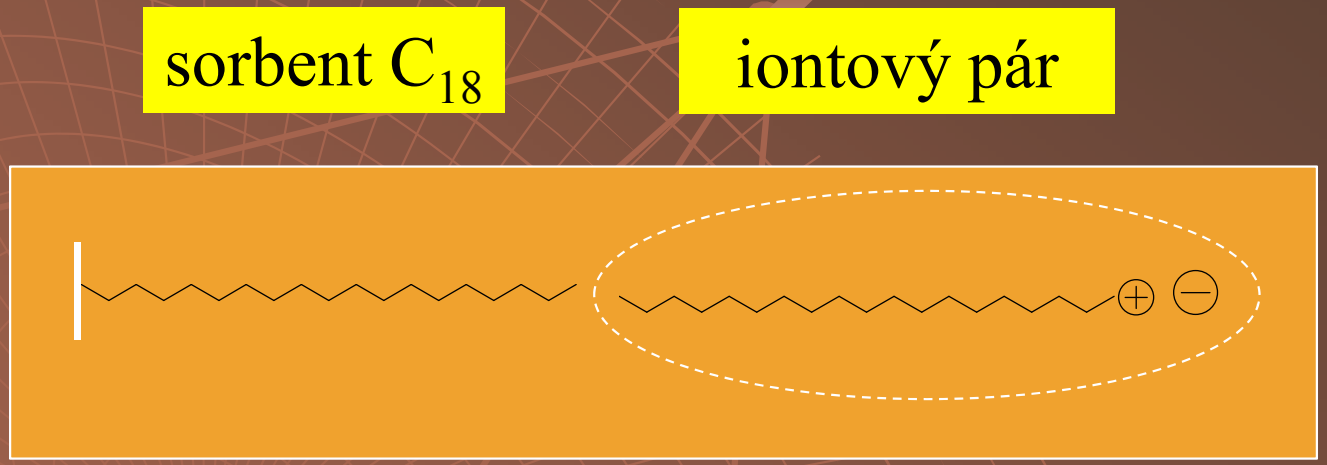

Stacionární, mobilní faze, eluce – RPC

pH → plná ionizace analytu

Iontově párová chromatografie

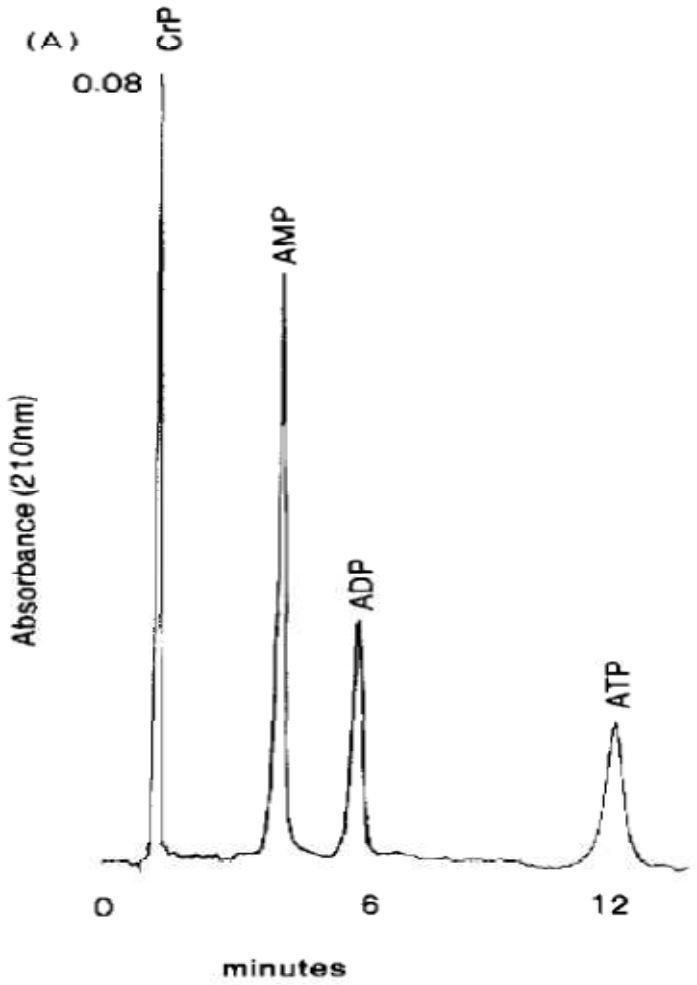

Fig. 1. Chromatogram of standards. Separation of standard containing 76.4 μM CrP, 72 μM AMP, 58.53 μM ADP and 45.35 μM ATP. Injection volume: 10 μl. Flow-rate: 2 ml/min. Buffer: 0.52 μM potassium dihydrogen phosphate, 0.04% TBAP and 1.25% methanol, pH 4.0. Column: Supelcosil LC-18, 5 μm (25 cm × 0.46 cm). Detection: UV 210 nm.

Hydrofobní chromatografie

- Stacionární fáze – -C_4, -C_8, -fenyl
- Mobilní fáze – vodné roztoky (pufry)
  1.7 M $(NH_4)_2SO_4$
- Eluce – snižováním iontové síly

Použití : purifikace bílkovin

Hydrofobní chromatografie

- Stacionární fáze –

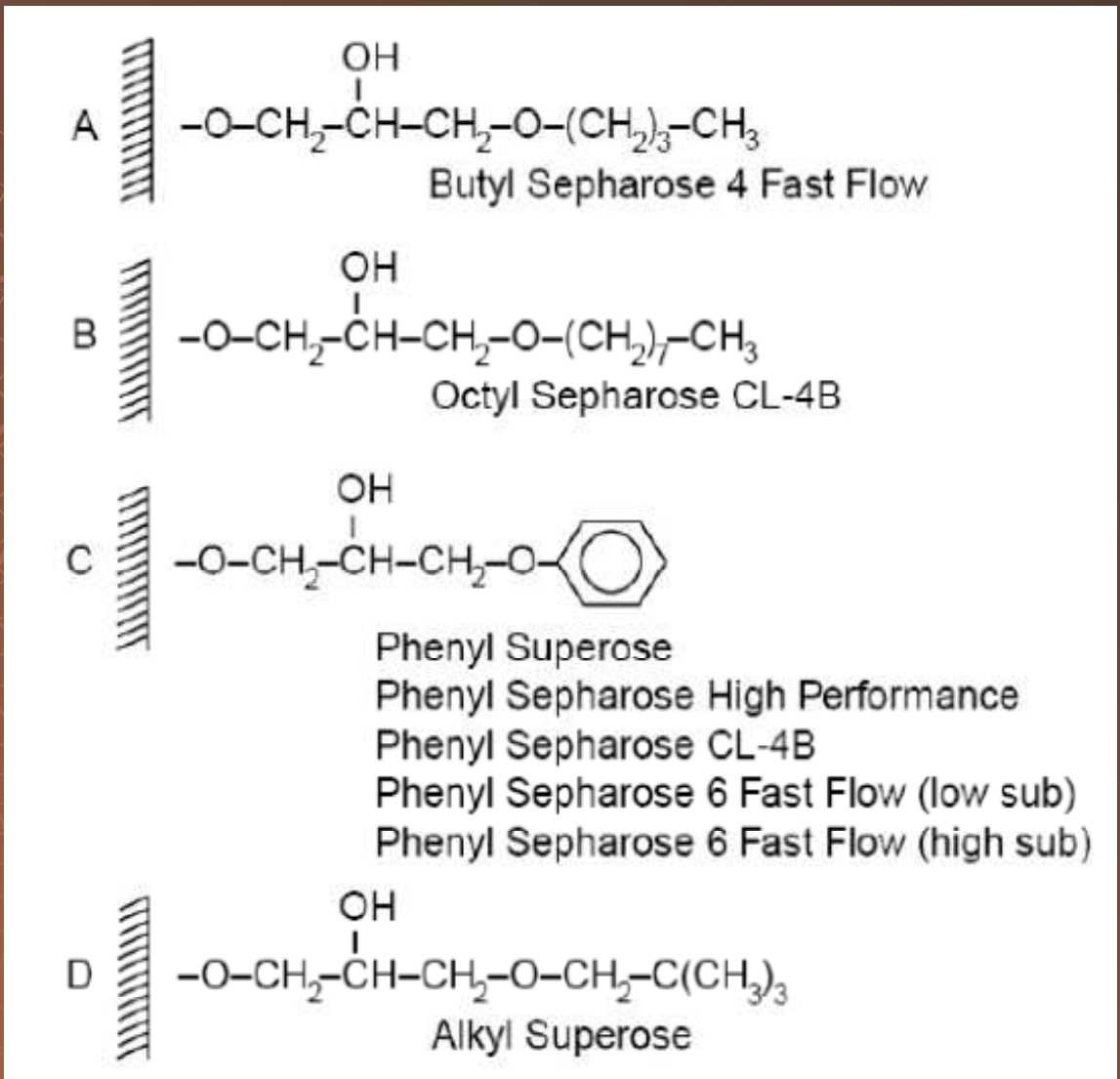

Isopropyl < Butyl < Octyl < Phenyl

Hydrofobní chromatografie

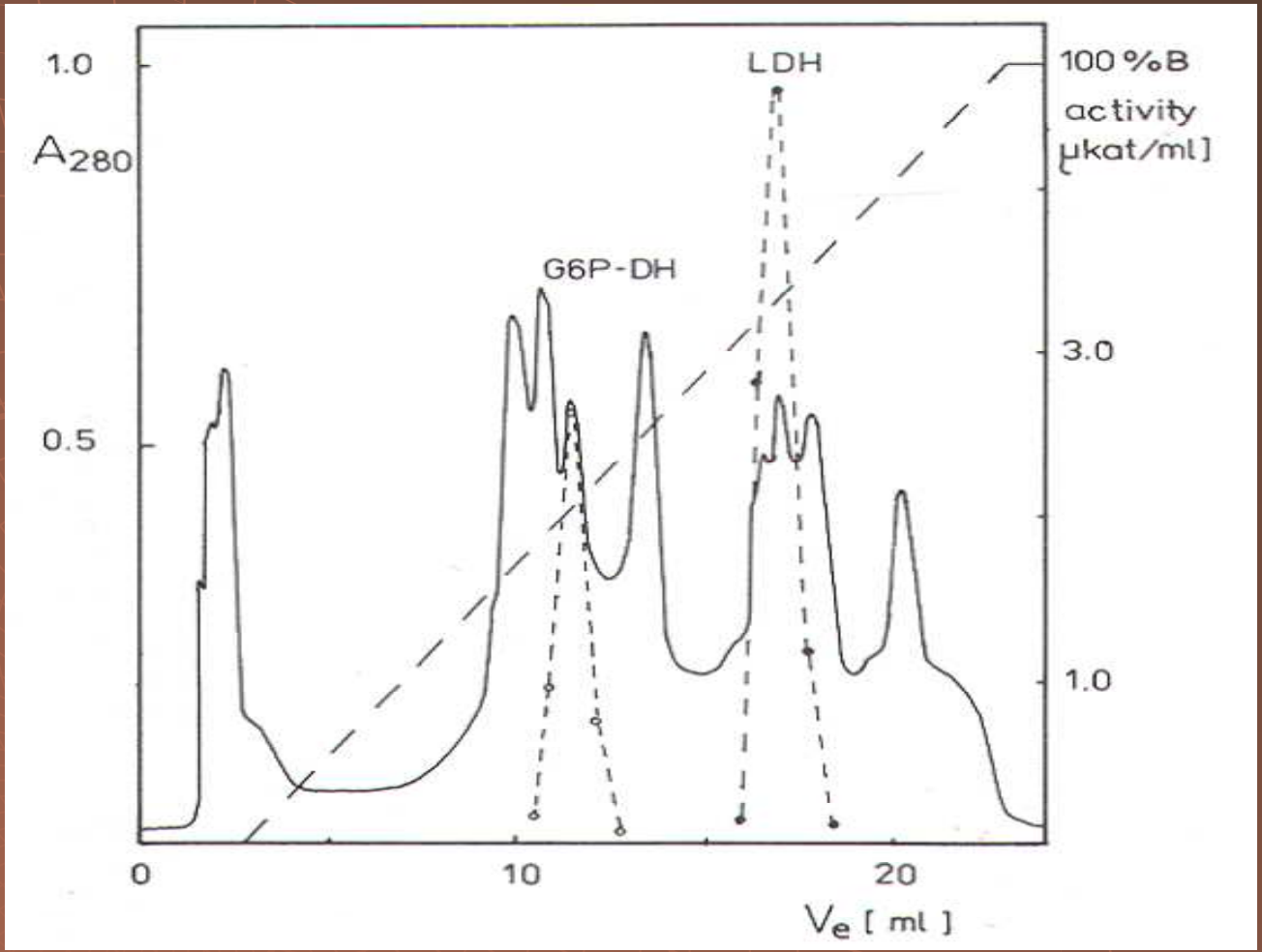

Fig. 1. Chromatography of crude enzyme preparation on a Phenyl-Superose column. Buffers: (A) 0.05 *M* sodium phosphate (pH 7.4) with 1.7 *M* sodium sulphate and 1 m*M* EDTA; (B) 0.05 *M* sodium phosphate (pH 7.4); flow-rate, 0.5 ml/min. V_e, elution volume; solid line, absorbance at 280 nm (A_{280}); dashed lines, gradient; (○) G6P-DH activity; (●) LDH activity. Approximately 10 mg of protein were applied to the column.

Hydrofobní chromatografie

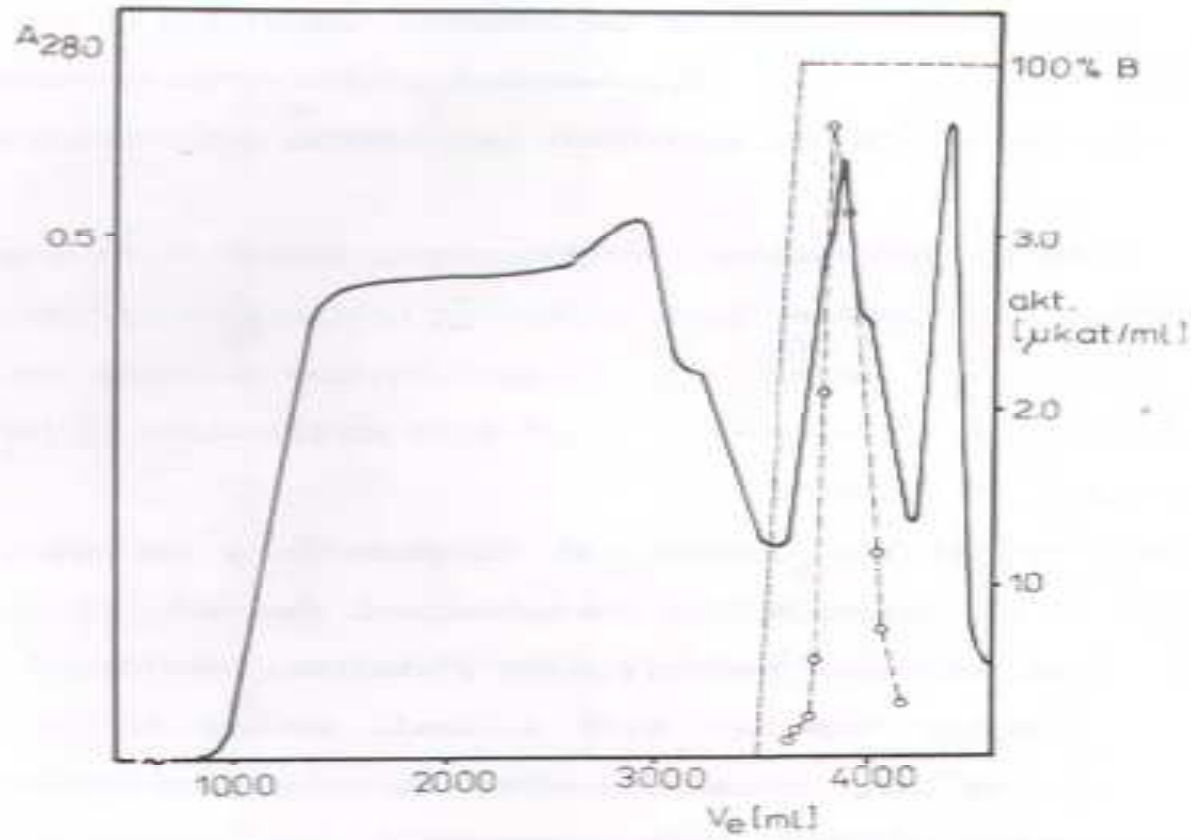

Figure 1

Chromatography of the crude enzyme preparation on a Spheron 1000 column. Buffers : A, 0.05 M potassium phosphate (pH 6.0) with 1.3 M ammonium sulphate and 1 uM $CuSO_4$; B, 0.05 M potassium phosphate (pH 6.0) with 1 uM $CuSO_4$; flow-rate 4.5 ml/min; V_e - elution volume; ——— absorbance at 280 nm (A_{280}); - - - - - - - gradient; —·—o—·— DAO activity (ukat.ml^{-1}. Approximately 30 g of protein were applied to the column.

Iontexová chromatografie

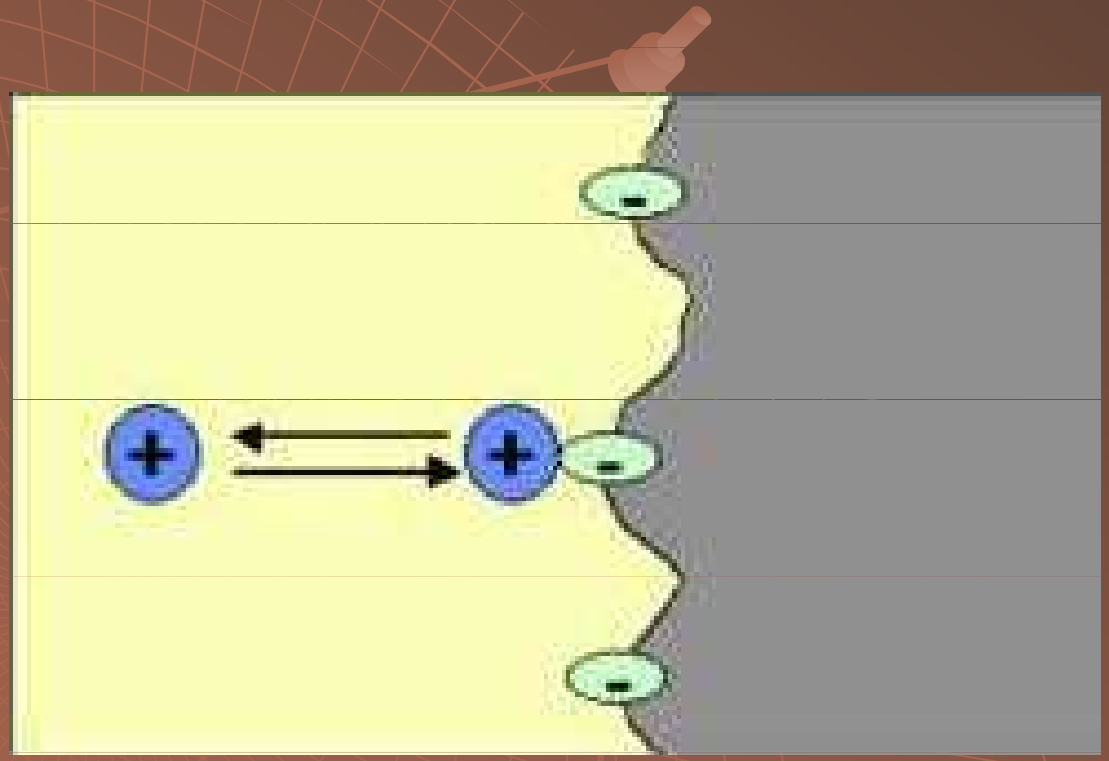

Ionexová chromatografie

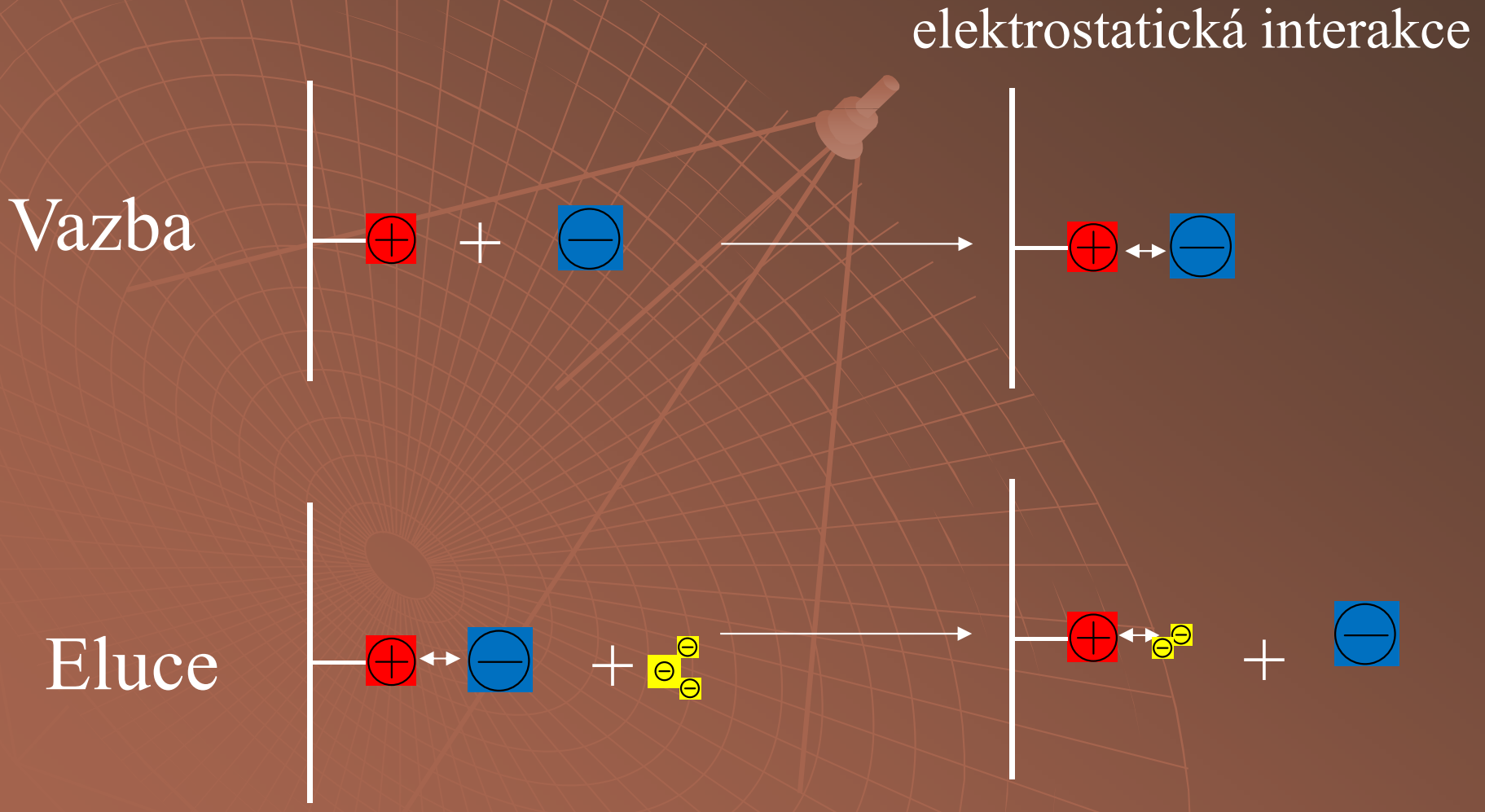

Ionexy

- Katexy - **-** vazba kationtů

silné - sulfo(S), sulfopropyl(SP) **OSO_3^-**

slabé - karboxy(C), karboxymetyl(CM) **COO^-**

- Anexy - **+** vazba aniontů

slabé - **dietylaminoetyl**(DEAE)

silné - **trietylaminoetyl**(TEAE)

Slabý ionex

- Vykazuje změny vazebné kapacity v závislosti na pH
- Má pufrační kapacitu

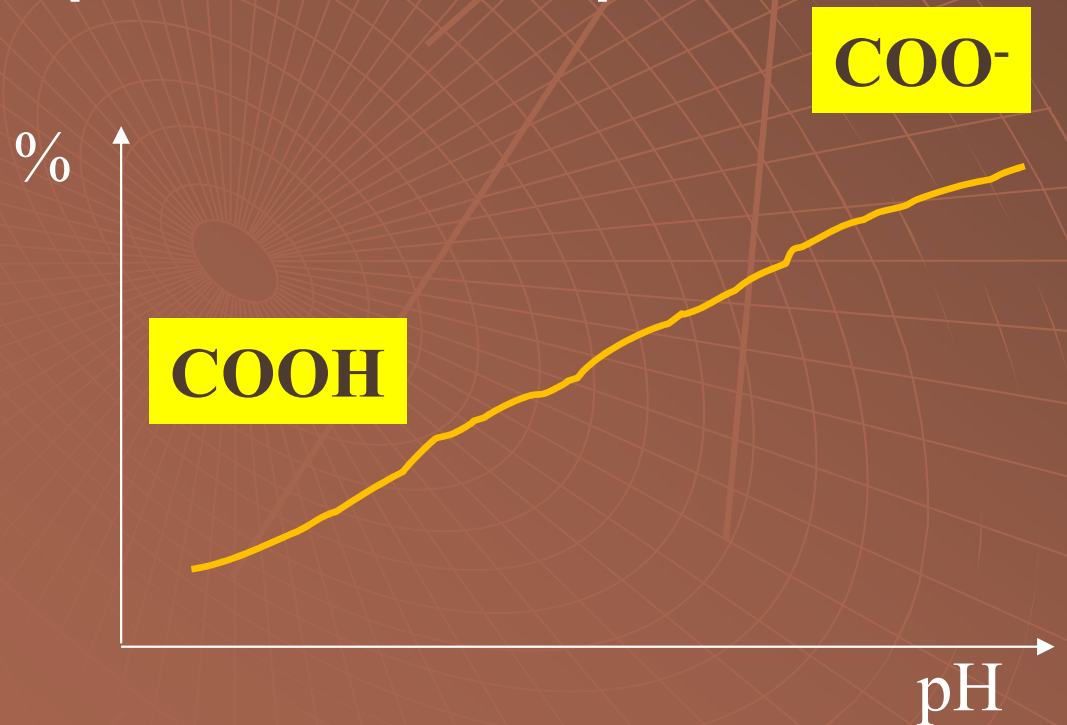

Slabý versus silný ionex

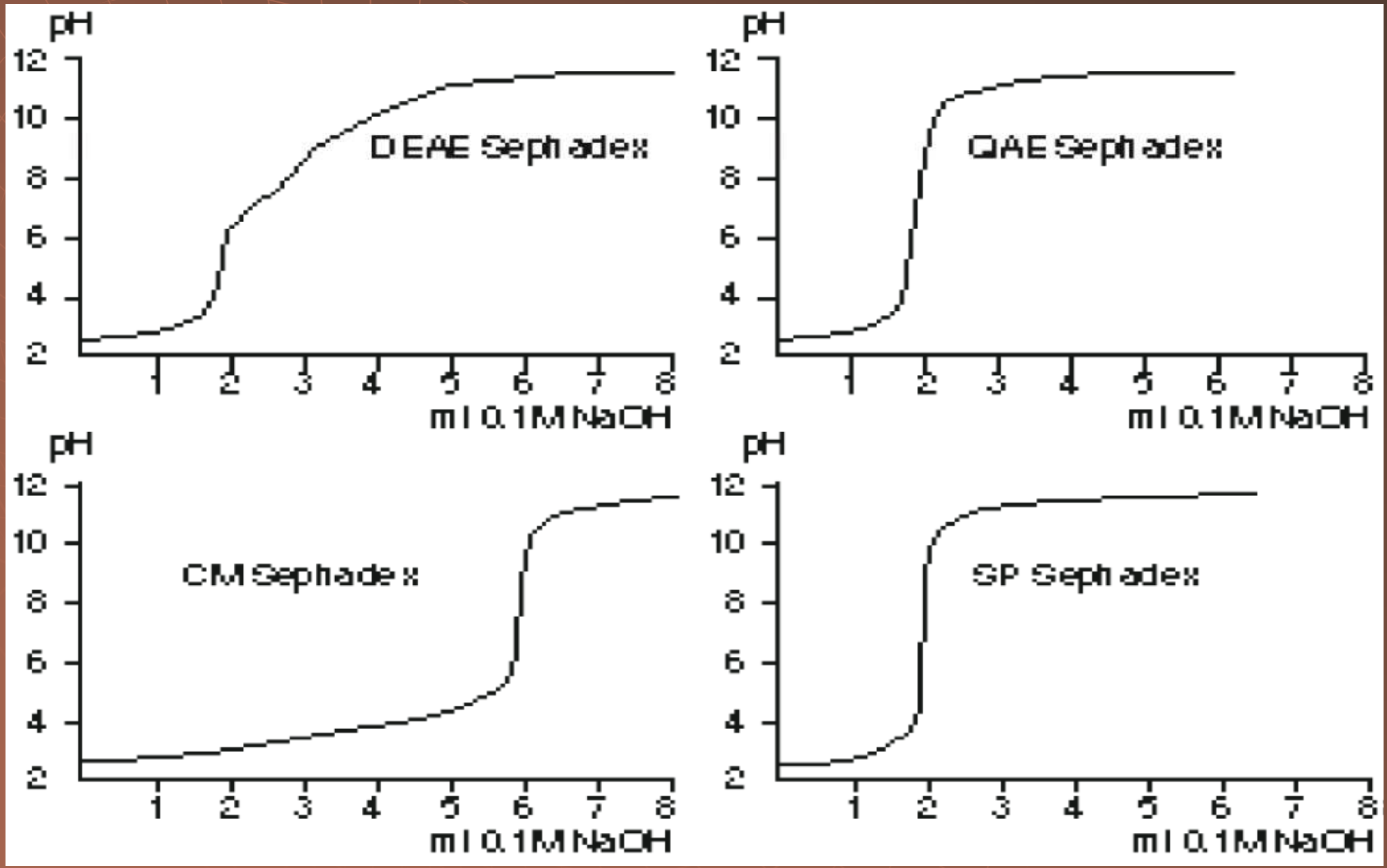

Ionexová chromatografie

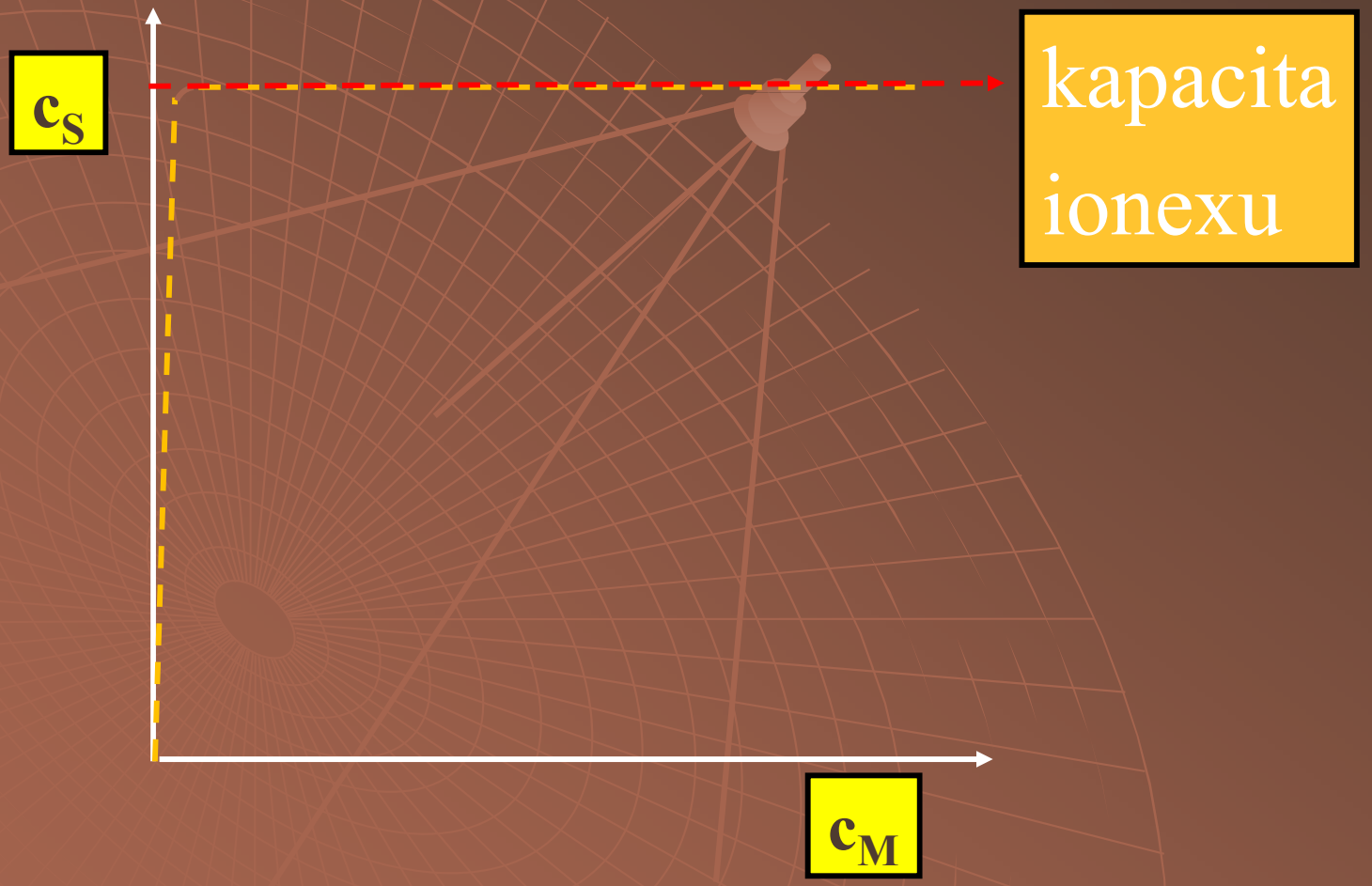

Volba podmínek – pH + typ ionexu

pI bílkoviny je znám

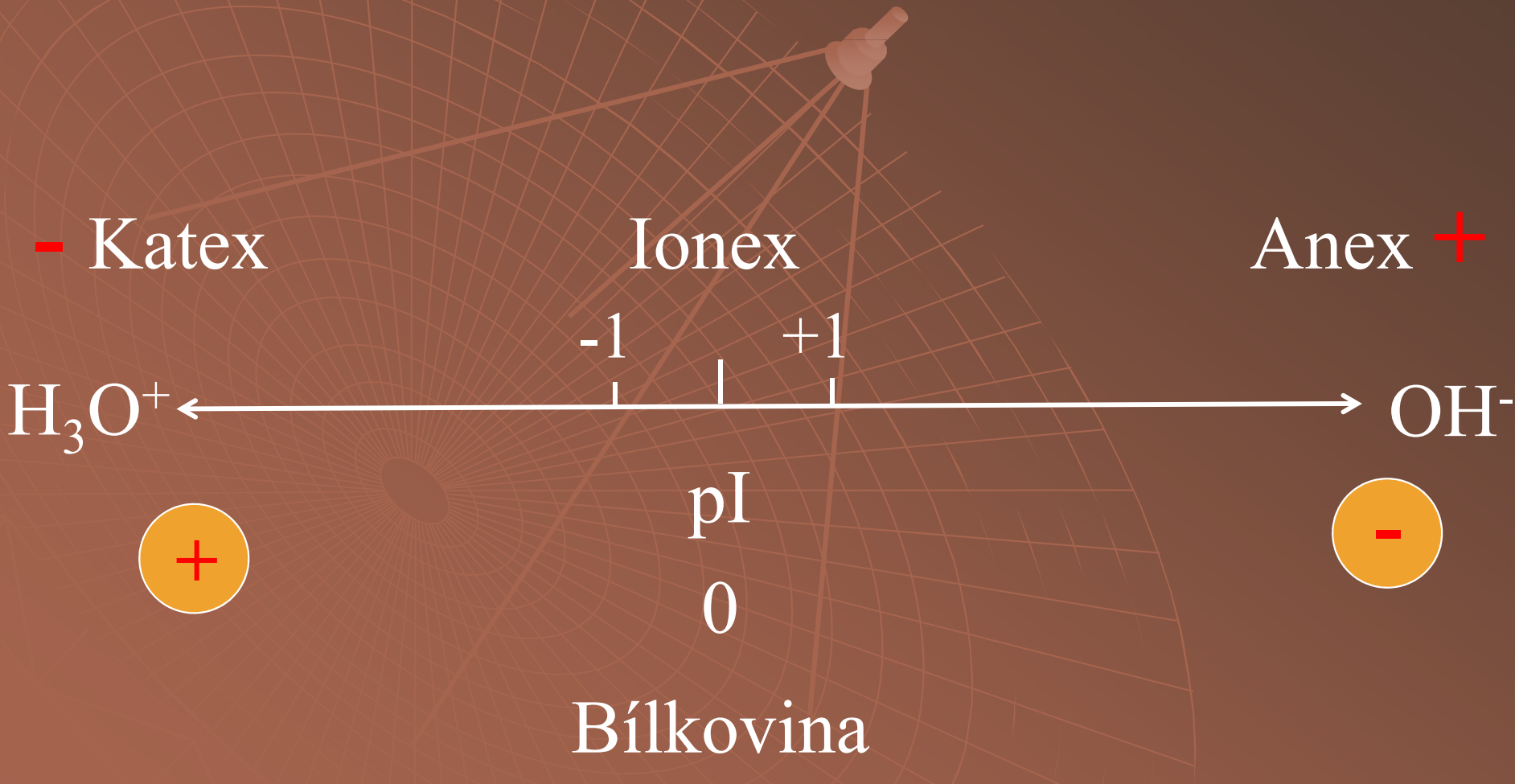

Donanův efekt

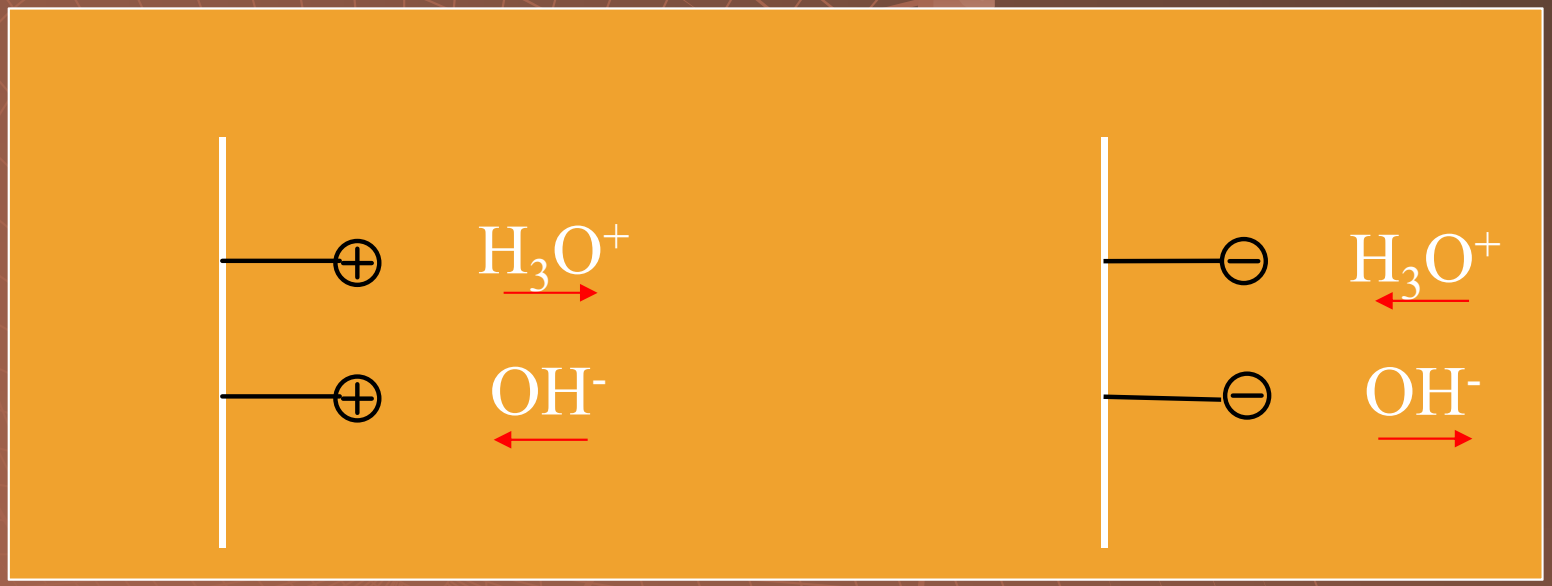

zvyšování pH

snižování pH

Volba podmínek – pH + typ ionexu

pI bílkoviny není znám

- Metoda pokusů a omylů

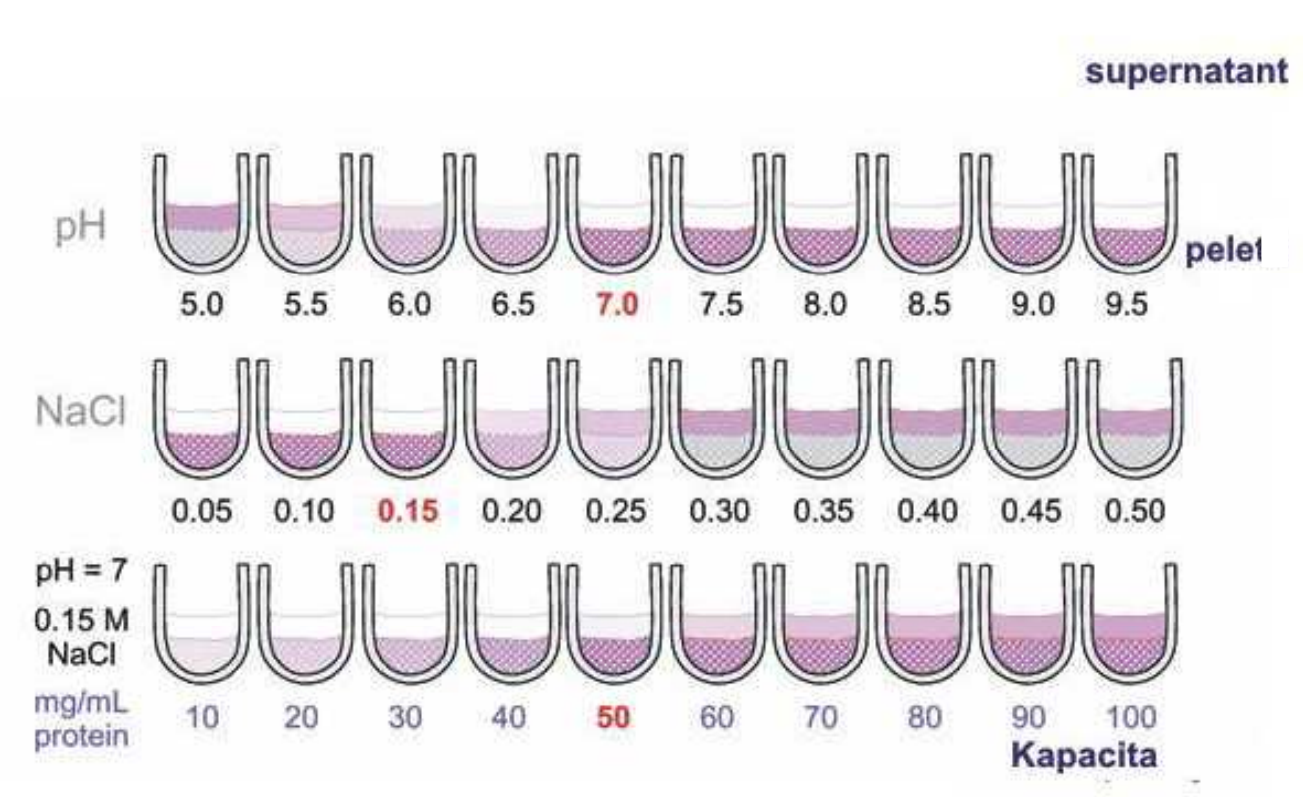

- Metoda titračních křivek

Iontová chromatografie

- Nanášení vzorku – nízká iontová síla
- Eluce – gradientová
  - Zvyšováním iontové síly
  - Změnou pH
  - Afinitní eluce

Použití – purifikace, zakoncentrování, výměna pufru

Ionexová chromatografie

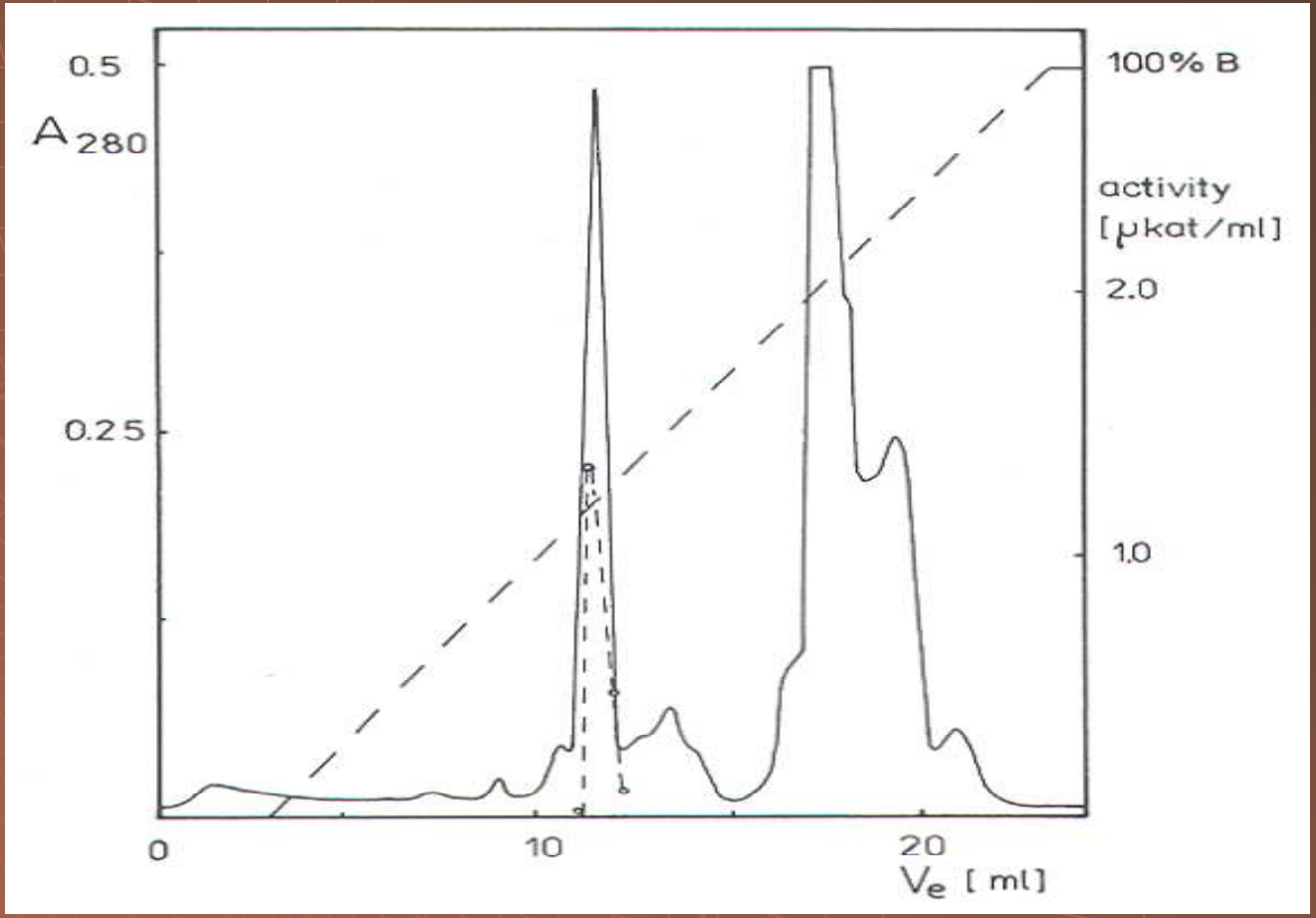

Fig. 2. Chromatography of partially purified G6P-DH on a Mono Q column. Buffers: (A) 0.05 *M* sodium phosphate (pH 7.4); (B) same as A but with 1 *M* sodium chloride; flow-rate, 1 ml/min. Lines symbol as in Fig. 1. Approximately 10 mg of protein were applied to the column.

Ionexová chromatografie

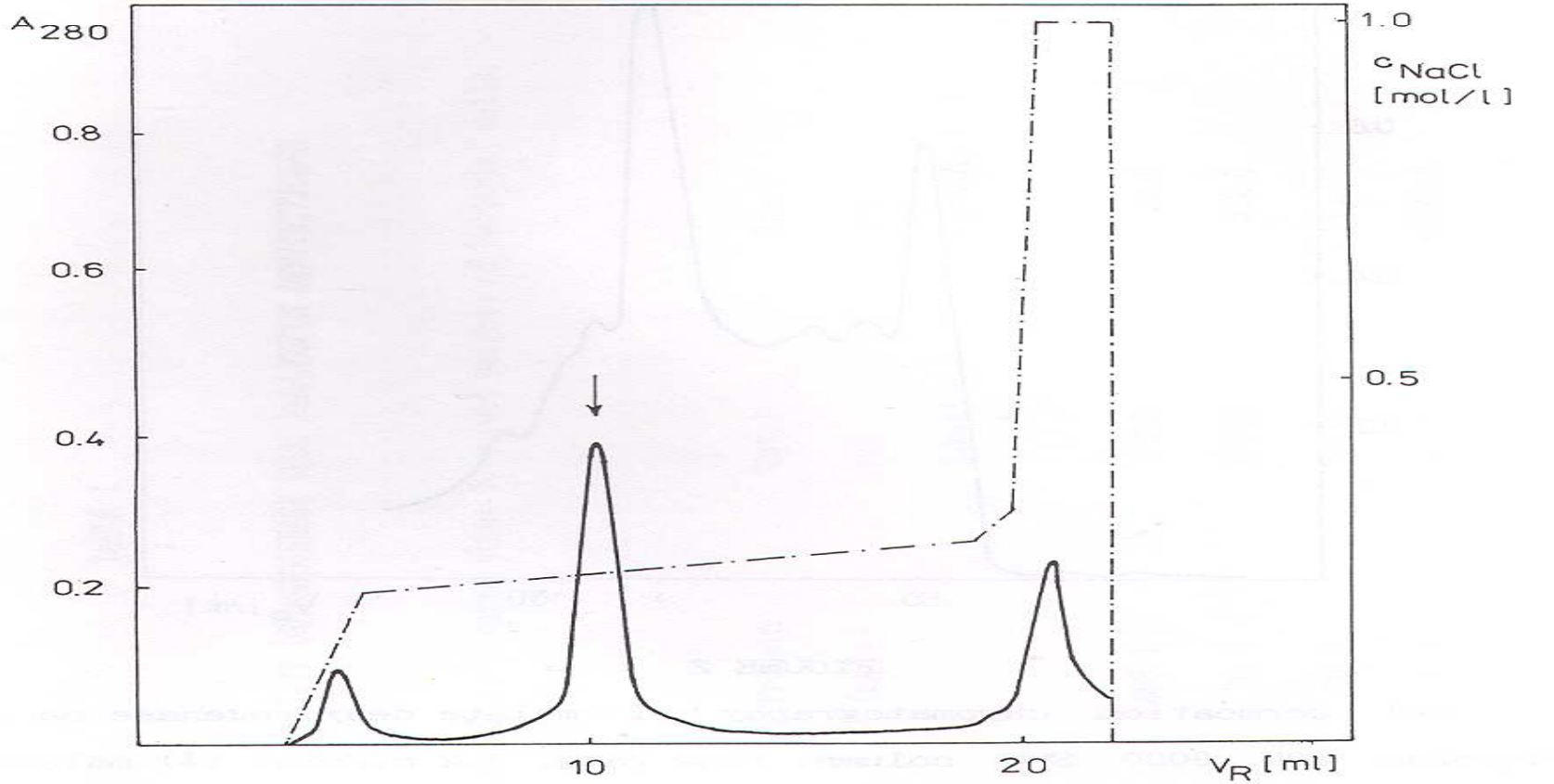

FIGURE 3

Ionex chromatography of malate dehydrogenase on a Mono Q column. V_e, elution volume; ——, absorbance at 280 nm (A_{280}); (↓) malate dehydrogenase activity; -----,NaCl gradient (buffer A, 0.02 mol/l sodium phosphate (pH 6.0); buffer B, the same as buffer A but with 1.0 mol/l NaCl); flow rate, approx. 1.2 ml/min.

Chromatofokusace

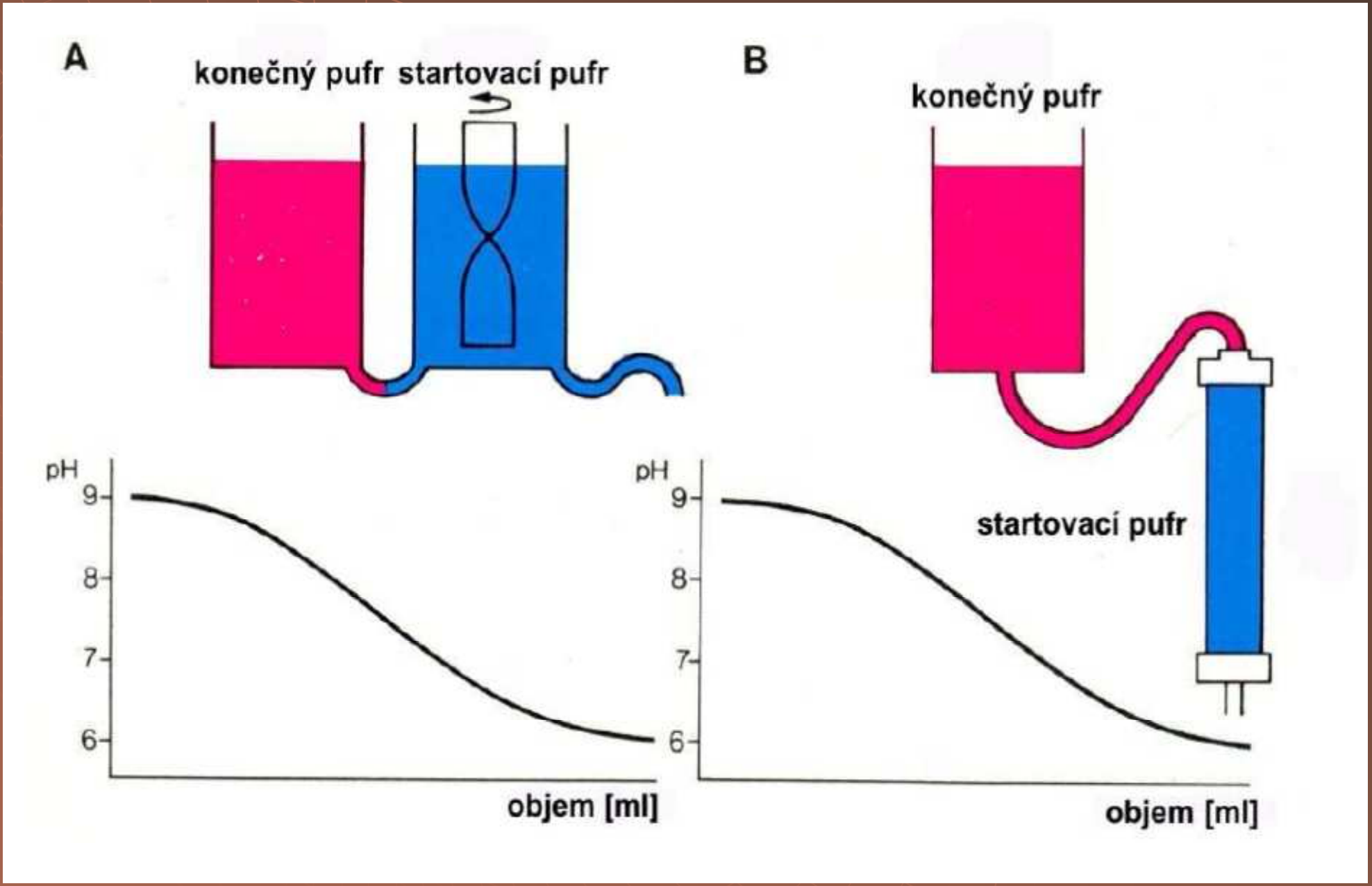

Chromatofokusace

- Polybuffer (pulypufr) obsahuje ampholyty - směs látek majících různé pKa

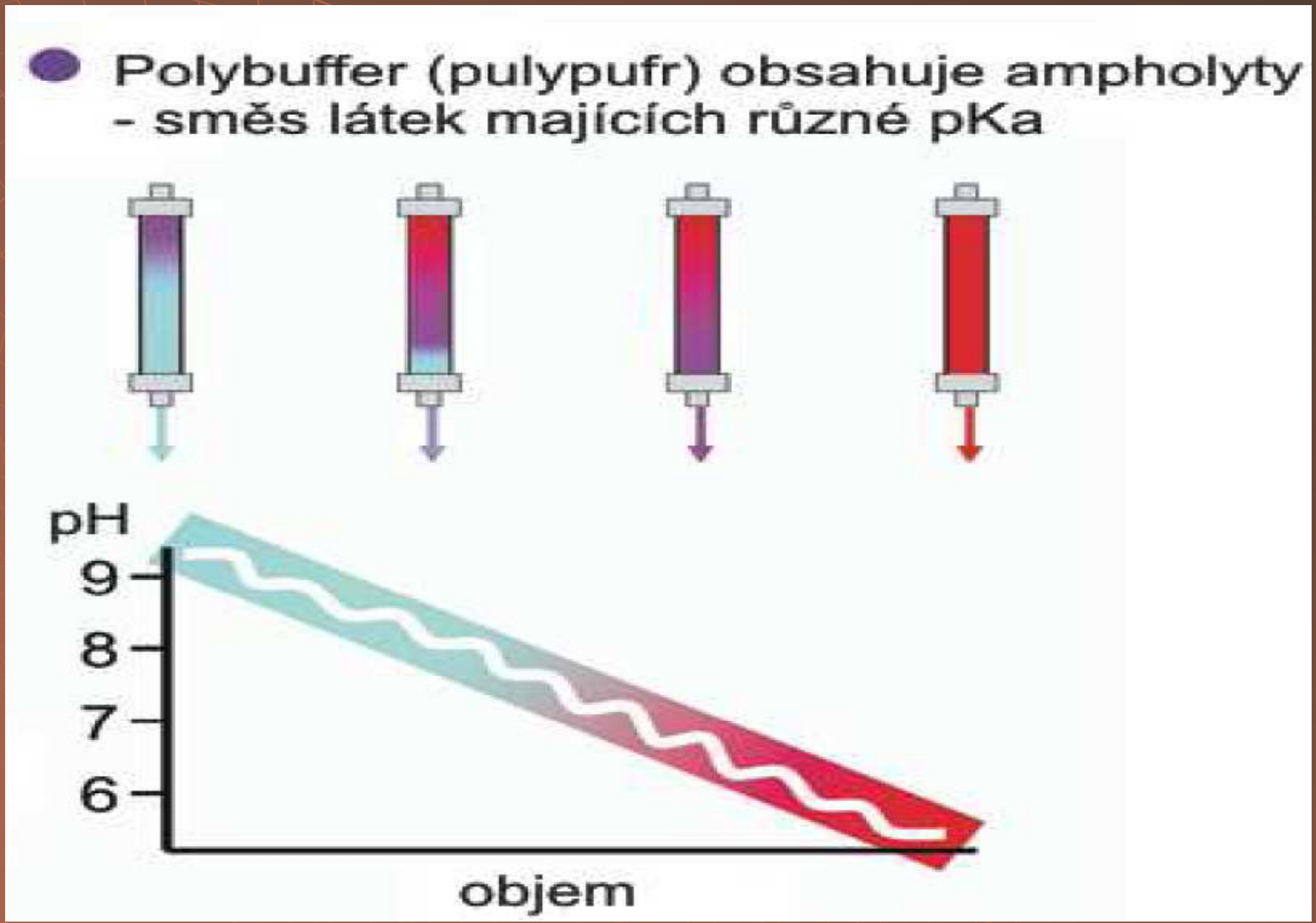

Chromatofokusace
děj na koloně

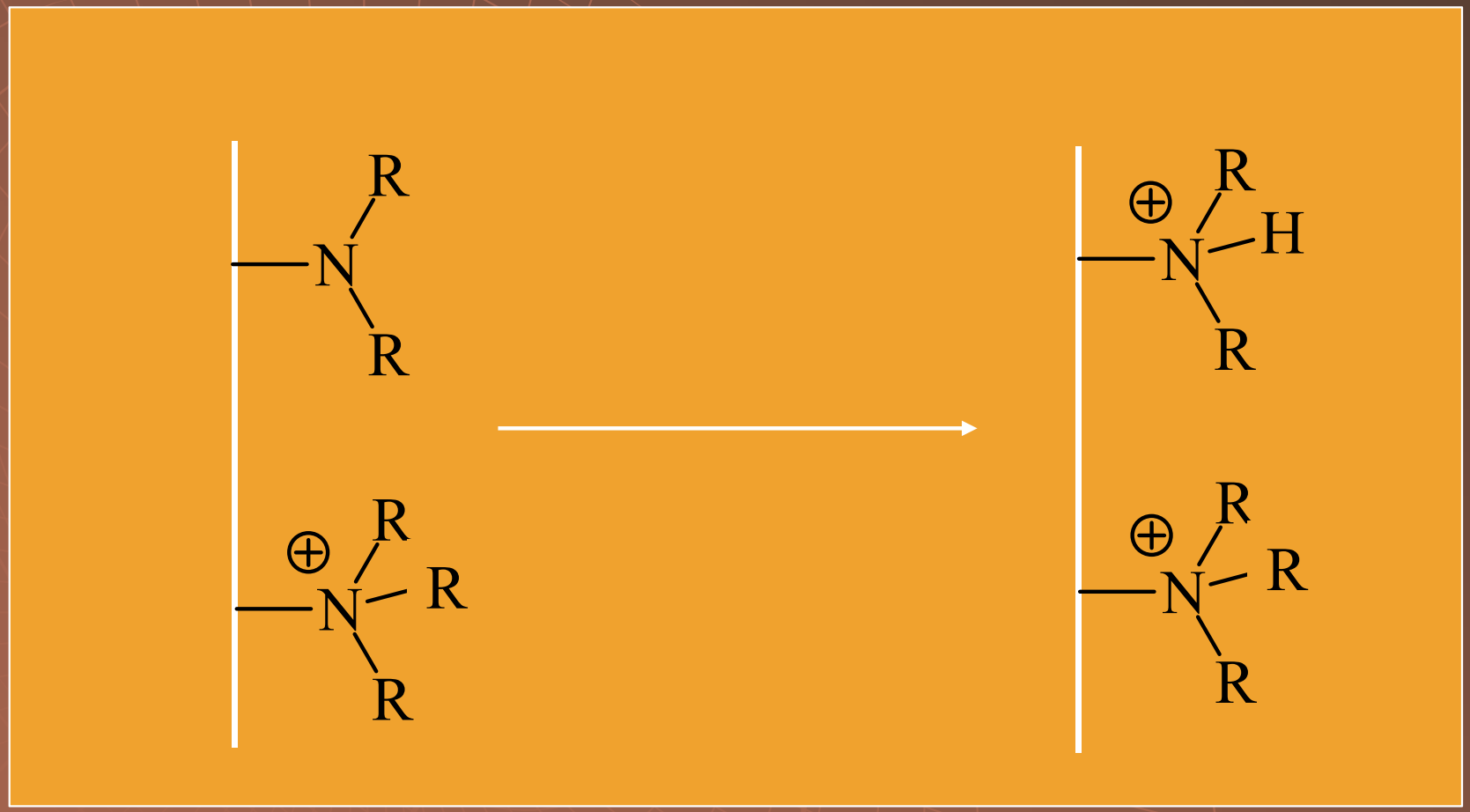

pH = 9 **pH = 4**

Chromatofokusace
chování vzorku

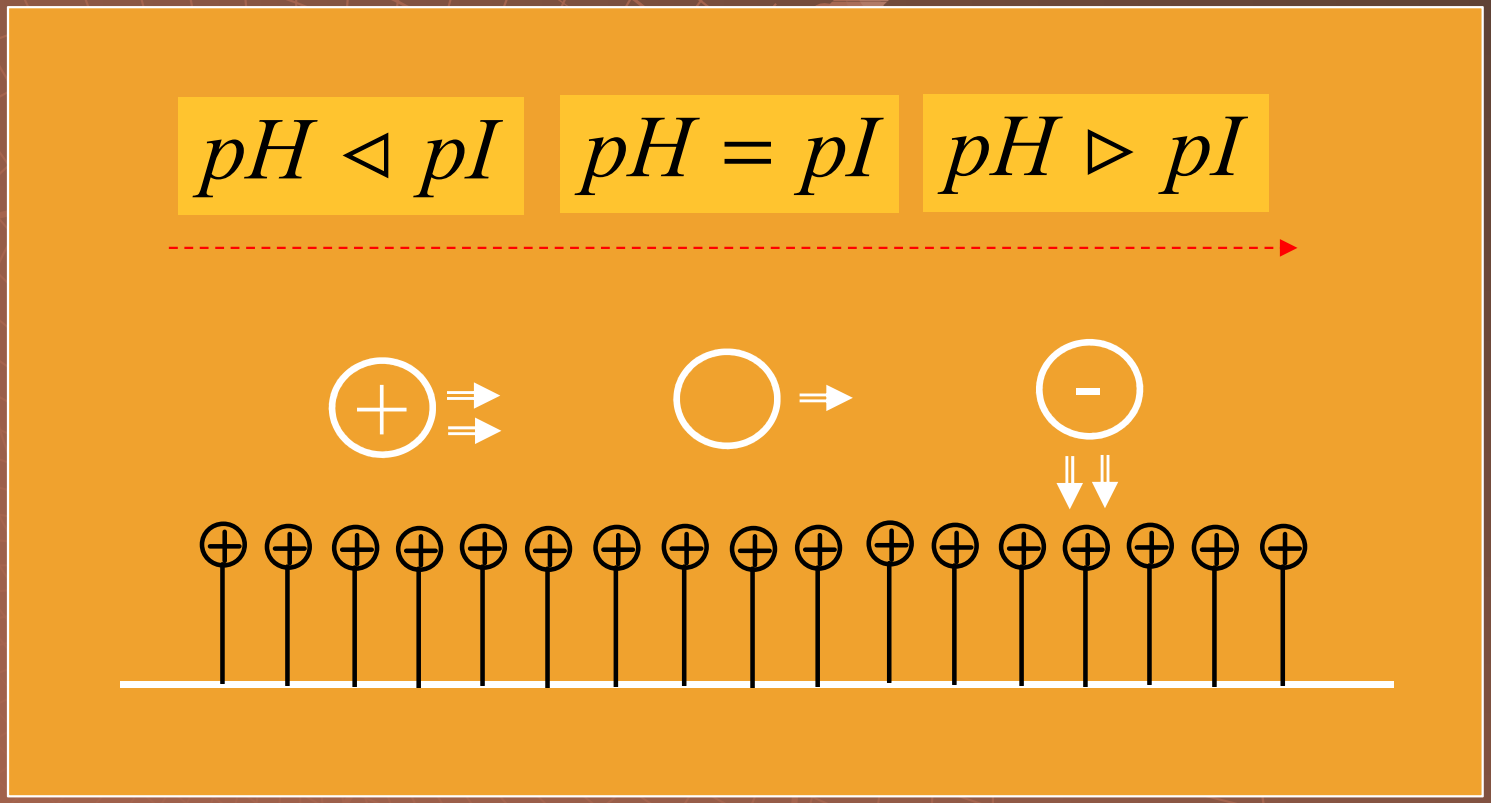

Chromatofokusace
chování vzorku

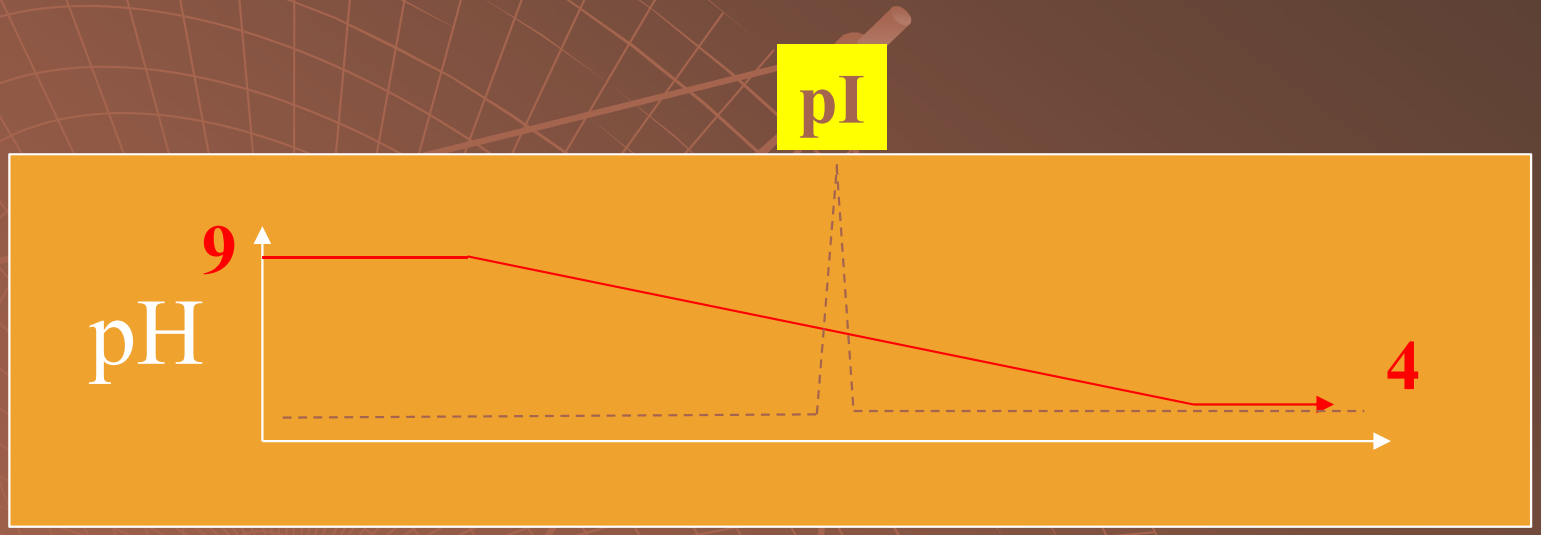

Použití : analytické – stanovení pI

preparativní – purifikace bílkovin

Chromatofokusace

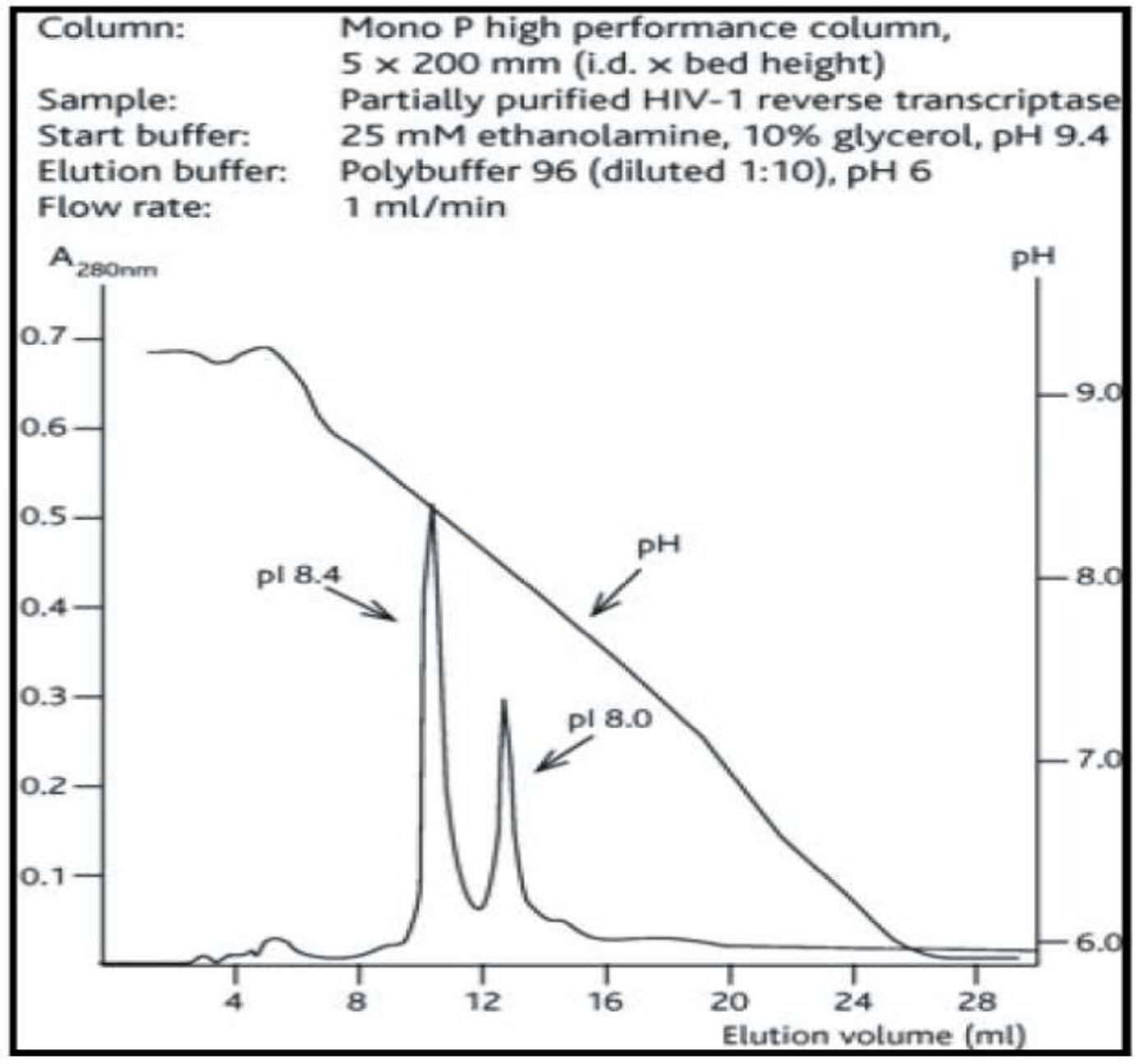

Chromatofokusace

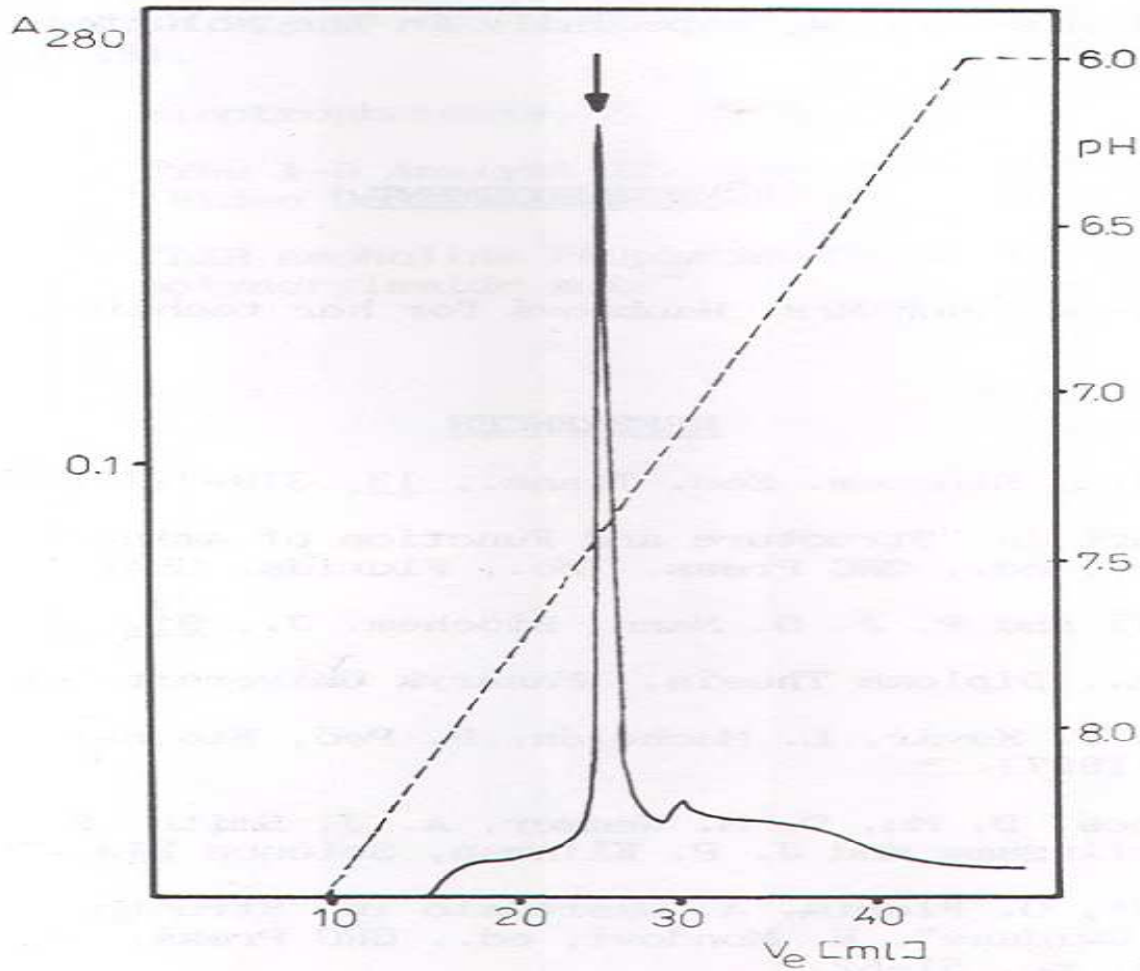

Figure 6

Chromatofocusing of the homogeneous DAO on Mono P column; ---- pH value of the eluate, flow-rate 0.7 ml/min, the other symbols as in Fig. 1. DAO activity is indicated by an arrow.

Gelová permeační chromatografie

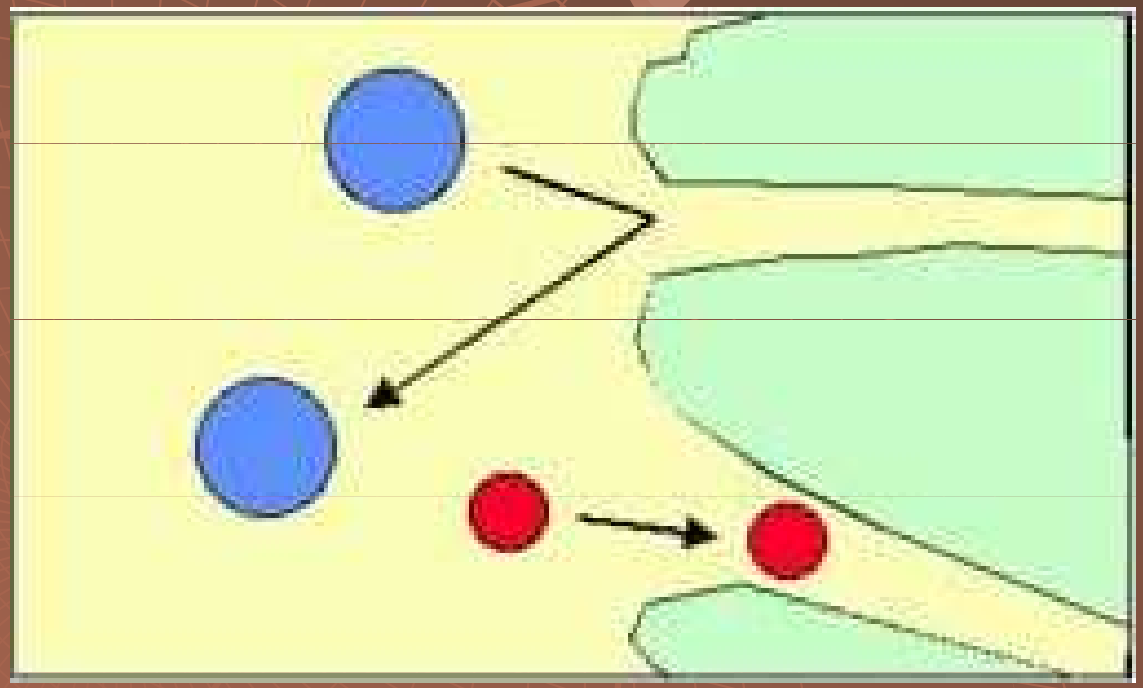

Gelová permeační chromatografie

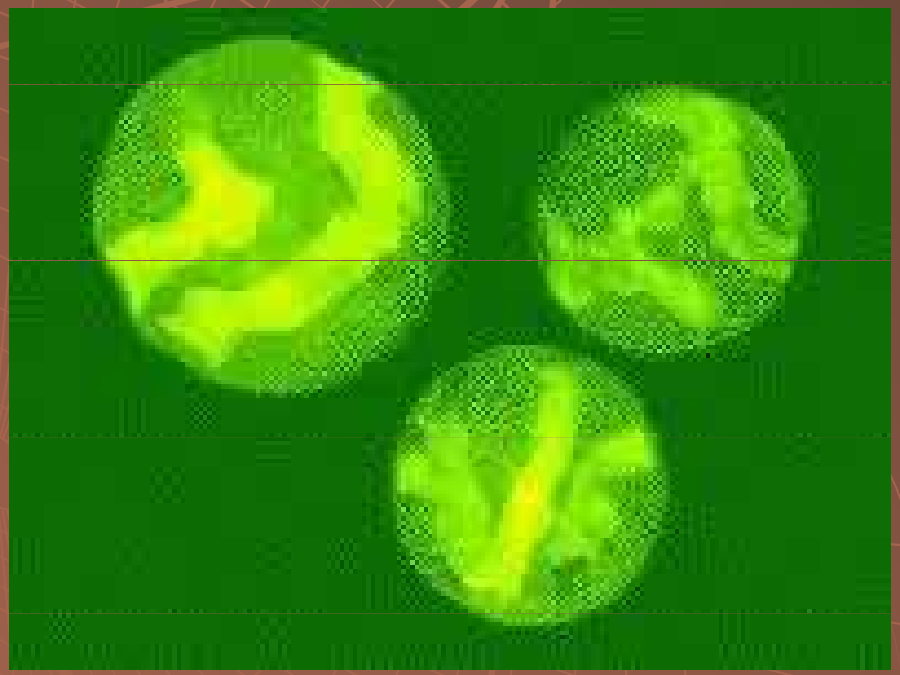

Gelová permeační chromatografie

Princip - stérická exkluse

- omezená difuse

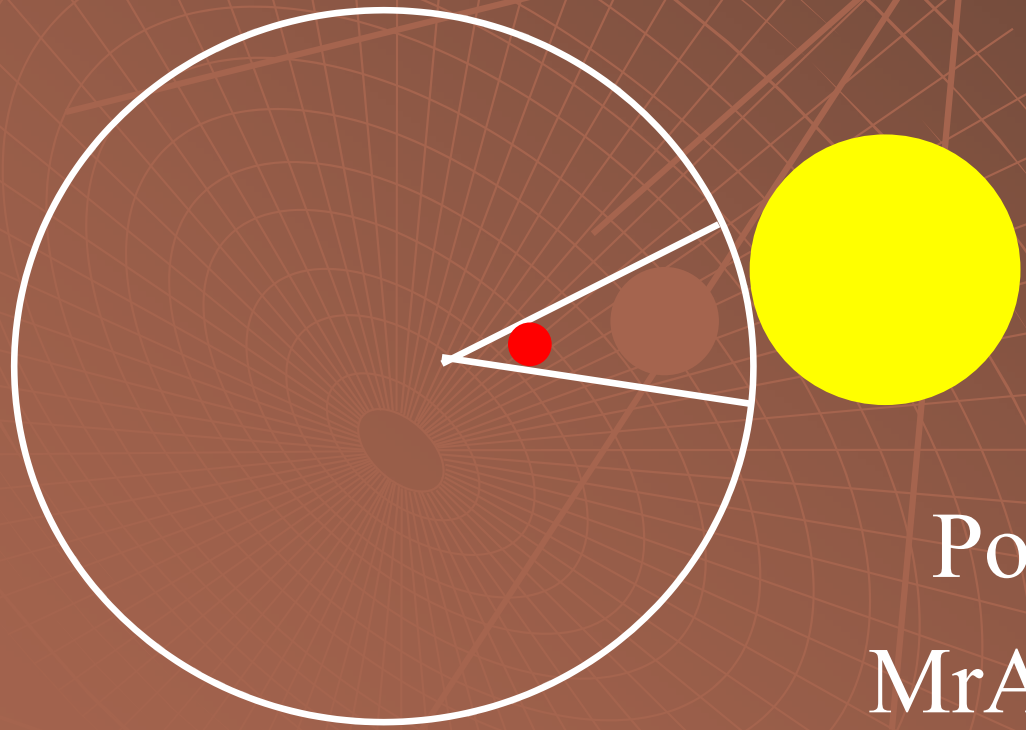

Pořadí eluce :

MrA>MrB>MrC

Gelová permeační chromatografie

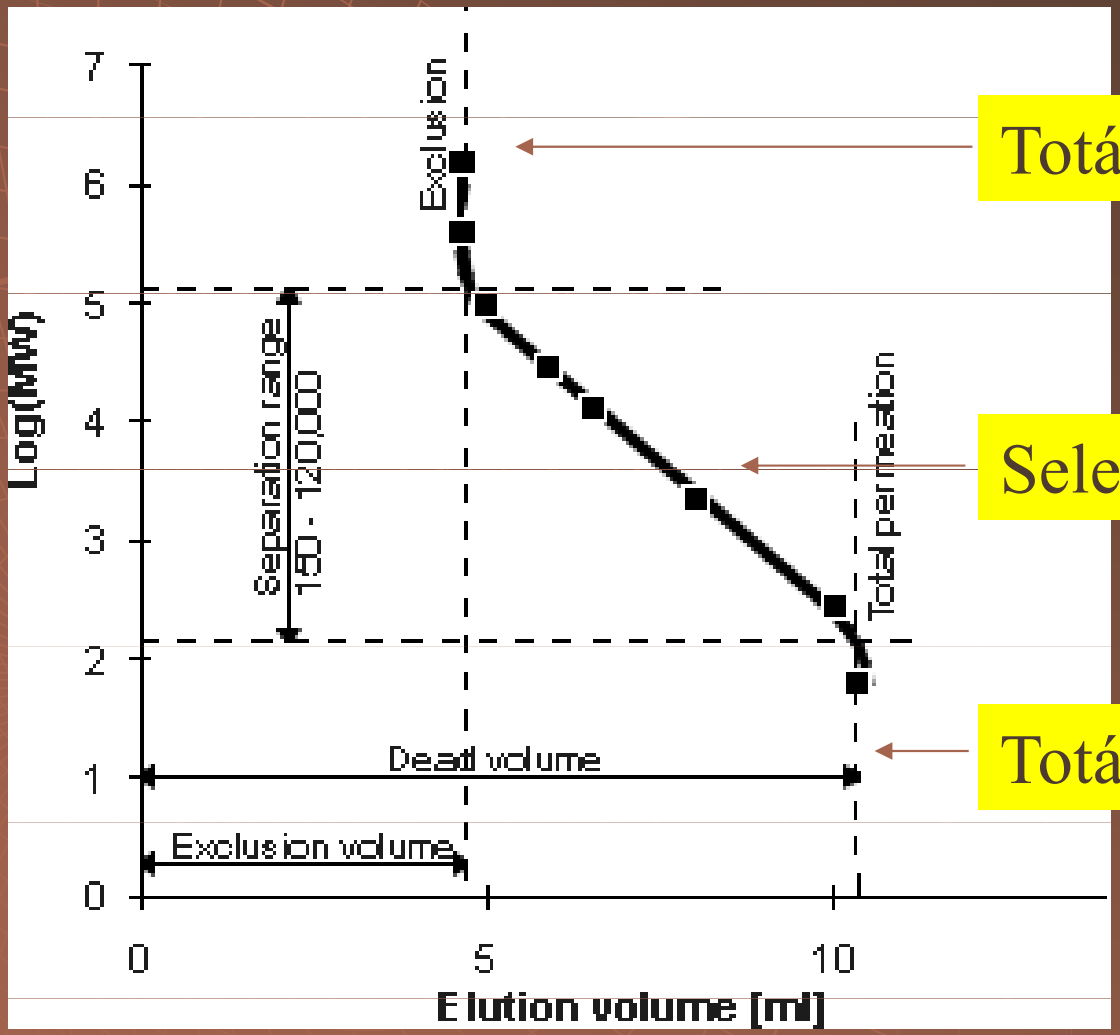

Totální exkluse

Selektivní permeace

Totální permeace

Gelová permeační chromatografie

Pharmacia LPC

- **Sephadex** dextran
- **Sepharose** agarosa
- **Sephacryl** glukosa + akryamid
- **Sephacel** cellulosa

Pharmacia FPLC

- **Superose** garosa
- **Superdex** síťovaná agarosa a dextran

Sephadex

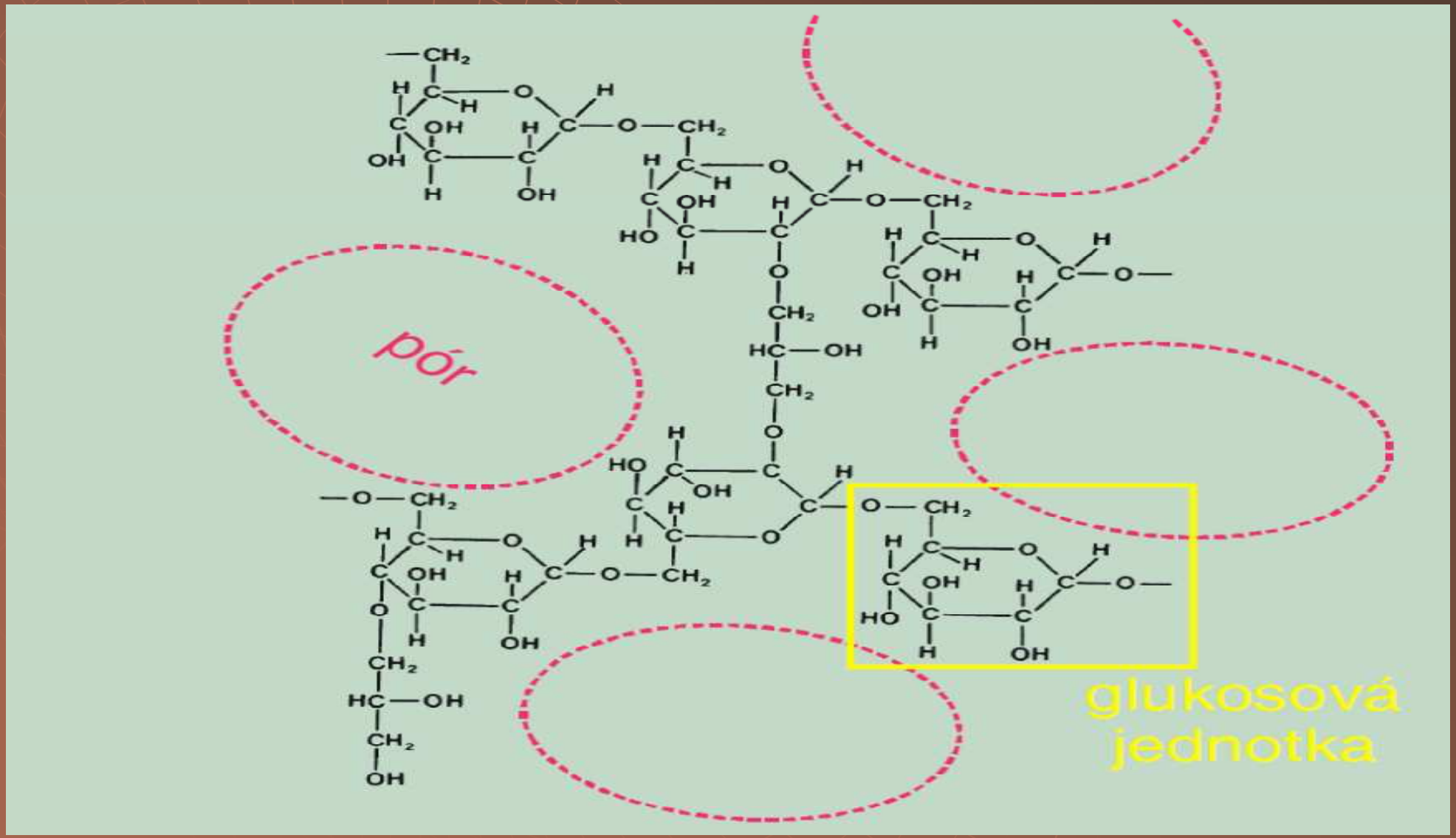

Sephadex

Gel type	Dry bead size µm	Fractionation range Globular proteins	Fractionation range Dextrans	Swelling factor ml/g
Sephadex G-10	40 – 120	– 700	– 700	2 – 3
Sephadex G-15	40 – 120	– 1 500	– 1 500	2.5 – 3.5
Sephadex G-25 Coarse	100 – 300	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Medium	50 – 150	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Fine	20 – 80	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Superfine	10 – 40	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-50 Coarse	100 – 300	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Medium	50 – 150	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Fine	20 – 80	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Superfine	10 – 40	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-75	40 – 120	3 000 – 80 000	1 000 – 50 000	12 – 15
Sephadex G-75 Superfine	10 – 40	3 000 – 70 000	1 000 – 50 000	12 – 15
Sephadex G-100	40 – 120	4 000 – 150 000	1 000 – 100 000	15 – 20
Sephadex G-100 Superfine	10 – 40	4 000 – 100 000	1 000 – 100 000	15 – 20
Sephadex G-150	40 – 120	5 000 – 300 000	1 000 – 150 000	20 – 30
Sephadex G-150 Superfine	10 – 40	5 000 – 150 000	1 000 – 150 000	18 – 22
Sephadex G-200	40 – 120	5 000 – 600 000	1 000 – 200 000	30 – 40
Sephadex G-200 Superfine	10 – 40	5 000 – 250 000	1 000 – 150 000	20 – 25

Sepharosa

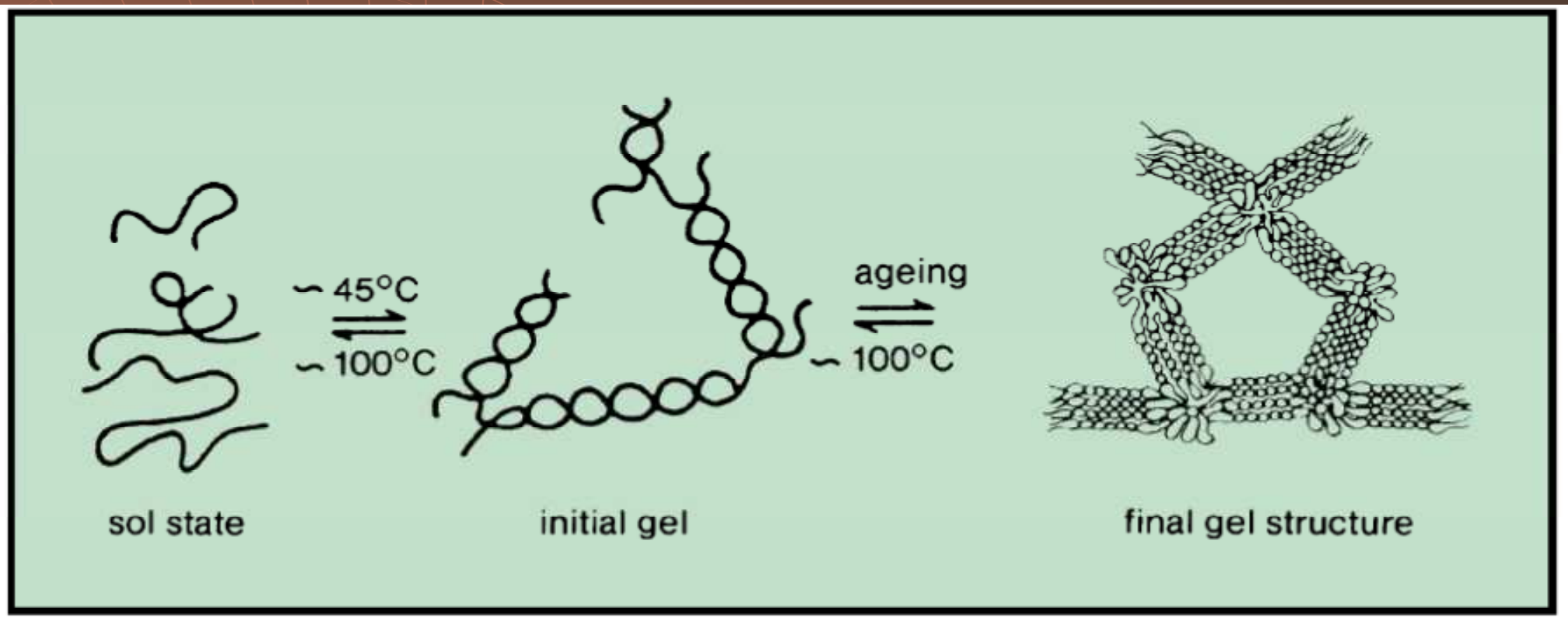
~ 45°C
~ 100°C
ageing
~ 100°C
sol state
initial gel
final gel structure

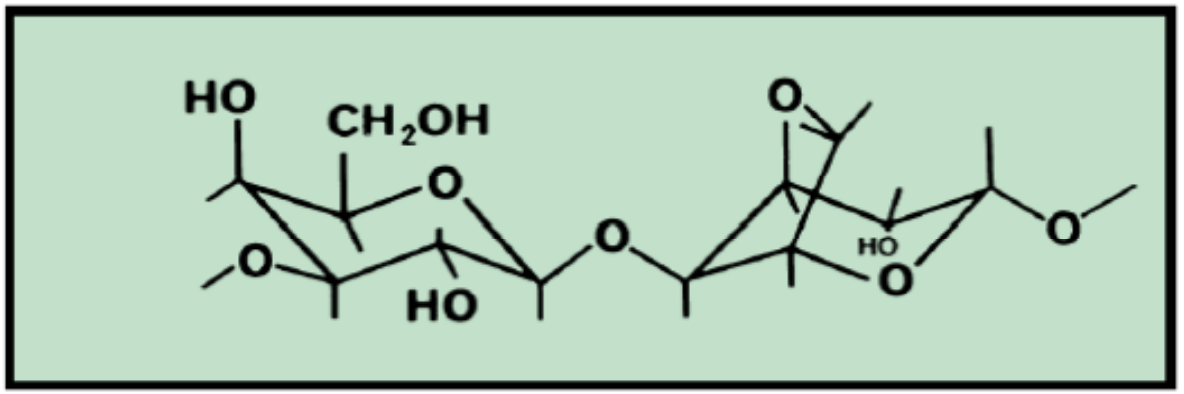
HO
CH2OH
O
O
HO
O
O
HO
O
O

Sepharosa

Gel type	Approx. % agarose	Bead size µm	Fractionation range Globular proteins.	Fractionation range Dextrans
Sepharose 6B	6	45 – 165	10 000 – 4 000 000	10 000 – 1 000 000
Sepharose 4B	4	45 – 165	60 000 – 20 000 000	30 000 – 5 000 000
Sepharose 2B	2	60 – 200	70 000 – 40 000 000	100 000 – 20 000 000

Gel type	Bead size µm	Fractionation range Globular proteins	Fractionation range Dextrans
Superose 12 prep grade	20 – 40	1 000 – 300 000	ND
Superose 12	8 – 12	1 000 – 300 000	ND
Superose 6 prep grade	20 – 40	5 000 – 5 000 000	ND
Superose 6	11 – 15	5 000 – 5 000 000	ND

Gelová permeační chromatografie

Bio-Rad

- **BioGel P** akrylamid
- **BioGel A** agarosa

Tosoh Bioscience

- **Toyopearl a TSKgel** hydroxylovaný methacrylát

BioGel P

Gel	Particle Size Range, Hydrated Beads (μM)	Typical Hydrated Bed Volume, ml/g of Dry Gel	Typical Flow Rates (cm/hr)*	Typical Fractionation Range/Nominal Exclusion Limit (Daltons)**, †
Bio-Gel P-2 Gel, Fine	45-90	3	5.0-10	100-1,800
Bio-Gel P-2 Gel, Extra Fine	< 45		<10	100-1,800
Bio-Gel P-4 Gel, Medium	90-180	4	15-20	800-4,000
Bio-Gel P-4 Gel, Fine	45-90		10.0-15	800-4,000
Bio-Gel P-4 Gel, Extra Fine	< 45		<10	800-4,000
Bio-Gel P-6 Gel, Medium	90-180	6.5	15-20	1,000-6,000
Bio-Gel P-6 Gel, Fine	45-90		10.0-15	1,000-6,000
Bio-Gel P-6 Gel, Extra Fine	< 45		<10	1,000-6,000
Bio-Gel P-6DG Gel	90-180	6.5	15-20	1,000-6,000
Bio-Gel P-10 Gel, Medium	90-180	7.5	15-20	1,500-20,000
Bio-Gel P-10 Gel, Fine	45-90		10.0-15	1,500-20,000
Bio-Gel P-30 Gel, Medium	90-180	9	7.0-13	2,500-40,000
Bio-Gel P-30 Gel, Fine	45-90		6.0-11	2,500-40,000
Bio-Gel P-60 Gel, Medium	90-180	11	4.0-6	3,000-60,000
Bio-Gel P-60 Gel, Fine	45-90		3.0-5	3,000-60,000
Bio-Gel P-100 Gel, Medium	90-180	12	4.0-6	5,000-100,000
Bio-Gel P-100 Gel, Fine	45-90		3.0-5	5,000-100,000

Gelová permeační chromatografie

- Nanášení vzorku – objem vzorku < 2% objemu kolony
- Eluce – izokratická

Použití : stanovení Mr, odsolování, purifikace

Gelová permeační chromatografie

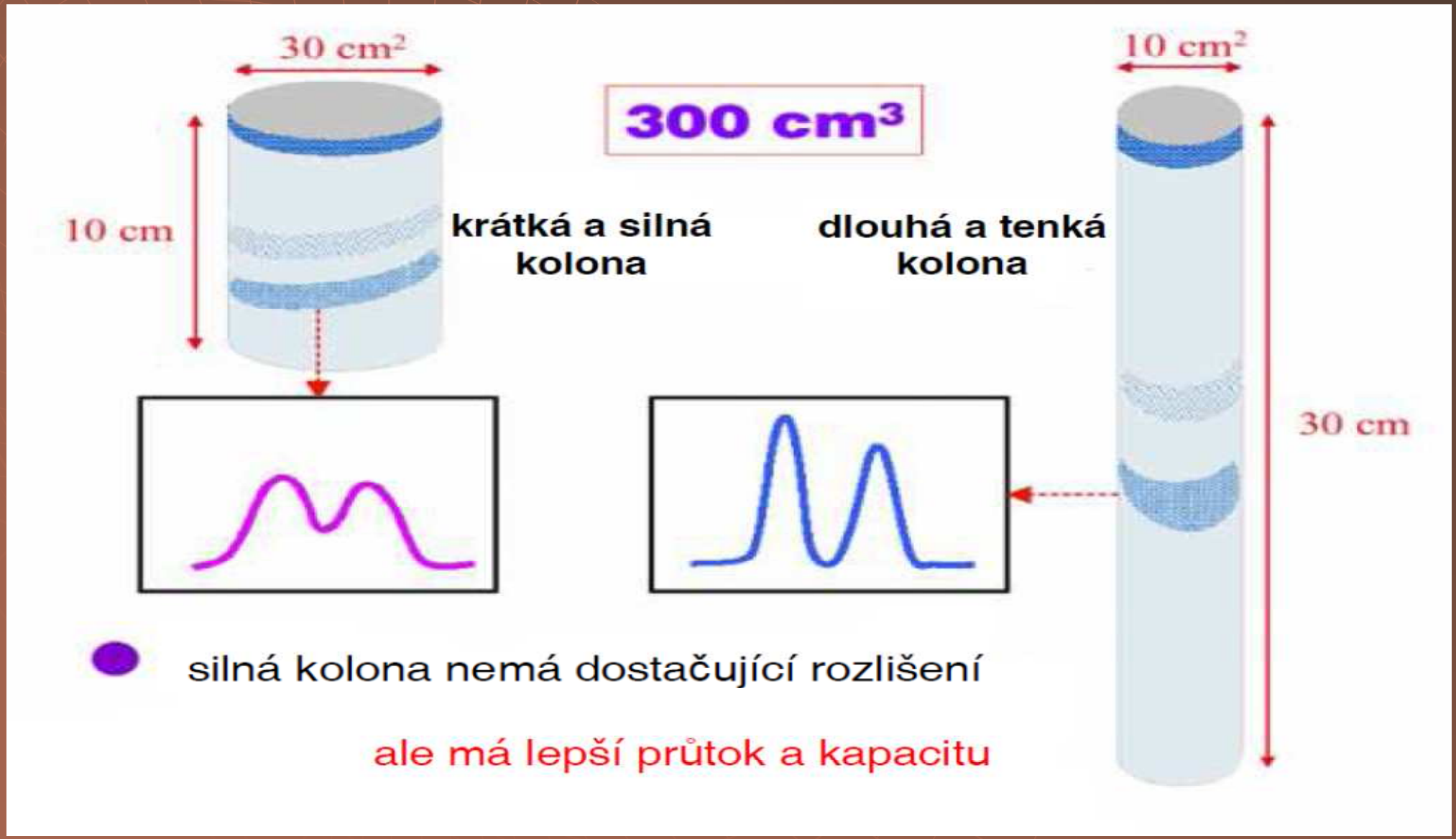

Gelová permeační chromatografie

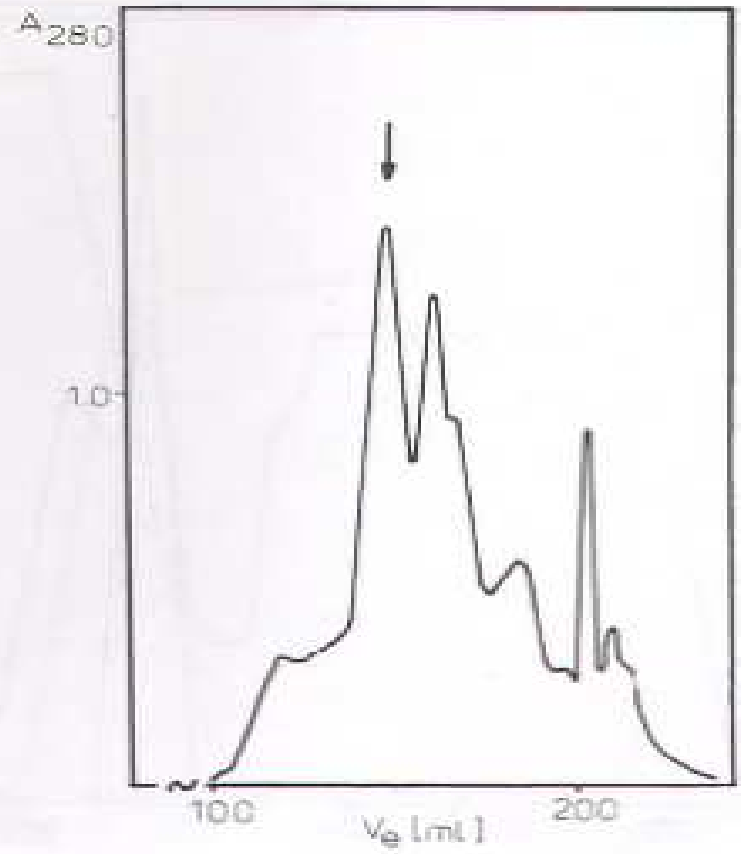

Figure 3

Chromatography of partially purified DAO on TSK 3000 SWG column. Buffer: 0.05 M potassium phosphate (pH 6.5) with 0.15 M sodium chloride; flow rate 5 ml/min. The symbols are as in Fig. 1. DAO activity is indicated by an arrow. Approximately 100 mg of protein were applied to the column.

Gelová permeační chromatografie

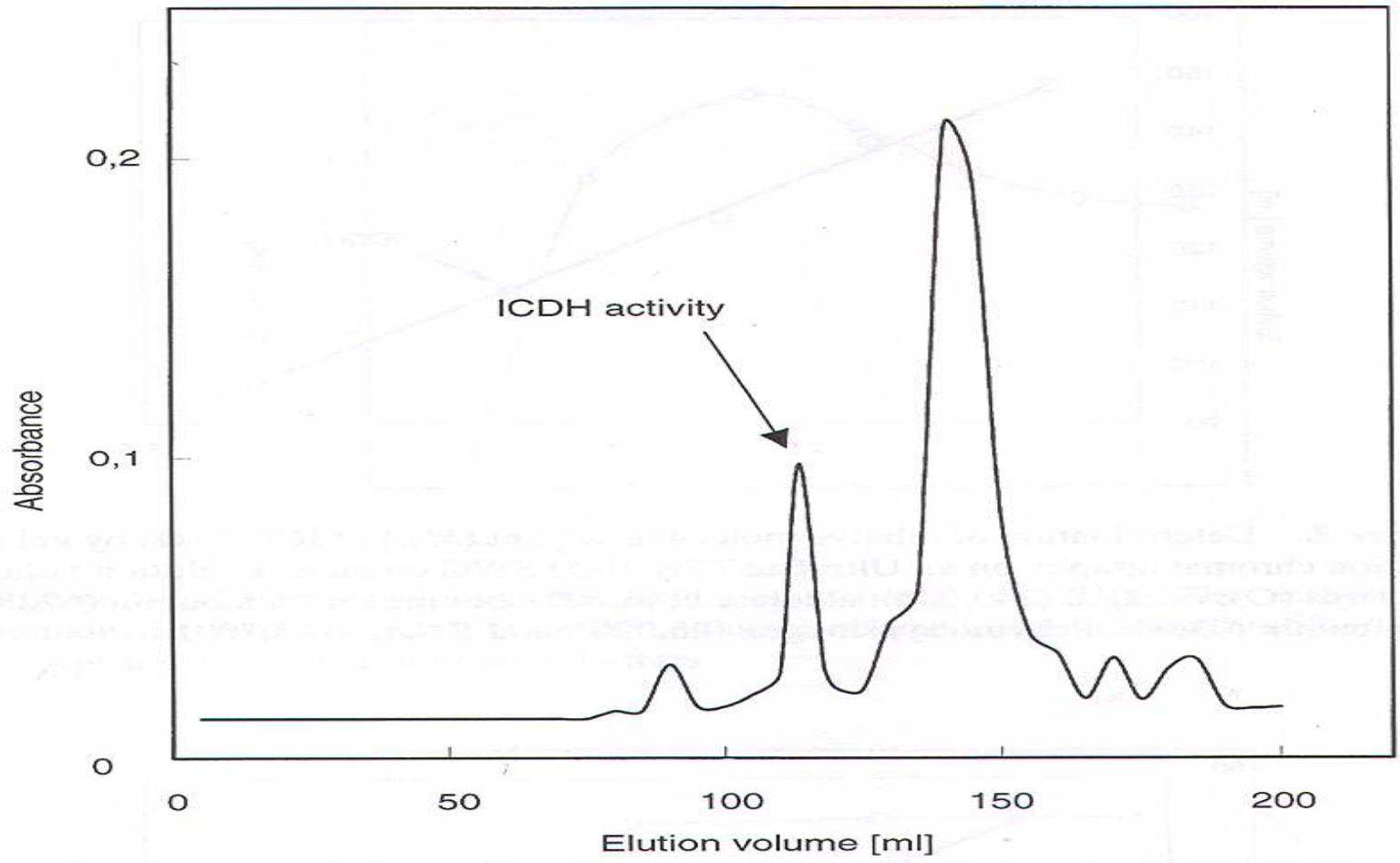

Figure 2. Chromatography of partially purified ICDH (after ammonium sulphate fractionation and ion exchange chromatography) on an UltroPac TSK G3000 SWG column. Buffer—20 mM sodium phosphate, pH 6.8; flow-rate 5 mL/min. (V_e) elution volume; (———) A_{280}; (⟶) ICDH activity. Approximately 10 mg of protein was loaded onto the column.

Gelová permeační chromatografie

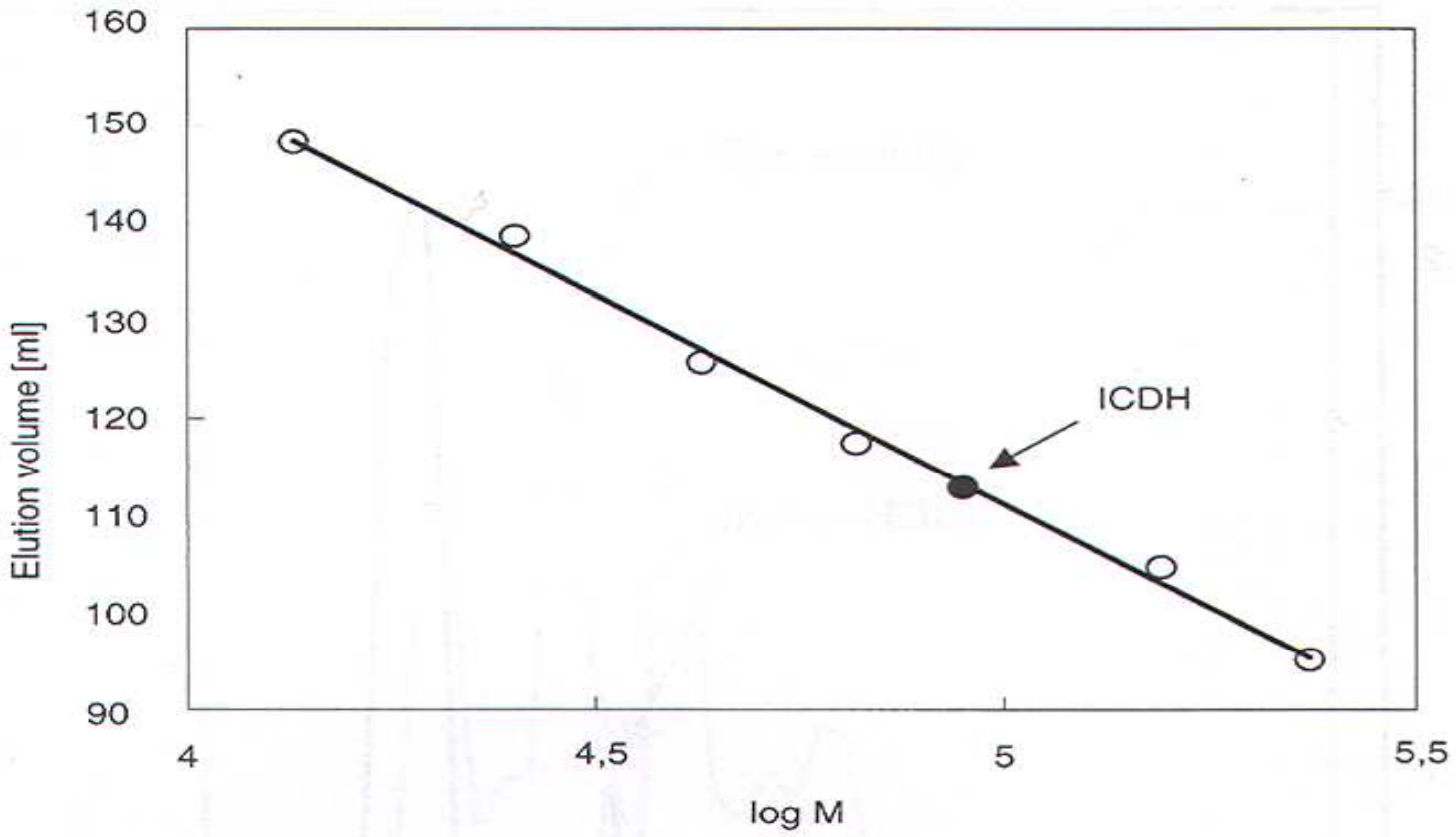

Figure 3. Determination of relative molecular weight (M_W) of ICDH (●) by gel permeation chromatography on an UltroPac TSK 3000 SWG column. V_e elution volume; standards (○): catalase (240,000), aldolase (146,000), bovine serum albumin (67,000), ovoalbumin (43,000), chymotrypsinogen (25,000), and RNAse (13,700).

Afinitní chromatografie

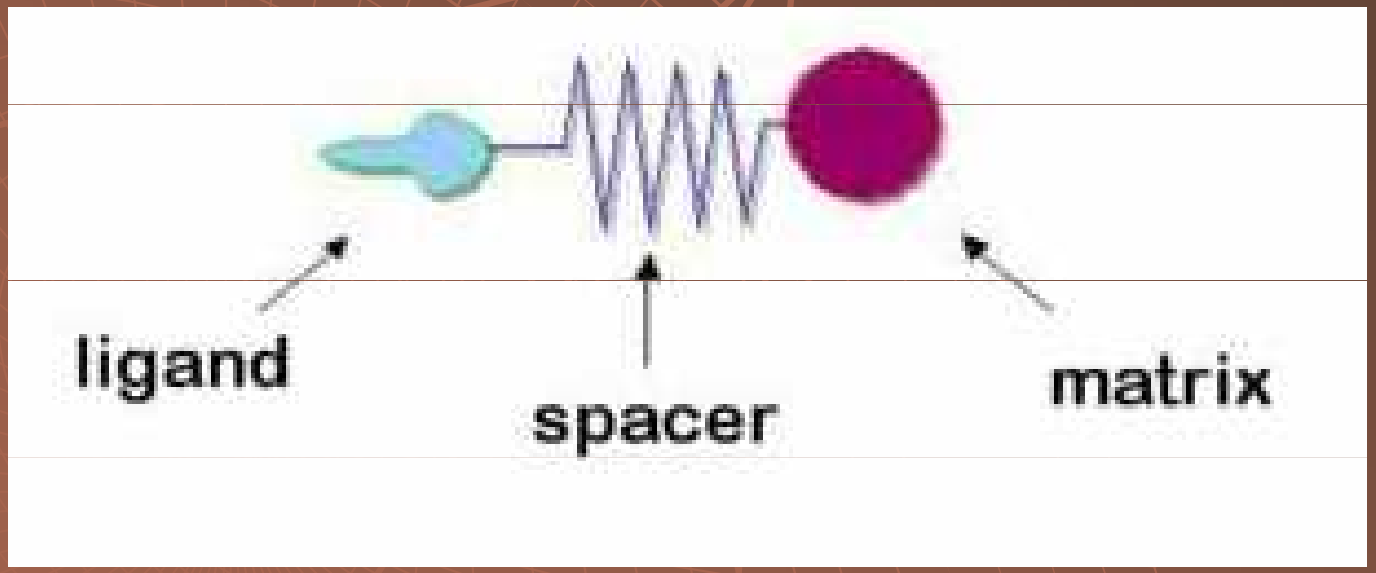

Afinitní interakce

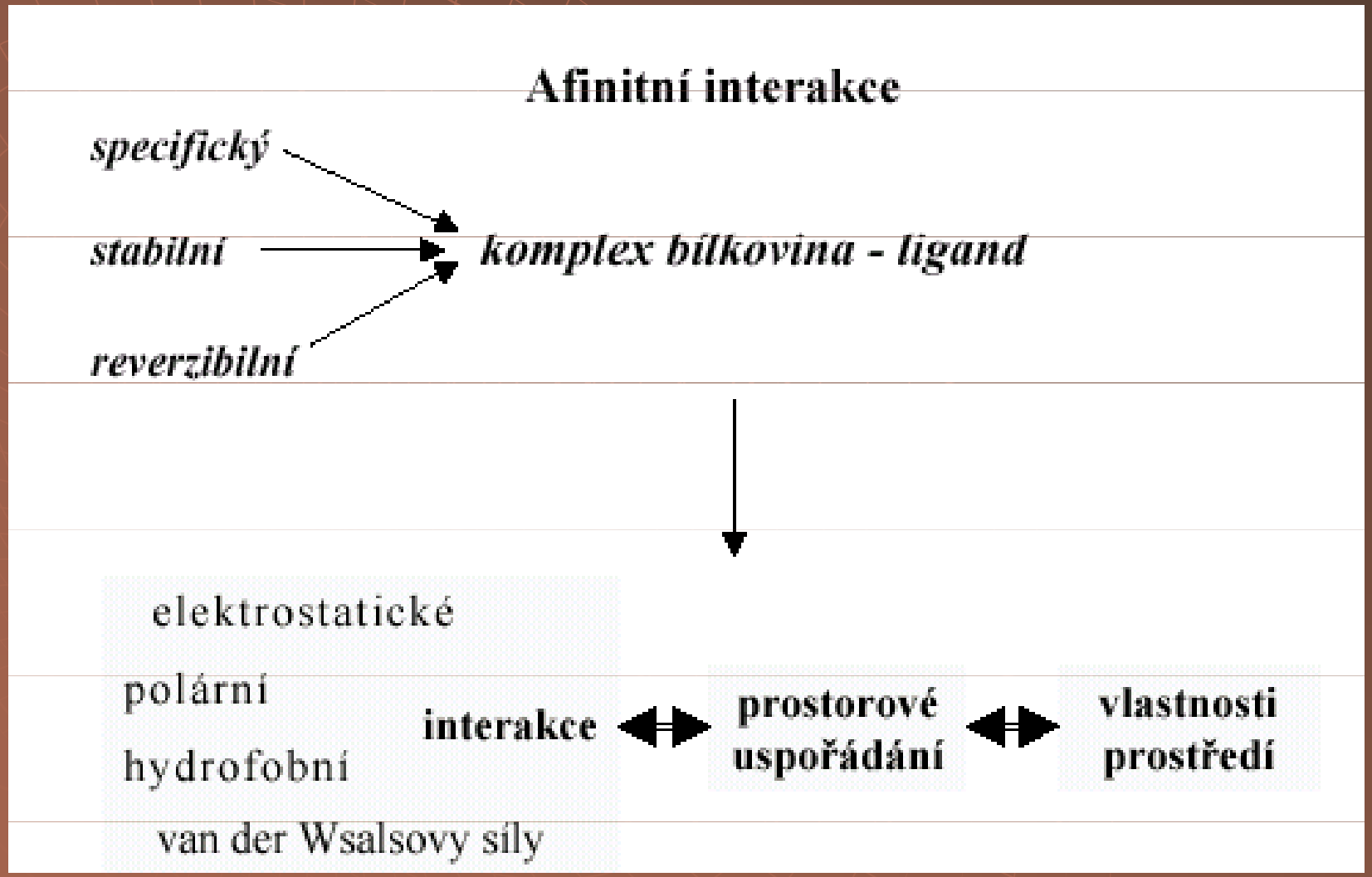

Interakce mezi DNA a endonukleasou

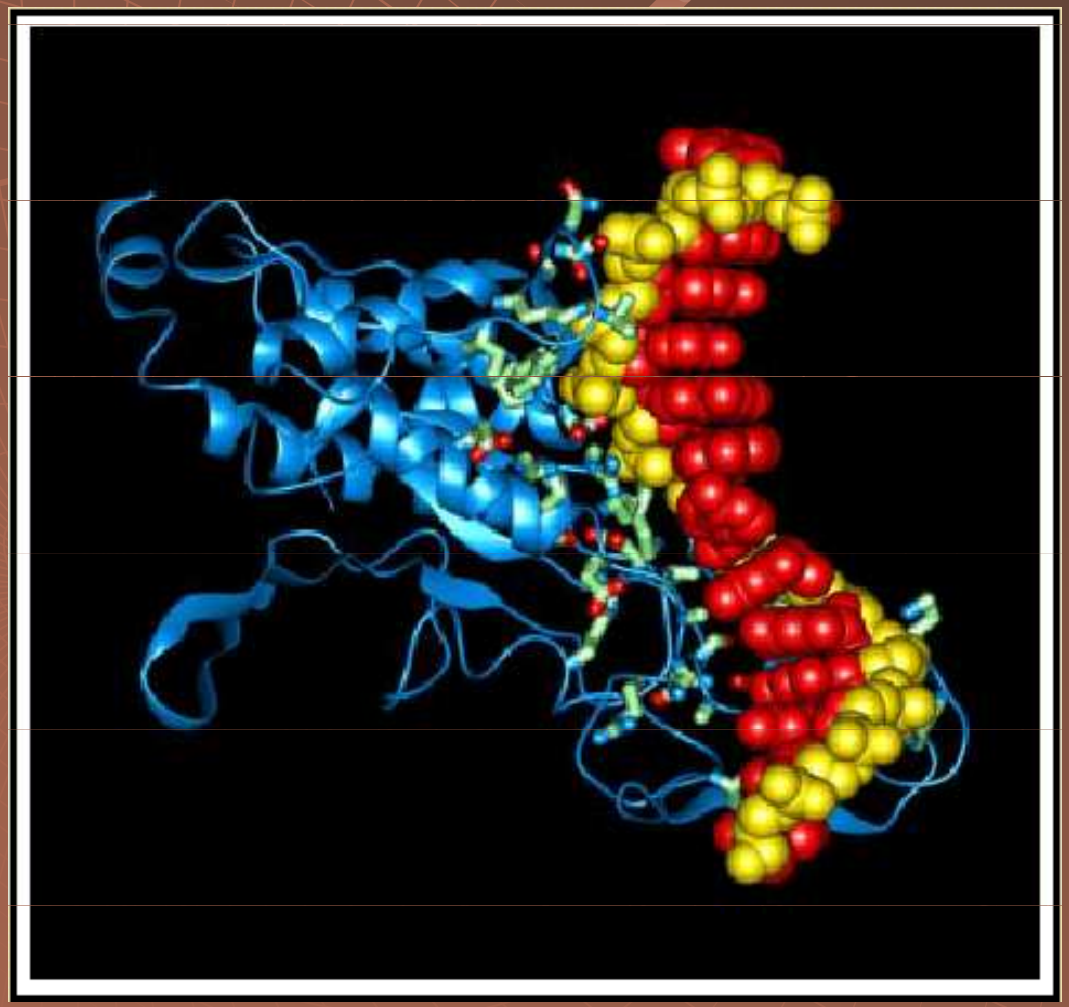

Afinitní páry

Ligand	Bílkovina	K_D (M)
antigen	polyklonální protilátka	$10^{-8} – 10^{-6}$
antigen	monoklonální protilátka	$10^{-12} – 10^{-8}$
biotin	avidin	10^{-15}
sacharid	lektin	$10^{-6} – 10^{-3}$
hormon, toxin	vazebný protein	$10^{-9} – 10^{-12}$
substrát	enzym	$10^{-7} – 10^{-3}$
inhibitor	enzym	$10^{-14} – 10^{-6}$

$K_D = 10^{-8} – 10^{-6}$ M

Afinitní chromatografie nanesení vzorku

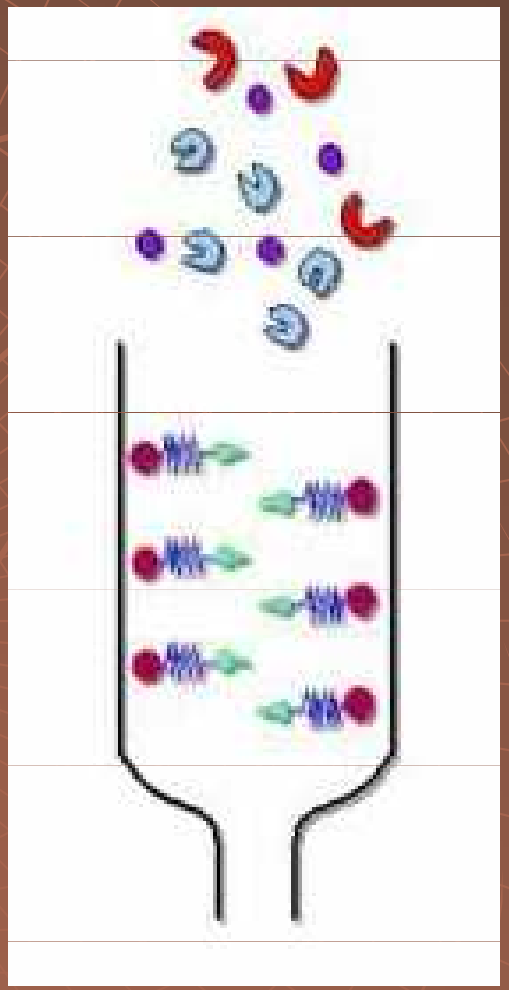

Afinitní chromatografie vznik interakce

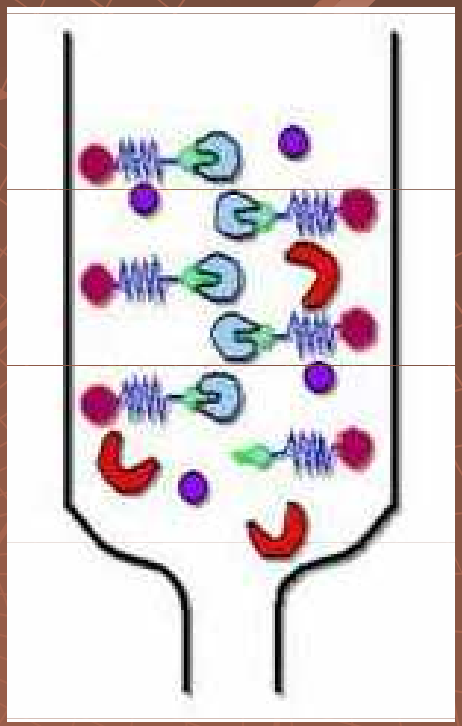

Afinitní chromatografie vymytí balastů

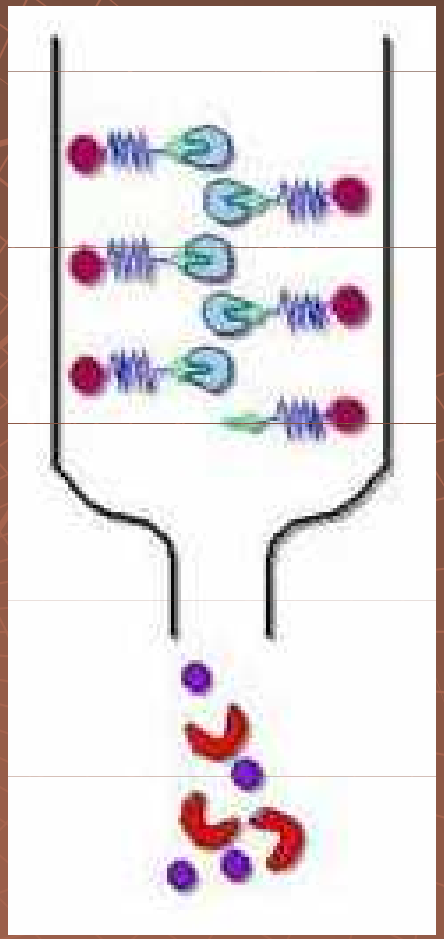

Afinitní chromatografie eluce

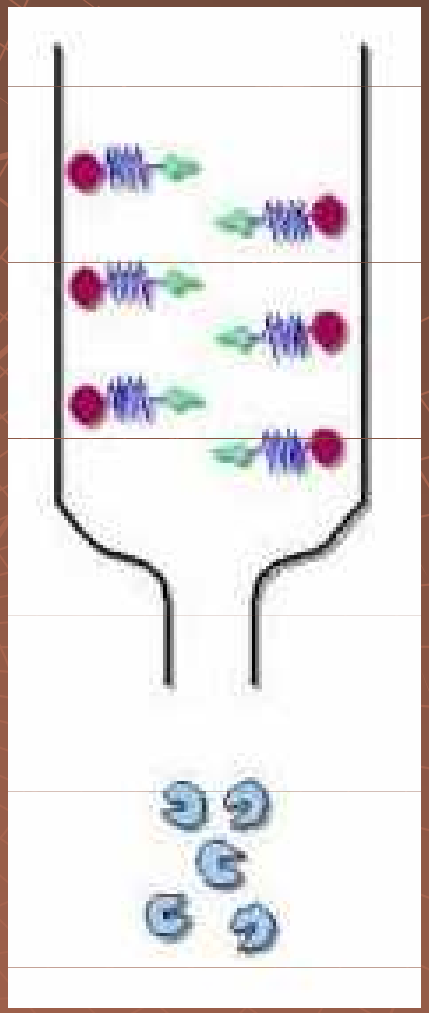

Předpoklady pro vznik komplexu

- Sterické – použití raménka (spacer)

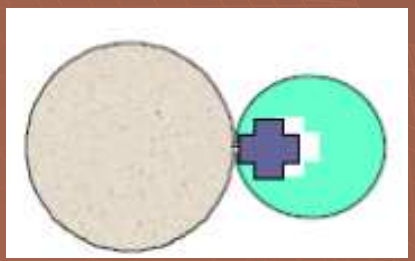

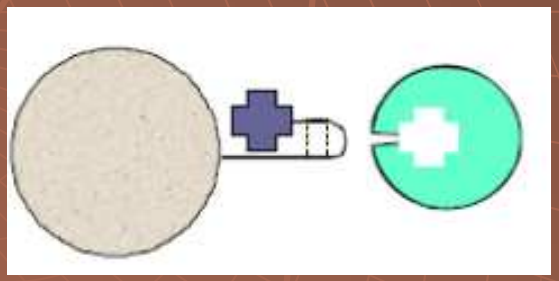

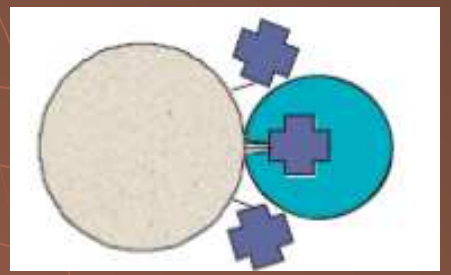

Předpoklady pro vznik komplexu

- Konformační
- Vazebné
- Optimální pH, iontová síla

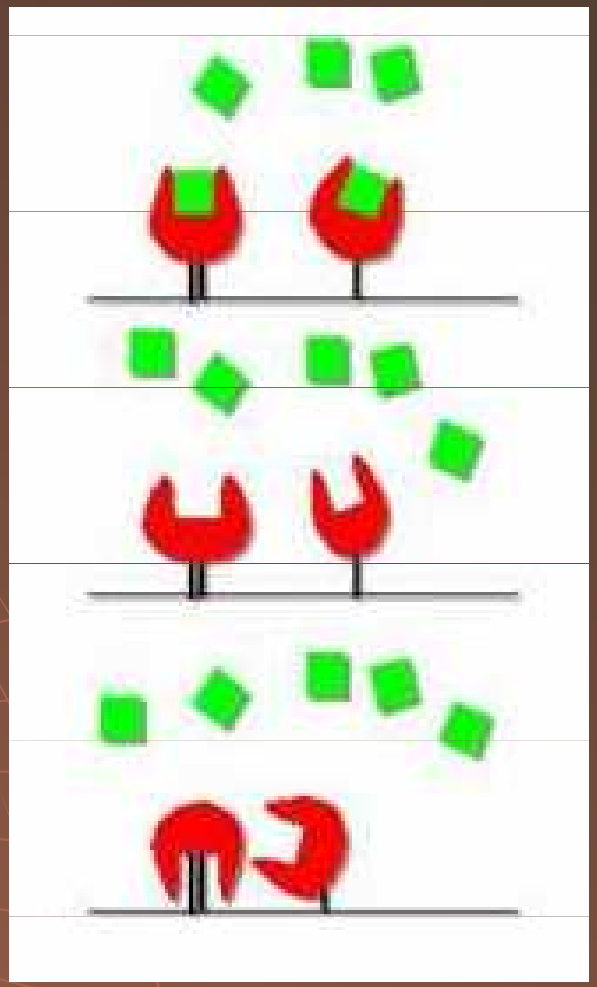

Stacionární fáze

- velké póry umožňující průnik velkých molekul
- co nejnižší nespecifické adsorpce

- nejčastěji agarosa (Sepharosa)
- ligand kovalentně navázaný přes –OH skupinu cukerné jednotky nosiče

Provedení

- Nanesení vzorku – nízká iontová síla

$K_D > 10^{-4}$ ~ slabá interakce

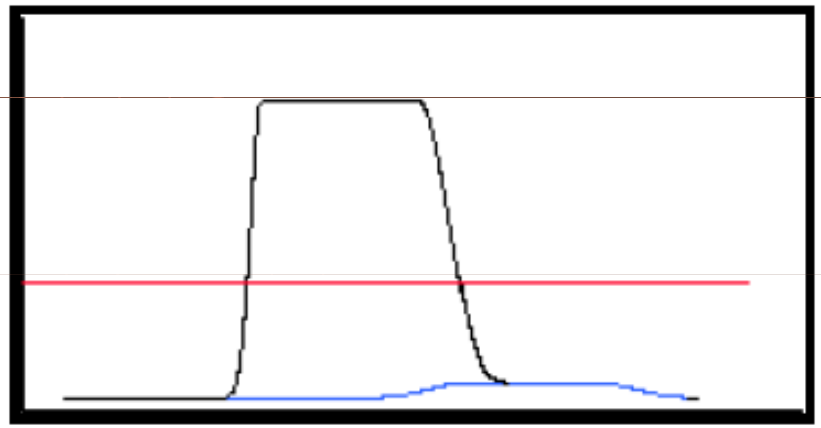

$K_D < 10^{-6}$ ~ silná interakce ➡ obtížná eluce

Eluce

- Eluce – selektivní - volným ligandem nebo kompetičním činidlem

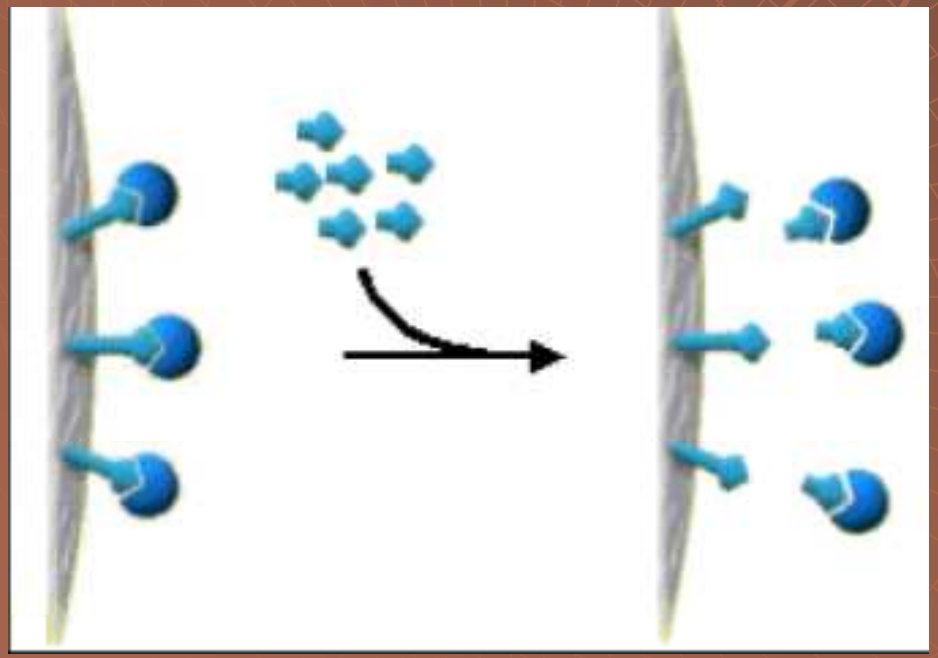

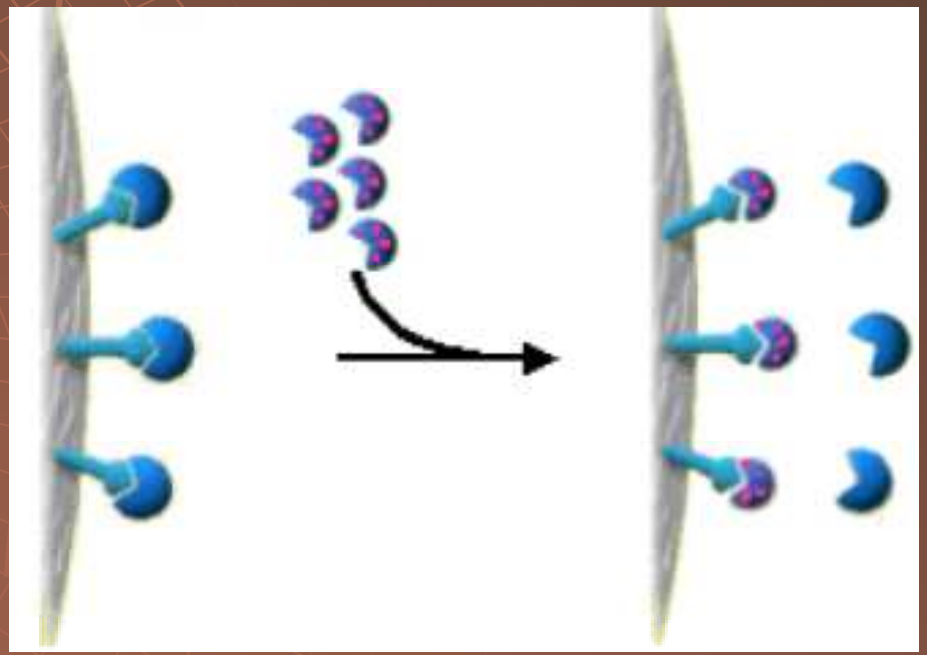

Eluce

- Eluce – neselektivní - změna pH, iontové síly, polarity

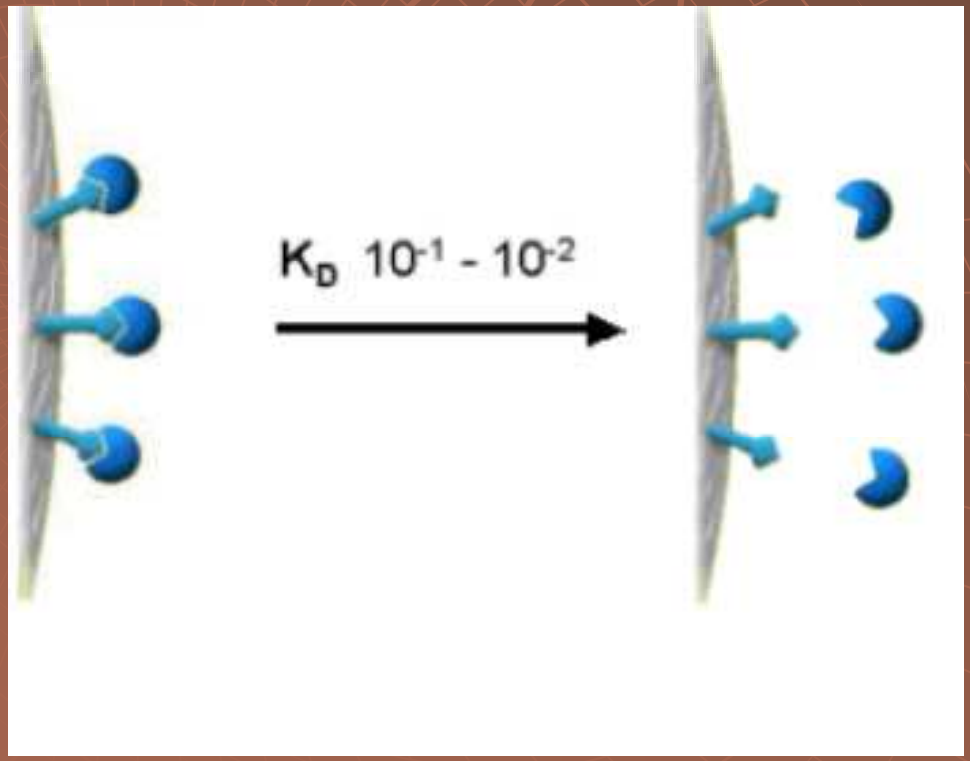

Eluce

- Eluce – pulsní x gradientová

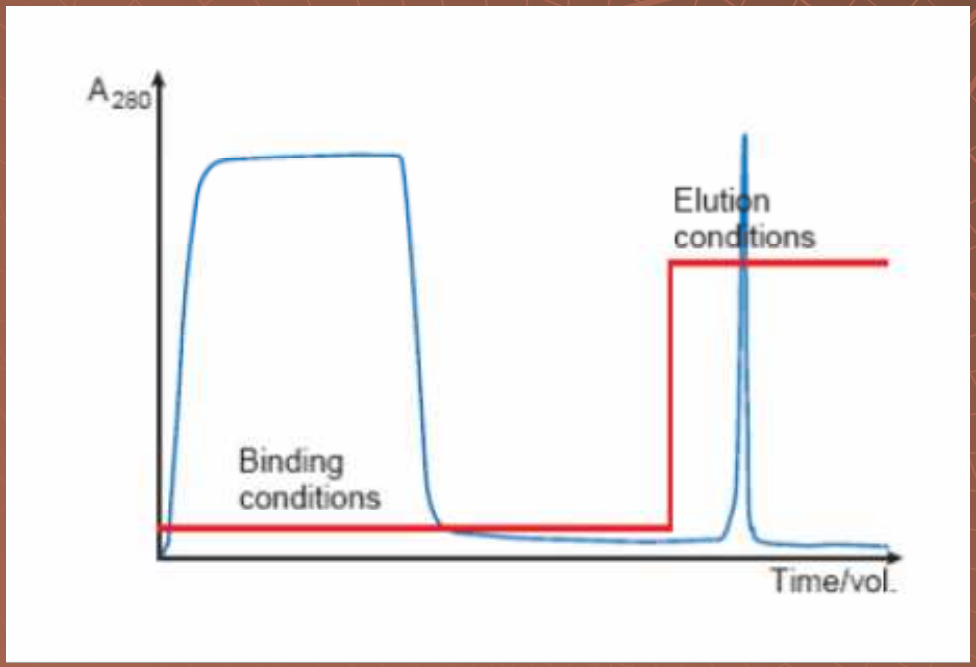

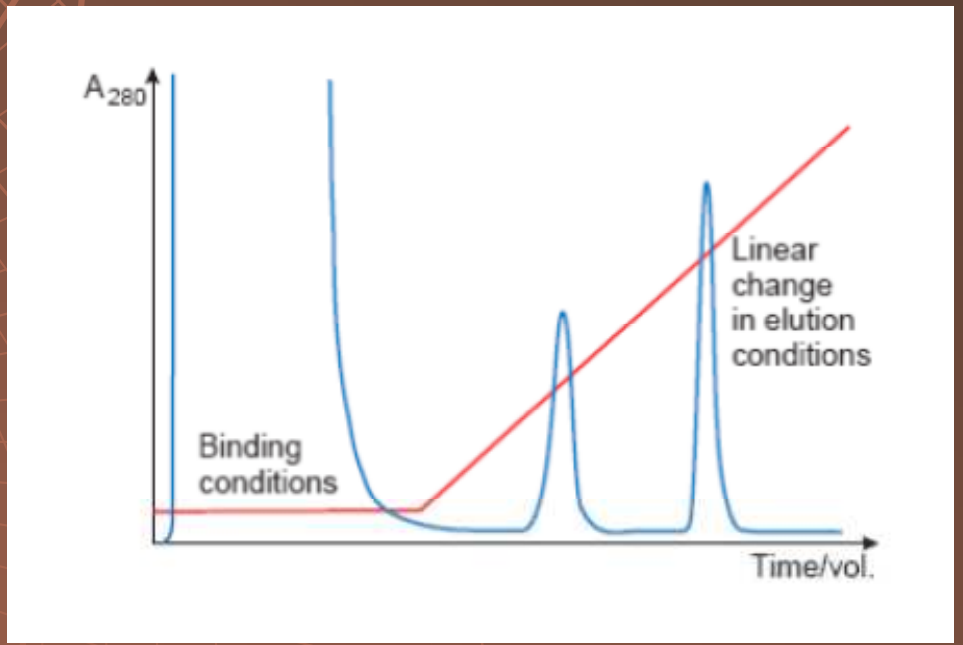

Ligandy

Monospecifické

- váží pouze jedinou biomakromolekulu
- nutné si připravovat individuálně

Skupinově specifické

- váží biomakromolekuly s podobnými vlastnostmi
- komerčně dostupné

Imobilizace ligandů

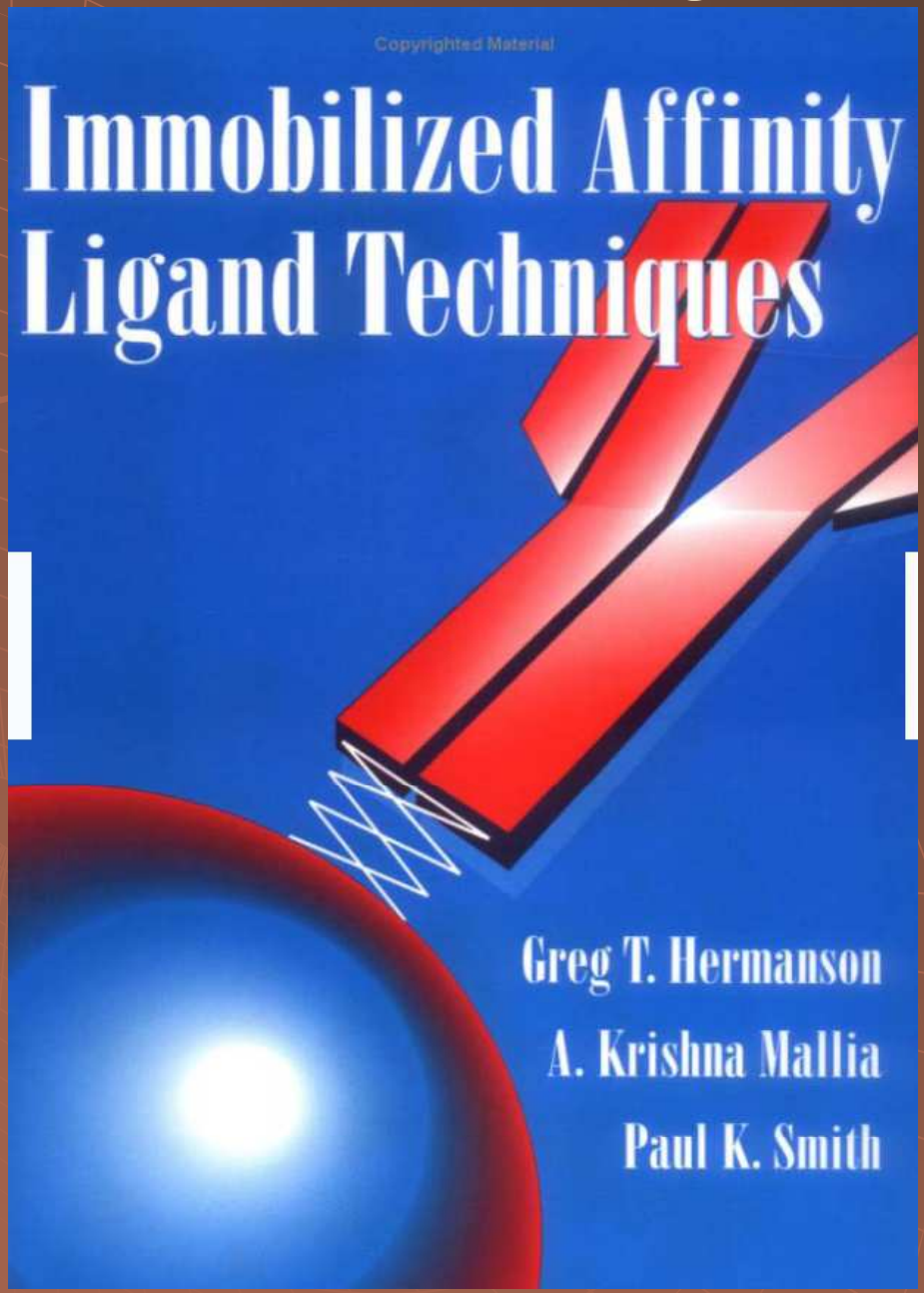

Imobilizace ligandů

N-hydroxysukcinimid (NHS)	$-NH_2$
CNBr	$-NH_2$
Karbodiimid	$-NH_2$, -COOH
Epoxid	-SH, $-NH_2$, -OH

N-hydroxysukcinimid (NHS-Sepharosa)

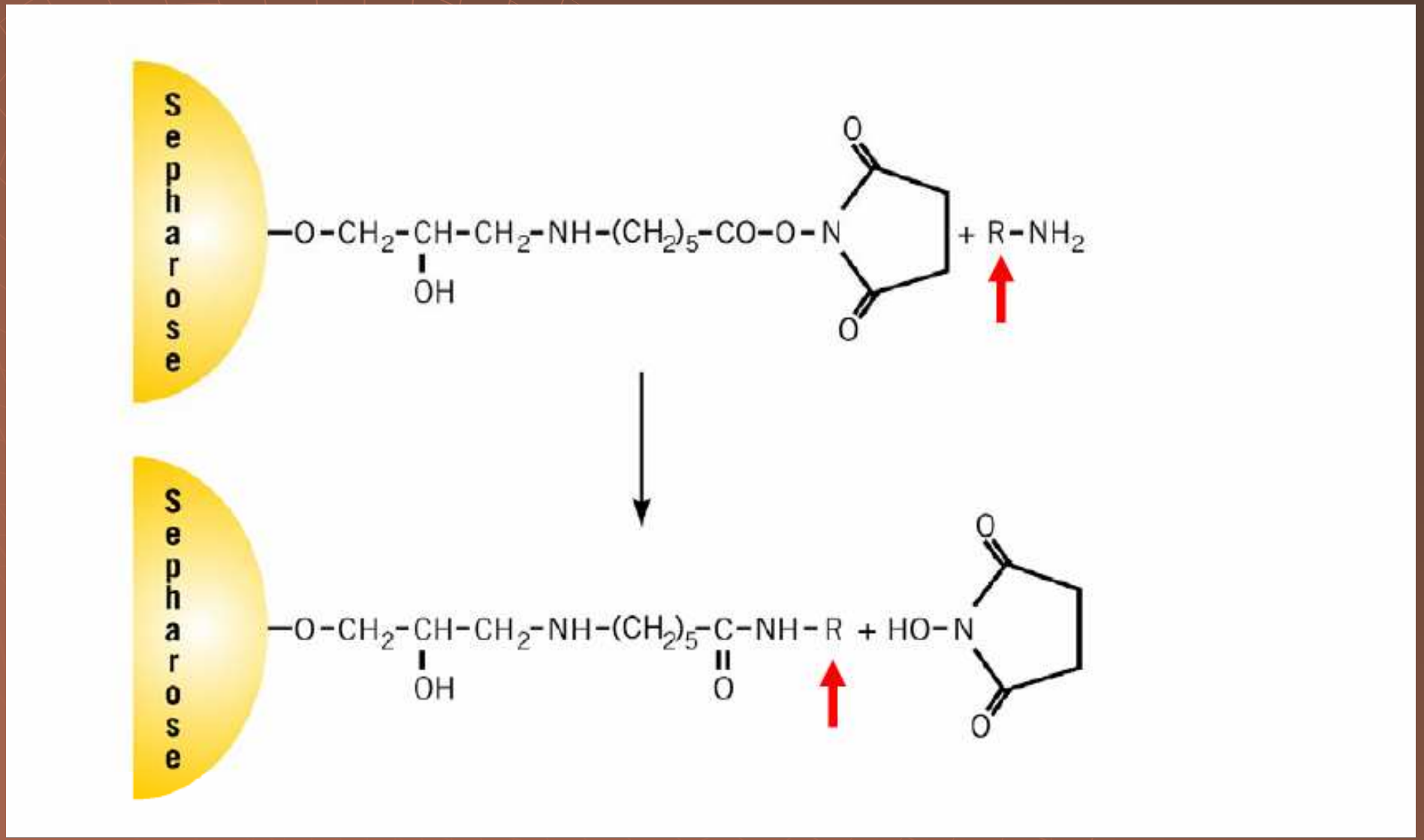

CNBr (CNBr aktivovaná Sepharosa)

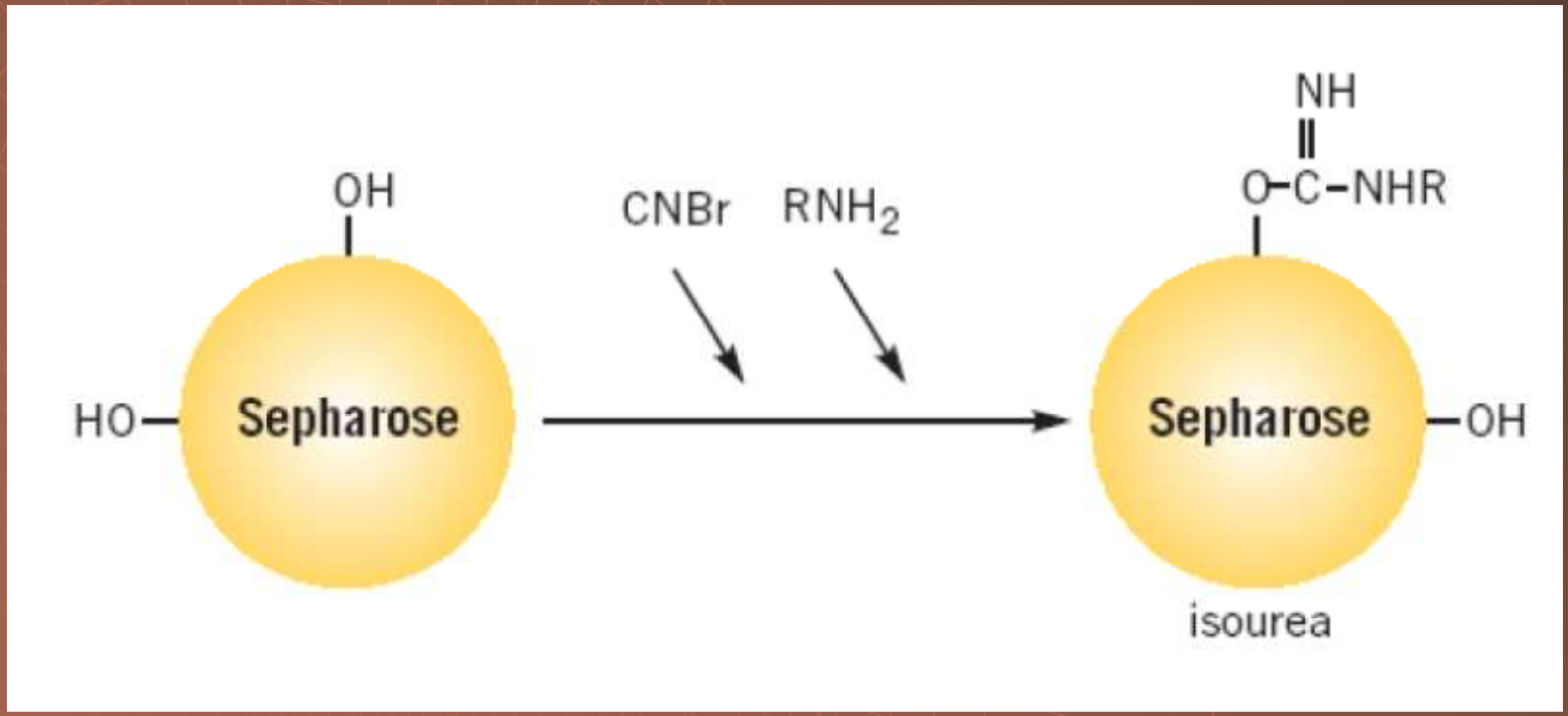

N, N'-disubstituovaný karbodiimid

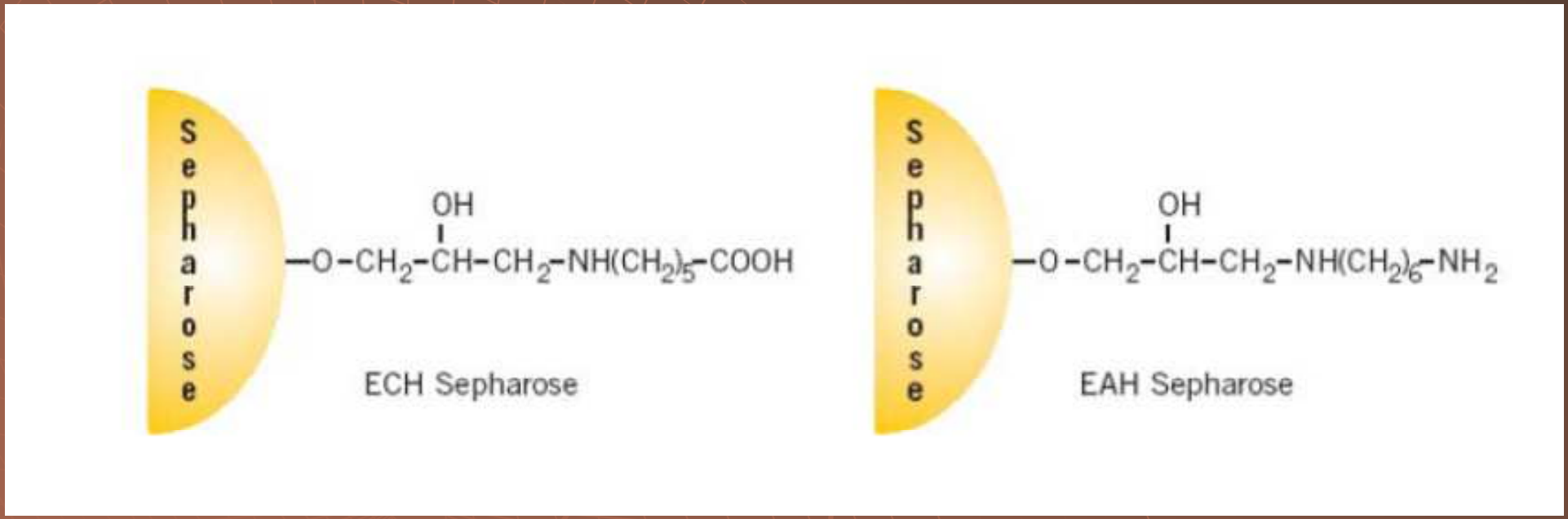

Epoxid (Epoxy-aktivovaná Sepharosa 6B)

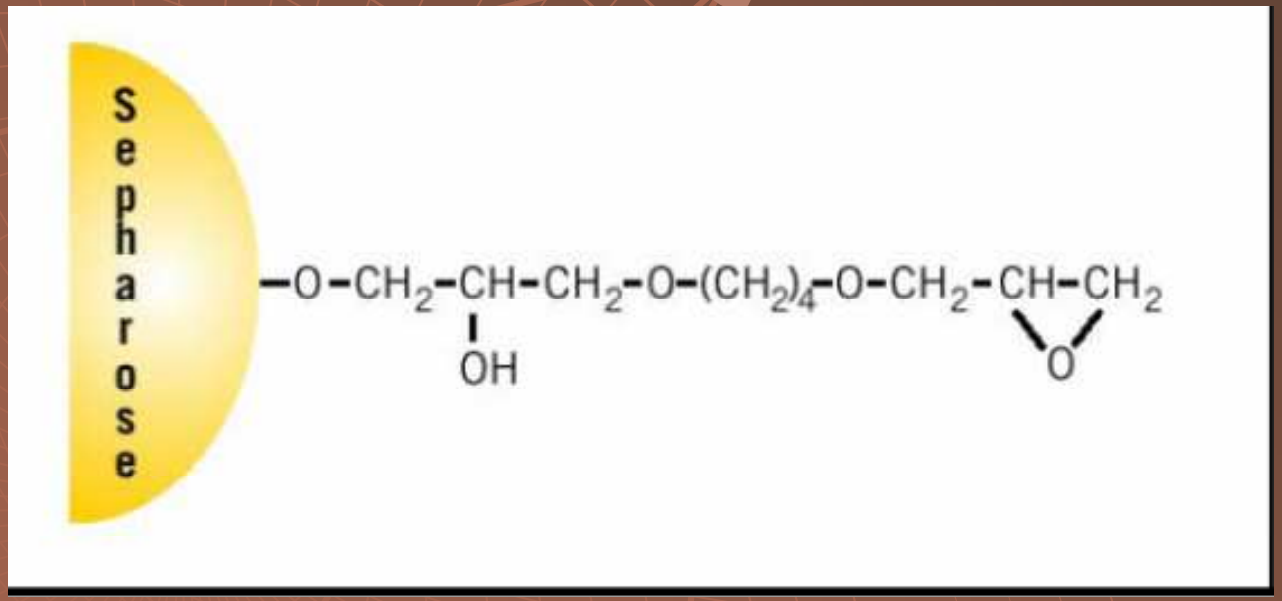

Skupinově specifické ligandy

skupinově specifický ligand	specifita
Protein A	Fc region IgG
Protein G	Fc region IgG
Lektiny	glukopyranosylové a mannopyranosylové skupiny
Cibacron Blue	široká skupina enzymů, NAD^+ dependentní enzymy, sérový albumin
Procion Red	$NADP^+$
Lysin	plasminogen, rRNA
Arginin	serinové proteasy
Benzamidin	serinové proteasy
Kalmodulin	proteiny regulované kalmodulinem
Heparin	kolagulační faktory, lipoproteiny, lipasy, hormony, steroidní receptory, nukleové kyseliny vázající enzymy
Streptavidin	Biotin a biotinylované látky
Oligo (dT, dA, ...)	mRNA, nukleasy
Kovové ionty	proteiny a peptidy obsahující dostupný His

Skupinově specifické ligandy Protein A a Protein G

protein A – *Staphylococcus aureus*
protein G – *Streptococcus*
purifikace:
monoklonální protilátky IgG
polyklonální protilátky IgG
imunokomplexy

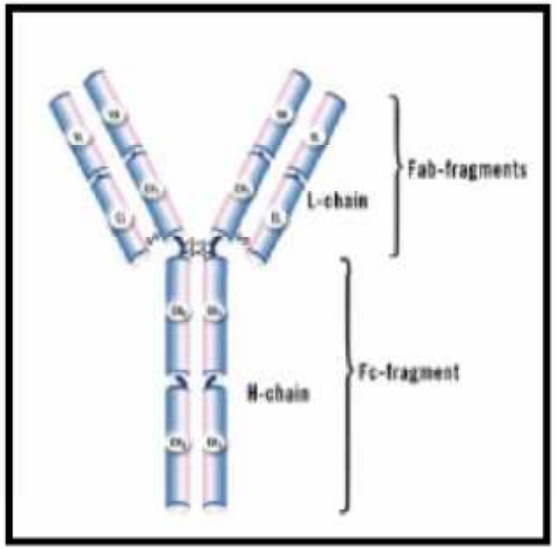

Species	Subclass	Protein A binding	Protein G binding
Human	IgA	variable	-
	IgD	-	-
	IgE		
	IgG_1	++++	++++
	IgG_2	++++	++++
	IgG_3	-	++++
	IgG_4	++++	++++
	IgM^A	variable	-
Chicken	IgY	-	-
Avian egg yolk	IgY^B	-	-
Cow		++	++++
Dog		++	+
Goat		-	++
Guinea pig	IgG_1	++++	++
	IgG_2	++++	++
Hamster		+	++
Horse		++	++++
Koala		-	+
Llama		-	+
Monkey (rhesus)		++++	++++
Mouse	IgG_1	+	++++
	IgG_{2a}	++++	++++
	IgG_{2b}	+++	+++
	IgG_3	++	+++
	IgM^A	variable	-
Pig		+++	+++
Rabbit	no distinction	++++	+++
Rat	IgG_1	-	+
	IgG_{2a}	-	++++
	IgG_{2b}	-	++
	IgG_3	+	++
Sheep		+/-	++

Skupinově specifické ligandy Protein A a Protein G

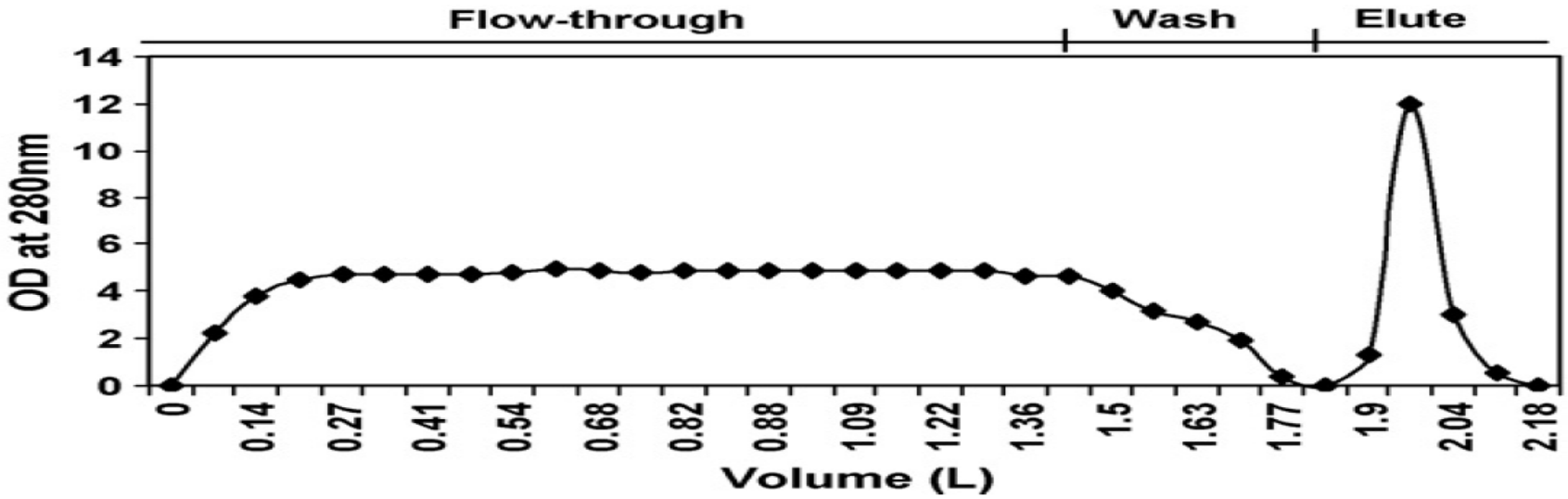

Fig. 3. Chromatogram of affinity chromatography using ProSep-vA Ultra. Antibody fragment [$F(ab)_2$] did not bind to ProSep-vA Ultra (fraction 0–1.4 l) and majority of the contaminants [Fc fragment] that bound to the affinity matrix eluted at pH 3.0 (fraction 1.84–2.18 l).

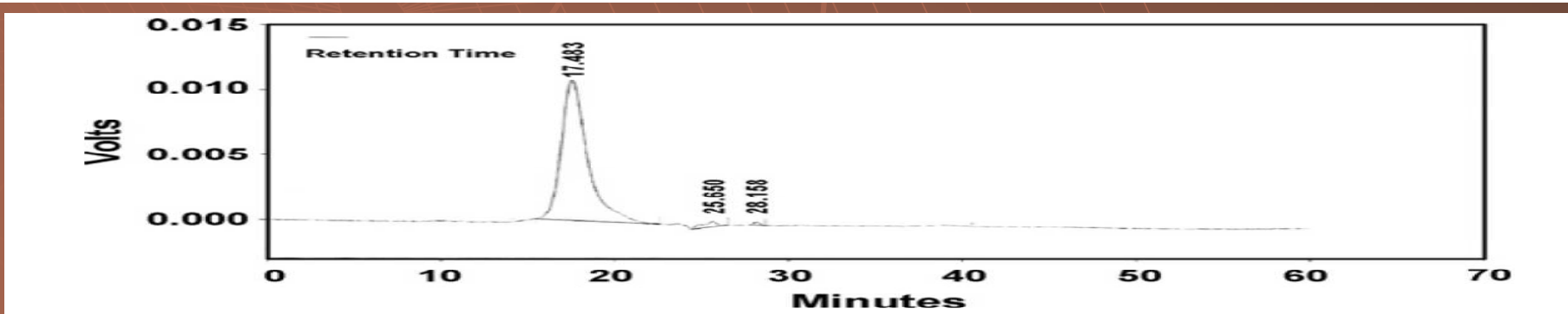

Fig. 5. HPLC analysis of purified $F(ab)_2$. Elution profile of $F(ab)_2$ as single homogenous peak represents >99% purity of the product. Column: SEC, TSK Gel-3000 SWXL (TosoHass). Sample: 20 µl of purified $F(ab)_2$; eluent: 20 mM phosphate buffer in 150 mM sodium chloride solution, pH 7.2, Detection at 280 nm; flow-rate: 1 ml min^{-1}.

Skupinově specifické ligandy „dye ligand“

Cibacron™ Blue F3G-A
(Blue Sepharosa)

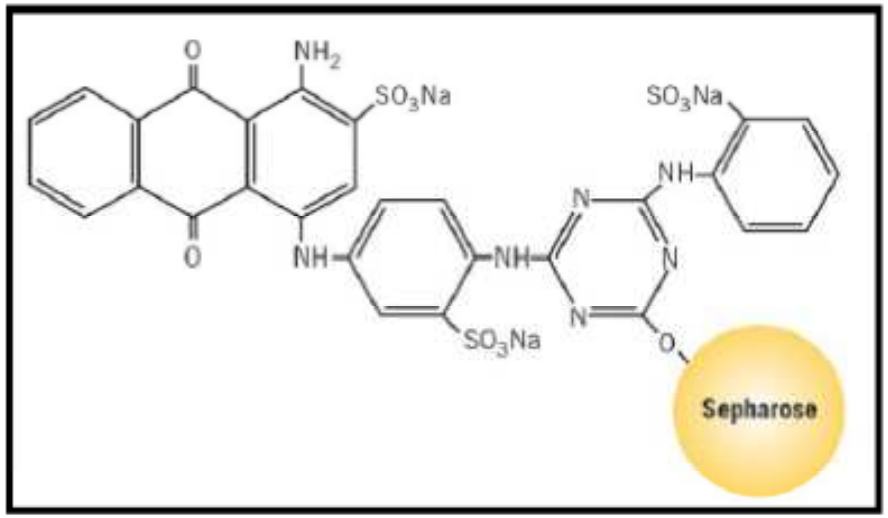

Procion™ Red
(Red Sepharosa)

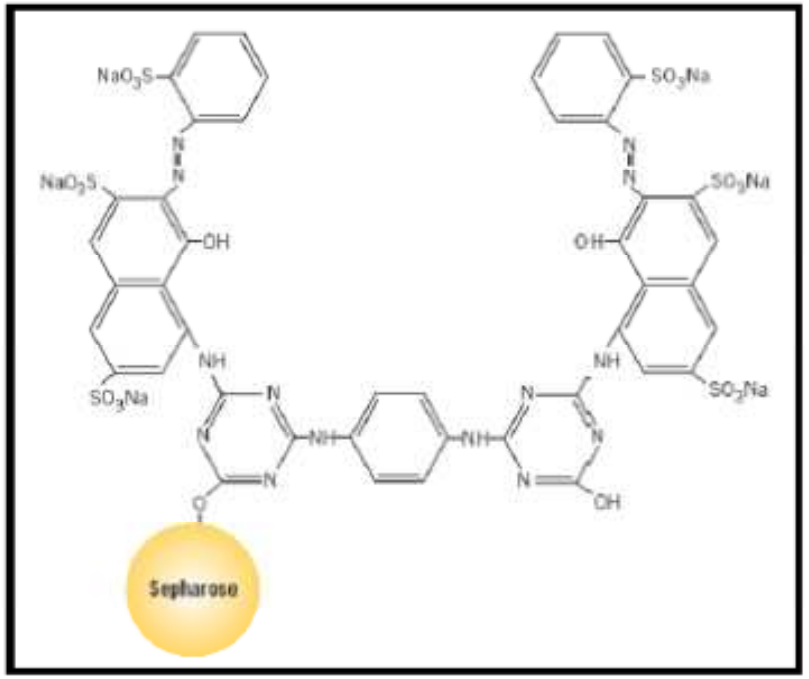

NAD^+ $NADP^+$

Dependentní dehydrogenasy

Skupinově specifické ligandy Cibacron Blue F4G-A

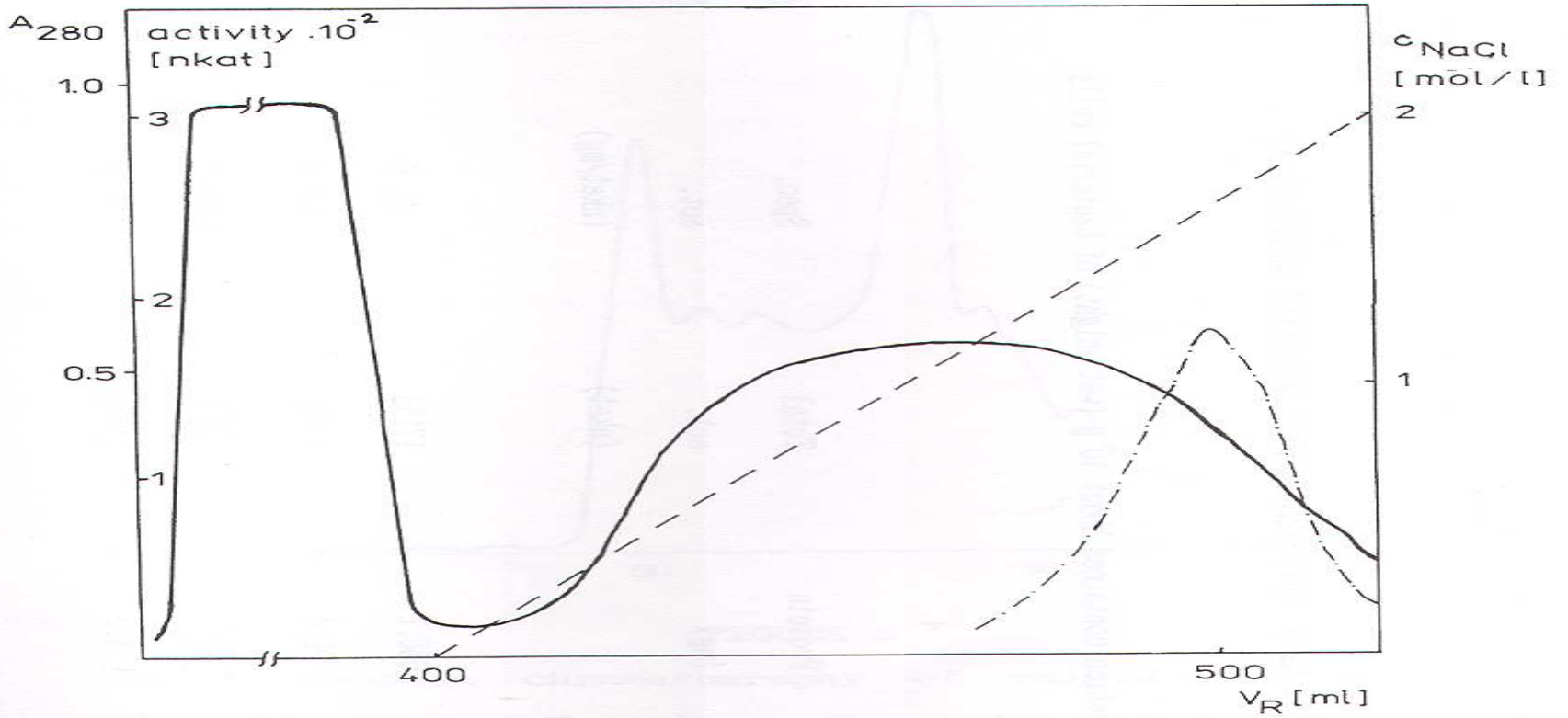

FIGURE 1

Affinity chromatography of malate dehydrogenase from P.denitrificans on Matrex Gel Blue A (step 2). V_e, elution volume; ——, absorbance at 280 nm (A_{280}); -•-, enzyme activity; -----, NaCl gradient (buffer A, 0.02 mol/l sodium phosphate (pH 8.0); buffer B, the same as buffer A but with 1.8 mol/l NaCl and 5% ethylene glycol); flow rate, approx. 0.7 ml/min.

Skupinově specifické ligandy lektiny

Konkavalin A

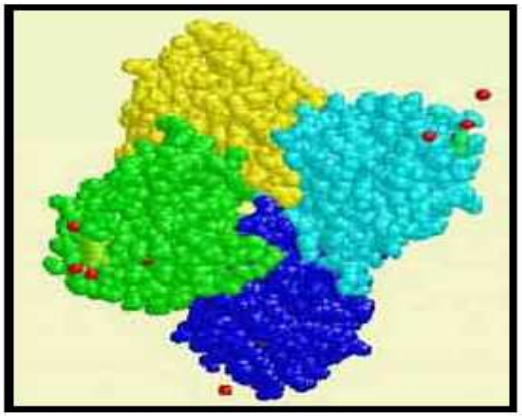

- lektin z *Canavalia ensiformis* (jack bean)
- tetramerní metalloprotein
- větvené mannosidy, cukry s terminální mannosou nebo glukosou (αMan > αGlc > GlcNAc)

- purifikace glycoproteinů, polysacharidů a glykolipidů
- detekce změn ve složení látek obsahujících cukry
- isolace povrchových buněčných glykoproteinů

„Lentil“ lektin

- lektin z *Lens culinaris* (čočka)
- větvené mannosidy obsahující fukosu α–1,6 vázanou na N-acetyl-glukosamin (αMan > αGlc > GlcNAc)
- membranové glykoproteiny, povrchové buněčné antigeny, virální glykoproteiny

Skupinově specifické ligandy Con A

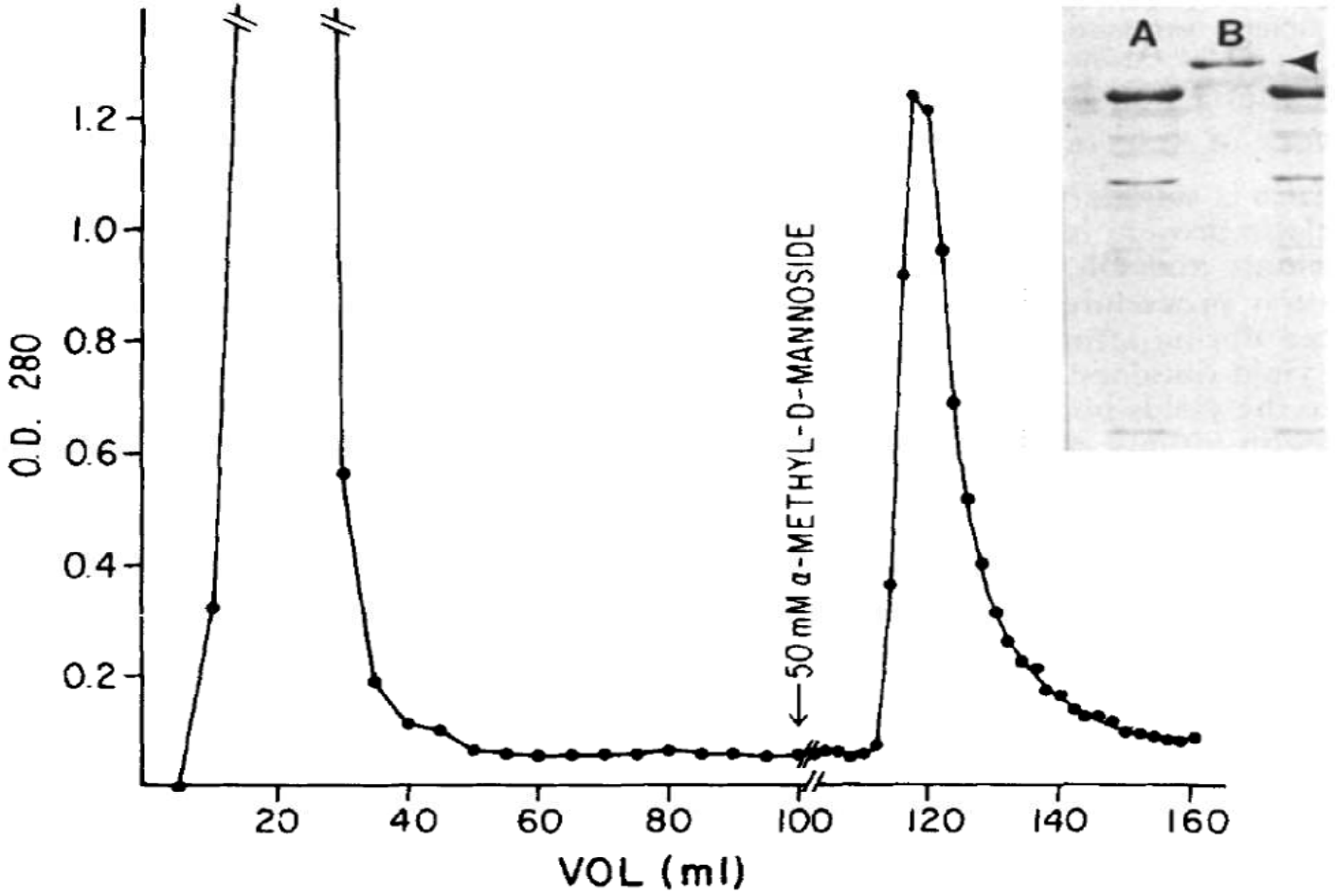

FIG. 2. Step-elution profile of sciatic nerve protein from concanavalin A-agarose. Sciatic nerve protein was applied to a 0.9 × 20 cm column of concanavalin A-agarose and eluted with Con A buffer at a flow rate of 10 ml/h. When the A_{280} of the effluent fell below 0.05, bound glycoproteins were desorbed with 50 mM-α-methylmannoside in Con A buffer. (*Inset*) Lane A: SDS electrophoretic profile of proteins eluted in the wash peak (21 μg protein); lane B: SDS electrophoretic profile of glycoproteins eluted by 50 mM-α-methylmannoside (12 μg protein). Arrowhead marks position of the sciatin band. Note the absence of this band in the wash peak (lane A).

Skupinově specifické ligandy Con A

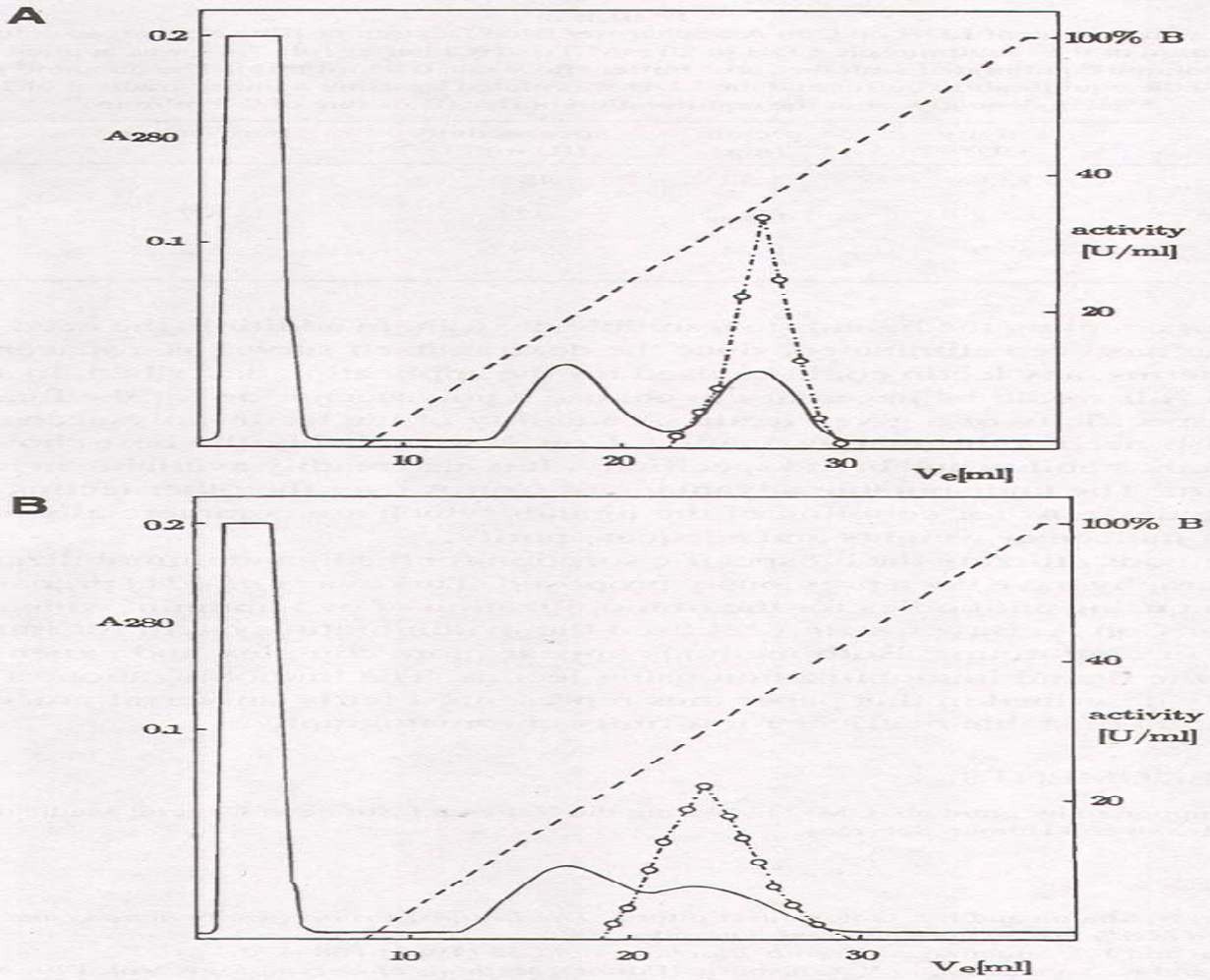

FIGURE 1 Partial purification of the crude preparation of the rabbit muscle LDH on Con A Sepharose/Blue Dextran (Figure 1.A) or Blue Sepharose (Figure 1.B) columns. Approximately 1.5 mg of protein were applied on the column. Buffers: A = 20 mM Tris HCl (pH 7.4) B = 20 mM Tris HCl (pH 7.4) with 1 M NaCl and 5% ethylene glycol flow rate – 0.05 ml/min during the loading of sample 0.5 ml/min during the elution V_e – elution volume; ----- absorbance at 280 nm; ——— gradient B; -.-o-.- activity of LDH.

Skupinově specifické ligandy lektiny

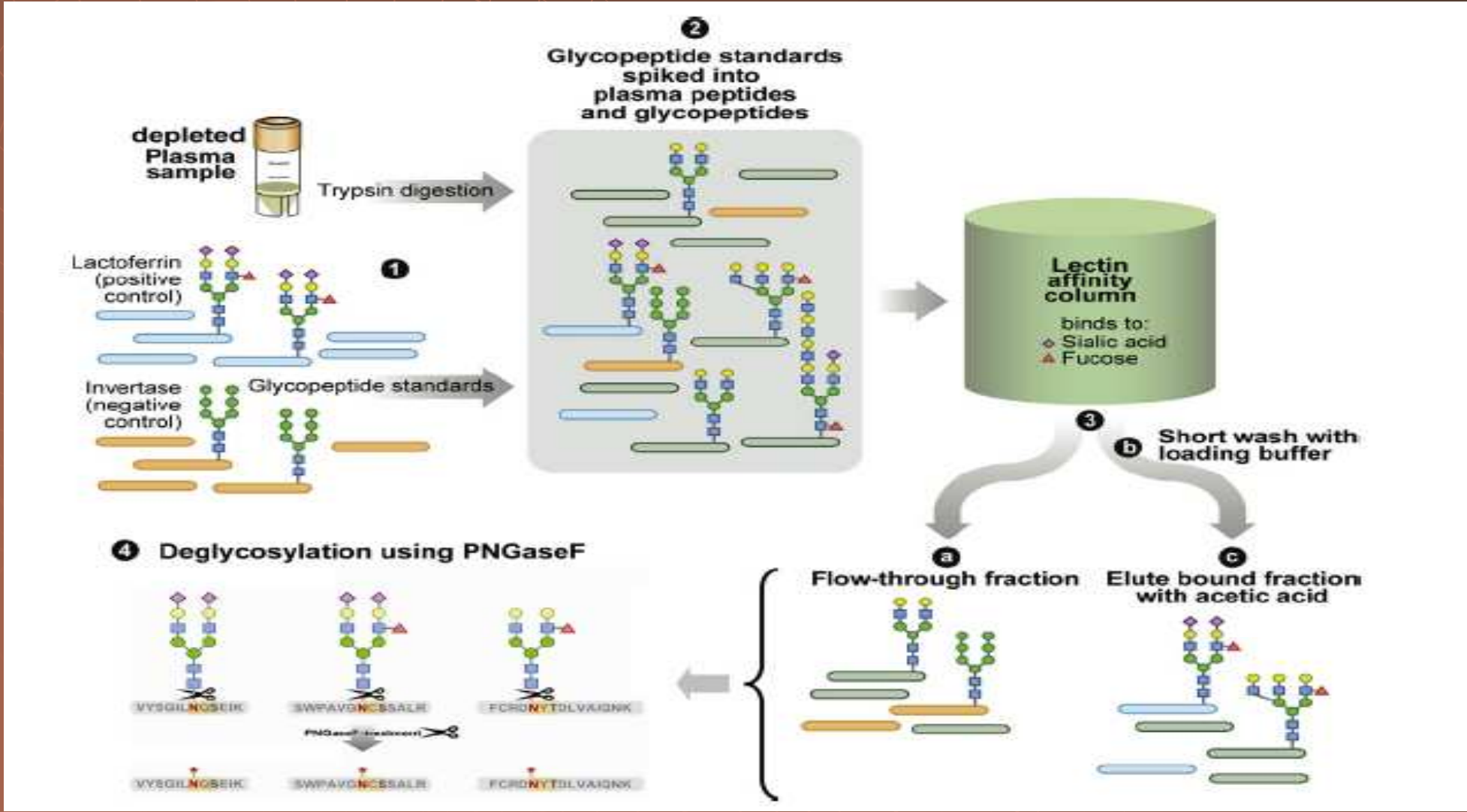

Genetické inženýrství

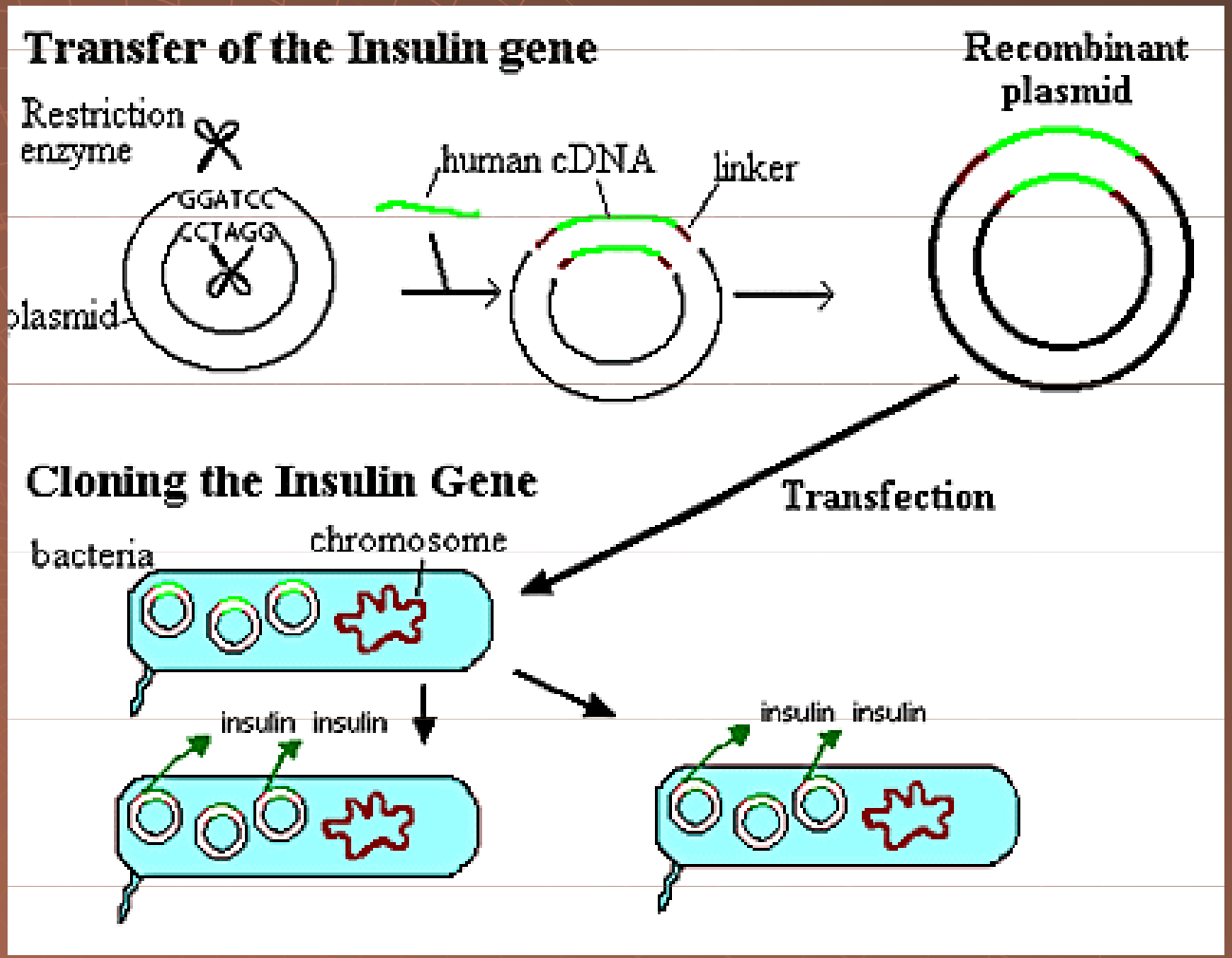

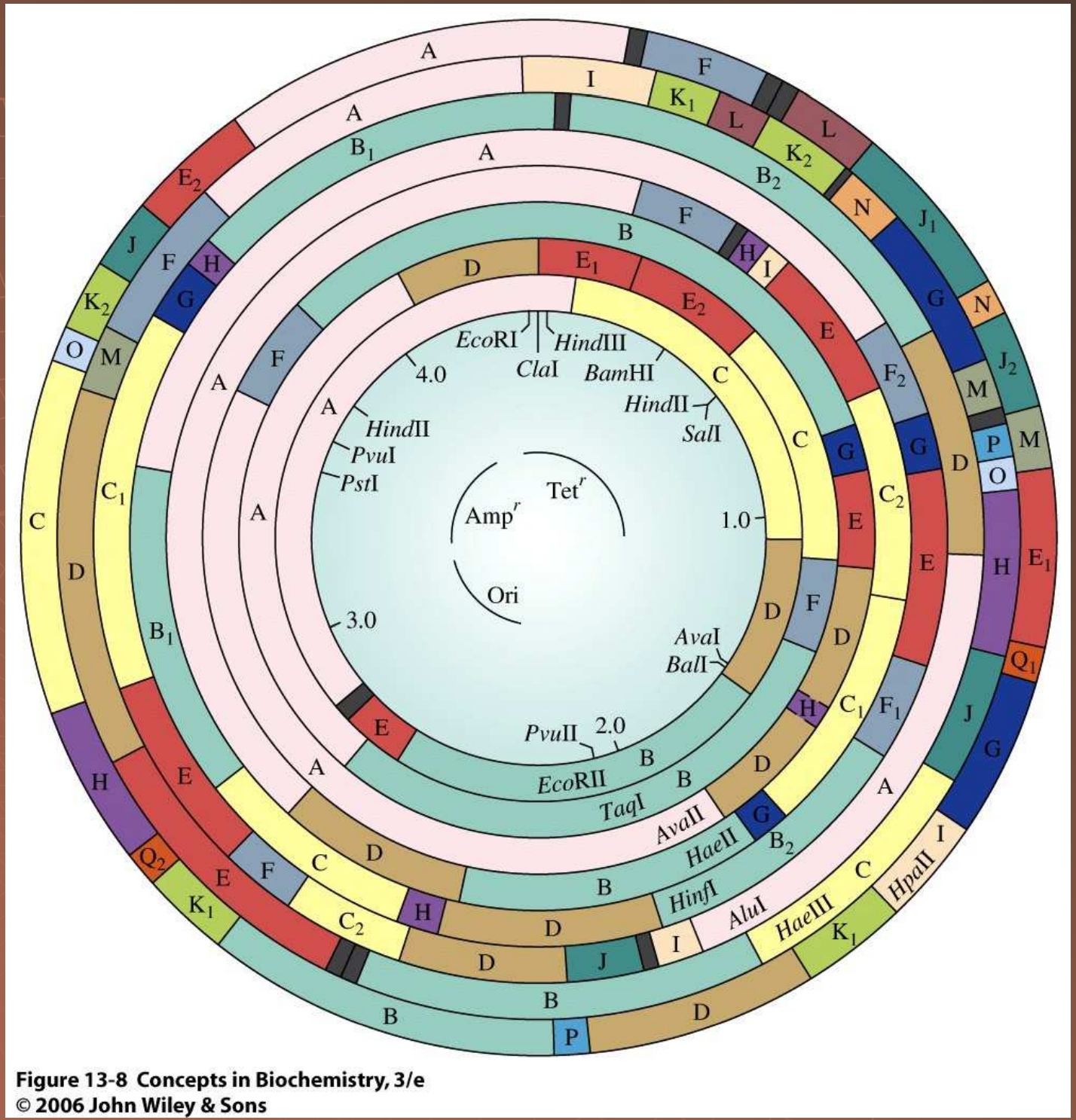

Figure 13-8 Concepts in Biochemistry, 3/e
© 2006 John Wiley & Sons

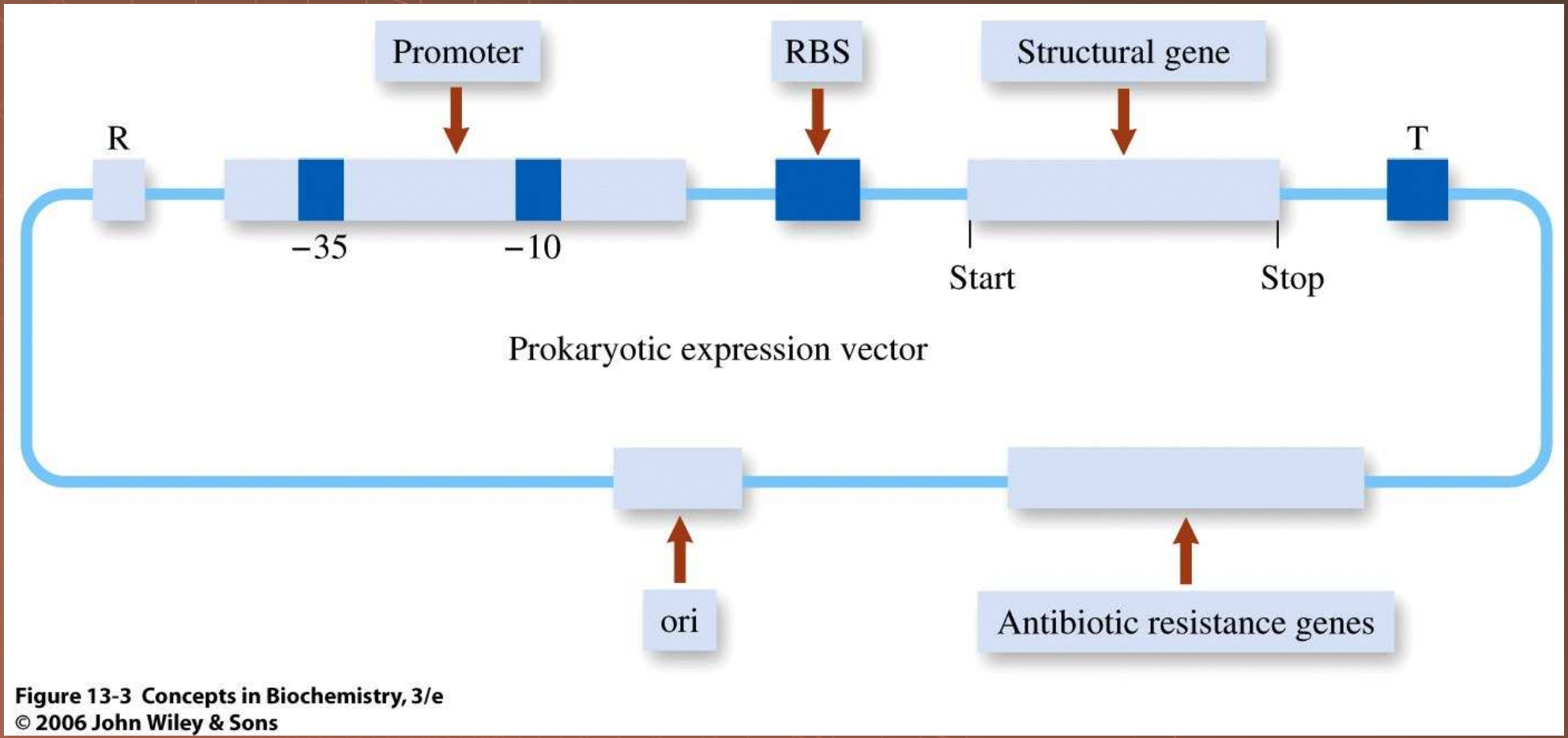

Figure 13-3 Concepts in Biochemistry, 3/e
© 2006 John Wiley & Sons

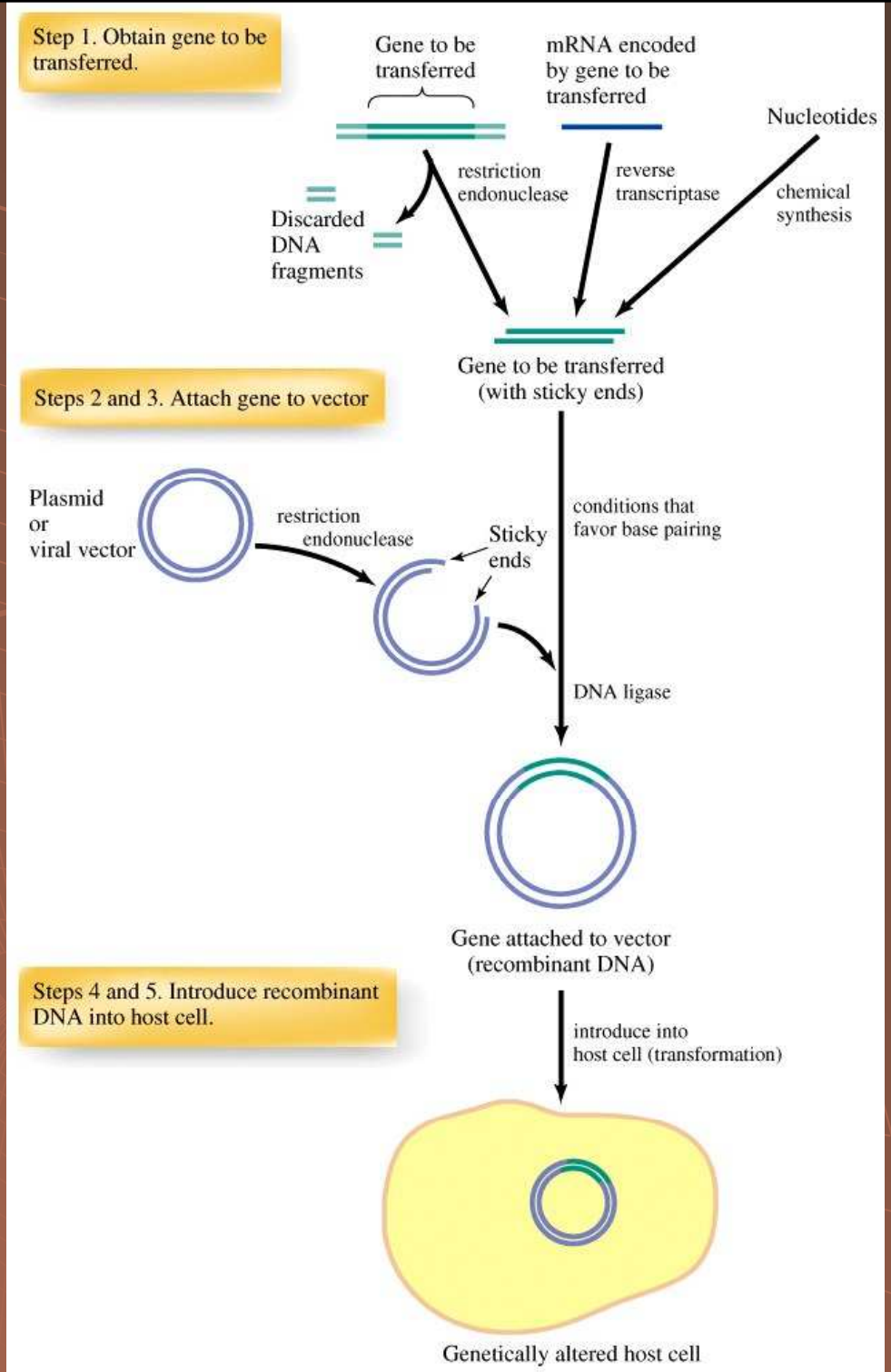

Figure 13-1 Concepts in Biochemistry, 3/e

© 2006 John Wiley & Sons

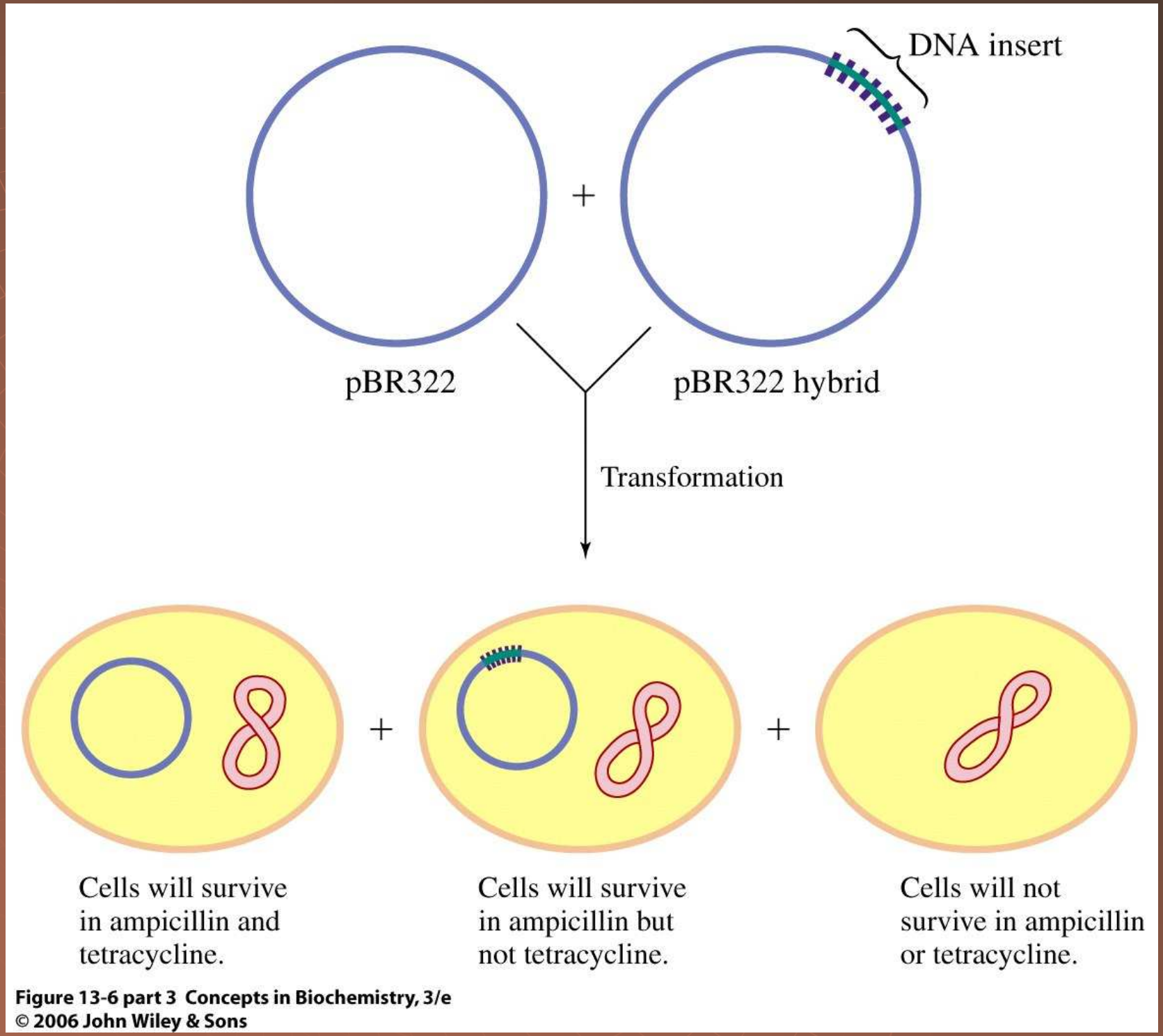

Figure 13-6 part 3 Concepts in Biochemistry, 3/e

© 2006 John Wiley & Sons

Inklusní tělíska

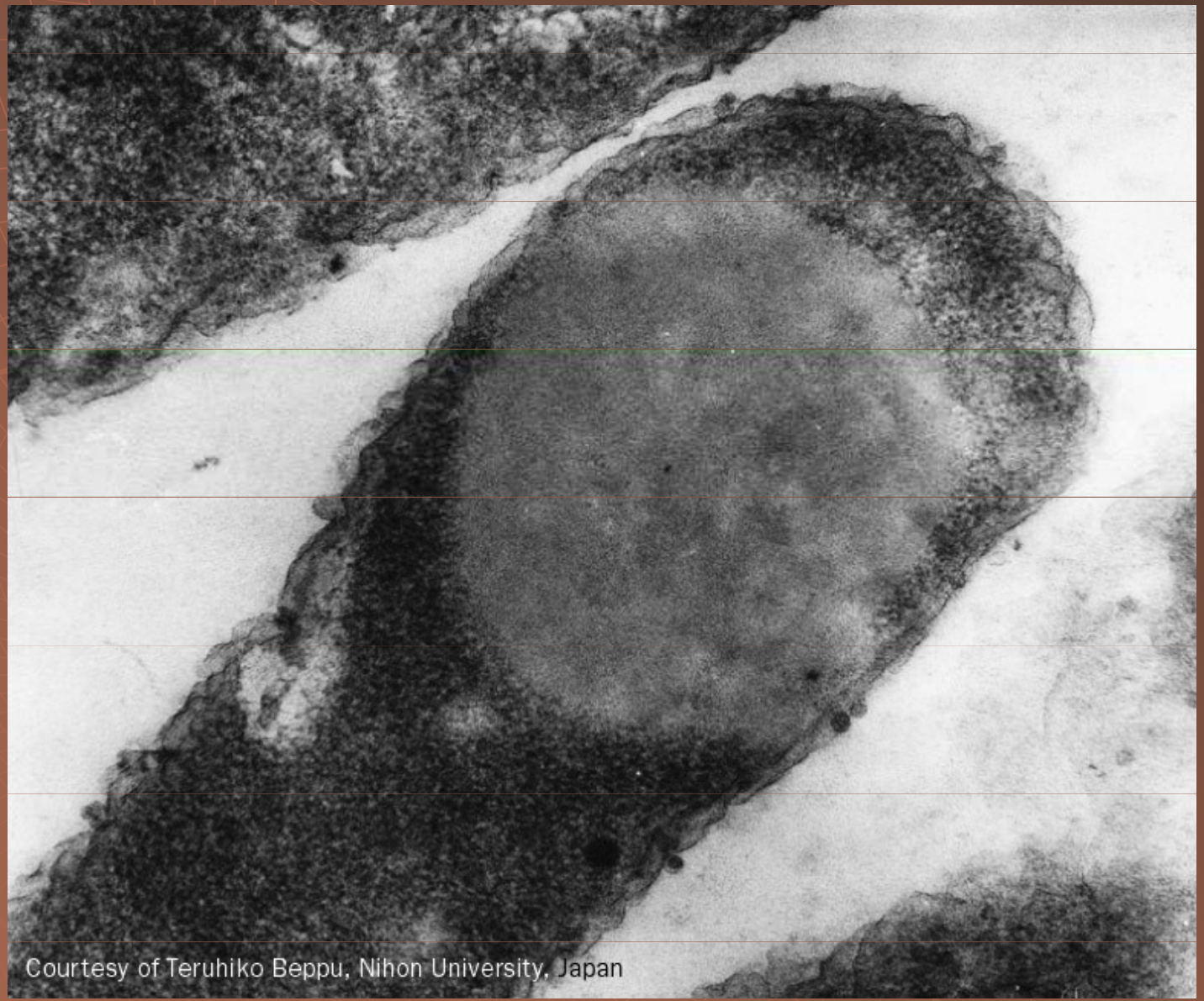

Courtesy of Teruhiko Beppu, Nihon University, Japan

Využití AC pro purifikaci rekombinantních proteinů

fůzní kotva	imobilizovaný ligand	podmínky vazby	podmínky eluce
Glutathion S-transferasa **GST**	redukovaný glutathion	Neutrální pH, nedenaturující prostředí, glutathion musí být redukovaný a GST musí být aktivní	volný redukovaný glutathion
Histidinová kotva **His-tag**	Chelatovaný nikl nebo kobalt	Neutrální pH bez redukčních a oxidačních látek	>200 mM Imidazol, nízké pH, silné chelatační činidlo
Maltose Binding Protein **MBP**	Amylosa	Neutrální pH, nedenaturující prostředí; přídavek NaCl k snížení nespecifické sorbce	maltosa
Protein A	IgG	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	změna pH, iontové síly
Green Fluorescent Protein **GFP**	Anti-GFP antibody 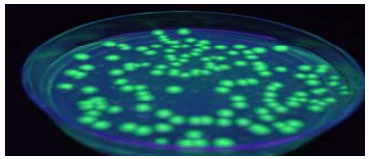	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	nízké pH, iontová síla

Green Fluorescent Protein

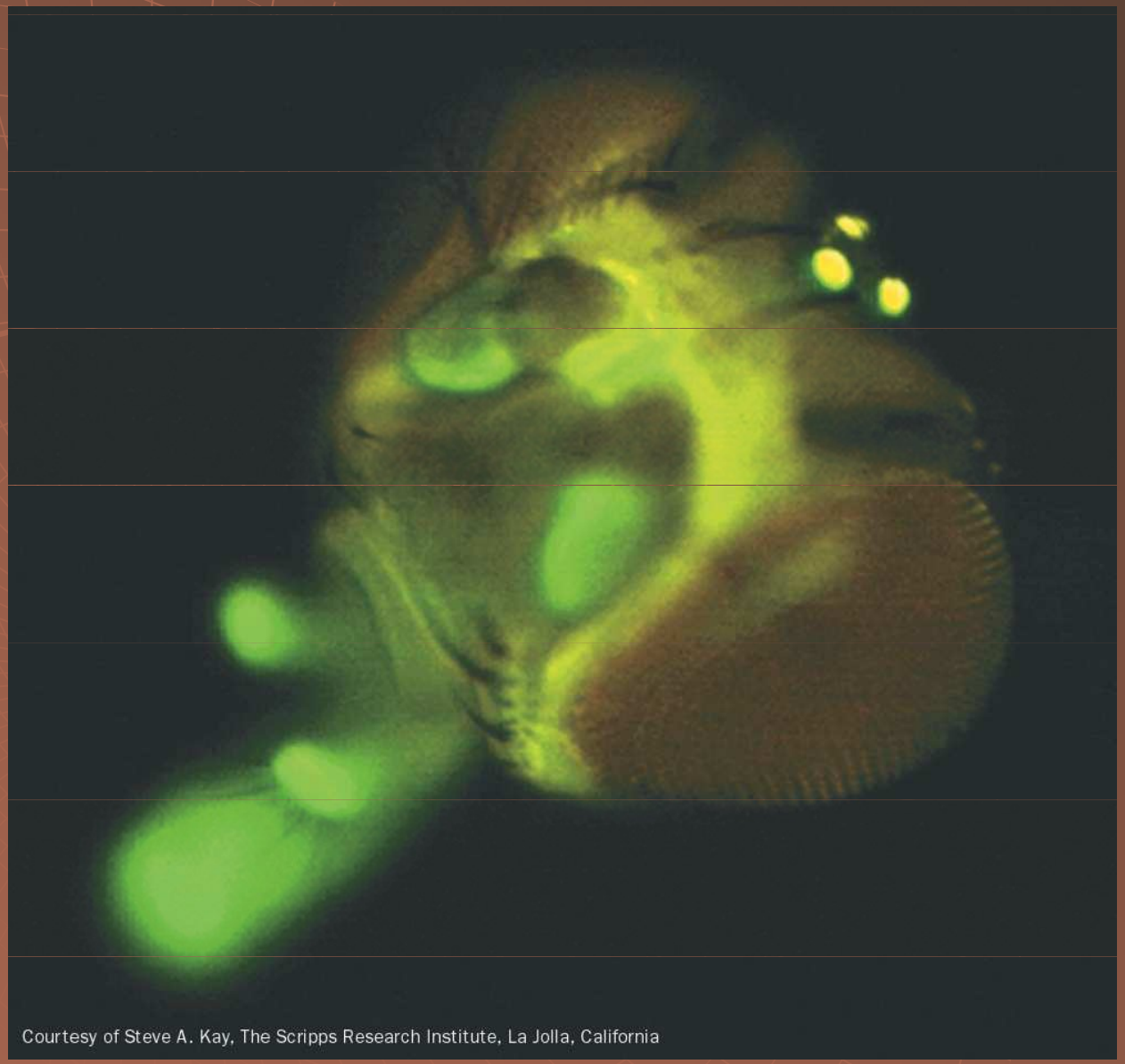

Courtesy of Steve A. Kay, The Scripps Research Institute, La Jolla, California

Table 13.1
Recombinant proteins and their use

Protein	Use
Human insulin	Treatment of diabetes
Human somatotropin (growth hormone)	Treatment of dwarfism
Bovine somatotropin (BST)	Enhances milk production in dairy cattle
Porcine somatotropin	Enhances growth in pigs
Pulmozyme (DNase)	Treatment of cystic fibrosis
Tissue plasminogen activator (TPA)	Treatment of heart attack, stroke victims; dissolves blood clots
Erythropoietin	Stimulates erythrocyte production in anemia
Interferons	Antiviral agent; treatment of cancers
Atrial natriuretic factor	Reduces high blood pressure
Leptin	Treatment of obesity
Hepatitis B vaccine	Treatment of hepatitis
Herceptin	Monoclonal antibody to treat metastatic breast cancer
Superoxide dismutase	Destroys reactive oxygen species; treatment of arthritis

Table 13-1 Concepts in Biochemistry, 3/e
© 2006 John Wiley & Sons

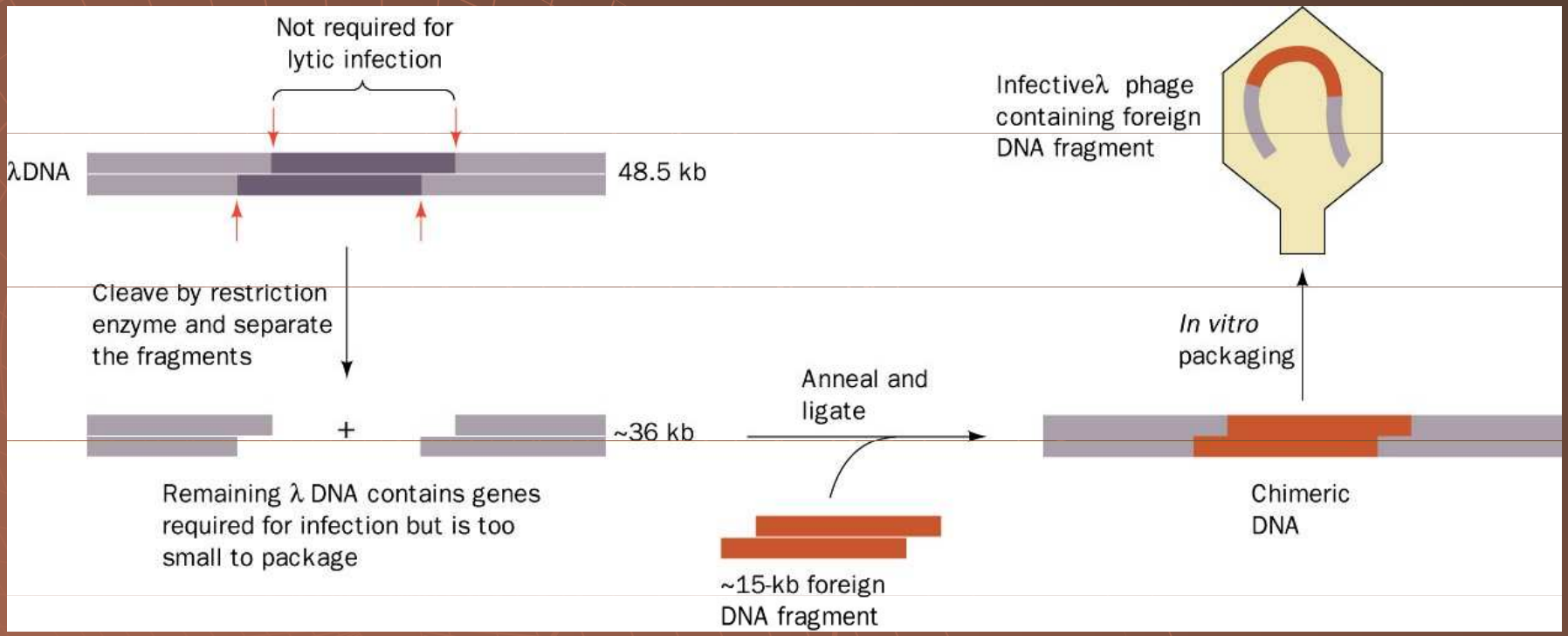
Not required for
lytic infection
λDNA
48.5 kb
Cleave by restriction
enzyme and separate
the fragments
+
~36 kb
Remaining λ DNA contains genes
required for infection but is too
small to package
Anneal and
ligate
~15-kb foreign
DNA fragment
Chimeric
DNA
In vitro
packaging
Infectiveλ phage
containing foreign
DNA fragment

Table 13.2

Human gene therapy projects currently in or preparing for clinical trials

Disease	Defective Protein, Gene, or Inserted DNA
Lesch-Nyhan syndrome	Hypoxanthine–guanine phosphoribosyl transferase (Section 19.5)
Amyotrophic lateral sclerosis (ALS, Lou Gehrig's disease)	Superoxide dismutase
Adrenoleukodystrophy (ALD)	Very long chain fatty acid synthetase transporting protein
Severe combined immunodeficiency (SCID)	Adenosine deaminase
β-Thalassemia	β-Globin, a polypeptide of hemoglobin
Familial hypercholesterolemia	Liver receptor for low density lipoprotein (LDL) (Section 18.5)
Hemophilia	Blood-clotting factors
Duchenne's muscular dystrophy	Dystrophin
AIDS	The gene to produce a ribozyme that cleaves HIV RNA
Inherited emphysema	α_1-Antitrypsin
Cystic fibrosis	A product that unclogs lung mucus is inhaled in a nasal spray
Cancer	E1A and p53 tumor suppressor genes

Table 13-2 Concepts in Biochemistry, 3/e

© 2006 John Wiley & Sons

Využití AC pro purifikaci rekombinantních proteinů

fůzní kotva	imobilizovaný ligand	podmínky vazby	podmínky eluce
Glutathion S-transferasa **GST**	redukovaný glutathion	Neutrální pH, nedenaturující prostředí, glutathion musí být redukovaný a GST musí být aktivní	volný redukovaný glutathion
Histidinová kotva **His-tag**	Chelatovaný nikl nebo kobalt	Neutrální pH bez redukčních a oxidačních látek	>200 mM Imidazol, nízké pH, silné chelatační činidlo
Maltose Binding Protein **MBP**	Amylosa	Neutrální pH, nedenaturující prostředí; přídavek NaCl k snížení nespecifické sorbce	maltosa
Protein A	IgG	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	změna pH, iontové síly
Green Fluorescent Protein **GFP**	Anti-GFP antibody 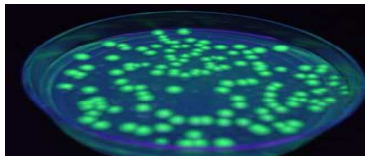	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	nízké pH, iontová síla

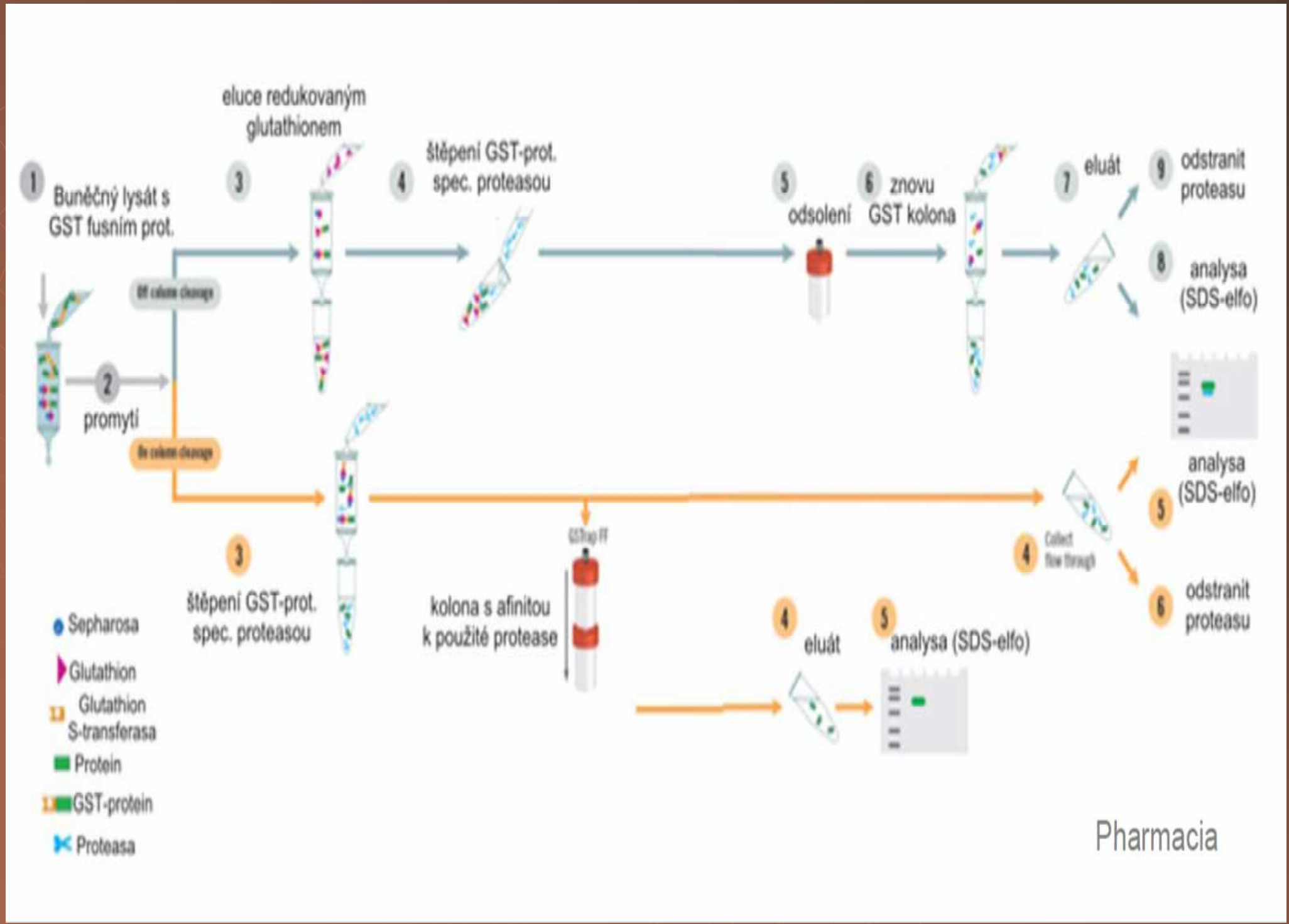
1 Buněčný lysát s GST fusním prot.
2 promytí
3 eluce redukovaným glutathionem
4 štěpení GST-prot. spec. proteasou
5 odsolení
6 znovu GST kolona
7 eluát
8 analysa (SDS-elfo)
9 odstranit proteasu
3 štěpení GST-prot. spec. proteasou
kolona s afinitou k použité protease
4 eluát
5 analysa (SDS-elfo)
4 Collect flow through
5 analysa (SDS-elfo)
6 odstranit proteasu
Sepharosa
Glutathion
Glutathion S-transferasa
Protein
GST-protein
Proteasa
Pharmacia

Analytická afinitní chromatografie

Analýza vazby ligandu na biopolymer

Určení disociační konstanty komplexu biopolymer - zakotvený ligand (K´) má význam zejména pro posouzení vhodnosti nosiče se zakotveným afinantem z hlediska praktické použitelnosti. Hodnota K´ se musí nacházet v intervalu (10^{-6} - 5.10^{-3}) v jednotkách $mol.l^{-1}$. Vazba na imobilizovaný ligand bývá zpravidla slabší než na ligand volný.

$$1 / (V_R - V_0) = K´ / (V_0 - V_M)^* c_L$$

V_M - mrtvý objem kolony
V_O - el. objem nezadržovaného analog. biopolymeru (Mr)
V_R - eluční objem studovaného biopolymeru
c_L - koncentrace vázaného ligandu

Analytická afinitní chromatografie

Analýza vazby ligandu na biopolymer

Určení disociační konstanty komplexu biopolymer - volný ligand (K) vychází z předpokladu, že oba ligandy (volný i zakotvený) se vážou na biopolymer kompetitivně (metoda kompetitivní eluce). Na kolonu obsahující nosič s vhodným afinantem naneseme biopolymer, k eluci použijeme určitou koncentraci kompetitivního ligandu ($c_L´$) a změříme eluční objem biopolymeru V_R. Provedeme sérii pokusů s různými koncentracemi ligandu, získáme různé eluční objemy.

$$1 / (V_R - V_0) = K´/ (V_0 - V_M)* c_L´ + [K´* c_L] / [(V_0 - V_M)*c_L´* K]$$

Kovalentní chromatografie tiol .disulfidická výměna

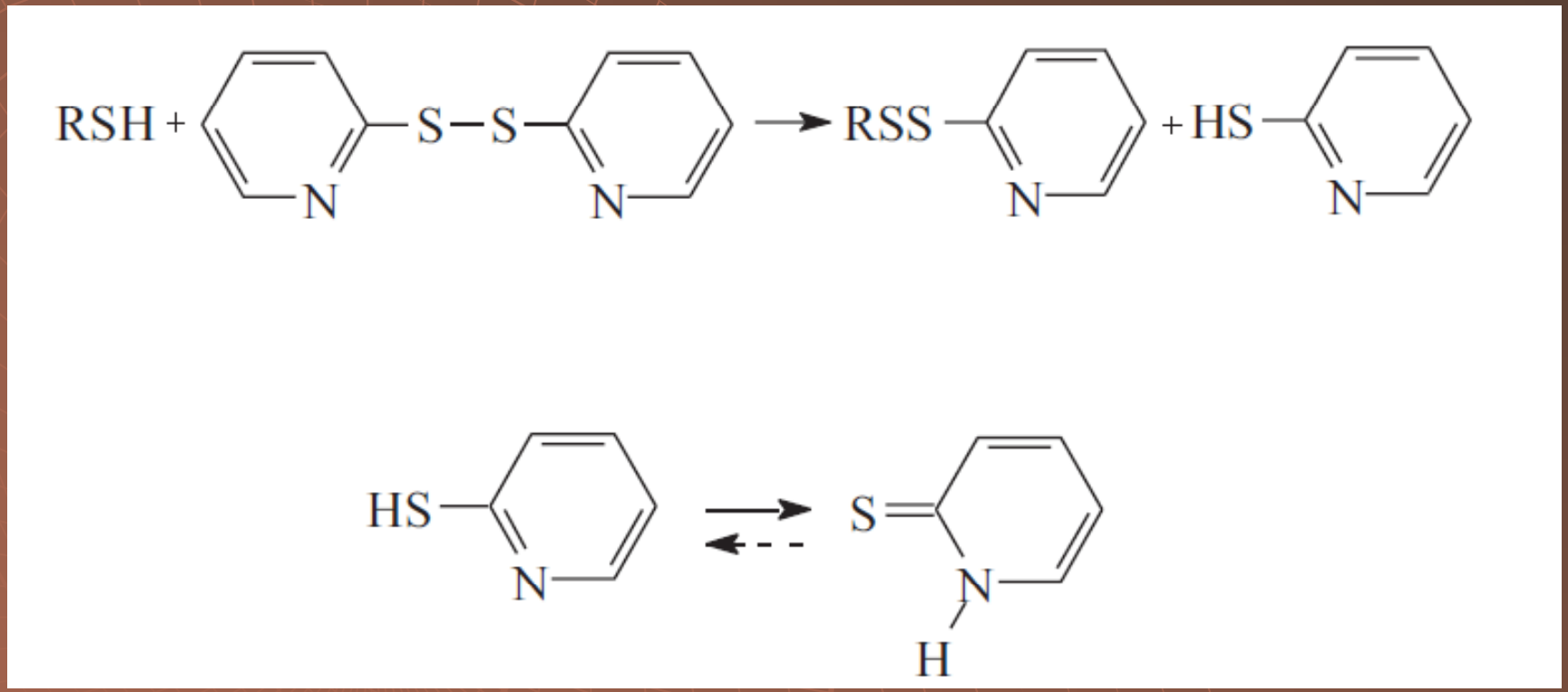

Kovalentní chromatografie

Aktivace

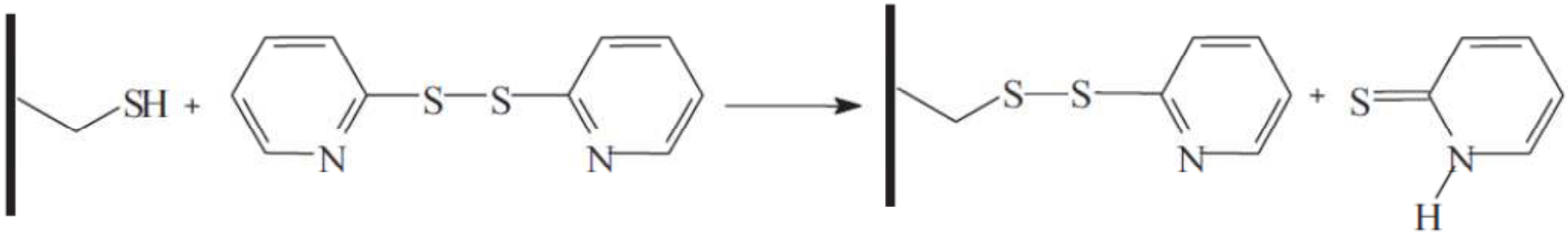

Vazba bílkoviny PSH

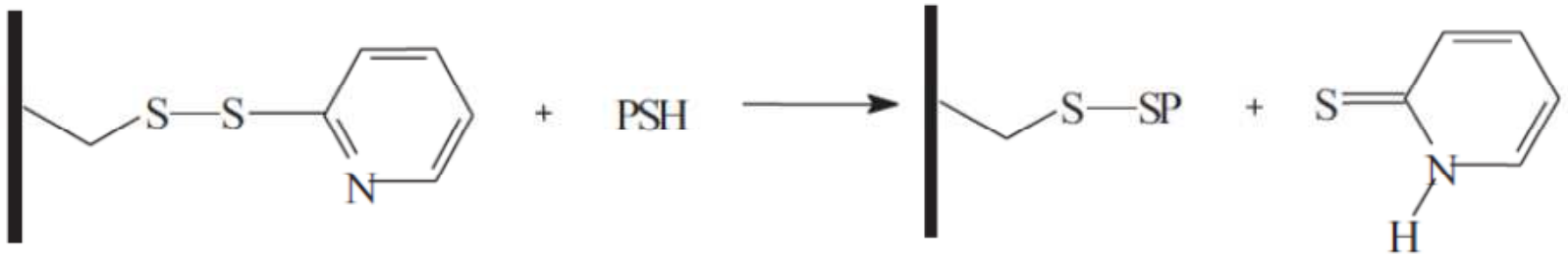

Eluce bíkoviny PSH

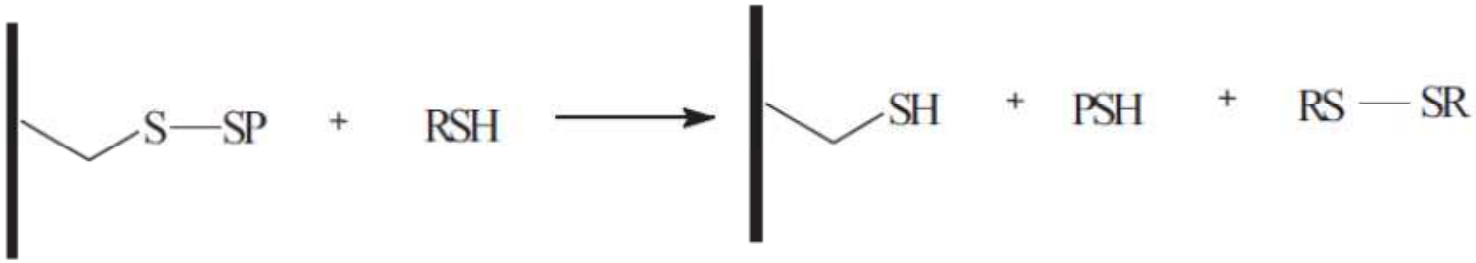

Kovalentní chromatografie

- Nanášení vzorku – monitorování při 343 nm
- Eluce – redukční eluce
  - 10-25 mM DTT
  - 25-50 mM β-merkaptoethanol
- Reaktivace – reakce s reaktivním disulfidem
  - 20 mM 2,2’-dipyridyldisulfid

Použití : isolace bílkovin a peptidů obsahujících SH skupin

Kovalentní chromatografie GST

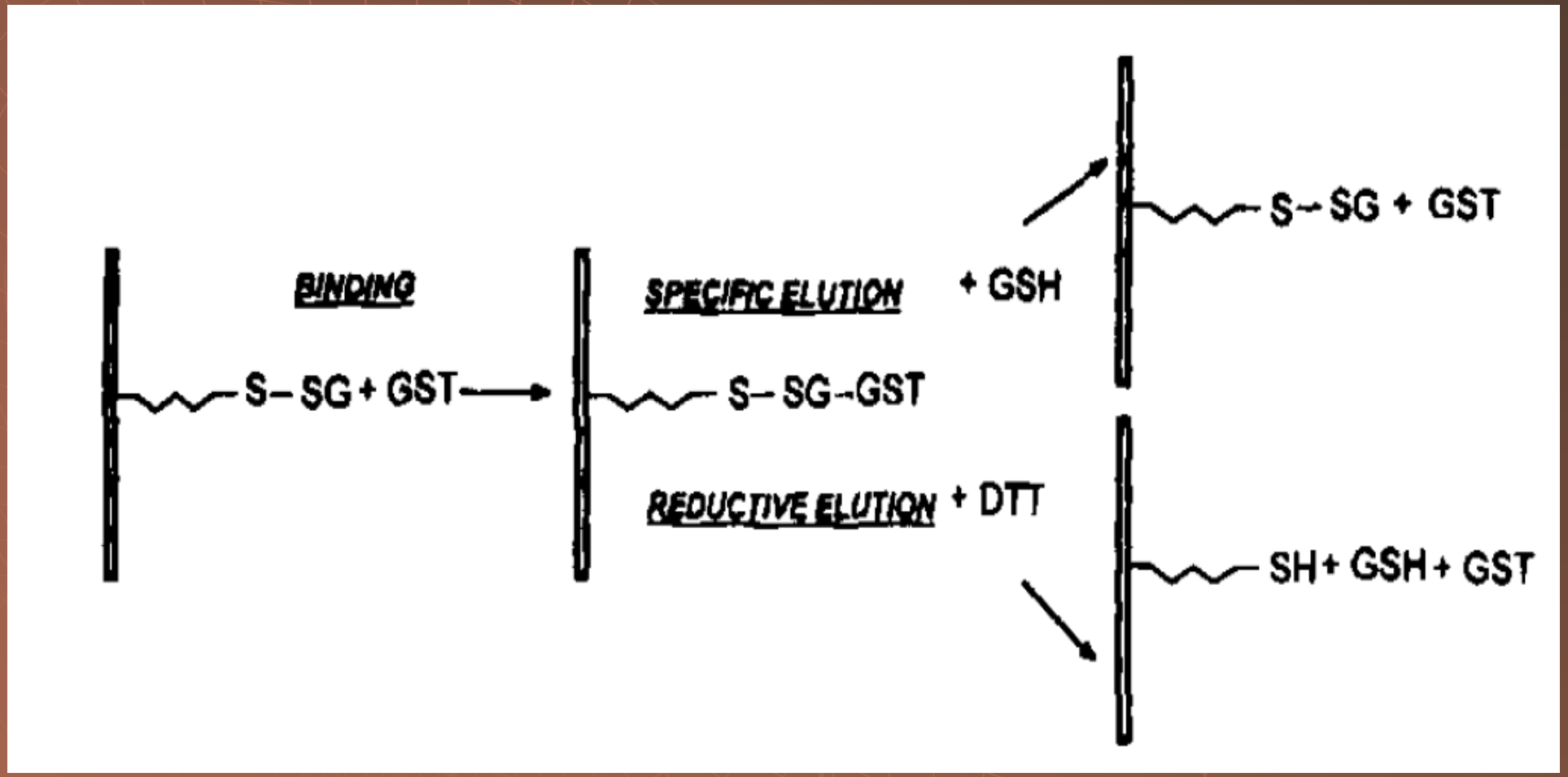

Kovalentní chromatografie GST

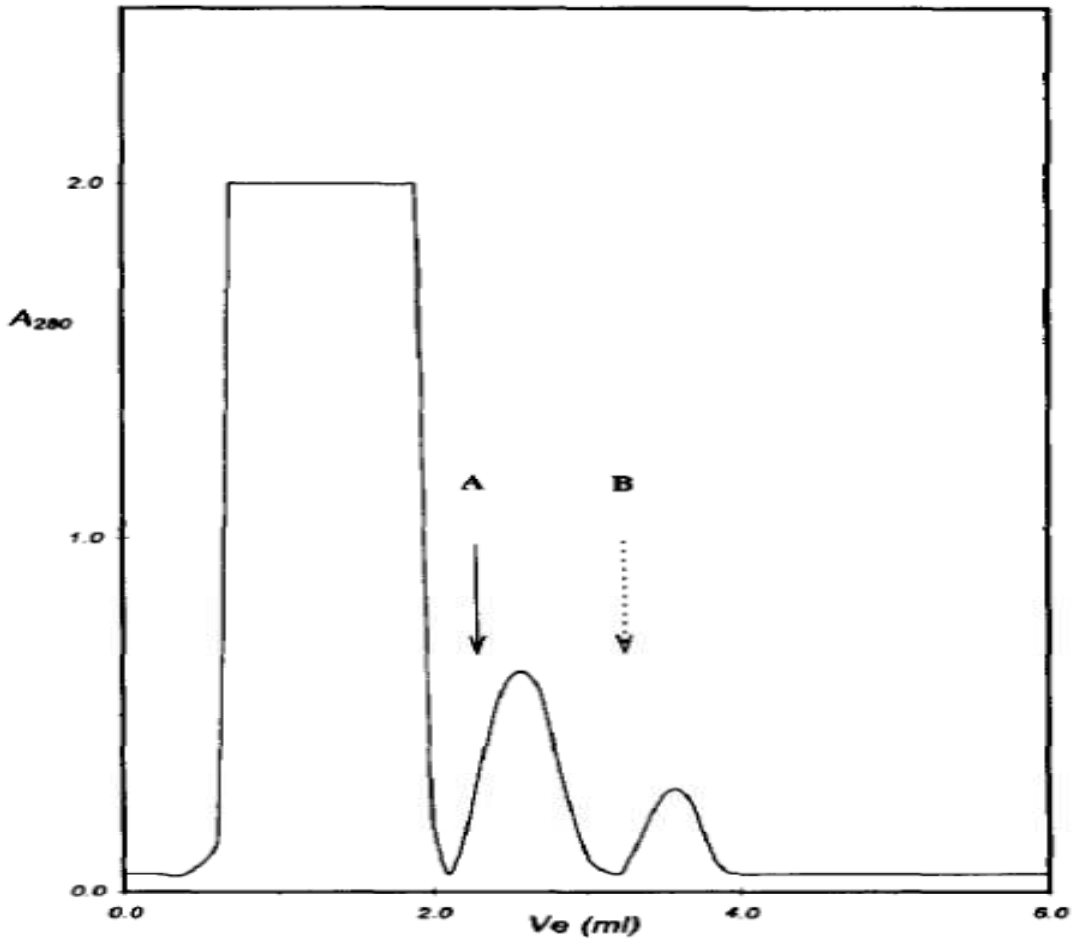

Fig. 2. Partial purification of the crude preparation of pig kidney GST on glutathione-thiopropyl Sepharose column. Approximately 50 mg of protein were applied on the column equilibrated with 50 m*M* Tris–HCl pH 7.8 containing 1 m*M* EDTA. After washing the column with equilibrating buffer, the same buffer containing 0.2 *M* NaCl (A) and 0.2 *M* NaCl with 10 m*M* GSH or 20 m*M* DTT (B) were applied at the positions marked with arrows (A) and (B). The flow-rate was 0.1 ml/min. V_E=elution volume; solid line: absorbance at 280 nm.

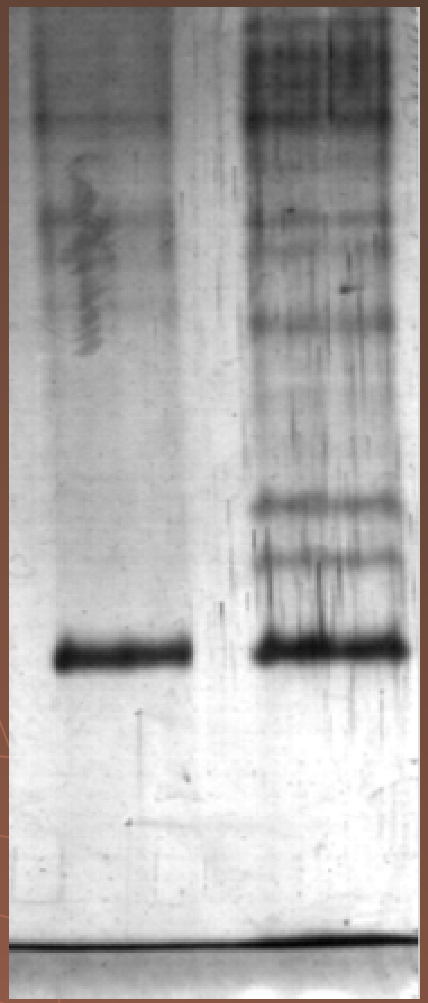

Boronátová chromatografie

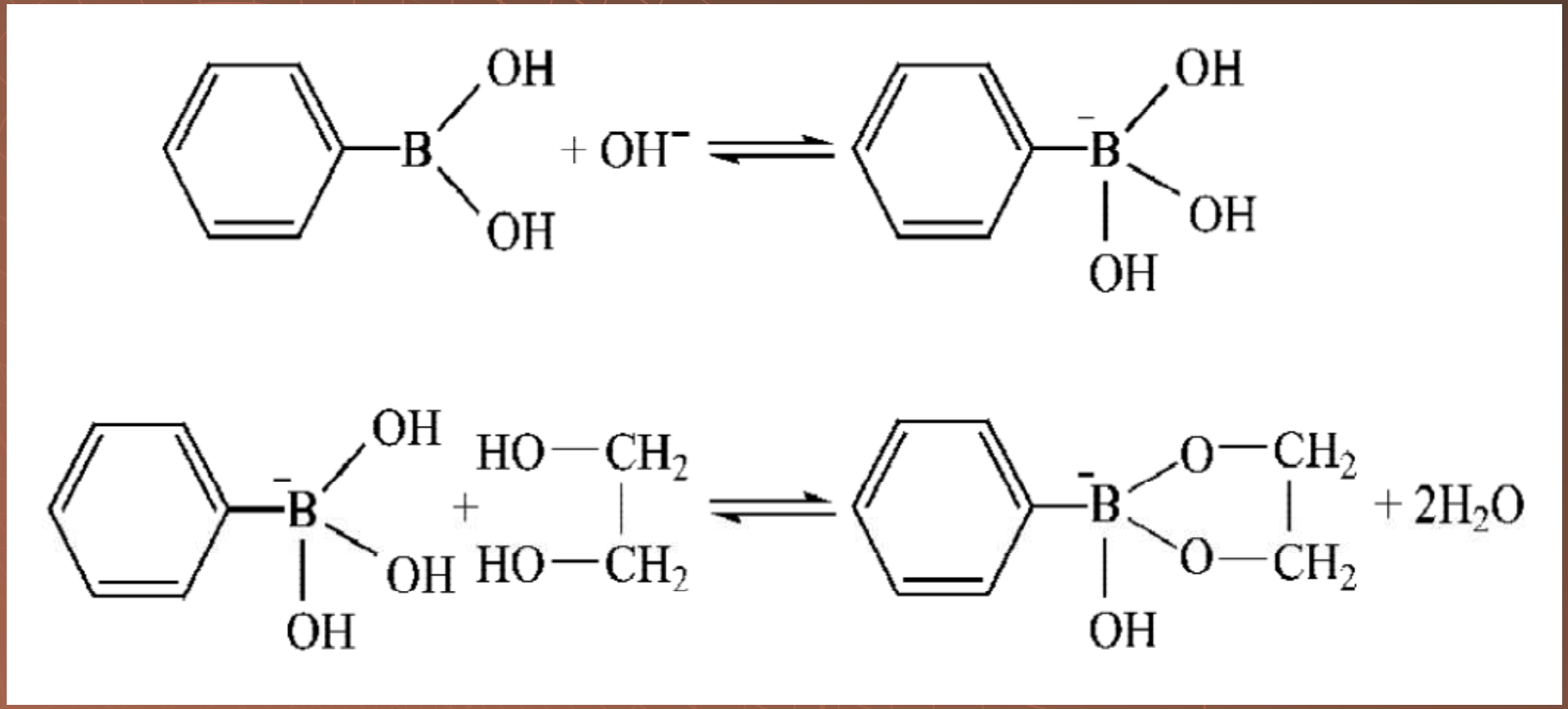

Boronátová chromatografie

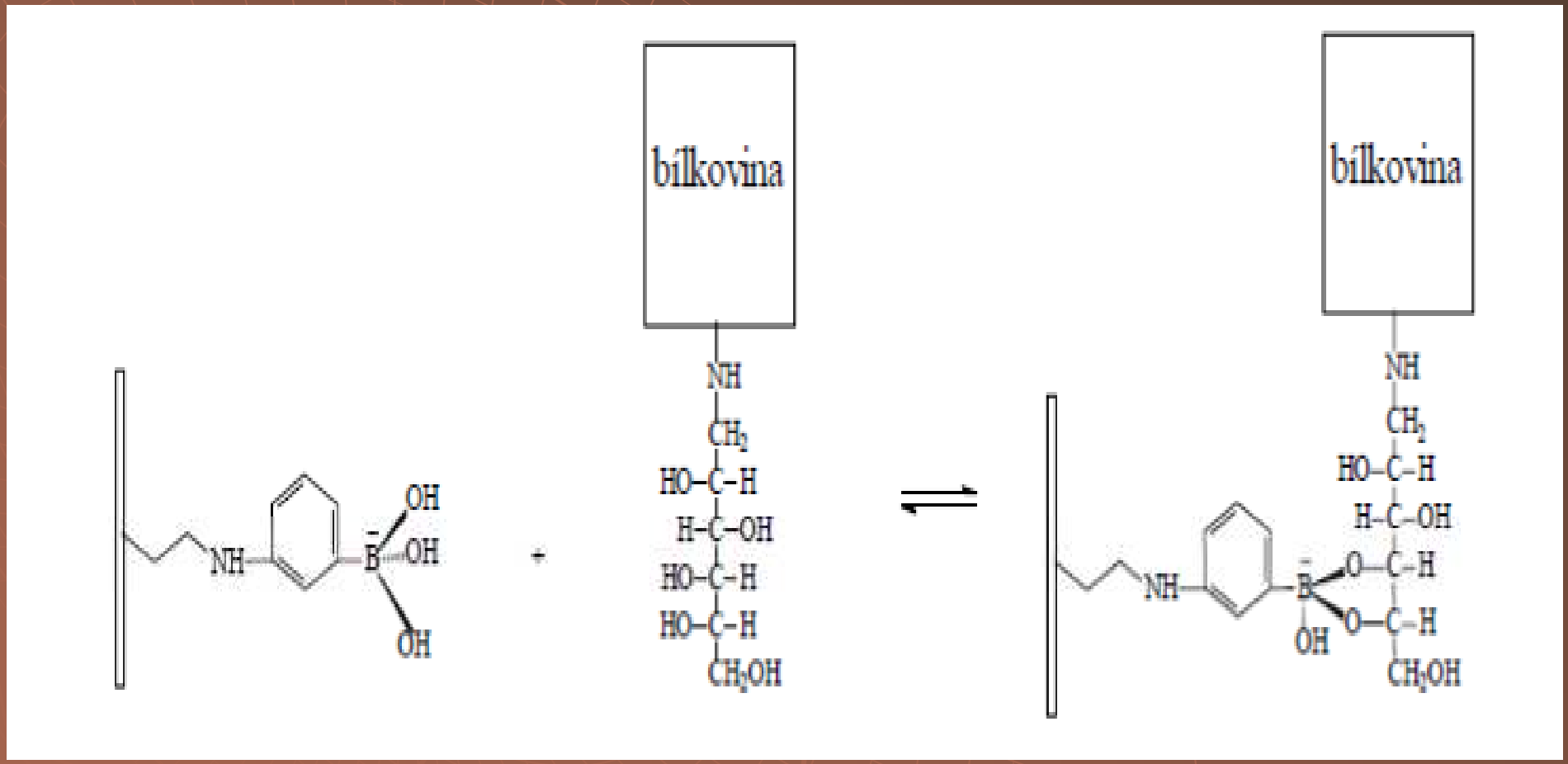

Boronátová chromatografie

- Nanášení vzorku – vyšší iontová síla (0,2 M pufr)
- Eluce – polyoly (200 mM sorbitol)

Použití : purifikace glyko- proteinů a peptidů, stanovení GlyHb

Boronátová chromatografie

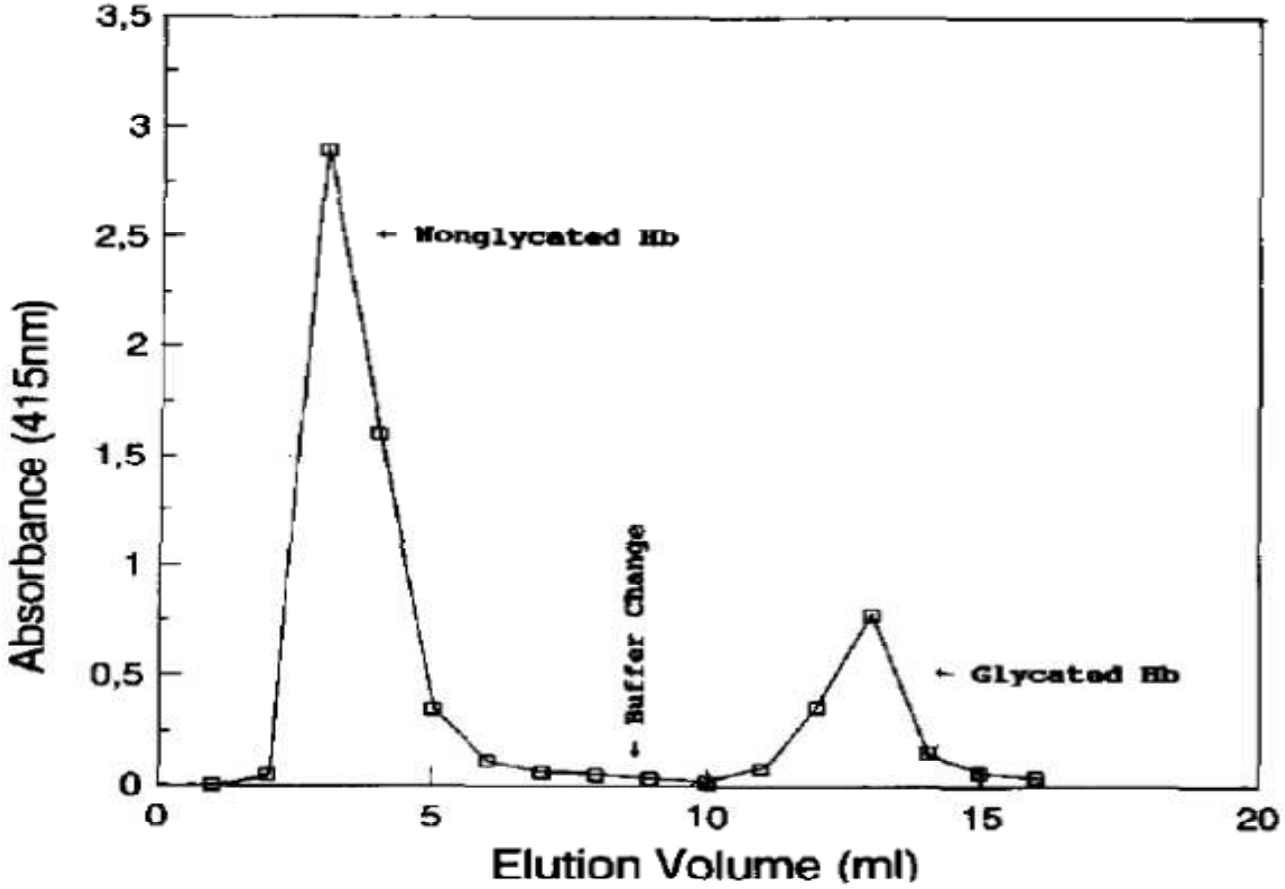

Fig. 3. Separation of glycated Hb and non-glycated Hb on a 3-ml boronate Sephacryl column. Chromatographic conditions were as described in Experimental; 100 μl of sample were applied to the column, and 1-ml fractions were collected.

Thiofilní chromatografie

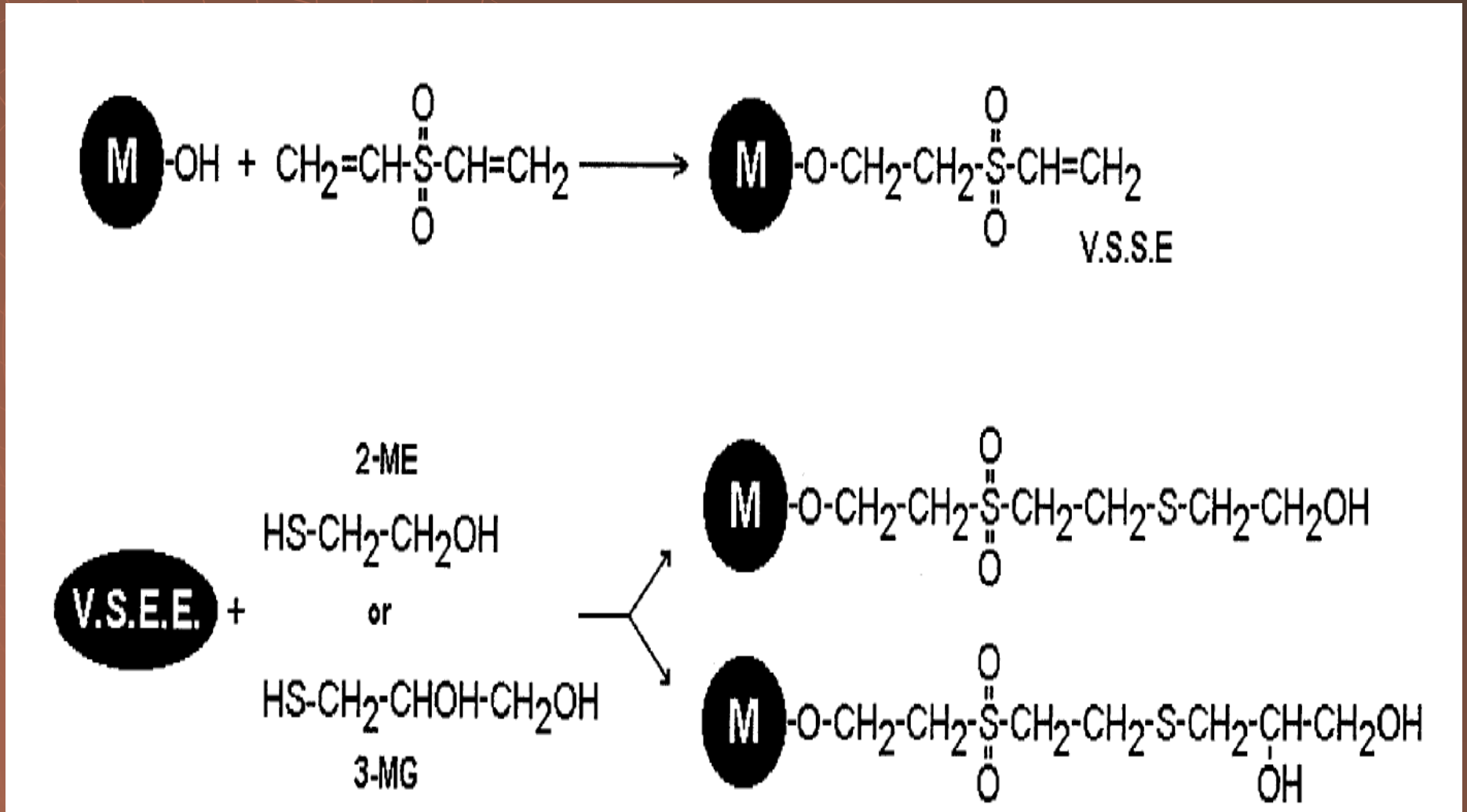

Fig. 1. Preparation of thiophilic "T-gel": chemical reaction schemes and structure. M = matrix (e.g., agarose); V.S.E.E. = vinyl-sulfonyl-ethyl ether; 2-ME = 2-mercapto-ethanol; 3-MG = 3-mercaptoglycerol.

Thiofilní chromatografie

- Nanášení vzorku – pufr s vyšší iontovou silou (0,5 M Na_2SO_4 nebo NaCl)

- Eluce – snižováním iontové síly, snižováním pH

Použití : isolace poly- a monoklonálních protilátek a jejich fragmentů

Thiofilní chromatografie

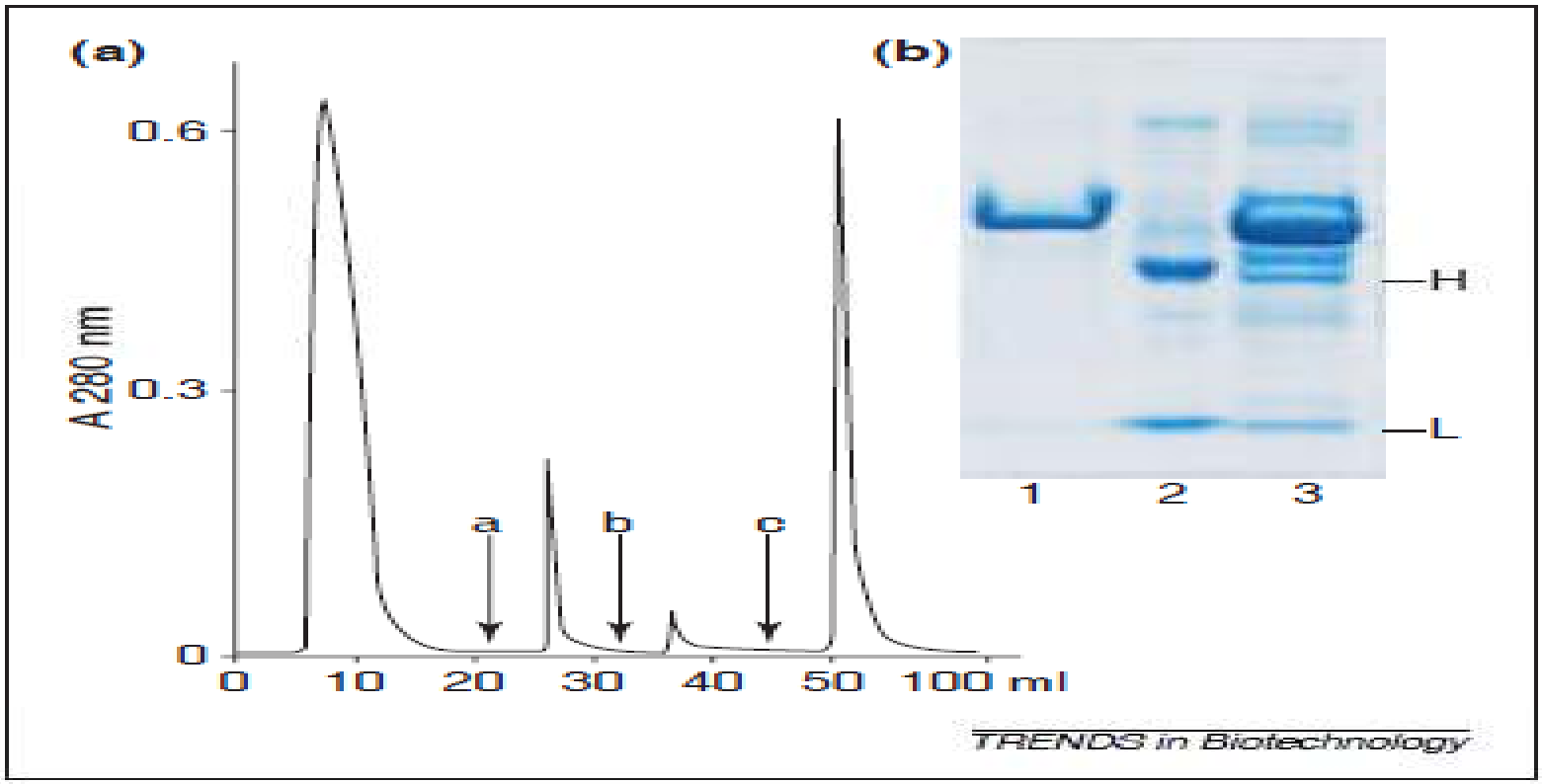

Fig. 2. Separation of monoclonal IgG2a (immunoglobulin G) antibodies from an ascites fluid on a column of 4-mercapto-ethyl-pyridine (MEP) resin. After filtration and dilution with a 50 mM Tris-HCl buffer, pH 8.5, ascites fluid was loaded. The column was then washed twice with water (arrow 'a') and 25 mM sodium caprylate in Tris buffer (arrow 'b'), respectively. Finally, IgG2a antibodies were desorbed with a 50 mM acetate buffer, pH 4.0 (arrow 'c'). (Column: 3.0 mm I.D. × 10 mm height; sample volume: 5 ml of diluted ascites fluid; linear flow rate all along the process for both columns: 85 cm hour^{-1}.) Insert: Polyacrylamide gel electrophoresis in reduced conditions of fractions collected from the column (Lane 1: bovine albumin; lane 2: elution at pH 4.0; lane 3: crude ascites fluid; the purity of separated antibody is estimated at ~90%). Abbreviations: H, heavy chain; L, light chain.

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

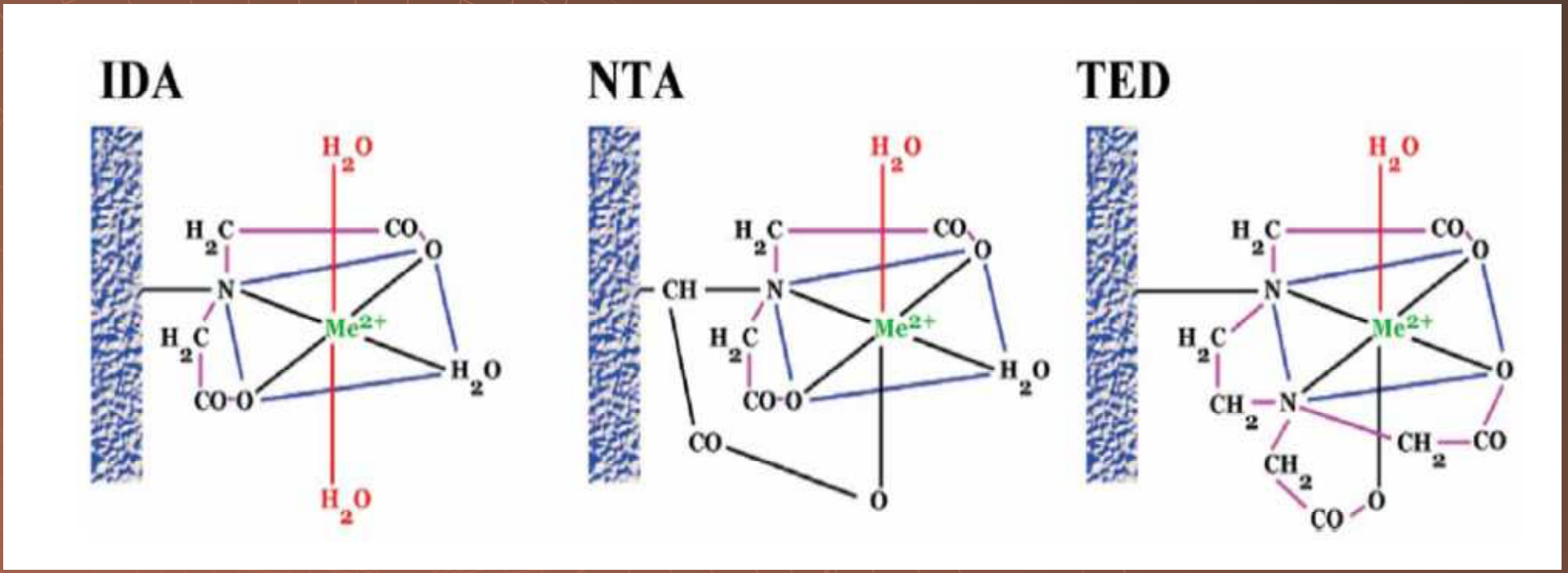

iminodiacetic acid (IDA)
nitrilotriacetic acid (NTA)
N, N, N0-tris-carboximethyl ethylene diamine (TED)

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

- Ekvilibrace – imobilizace kovového iontu (50 mM)

- Používané ionty - používají se především ionty Cu^{2+}, Zn^{2+}, Ni^{2+}, Fe^{3+}, Co^{2+}, Mn^{2+} a Mg^{2+}, preferující dusík jako koordinační ligand

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

Chelating compound	Coordination	Metal-ions
Salicylaldehyde	Bidentate	Cu(II)
8-hydroxyquinoline (im-8-HQ)	Bidentate	Al(III), Ca(II), Fe(III), Yb(III)
N-methacryloyl-(L)-histidine methyl ester (MAH)	Bidentate	Fe(III)
Dipicolylamine (DPA)	Tridentate	Ni(II), Zn(II)
Iminodiacetic acid (IDA)	Tridentate	Cu(II), Ni(II), Zn(II), Ga(III)
O-phosphoserine (im-OPS)	Tridentate	Al(III), Ca(II), Fe(III), Yb(III)
Tris(2-aminoethyl)amine (TREN)	Tridentate	Cu(II)
1,4,7-triazocyclononane (tacn)	Tridentate	Cu(II), Cr(III), Mn(II), Co(II), Zn(II), Ni(II)
Nitrilotriacetic acid (NTA)	Tetradentate	Cu(II), Ni(II), Zn(II)
Carboxymethylated aspartic acid (CM-Asp)	Tetradentate	Ca(II), Co(II)
N-methacryloyl-(L)-cysteine methyl ester (MAC)	—	Fe(III)

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

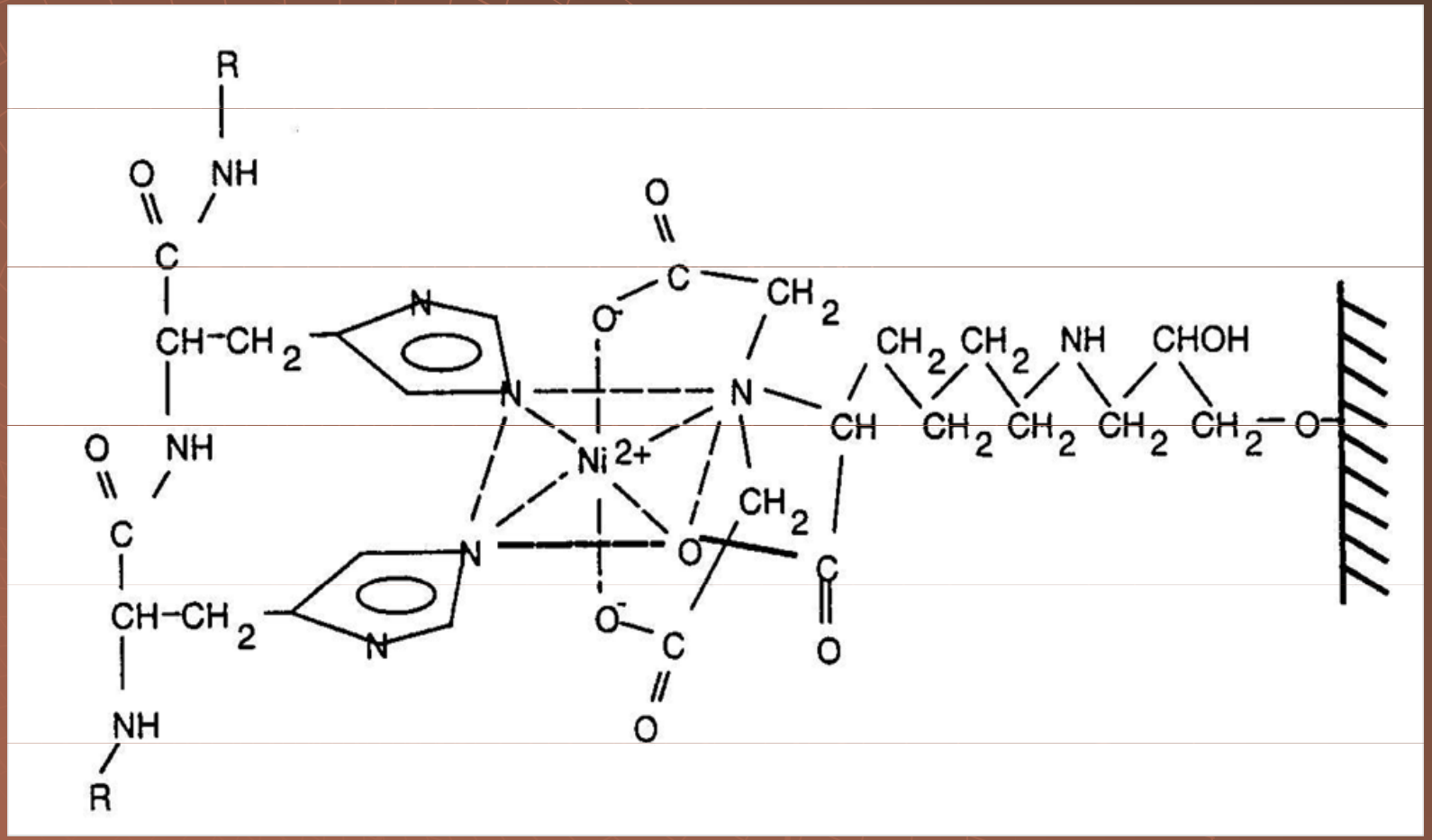

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

- Nanášení vzorku – pufr s vyšší iontovou silou (0.5 M NaCl)
- Eluce – snížení pH (3-4), kompetitující látka (histidin, imidazol, glycin, fosfát), EDTA

Použití : purifikace normálních a rekombinantních bílkovin

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

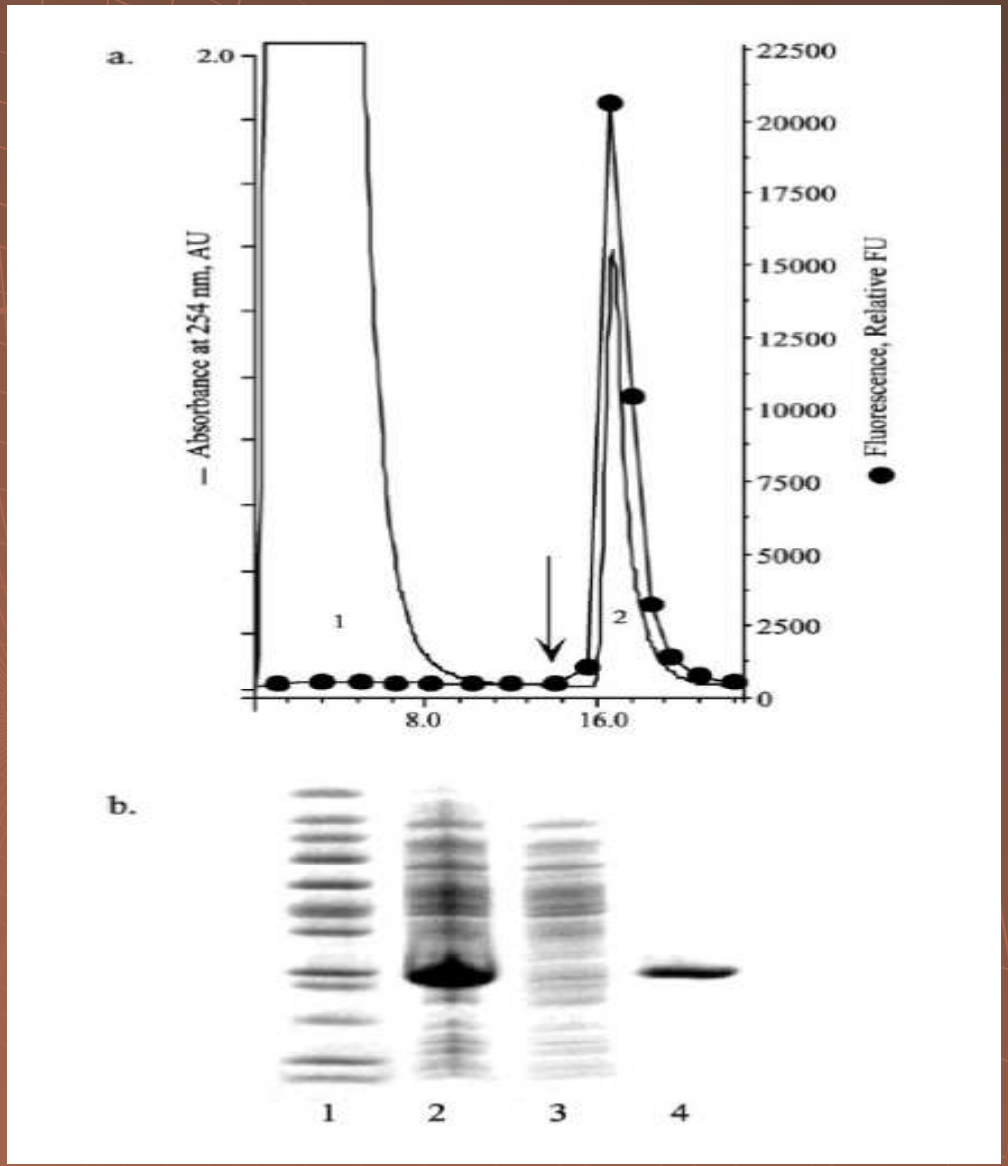

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

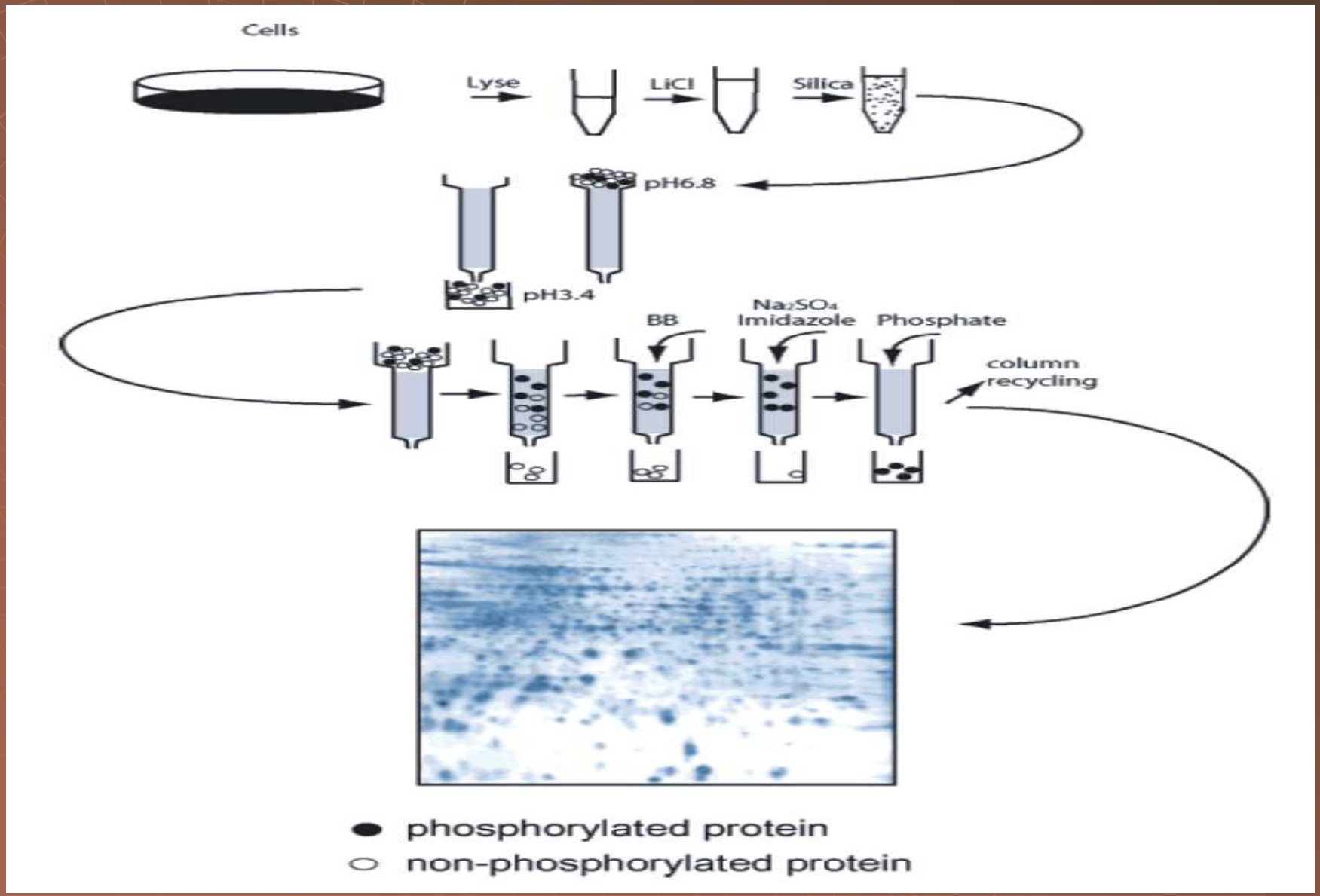

Dvoufázové separace

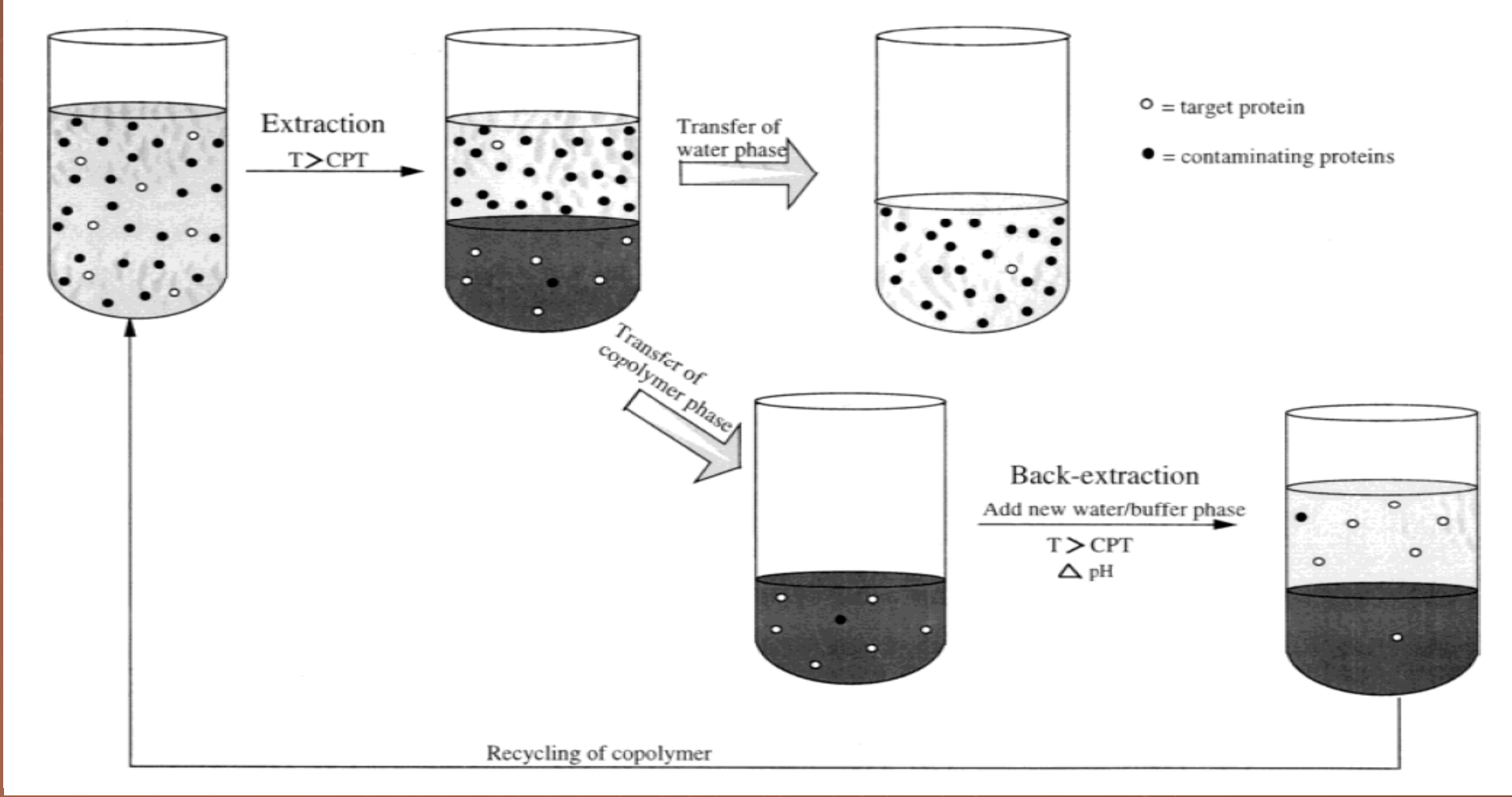

Afinitní dvoufázové separace

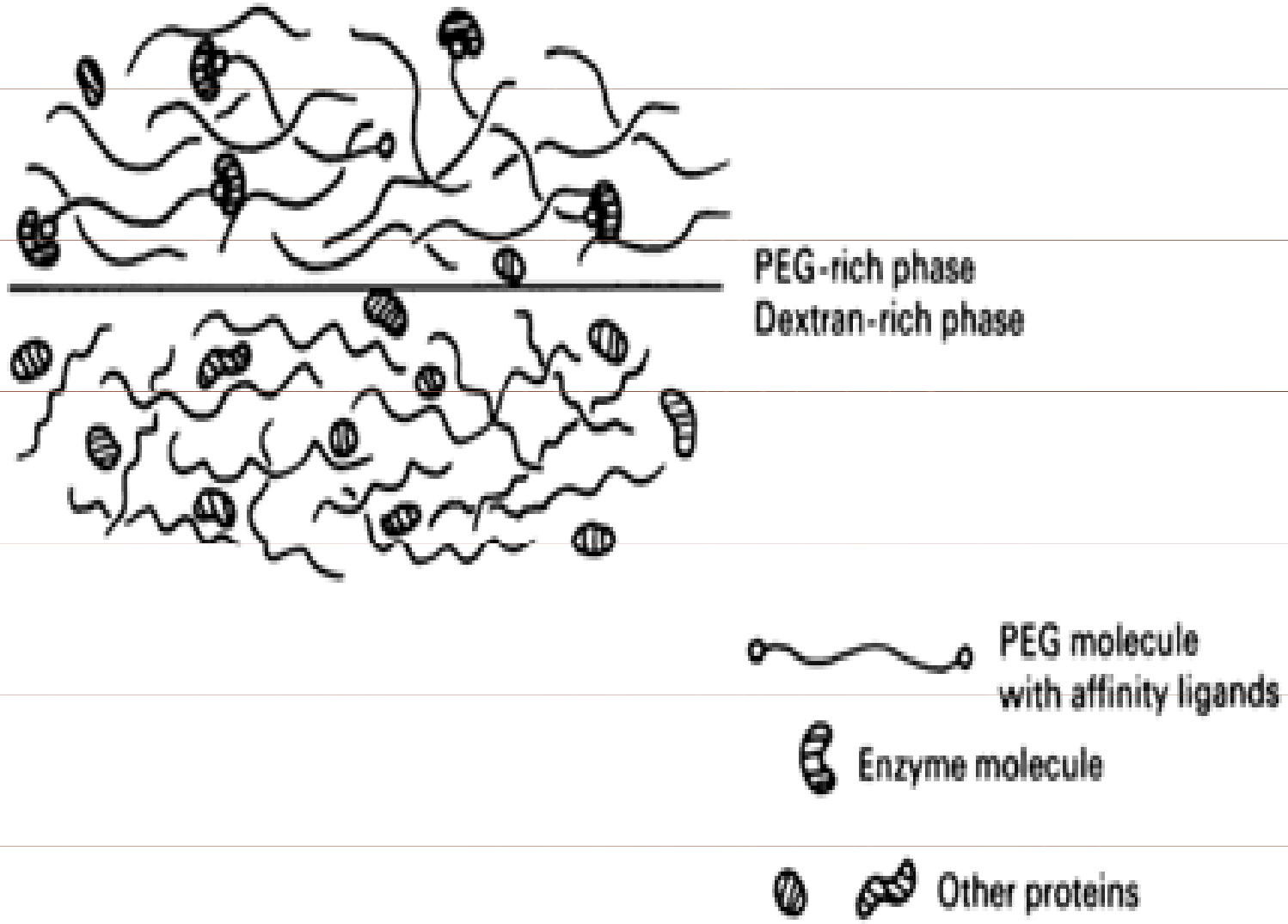

Afinitní dvoufázové separace

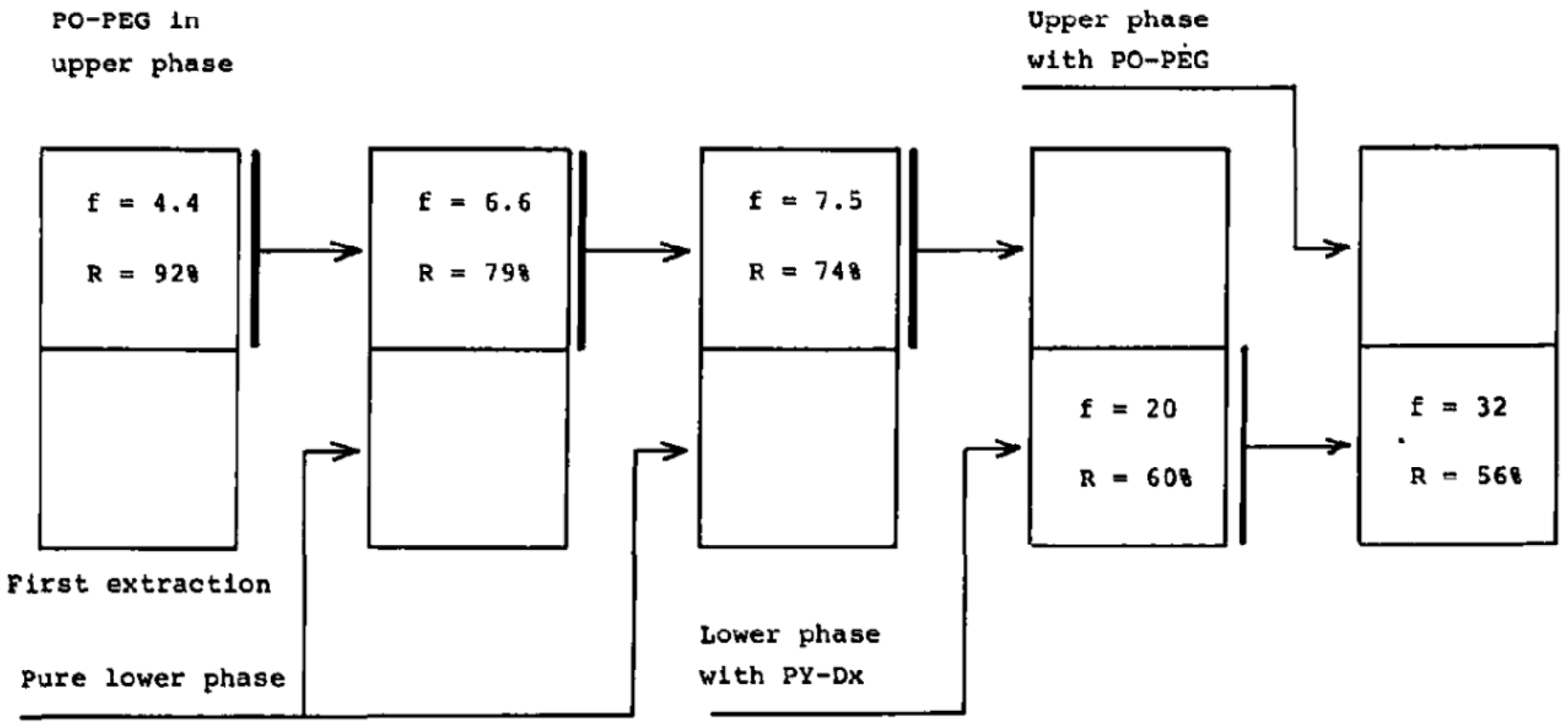

Fig. 1. Multistep extraction of glucose-6-phosphate dehydrogenase from a protein extract of baker's yeast. Procion olive MX-3G PEG (PO-PEG) and Procion yellow HE-3G dextran (PY-Dx) were included in a two-phase system containing 9% dextran (M_r 70000), 5.5% PEG (M_r 40000) and 45 mM sodium phosphate buffer, pH 7.0. R = recovery of the enzyme; f = total purification factor. From Johansson and Andersson (1984b).

Afinitní ultrafiltrace

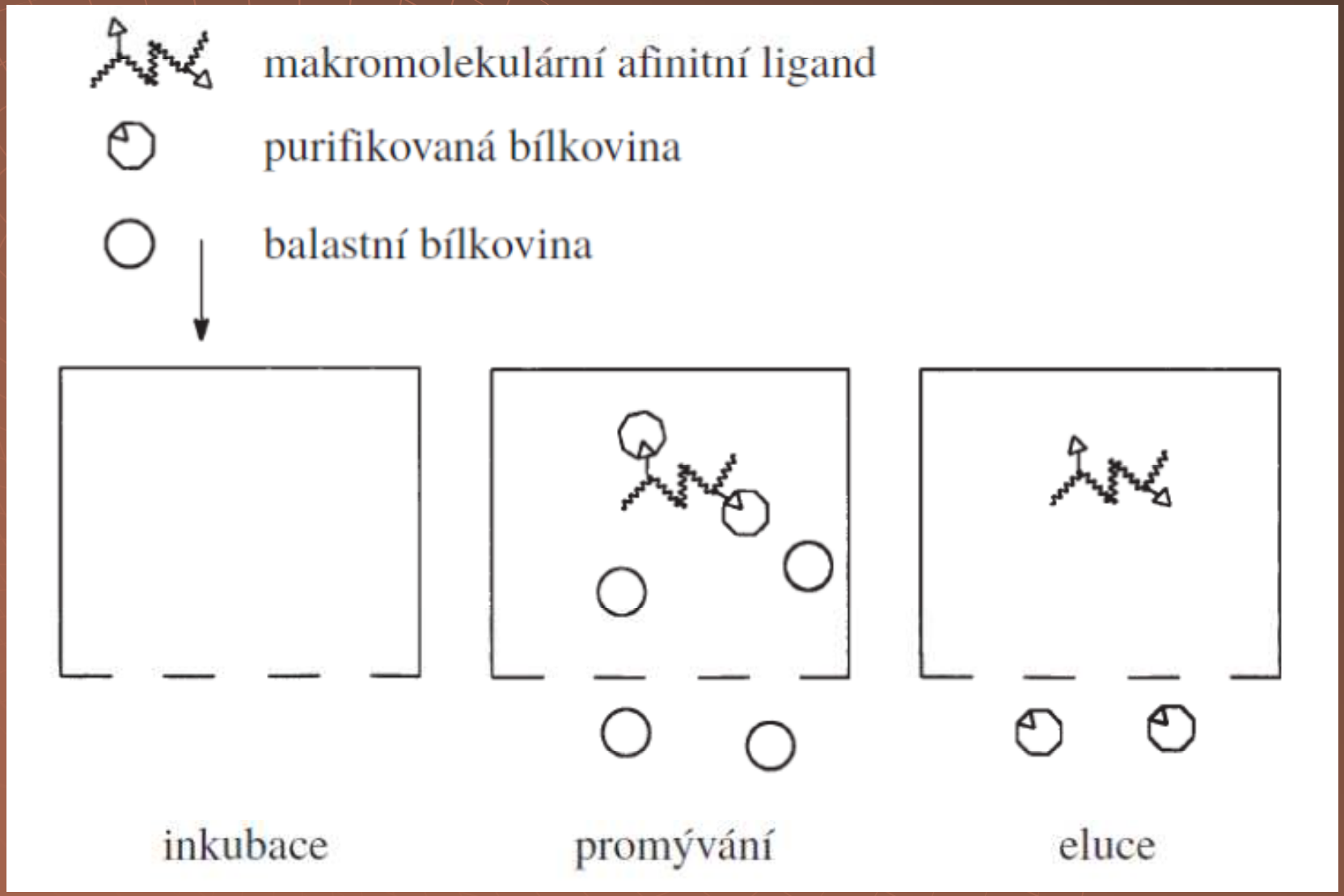

Afinitní ultrafiltrace

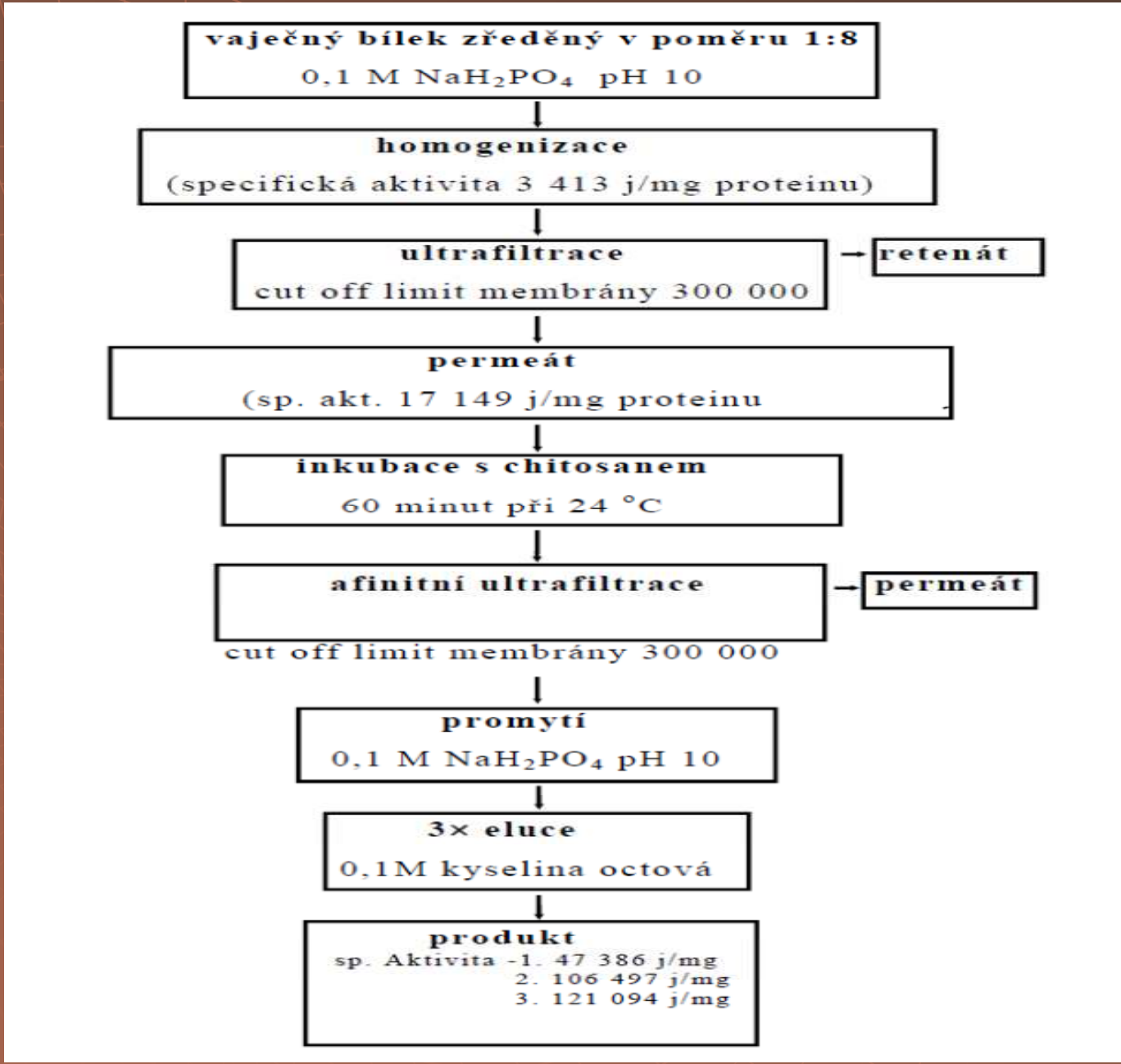

Afinitní precipitace

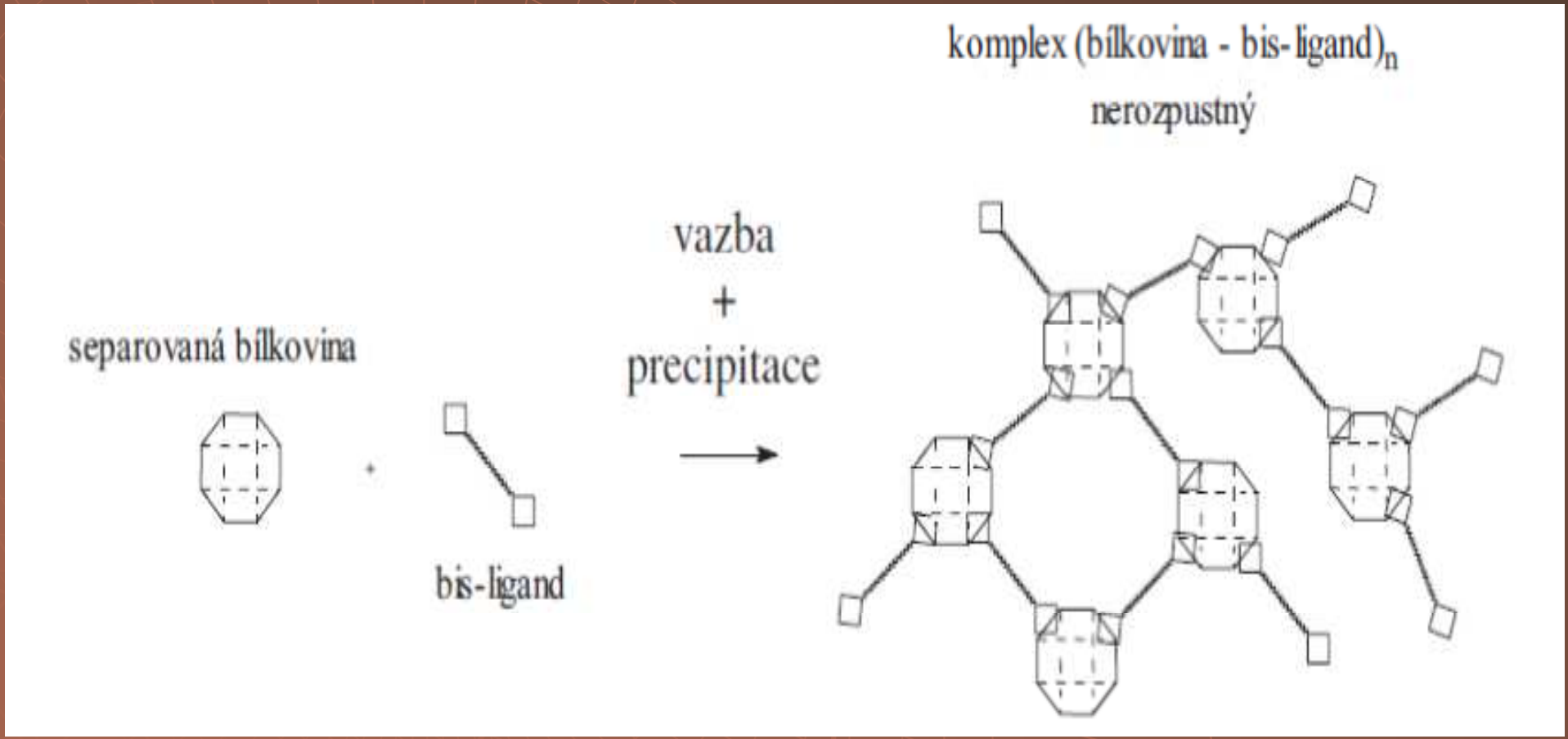

Afinitní precipitace

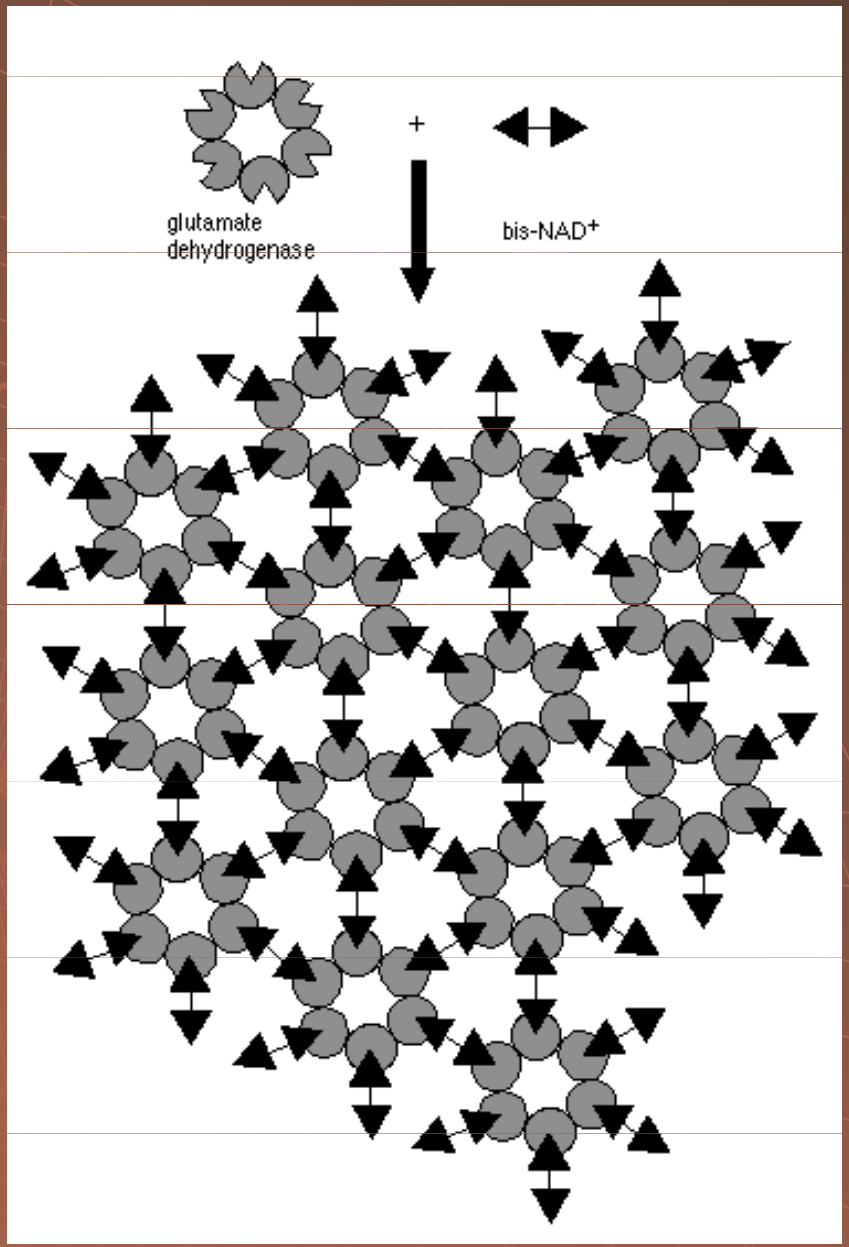

Afinitní precipitace

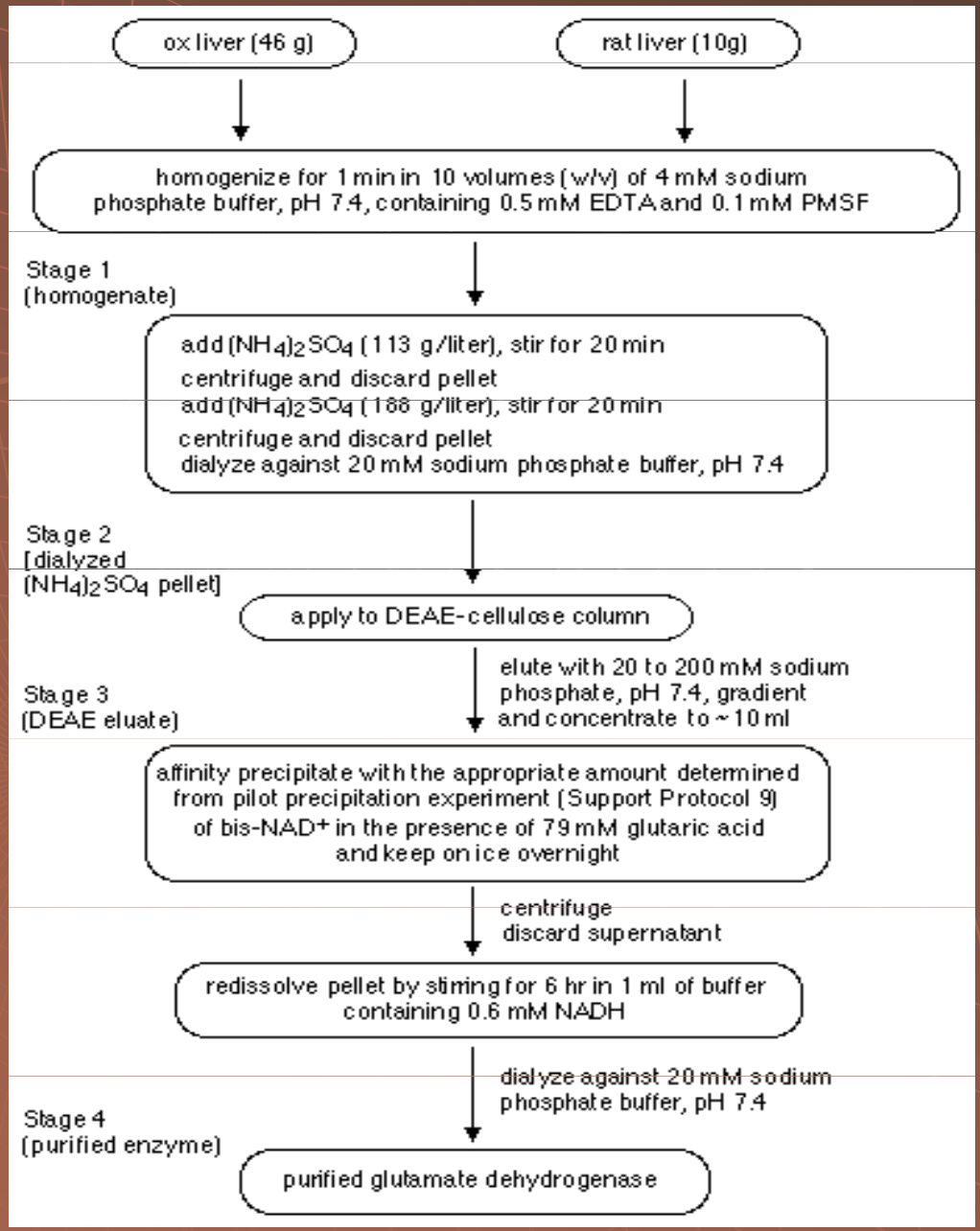

Afinitní precipitace

Table 1.4.7 Purification of Glutamate Dehydrogenase From Ox Liver According to Alternate Protocol 1

Stage (see Fig. 1.4.4)	Volume (ml)	Total protein (mg)[a]	Total activity (µmol/min)	Specific activity (µmol/min/mg)	Purification (*x*-fold)	Yield (%)
1	370	8580	1920	0.2	1	100
2	75	2010	1640	0.3	4	86
3	8.4	139	408	2.9	13	21
4	1.2	9.4	376	40	180	20

[a]Protein concentration determined by the Lowry method.

Table 1.4.8 Purification of Glutamate Dehydrogenase From Rat Liver According to Alternate Protocol 1

Stage (see Fig. 1.4.4)	Volume (ml)	Total protein (mg)[a]	Total activity (µmol/min)	Specific activity (µmol/min/mg)	Purification (*x*-fold)	Yield (%)
1	90	2720	760	0.3	1	100
2	35	980	505	0.5	2	67
3	9.8	130	195	1.5	5	26
4	1.0	9.4	190	37	140	25

[a]Protein concentration determined by the Lowry method.
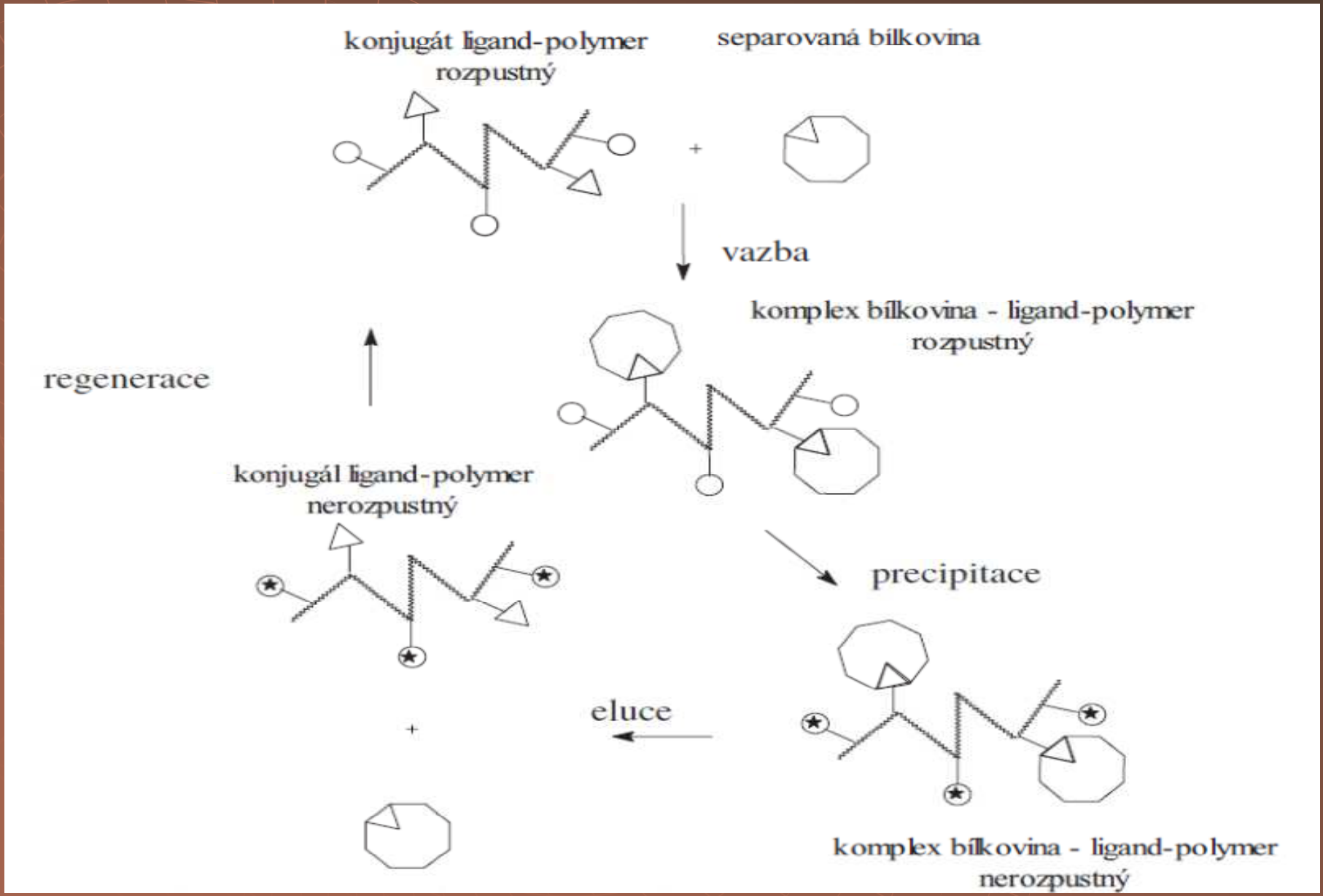
Afinitní precipitace